

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_AGMN001-17	
		angolul:		Calculus for Economics I.				
Felelős oktatási egység:				Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				nincs		Kódja:	nincs	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt matematikai (alap)fogalmakat. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhettek jártasságot az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldásában. Kiemelt fontosságú, hogy ahol lehet, többféle megoldási módszer is bemutatásra kerüljön, melyeket megismerve a hallgató a megoldások során maga döntheti el, hogy melyeket alkalmazza. Szintén kiemelt prioritással kezeljük a különböző területekhez kapcsolódó példák bemutatását, a tanult matematikai módszerek hasznosításának lehetőségét.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete - Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja - Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
Képesség:								
- Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására - Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására								
Attitűd:								
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően - Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg								
Autonómia és felelősség:								
- Döntéseiért felelősséget vállal - Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg - Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Matematikai analízis: függvények, határértékszámítás, differenciálszámítás- és alkalmazási területei integrálszámítási alapok								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat								
Értékelés								
A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg). A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárthelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje el a hallgató. Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének. A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (összpontszámra vonatkoztatva): 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles. - Akinek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően. - Akik kollokviumi jegvet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a								

Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.	
Kötelező szakirodalom:	
- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet. - Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadáskövető ppt-k.	
Ajánlott szakirodalom:	
- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998. - Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999. - Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek. - Urbán János: Határértékszámítás, Bolyai könyvek. - Bárczy Barnabás: Integrálszámítás, Bolyai könyvek. - Fekete Zoltán – Zalay Miklós: Többváltozós függvények analízise, Bolyai könyvek.	

Heti bontott tematika	
1.	Halmazelméleti alapok. Nevezetes számhalmazok. A valós számok axiómarendszere. axiómarendszere. Pontos alsó és felső korlát fogalma. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése
3.	Relációk és függvények. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése.
5.	Egyváltozós valós függvények. Elemei függvények. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. A függvényekkel kapcsolatos speciális alkalmazások, függvénytranszformációk értelmezése, feladatmegoldás.
7.	Sorozatok és tulajdonságai. Határérték és konvergencia. TE A határérték fogalmának bevezetése, elmélyítése, feladatmegoldás.
9.	A számtani és mértani sorozat fogalma, a mértani sorozat alkalmazásai. TE Olyan alkalmazások megismerése, mely a mindennapokban is segítségül szolgálhat (kamatos-kamat, beruházások megtérülésének kiszámítása)
11.	Függvények határértéke és folytonossága. Folytonos függvények tulajdonságai. TE A határérték fogalmának kiterjesztése függvényekre, feladatmegoldás.
13.	Egyváltozós valós függvények differenciálszámítása: differenciálhatóság, a differenciálás szabályai. TE A differenciálhányados fogalmának megismerése, a deriválási szabályok gyakorlása, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
15.	Differenciálszámítás alkalmazásai I: középértéktételek, L'Hospital szabály, magasabbrendű deriváltak. TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
17.	Differenciálszámítás alkalmazásai II: Szélsőérték-számítás, Elaszticitás TE A differenciálszámítás alkalmazása a gyakorlatban, feladatmegoldás. A speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése, feladatmegoldás.
19.	Differenciálszámítás alkalmazásai III: Teljes függvényvizsgálat TE A tanult tételek gyakorlása, feladatmegoldás.
21.	Többváltozós függvény fogalma, parciális deriválás TE A differenciálszámítás kiterjesztése kétváltozós függvényekre, feladatmegoldás.
23.	Többváltozós függvények szélsőérték-számítása TE feladatmegoldás, a speciális matematikai és gazdasági alkalmazások megismerése
25.	Integrálszámítás: határozatlan integrál fogalma és tulajdonságai. Alapintegrálok. helyettesítéses és parciális integrálás. TE Egyváltozós valós függvények határozott integrálja. A Newton-Leibniz-formula
27.	A határozott integrál fogalma. Az integrálszámítás alkalmazásai. TE Területszámítási problémák gyakorlása, a határozott integrál alkalmazása a valószínűségszámításban. Térfogatszámítási alkalmazások megismerése, feladatmegoldás

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti informatika				Kódja:	GT_AGMN007-17
		angolul:		Business informatics					
Felelős oktatási egység:				Módszertani- és Üzleti Digitalizáció Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Szilágyi Róbert	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az informatikai ismereteket, amelyek a további tanulmányaikban felhasználhatók, illetve egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. Azaz interneten fellelhető ismereteket össze tudják gyűjteni, és ezek felhasználásával, valamint az Office programcsomag használatával képesek legyenek komplex feladataik megoldására is. A képzés alapján alkalmazás orientált, számos gyakorlati feladat megoldásával.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereknek.									
Képesség:									
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.									
Autonómia és felelősség:									
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Táblázatkezelő rendszerek elemei (függvények, diagramok, sorbarendezések és kimutatások stb.). Adatbáziskezelőrendszerek elemei (adatbázisok, táblák, lekérdezések, űrlapok és jelentések készítése, kezelése). Kimutatáskészítés, bevezetés az adatvizualizációba.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
A hallgatók az előadásokon elsajátíthatják azokat az elméleti alapokat, amelyek a gyakorlaton bemutatásra kerülő feladatok megoldásaihoz szükségesek. Az előadásokon prezentáció formájában kapják a hallgatók az ismereteket, a gyakorlatokon pedig a táblázatkezelő és adatbáziskezelő rendszerek elemeivel, illetve használatával ismerkednek meg.									
Értékelés									
A gyakorlatokon az aktív részvétel kötelező, maximum 3 hiányzás engedhető meg! Több hiányzás esetén, a kurzus az aláírás megtagadásával zárul.									
A félév gyakorlati jeggyel zárul. Az aláírás feltétele, hogy a hallgatók félévi tevékenysége alapján megállapított teljesítménye legalább 61%-os legyen. A gyakorlat a jegy 70%-t, az elmélet pedig a jegy 30%-t teszi ki. A félév folyamán két gyakorlati és két teszt jellegű ZH-ra kerül sor. A gyakorlatokon elkészített feladatokat az e-learning rendszerbe fel kell tölteni. Évközi Zh-k pontszáma: 2*15 pont= 30 pont elmélet: 45+25 pont= 70 pont gyakorlat.									
Az összesített pontszám alapján a jegy kialakítása az alábbiak szerint történik:									
0 - 60 elégtelen,									
61 -70 elégséges,									
71 -80 közepes,									
81 -90 jó,									
91 - 100 jeles.									
Kötelező szakirodalom:									
Tanszéki szerzői kollektíva: Üzleti informatika, elektronikus jegyzet, 2011.									
Herdon Miklós-Rózsa Tünde: Információs rendszerek az agrárgazdaságban. Szaktudás Kiadó Ház, 2011.									
Raffai Mária: Az információ, Szerep, hatás, információmenedzsment, Palatia, 2006									

Továbbá az előadáson és a gyakorlaton elhangzottak.

Ajánlott szakirodalom:

R. Elmasri – S. B. Navathe: Fundamentals of Database Systems, Addison Wesley, 2004.

Molnár Bálint: Bevezetés a rendszerelemzésbe, A rendszerszervezés alapjai, Műszaki Könyvkiadó, 2002

Date, J. C.: An Introduction to Database Systems, Addison Wesley, 2004

Reese, G., Yarger, R. J., King, T.: A MySQL kezelése és használata, Kossuth Kiadó, 2003.

Heti bontott tematika	
1.	E: Információ, rendszer (adat, információ, tudás, rendszer, rendszerkategóriák, rendszerszemléletű megközelítés) Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: hivatkozások, összegző függvények (SZUM, DARAB, MIN, MAX, ÁTLAG) TE: A hallgató ismeri a különböző adattípusokat és az Excel különböző alap funkcióit.
3.	Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Feltételes kifejezések, logikai operátorok alkalmazása (HA, ÉS, VAGY); Keresőfüggvények: (VKERES, FKERES, INDEX, HOL.VAN) TE: Ismeri és alkalmazni tudja a strukturált hivatkozást
5.	E: Bevezetés az adat-vezérelt döntéshozatalba Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Adatbázisfüggvények, tömbfüggvények, feltételes függvények TE: Haladó összetett függvény használat
7.	Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Adattisztítás, eltérő formátumok (csv, txt) importálása, feltételes formázás, diagramkészítés. TE: Képes adatimportálásra, diagramkészítésre
9.	E: Adatbázisrendszer (egy általános adatbázis rendszer architektúrája, az adatbázistervezés szintjei, adatfüggetlenség); SQL, noSQL Gy: Táblázatkezelő rendszer használat: Kimutatáskészítés alapjai TE: Bevezetés a kimutatáskészítésbe
11.	Gy: Excel Beszámoló (alap, haladó függvények, adattisztítás, diagramkészítés) TE Számonkérés
13.	E: Adatvizualizáció Gy: Többláblás kimutatás készítés, relációk kialakítása, vezetői kérdések megválaszolása TE: Logikai adatmodell kialakítása, kimutatáskészítés
15.	Gy: Adatbázis lekérdezési lehetőségek (QBE rács, SQL) TE: Relációs adatmodell megismerése
17.	E: Rendszerelméleti alapok Gy: Kimutatáskészítés projektfeladat TE: Jelentéskészítés, kifejezések, műveletek használata.
19.	Gy: Bevezetés Python Matplotlib használatába TE: Haladó kimutatáskészítés
21.	E: Cloud computing, mobil Internet, adatbiztonság Gy: Időszaki jelentések készítése, üzleti intelligencia, PowerBI desktop TE: Bevezetés az üzleti intelligenciába
23.	Gy: PowerBI desktop feladat TE: Minta adatok feldolgozása
25.	E: Üzleti Intelligencia, Data Science Gy: Komplex számonkérés (adatimport, adattisztítás, elemzés, kimutatáskészítés) TE Számonkérés
27.	Gy: BI megoldások, haladó adatelemzés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Bevezetés a közgazdaságtanba		Kódja:	GT_AGMN002-17	
		angolul:		Introduction to Economics				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a közgazdasági szemléletmód legalapvetőbb sajátosságait, illetve a közgazdasági elemzés fő alkalmazási területeit. A kurzus végére a hallgatóknak tisztában kell lenniük a mikro- és a makroökonómia legfontosabb alapfogalmaival, és képesnek kell lenniük arra, hogy az alapvető elemzési eszközöket egyszerű problémák megoldása során alkalmazzák.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A félév első fele az alapelvekre és a mikroökonómia alapfogalmakra koncentrál, a második fele pedig a leglényegesebb makroökonómiai mutatókra és összefüggésekre. A közgazdaságtan tárgyának és módszerének, illetve alapelveinek áttekintése után a kereslet és kínálat modellje s annak alkalmazása következik. A makroökonómiai mutatók közül a GDP és az árindexek kapnak hangsúlyt, illetve a gazdasági növekedés stilizált tényeiről, a munkapiaccal és a pénzzel kapcsolatos alapfogalmakról is szó van egy-egy előadásban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás diák használatával, néhány számolási példa megoldásával.								
Értékelés								
A félév során a hallgatóknak online tesztek és feladatok megoldására van lehetőségük, aminek eredménye maximum 10 százalékkal beszámít az értékelésbe, amennyiben az írásbeli vizsga eredménye nem elégtelen. A vizsga (online) írásbeli. A vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								
0 – 50% – elégtelen								
50,01% – 64,00% – elégséges								
64,01% – 76,00% – közepes								
76,01% – 87,00% – jó								
87,01% – 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Mankiw, G. N. (2011): <i>A közgazdaságtan alapjai</i> . Osiris, Budapest. ISBN:978 963 276 208 1								
Ajánlott szakirodalom:								
Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): <i>A közgazdasági gondolkodás alapjai</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN:963-19-3445-4								
Heyne, P. – Boettke, P. – Prychitko, D. (2004): <i>A közgazdasági gondolkodás alapjai. Munkafüzet</i> . Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest. ISBN: 963 19 4106 X								
Levitt, S. D. – Dubner, S. J. (2007): <i>Lökonómia. Egy kóbor közgazdász a dolgok mögé néz</i> . Európa Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 978-963-07-8267-8								

Heti bontott tematika		
hét	téma	tananyag
1.	A közgazdaságtan alapvető kérdései és módszere	Mankiw 24-27. o.
	TE*: A közgazdaságtan tudomány és társadalomtudomány voltának megértése	
2.	A közgazdaságtan tíz alapelve I	Mankiw 3-23. o.
	TE: A racionális viselkedés alapfogalmainak ismerete	
3.	A közgazdaságtan tíz alapelve II	Mankiw 3-23. o.
	TE: A piac együttműködésként való értelmezése, a láthatatlan kéz metafora megértése	
4.	A termelési lehetőségek határa, alternatív költségek	Mankiw 29-32. o.
	TE: Az alternatív költség grafikus értelmezése	
5.	Hogyan működnek a piacok? I	Mankiw 75-101. o.
	TE: A keresleti és a kínálati görbe koncepciójának megértése	
6.	Hogyan működnek a piacok? II	Mankiw 75-101. o.
	TE: Az egyensúlyi ár és mennyiség értelmezése, komparatív statika	
7.	Kínálat, kereslet és kormányzati intézkedések	Mankiw 126-135. o.
	TE: Az árszabályozás hatásainak értelmezése	
8.	A nemzeti jövedelem mérése I	Mankiw 349-372. o.
	TE: A nominális és a reál GDP koncepciójának megértése	
9.	A nemzeti jövedelem mérése II	Mankiw 349-372. o.
	TE: A nominális és a reál GDP koncepciójának megértése	
10.	A megélhetési költségek mérése	Mankiw 373-391. o.
	TE: Az infláció és az árszínvonal jelentése, GDP-deflátor és a fogyasztói árindex megismerése	
11.	Termelés és gazdasági növekedés	Mankiw 395-422. o.
	TE: A gazdasági növekedés (az országok közötti jövedelemkülönbségek) stilizált tényeinek ismerete	
12.	A pénz jelentősége és funkciói	Mankiw 493-504. o.
	TE: A pénz definíciója a pénzhasználat jelentőségének megértése	
13.	Munkanélküliség	Mankiw 465-492. o.
	TE: A munkapiaccal kapcsolatos alapfogalmak elsajátítása	
14.	Összefoglalás	
	TE: A félév során tárgyalt témák kapcsolódási pontjainak megértése	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalatgazdaságtan				Kódjai:	GT_AGMN003-17		
		angolul:		Managerial Economics							
2025/26											
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, GTK, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani Tanszék							
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat		Labor					
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	Heti	0	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktatók				neve:		Prof. Dr. Bai Attila			beosztása:	egyetemi tanár	
Közreműködő oktatók				neve:					beosztása:		
A kurzus célja, hogy a hallgatók - megismerkedjenek a vállalati gazdaságtan területeivel, erőforrásaival, általános menedzsment feladatokkal, úgymint tervezés, emberi erőforrás- és készlet-gazdálkodás, beruházások értékelése. - A tantárgy feladata továbbá, hogy a hallgatók tisztában legyenek a vállalkozások fogalmával, csoportosításukkal, a hozzájuk kötődő alapvető gazdasági ismeretekkel, a termelő- és szolgáltató-rendszerek hatékony működtetésének módszereivel.											
Tanulás eredmények, kompetenciák: <i>Tudás:</i> A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalat működtetésének módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat, megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A vállalkozások működése, alapítása, tervezése, 2. A vállalkozások erőforrásai és értékelésük 3. Értékteremtő folyamatok menedzsmentje. A tantárgy révén a hallgató megismeri a menedzsment legfontosabb feladatait, döntési kompetenciáit. <i>Képesség:</i> Legyen tisztában a menedzsment alafunkcióival, a vállalkozások működtetésének feltételeivel. Ismerje az erőforrásokat és ezek értékelésének összefüggéseit. Értse az értéktermelő folyamatok és a menedzsment kapcsolatát. Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti- és a menedzsment kérdésköreinek bővítésére. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. iparági fejlesztésekben, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket. <i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdálkodástudományi tudás birtokában a végzés után megfelelően értelmezni és értékelni tudja a menedzsment feladatait, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze. <i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.											
A kurzus tartalma, témakörei A vállalat és a vállalkozás fogalma, csoportosításuk, a stock és a flow folyamatok, a termelési érték, a termelési költség a jövedelem és kategóriái, a hatékonyság és annak mérése. A befektetett eszközök, a befektetések és a beruházás sajátosságai, beruházás-gazdaságossági számítások, gazdálkodás forgóeszközökkel, a készletgazdálkodás és a logisztikai rendszerek, az értéktermelő folyamatok menedzsmentje, a termelés és a szolgáltatás sajátosságai. Az emberi erőforrás gazdálkodás kérdései, területei, feladatai. A tervezés és az üzleti tervezés kapcsolata, a tervek csoportosítása, típusai, a tervezés eszközei.											
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Előadások modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Interaktív, elektronikus tananyag az E-learning programban. Lehetőség konzultációra. Ha a félév során online oktatási rendszerre kell áttérni, akkor a nappali (és levelező) előadások és gyakorlatok időintervallumában az e-learning felületen fog történni az oktatás. Ebben az esetben az E-learning WEBEX felületen lesznek megtartva az előadások és gyakorlatok.											
Értékelés A félévvégi aláírás feltétele a tárgy felvétele a Neptun rendszerben, illetve a gyakorlatok látogatása a TVSZ előírásainak megfelelően. A gyakorlatok pótlása más csoportban csak előzetes írásbeli egyeztetést követően lehetséges. A félév értékelésével kapcsolatban a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat (TVSZ) előírása "...olyan beszámolóval vagy kollokviummal ellenőrizendő tantárgyakból, amelyek előadásaihoz szeminárium / gyakorlat is csatlakozik, továbbá az olyan tantárgyakból, amelyeknek a foglalkozásai csak szemináriumból / gyakorlatból állnak, az oktató a hallgatónak az											

oktatási időszakban nyújtott teljesítménye alapján jegyet ajánlhat meg. A jegymegajánlás lehetőségét a tantárgyi követelményekben a félév elején előre közölni kell a hallgatókkal. A megajánlott értékelést (osztályzatot) a hallgató nem köteles elfogadni, kérheti vizsgára bocsátását".

A fenti előírással összhangban lehetőséget biztosítunk a félév során két előre megadott alkalommal a nappali tagozatos hallgatók számára a megajánlott jegy megszerzésére szolgáló számonkérésen való részvételre, fakultatív jelleggel. A teljesítmény értékelése az e-learning rendszerben történik, az előadások helyszínén és időpontjában. Ennek értékelése során a pontszámokat átlagoljuk és ennek figyelembe vételével alakítjuk ki a végleges érdemjegyet. Az elégséges alsó ponthatára 60%. Az előadásokon szintén lehetőség van pluszpontok megszerzésére. A gyakorlatokon végzett munka alapján a gyakorlatvezetők javaslatot tehetnek a legjobb teljesítményt nyújtó, csoportonként maximum 3 hallgatóra, akik számára a félévközi dolgozatokon elért jegyüknél – amennyiben az legalább elégséges - egy érdemjeggyel jobbat ajánlunk meg. A megajánlott jegyek a TVSZ-nek megfelelően a vizsgaidőszakban javíthatók.

A hallgatók teljesítményének értékelése a vizsgaidőszakban írásbeli kollokvium, vagy e-learning teszt formájában történik. A vizsga sikeres teljesítéséhez legalább a maximális pontszám 60%-a szükséges. A ponthatárok:

- 0-59%: elégtelen (1)
- 60-69%: elégséges (2)
- 70-79%: közepes (3)
- 80-89%: jó (4)
- 90-100%: jeles (5)

Az előadások és gyakorlatok anyaga folyamatosan felkerül az e-learning rendszerbe. Az e-learning rendszerbe feltett tananyagokat csak saját tanulásuk során használhatják fel, azokat a szerzői jogok és a GDPR rendelkezései egyaránt védik!

Kötelező olvasmány:

1. Nábrádi A. (szerk) – Bai A. (szerk.) – Gabnai Z: Mezőgazdasági és energetikai ökonómiai ismeretek (2., 3., 5. fejezet). Debrecen, 2018
2. Nábrádi A. Vállalkozási ismeretek, 2015, 2018, Debreceni Egyetem ISBN 978-963-12-3048-2
3. Chikán A. Vállalatgazdaságtan, Aula Kiadó, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

1. Pupos Tibor et al: Termelés- és szolgáltatás menedzsment. Pannon Egyetem, Georgikon Kar, Keszthely, 2011
2. Andy Schmitz (2013): Principles of Managerial Economics, <http://lardbucket.org>

Heti bontott tematika:

Hét	Előadás (téma)	Gyakorlat/szeminárium	Hét
1.	Követelményrendszer ismertetése, a vállalkozásokkal kapcsolatos alapfogalmak TE: Vállalkozások fogalma, jellemzői, alapítása, megszűnése. : Vállalkozási formák csoportosítása méret, tevékenység	A félév felépítése, szükséges tudnivalók, vállalkozások alapításának szempontjai, menete, termelési értékkel, költséggel kapcsolatos számítások	1-2
2.	Termelési értékkel és költséggel kapcsolatos alapfogalmak TE: A termelési értéket kialakító tényezők, a hozam fajtái, az árak fajtái, a termelési értéket befolyásoló egyéb tényezők. A termelési költséget kialakító tényezők, a ráfordítások típusai		
3.	Termelési költség II., önköltség-számítás TE: Termelési költség, önköltség kategóriái, a jövedelem kategóriái, kiszámítása értelmezése, befolyásoló tényezői.	Jövedelemmel kapcsolatos számítások, komplex feladatok az eddig tanult alapfogalmakkal kapcsolatban	3-4
4.	Jövedelemmel kapcsolatos alapfogalmak TE: a jövedelem kategóriái, kiszámítása értelmezése, befolyásoló tényezői.		
5.	Hatékonysággal kapcsolatos alapfogalmak TE: A gazdasági hatékonyság kategóriái, a termelékenység, az igényesség, az ellátottság és a jövedelem-arányossági mutatók értelmezése, az átlagos, a pótlólagos és a marginális hatékonyság számítása	Komplex feladatok az eddig tanult alapfogalmakkal kapcsolatban	5-6

6.	Értéktermelő folyamatok menedzsmentje: termelés és szolgáltatás TE: A termelés és a szolgáltatás sajátosságai, a termelés-menedzsment területei.		
7.	Fakultatív teszt I., befektetett eszközökkel kapcsolatos alapfogalmak.		
8.	Erőforrások: befektetett eszközök TE: A befektetett eszközök csoportjai, vállalat gazdaságtani sajátosságai. Az immateriális javak, a tárgyi eszközök és a befektetett pénzügyi eszközök csoportjai, a fenntartási és az értékcsökkenési költségek sajátosságai	Amortizációs számítások, beruházás-gazdaságossági számítások	7-8
9.	Beruházások értékelése, az idő pénzértéke I. TE: Az idő pénzértékének fontossága, kalkulációja	Beruházás-gazdaságossági számítások	9-10
10.	Beruházások értékelése, az idő pénzértéke II. TE: Az NPV, az IRR, a PI, DDP számításmenete, összefüggései		
11.	Erőforrások: forgóeszközök TE: A készletek, a követelések, a rövid távú pénzügyi befektetések és a pénzeszközök sajátosságai. A forgóeszköz szükségletet befolyásoló tényezők vizsgálata.	Forgóeszköz-gazdálkodással kapcsolatos számítások	11-12
12.	Emberi erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos alapfogalmak TE: Emberi erőforrás-gazdálkodás értelmezése, befolyásoló tényezői, bér-gazdálkodás jellemzőinek megismerése.		
13.	Tervezéssel kapcsolatos alapfogalmak TE: Tervek csoportosítása, elkészítésének jellemzői		13-14
14.	Fakultatív teszt II.		

*TE tanulási eredmények

Vizsgatételek

- Vállalkozásokkal kapcsolatos alapismeretek
- Termelési értékkel kapcsolatos alapismeretek
- Termelési költséggel kapcsolatos alapismeretek
- Önköltséggel kapcsolatos alapismeretek
- Jövedelemmel kapcsolatos alapismeretek
- Hatékonysággal kapcsolatos alapismeretek
- Értéktermelő folyamatok menedzsmentje: termelés és szolgáltatás
- Befektetett eszközökkel kapcsolatos alapismeretek
- Beruházások értékelése
- Forgóeszközökkel kapcsolatos alapismeretek
- Készlet-gazdálkodással kapcsolatos alapismeretek
- Emberi erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos alapismeretek
- Vállalati tervezéssel kapcsolatos alapismeretek
-

A tantárgy neve:	magyarul:		Pénzügytan				Kódja:	GT_AGMN008-17
	angolul:		Finance					
Felelős oktatási egység:			DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	kötelező	Heti	2	Heti	2	zárhelyi dolgozat min. 50 %-os teljesítése	4	magyar
Levelező	kötelező	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Darabos Éva	beosztása:	docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		Dr. Nagy Tünde Orsolya	beosztása	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a bankrendszer működését, a pénzügyi szolgáltatásokat, a bankügyleteket, a belföldi és a nemzetközi elszámolásokban használatos fizetési módokat, az értékpapírok működésének jellemzőit, valamint elsajátítsák a pénz időértékével kapcsolatos számításokat, gyakorlati alkalmazásokat.								
Kötelező szakirodalom:								
Az előadások és a gyakorlat anyaga. (E-learningben elérhető) Darabos Éva: Pénzügyi ismeretek. In: Fenyves, Veronika (szerk.) Számviteli és pénzügyi alapismeretek Debrecen, Debreceni Egyetem (2022) 141 p. pp. 48-99.								
Ajánlott szakirodalom:								
Darabos Éva (szerk): Sillybus, Pénzügyi alapismeretek. Debrecen, 2021. Máté Domicián: A magánélet pénzügyei. Debreceni Egyetem, 2019. Zeller Gyula-Koltai Zoltán: Pénzügyi alapismeretek. Pécs, 2017. 1-3., 6.1., 8-9.,12-14. fejezet. Katona Klára (szerk.): A pénzügyi közvetítő rendszer funkciói. Wolters Kluwer 2018. II-III. fejezet. Jánosi-Madár-Sági-Szabó-Szebellédi- Zeller: Pénzügyek alapjai. BGF 2007. Brealey-Myers: Modern vállalati pénzügyek (Panem-McGraw-Hill) KÖZGAZDASÁGI SZEMLE, PÉNZÜGY SZEMLE, HITELINTÉZETI SZEMLE, STATISZTIKAI SZEMLE, KÜLGAZDASÁG, HVG, FIGYELŐ FOLYÓIRATOK AKTUÁLIS CIKKEI.								
Tematika								
Hét	Előadás (téma)					Gyakorlat/szeminárium		
1.	A pénz keletkezése és fejlődése. A pénz időértéke.					A pénz időértéke, jövőérték számítás.		
2.	A pénzügyi intézményi rendszer. Az MNB jogállása és feladatai. Pénzügyi szolgáltatások					Jövőérték számítás		
3.	A monetáris politika, eszközrendszere. Bankügyletek.					Jelenérték számítás		
4.	Hitelek csoportosítása, formái, biztosítékok I.					Egyszerű és növekvő tagú örökjáradék		
5.	Faktoring, forfait, lizing					Annuitás jelenértéke		
6.	1. zárhelyi dolgozat javítás: Javítás a következő héten órán kívüli időpontban					Annuitás jelenértéke, Összefoglalás		
7.	Értékpapírok csoportosítása, fajtái, értékpapírok: váltó, kötvény, csekk.					Annuitás jövőértéke		
8.	Kárpótlási jegy, állampapír, közraktárjegy, befektetési jegy. A részvény, részjegy.					Annuitás jövőértéke.		
9.	Pénzforgalom lebonyolítása. Készpénzes és készpénz helyettesítő fizetési módok.					Váltó, faktoring		
10.	Pénzforgalom lebonyolítása. Készpénz nélküli fizetési módok. Külkereskedelemben használatos fizetési módok					Kötvény		
11.	Valuta, deviza, konvertibilitás. Állami költségvetés.					Kötvény		
12.	2. zárhelyi dolgozat: javítás: a következő héten órán kívül.					Részvény, összefoglalás		

A Hallgatók órákon való részvétele:

- az aláírás feltétele a nappali tagozaton:
 - a gyakorlatokon való aktív részvétel, a tananyag ismerete,
 - a gyakorlatokon való részvétel kötelező, hiányzás TVSZ szerint: gyakorlatokról maximum háromszor lehet hiányozni (Elearning jelenléti ív kötelező),
 - hiányzást 5 munkanapon belül igazolni,
 - hiányzás esetén a gyakorlat és/vagy az előadás anyagának elsajátítása,
 - a fentiek nem teljesülése esetén az oktató az aláírást megtagadhatja a TVSZ előírásainak megfelelően,
- előadásokon való részvétel nem kötelező, de ajánlott.

Az órák menete:

A tananyaghoz kapcsolódó előadás- és gyakorlati anyagok, irodalom elérhetők az E-learning rendszerben a tárgy alatt. Az aktív, eredményes munkához a gyakorlatokon a gyakorlat anyaga nyomtatott formában, táblázatok (FV, PV, PVA, FVA), számológép használata szükséges.

Számonkérés: A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, melyet elsősorban a szorgalmi időszakban kell megszerezni.

Dolgozatírás időpontja:

Nappali képzés:

- **A félév során 2 alkalommal**
 - 1. zh.: 6. héten a gyakorlat és az előadás anyagából; javítás a következő héten órán kívüli időpontban, gyakorlat és/vagy előadás anyagából,
 - 2. zh.: 12. héten a gyakorlat és az előadás anyagából, javítás a következő héten órán kívüli időpontban a gyakorlat és/vagy előadás anyagából,
- sikeres gyakorlati jegyhez az előadás és a gyakorlat anyagából külön-külön minimum 50-50%-os eredmény szükséges.
- sikertelen dolgozat esetén az első jegy elégtelen,
- sikertelen gyakorlati jegy javítása vizsgaidőszakban 2 alkalommal (január elején és végén) az egész féléves előadás és/vagy gyakorlat anyagából.

Levelező képzés:

- a szorgalmi időszakban a hallgatókkal egyeztetett időpontban (2 alkalom) az előadás és a gyakorlat anyagából írásbeli dolgozat, külön-külön minimum 50-50%-os teljesítés szükséges a gyakorlati jegy megszerzéséhez.
- sikertelen dolgozat esetén az első jegy elégtelen,
- **javítás:** vizsgaidőszakban előre megadott időpontokban (2 alkalom), az előadás és/vagy gyakorlat féléves anyagából.

Gyakorlati jegy feltétele:

- az gyakorlatokon való rendszeres, aktív részvétel és sikeres dolgozat (50-50%-os teljesítmény a gyakorlat és az előadás anyagából).
- sikertelen dolgozat esetén az első gyakorlati jegy elégtelen, javítása (pótlás): vizsgaidőszakban 2 alkalommal az egész féléves anyagból.

A javító dolgozatírásra az Elearningen meghirdetett időpont(ok)ra ill. csoportra (N/L) fel kell jelentkezni.

Értékelés:

< 50,0 %	elégtelen
50,0 - 62,5 %	elégséges
62,5 - 75,0 %	közepes
75,0 - 87,5 %	jó
87,5 - 100 %	jeles

Amennyiben a hallgatónak van aláírása, de a gyakorlati jegy feltételét nem teljesíti a félév során, a következő félévben vizsgakurzusként vehető fel a tárgy, a gyakorlat és az előadás anyaga egyszerre kerül számonkérésre a vizsgaidőszakban.

Dr. Darabos Éva
egyetemi docens, tárgyfelelős

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti kommunikáció				Kódja:	GT_AGMN040-17
		angolul:		Business Communication					
Felelős oktatási egység:				Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	1	Heti	1	Gy	3	magyar	
Levelező		Féléves	14	Féléves	14				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Juhász Csilla		beosztása	habilitált egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
a tantárgy keretében elsajátítsák az üzleti kommunikáció alapjait, szintjeit, modelljeit, alapformáit. Videó-felvételes szerepjátékok keretében átélhessék a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit, az írásbeliség technikáit. Ezekkel felkészítve őket a munka világában rájuk váró feladatokra, megfelelő készségeket kialakítva bennük.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Ismeri és alkalmazza a kommunikációs formákat, a kommunikáció buktatóit, szabályszerűségeit.									
- Ismeri a szóbeli és írásbeli kommunikációt a szakmai életben.									
Képesség:									
- Magas szinten dolgozza fel a magyar és idegen nyelvű publikációs forrásait, rendelkezik a hatékony információkutatás, -feldolgozás ismereteivel a szakterülete vonatkozásában.									
- Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.									
Attitűd:									
- Elsajátítva a kommunikációs konfliktuskezelés lehetőségeit, megismerve ennek sikeres megvalósítását és a lehetséges kudarc tipizálható okait, azokat sikerrel alkalmazza.									
Autonómia és felelősség:									
- Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Az üzleti kommunikáció alapjai, szintjei; Az üzleti kommunikáció modelljei, alapformái; A verbális kommunikáció szóban és írásban; A nonverbális kommunikáció; A kommunikációs kapcsolat létrehozása, megteremtése									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadások tartása.									
A gyakorlatokon tréningek, videó-felvételes szerepjátékok keretében élhetik át a hallgatók a kommunikációs kapcsolat létrehozását, megteremtését, a meggyőzés formai és tartalmi elemeit. beadandó dolgozat készítésekor megtapasztalják a tudományos igényességű írásbeliség technikáit.									
Értékelés									
A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegyet a hallgató projektmunkára, annak prezentálására kapja. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény kell.									
Kötelező szakirodalom:									
Fodor L. – Kriskó E.: A hatékony kommunikáció alapjai. Noran Libro. Budapest 2014									

e-könyv formában ISBN: 9786150000000, 2020

Neményiné Gyimesi I.: Hogyan kommunikáljunk tárgyalás közben? Akadémiai Kiadó Budapest, 2019

Hofmeister-Tóth Á.: Üzleti kommunikáció és tárgyalástechnika. Akadémiai Kiadó Budapest, 2013, <https://mersz.hu/hofmeister-toth-mitev-uzleti-kommunikacio-es-targyalastechnika> 2016

Pease, A.: Testbeszéd - Gondolatolvasás gesztusokból. Park Kiadó, Budapest 2017

Ajánlott szakirodalom:

Tchappeler, R. – Krogerus, M.: 44 kommunikációs modell – A hatékony önkifejezés és eredményes együttműködés könyve. E-könyv, HVG Kiadó, Budapest 2020

Szabó K.: Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó Budapest, 2009

Montágh I.: Figyelem vagy fegyelem? Holnap Kiadó Budapest, 2008

Nierenberg, G. – Calero, H.: Testbeszéd-kalauz. Bagolyvár Könyvkiadó Budapest, 1998

Wacha I.: A korszerű retorika alapjai I-II. Szemimpex Kiadó, Budapest 1996

Hetekre bontott tematika	
1. tréning	Az üzleti kommunikáció alapjai TE*: A hallgató elsajátítja az alábbiakat: az üzleti kommunikáció fogalma, csoportosítása, az üzleti kommunikáció modellje, folyamata
3. tréning	Követelmények ismertetése. Bemutakozás TE: A hallgató megismeri a tréning követelményeket. Megtanulhatja milyen szempontokat alkalmazhat bemutatkozásánál
5. tréning	Nonverbális kommunikációs alapismeretek TE: Elsajátítja az alábbiakat: mi a nonverbális kommunikáció, hogyan csoportosítjuk, formái, térközsabályozás
7. tréning	Vitakultúra (szóbeli kommunikációs sajátságok) TE: Megtapasztalja a kulturált vita formáját, sajátosságait.
9. tréning	Nonverbális kommunikáció az üzleti életben TE: Elsajátítja a nonverbális kifejezőmódok formáit, jellemzőit
11. tréning	Nonverbális kommunikáció hallgatói kiselőadások TE: Fejleszti a prezentációs képességét.
13. tréning	Verbális kommunikáció, írásbeliség TE: Szembesül az írásbeli kommunikáció sajátosságaival, elsajátítva azokat.
15. tréning	A nemek közötti kommunikációs különbségek TE: Tudatosodik a hallgatóban, hogy a nemek kommunikációjában eltérések vannak, megismeri, melyek ezek.
17. tréning	Verbális kommunikáció, szóbeliség TE: Megtanulja a szóbeli kommunikáció sajátosságait, jellemzőit.
19. tréning	Kommunikációs zajok, zavarok, információ torzulás TE: Megtapasztalja, hogy milyen sok kommunikációs zaj fordul elő, a legcsekélyebb szándékosság nélkül.
21. tréning	Zavarok a kommunikációban TE: Megtanulja, szembesül a kommunikációjára ható, abban előforduló zavarokkal
23. tréning	Projekt munka hallgatói prezentálása I. TE: Megtanulja a prezentálás szabályszerűségeit.
25. tréning	Projekt munka hallgatói prezentálása II TE: Megtanulja a prezentálás szabályszerűségeit.
27. tréning	Projekt munka hallgatói prezentálása III. TE: Megtanulja a prezentálás szabályszerűségeit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Számvitel I. (A számvitel alapjai)				Kódja:	GT_AGMN009-17		
		angolul:		Fundamentals of financial accounting							
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat		Labor					
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Heti		kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve		Kiss Ágota			beosztása	tanársegéd	
A kurzus célja, hogy bemutassa a hallgatóknak a számvitel elméleti és gyakorlati alapjait, alapelveit.											
Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a vállalkozások könyvvézetési és beszámolósi kötelezettségeinek jellegébe, a beszámoló egyes részeinek, elsősorban a számviteli mérleg és az eredménykimutatás összeállításának folyamataiba, elsősorban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szabályozási rendszerében.											
Tudás: A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait.											
Képesség: A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.											
Attitűd: A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően.											
Autonómia és felelősség: Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmasság önálló munkavégzésre.											
A kurzus tartalma, témakörei A számvitel fogalma. Számviteli rendszer, a számviteli törvény. A számviteli munka szakaszai. Beszámolás és könyvvézetés.											
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.											
Értékelés Az előadásokon való jelenlét a TVSZ 11. § (1) előírásai szerint nem kötelező. A szemináriumokon való részvétel kötelező. Az előadás diasora és a szemináriumokon megoldandó feladatok az e-learning rendszerbe feltöltésre kerülnek.											
Aláírás megszerzése: A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az egész félévi hiányzást figyelembe véve 3 alkalomnál több hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül. A szemináriumokon köteles a hallgató aktívan részt venni, a szemináriumokon megoldandó feladatlapokat kinyomtatva magával hozni és azon dolgozni.											
Érdemjegy megszerzése: A tantárgy szóbeli vizsgával zárul. A szóbeli vizsgára történő jelentkezés feltétele a félév során két zárthelyi dolgozat minimum 50-50%-os, átlagban minimum 60%-os teljesítése. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. A zárthelyi dolgozat pótlására két alkalommal kerülhet sor. A vizsgaidőszakban a vizsgáztatás szóbeli vizsga keretében valósul meg, kiadott beugró minimum kérdések, és tételsor alapján. A vizsgát az a hallgató kezdheti meg, aki korábban a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontra feljelentkezett az adott napi vizsgára.											
Kötelező olvasmány: Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 1. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2004, átdolgozva: 2017. Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001, átdolgozva: 2017.											

Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar E-learning oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Siklósi Ágnes - Simon Szilvia - Veress Attila - Szíjártó Boglárka: Bevezetés a számvitelbe - számvitel alapjai példatár 2018. Perfekt Kiadó, 2018

Sztanó Imre: A számvitel alapjai, Perfekt Gazdasági Tanácsadó, Oktató és Kiadó Részvénytársaság, Budapest, 2015

Siklósi Ágnes - Veress Attila: Könyvvézetés és Beszámolóképzés, Számviteli feladatok a gyakorlatban, A Mérlegképes könyvelő képzés tankönyve, 9. bővített kiadás, Saldo Kiadó, 2018

Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft., Budapest, 2015

2000. évi C. törvény a számvitelről

Heti bontott tematika	
1. hét	A számvitel fogalma, célja. A vállalkozási tevékenység tartalma és főbb sajátosságai, a termelési folyamat és kapcsolata a számvittel. A vállalkozó vagyona, fogalma, a vagyon kimutatása. TE: Ismeri a számvitel fogalmát, célját és a vállalkozási tevékenység tartalmát, a vagyont, és annak kimutatásának lehetőségeit.
3. hét	A vállalkozó vagyona, a vagyon kimutatása. Az egyes mérlegsorok tartalma. A mérleg és tartalma, a mérlegtételek értékelése. TE: Ismeri a számviteli mérleg lényegét, tartalmát.
5. hét	Az eredmény fogalma, csoportosítása, kimutatása. Az eredménykimutatás és tartalma, típusai. TE: Ismeri az eredménykimutatás lényegét, tartalmát. Az eredménykimutatás felépítését.
7. hét	A gazdasági műveletek és hatásuk a vagyonra. TE: Ismeri a gazdasági műveletek jellegzetességeit, és vagyonra gyakorolt hatásukat.
9. hét	A vállalkozások számviteli információs rendszere. Könyvviteli alapfogalmak – könyvvézetés, egyszeres és kettős könyvvitel, a könyvviteli számla. TE: Ismeri a könyvvézetés rendszerét, a könyvviteli számla lényegét.
11. hét	Könyvtárhasználati hét
12. hét	Könyvviteli alapfogalmak – egységes számlakeret és számlarend. TE: Ismeri az egységes számlakeret rendszerét, a számlarend jellegzetességét.
14. hét	A számviteli munka szakaszai, számviteli bizonylatok, nyilvántartások. A bizonylat fogalma, csoportosítása, általános alakja és tartalmi kellékei. TE: Ismeri a számviteli munka szakaszait, és a számviteli bizonylatok fogalmát, kellékeit.
16. hét	Nyilvántartások a kettős könyvvitel rendszerében, a kettős könyvvitel jellemzői (nyitás, zárás, főkönyvi kivonat). A könyvviteli zárlat. TE: Ismeri a különböző számviteli nyilvántartásokat, a kettős könyvvitel jellemzőit.
18. hét	Példa a könyvvézetés, valamint a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolatának bemutatására. TE: Ismeri és összefüggéseiben vizsgálja a mérleg és az eredménykimutatás kapcsolatát.
20. hét	Beszámolási és könyvvézetési kötelezettség. A számviteli szolgáltatás. TE: Ismeri a beszámolási és könyvvézetési kötelezettségre vonatkozó szabályokat, a számviteli szolgáltatás lényegét.
22. hét	A számviteli rendszer, a számviteli törvény. A számviteli alapelvek, a számviteli politika. TE: Ismeri a számviteli törvényt, annak felépítését. Ismeri a számviteli alapelveket, számviteli politika célját és lényegét.
24. hét	A beszámoló formája, az éves beszámoló részei. TE: Ismeri az egyes beszámoló fajtákat, az azt meghatározó feltételeket, a beszámoló részeit.
26. hét	A bekerülési érték fogalma, összetevői. Az értékcsökkenési fajtái, kiszámításuk, a leírás módja. TE: Ismeri a bekerülési érték fogalmát, összetevőit, az értékcsökkenés fajtáit, kiszámításuk menetét, a leírás módját.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági matematika II.		Kódja:	GT_AGMN010-17	
		angolul:		Calculus for Economics II.				
Felelős oktatási egység:				Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Gazdasági matematika I.		Kódja:	GT_AGMN001-17/ GT_AGMNS001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus az első féléves hasonló című kurzus folytatása. Célja az, hogy a hallgatók megismerjék a közgazdaságtanban használt lineáris algebrai fogalmakat és módszereket. Elsajátítsák a valószínűség-számítás alapjait, mely nélkülözhetetlen a statisztika megismeréséhez. A gyakorlatokon a megfelelő témákhoz kapcsolódó feladatok megoldásában szereznek jártasságot a hallgatók.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete - Birtokába kerül mindannak a matematikai alaptudásnak, mely a természettudományos, gazdálkodási és gazdasági alapfogalmak ismeretét és gyakorlati hasznosítást biztosítja - megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
Képesség:								
- Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására - Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására								
Attitűd:								
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően - Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg								
Autonómia és felelősség:								
- Döntéseiért felelősséget vállal - Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg - Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
- Lineáris algebrai fogalmak: vektorterek, mátrixok, determinánsok, lineáris egyenletrendszerek; - Többváltozós függvények feltételes szélsőérték-számítása - Kombinatorika, valószínűség-számítás - Statisztikai alapok								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat								
Értékelés								
A félév teljesítéséhez az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg). A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk, a 7. és a 14. héten, ezek megírása kötelező, mivel az előadás teljesítésének (azaz az aláírás megszerzésének) feltétele, hogy a két zárthelyi dolgozat maximális pontszámának legalább 30%-át érje el a hallgató. Akinnek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz még egy lehetősége. Az előadás aláírása feltétele a kollokviumi jegy megszerzésének. A két zárthelyi dolgozat alapján kollokviumi jegymegajánlás történik (össz-pontszámra vonatkoztatva): 60-69% elégséges, 70-79% közepes, 80-100% jeles. Akinnek ez nem sikerül, azon hallgatóknak a vizsgaidőszakban lesz lehetőségük (aláírás megszerzése után) kollokviumi jegy megszerzésére, a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően.								

- Akik kollokviumi jegyet szereztek a félévközi teljesítések során, de nem elégedettek a megszerzett jeggyel a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban foglaltaknak megfelelően lesz lehetőségük a javításra.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai. Egyetemi jegyzet.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika II, Előadáskövető ppt-k.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza: Valószínűesszámitás, Tankönyvkiadó, 1982.
- Scharnitzky Viktor: Mátixszámítás, Bólyai könyvek.
- Solt György: Valószínűesszámitás, Bólyai könyvek

Heti bontott tematika	
1.	Mátix fogalma, műveletek mátrixokkal. Mátix inverze. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
2.	Determináns fogalma, tulajdonságai, kifejtési tétel. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Új fogalmak megismerése, feladatmegoldás
3.	Ismételés: többváltozós függvények deriválása és feltétel nélküli szélsőérték-számítása. Lagrange-féle multiplikátorok módszere. TE Első féléves ismeretek ismételése, feladatmegoldás
4.	Lineáris egyenletrendszerek. Lineáris egyenletrendszer megoldhatósága. Gauss-elimináció. Cramer szabály. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, új lineáris-egyenletrendszer megoldási módszerek elsajátítása
5.	Vektortér fogalma. Lin. kombináció, függőség és függetlenség fogalma. Kompatibilitás, generátorrendszer, dimenzió, bázis fogalma. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése. Alapvető fogalmak elsajátítása, feladatmegoldás
6.	Elemi bázistranszformáció, bázistranszformáció fogalma és alkalmazásai. TE Egy új gyakorlati módszer megismerése, feladatmegoldás
7.	Kombinatorika. Binomiális tétel. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, feladatmegoldás.
8.	Valószínűesszámitás alapjai: eseménytér, műveletek eseményekkel, klasszikus Valószínűesszámitás. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása, ismételése, feladatmegoldás.
9.	Mintavételezéses eljárások. TE A tanult képletek gyakorlása, feladatmegoldás.
10.	Feltételes valószínűség, függetlenség, a teljes valószínűség tétele. Bayes tétel. TE A tanult fogalmak gyakorlása, feladatmegoldások
11.	Az integrálfogalom kiterjesztése: improprius integrál, kettős integrál TE Első félévben tanult integrálszámitás ismételése. Az iproprius integrál számítása, alkalmazása a valószínűesszámitásban, feladatmegoldás.
12.	Diszkrét és folytonos valószínűségi változók, eloszlás- és sűrűségfüggvény. TE Tanult definíciók értelmezése, feladatmegoldások
13.	Várható érték, szórás, nevezetes diszkrét eloszlások: binomiális, hipergeometrikus, geometriai és Poisson eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások
14.	Nevezetes abszolút folytonos eloszlások: egyenletes eloszlás, exponenciális eloszlás, normális eloszlás. TE Tanult definíciók, tételek értelmezése, feladatmegoldások

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Mikroökonómia		Kódja:	GT_AGMN011-17	
		angolul:		Microeconomics				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Közgazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Bevezetés a közgazdaságtanba Gazdasági matematika I.			Kódja:	GT_AGMN002 GT_AGMN001
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Karcagi-Kováts Andrea	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja								
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a mikroökonómia alapvető fogalmait, modelljeit és használni tudják azokat, illetve képesek legyenek ezeket alkalmazni. A hallgatóknak a kurzus végére ismerniük kell a fogyasztói és a vállalati viselkedés elemzéséhez szükséges legfontosabb elméleteket, fogalmakat, illetve eszközöket, és ezek alapján képesnek kell lenniük különböző problémák elemzésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
- Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
- Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus először áttekinti a mikroökonómiai alapelveket, azokat a módszereket, amiket a mikroökonómiai gondolkodás megkövetel. A korábban már megismert fogalmakat (kereslet, kínálat, egyensúly) kibővítve vezet be új alkalmazási lehetőségeket (árszabályozás). Ezután a fogyasztói optimalizálásra tér át a kurzus: hasznossági függvény, költségvetési korlát, egyéni és piaci kereslet levezetése. A félév második felében áttér a termeléselméletre, azon belül is a profitmaximalizálásra, mint legfőbb célra, és két iparági szerkezetben (tökéletes verseny és monopólium) veszi át, hogy mekkora a profitmaximalizáló kibocsátás.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás és szemináriumi foglalkozások, feladatmegoldás								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. Lehetőség van megajánlott jegy (kizárólag közepes (3), jó (4) és jeles (5)) megszerzésére az alábbi feltételekkel: a félév közepén és végén 1-1 teszt megírására adunk lehetőséget a tananyag első és második feléből. Mindkét teszt esetében el kell érni a legalább 50,01%-ot és a százalékos átlagnak a legalább közepes (3) érdemjegy alsó határát (64,01%). Ezek a tesztek nem pótolhatók, nem ismételhetők, megírásuk önkéntes. A vizsga írásbeli (lehet e-learning és papíralapú is). Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 63% – elégséges 64,01% - 75% – közepes 76,01% - 86% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Varian, Hal R.: Mikroökonómia középfokon. KJK Kerszöv, Budapest, 2012.								
Berde, Éva (szerk.): Mikroökonómiai és piacelméleti példatár. TOKK, Budapest, 2009.								

Ajánlott szakirodalom:

Jack Hirschleifer, Amihai Glazer, David Hirschleifer (2009): Mikroökonómia - Árelmélet és alkalmazásai - Döntések, piacok és információk. Osiris Kiadó, 2009

Kopányi, M. (szerk.): Mikroökonómia. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1997.

Mankiw, G. N. (2011). A közgazdaságtan alapjai. Osiris, Budapest.

Bergstrom, Theodore C. – Varian, Hal R.: Mikroökonómiai gyakorlatok. Veszprémi Egyetemi Kiadó, 2002.

	Tananyag	Varian könyv fejezetei
1.	A mikroökonómia alapelvei TE: Határelemzés, racionalitás, önérdékkövetés, alternatív költség, pozitív-normatív elemzés	1. fejezet
3.	Elemzési eszközök TE: piaci kereslet, kínálat, egyensúly optimalizálás, adózás, árszabályozás	1. fejezet
5.	Költségvetési korlát TE: jövedelem, költségvetési egyenes, piaci cserearány	2. fejezet
7.	Hasznosság és preferenciák TE: preferenciarendezés, közömbösségi görbék, hasznossági függvény, határhaszon	3., 4. fejezet
9.	Fogyasztói döntés TE: a fogyasztói optimum meghatározása a helyettesítési határráta és a piaci cserearány által	5. fejezet
11.	A keresletelmélet néhány alkalmazása TE: jövedelem-fogyasztás görbe, Engel-görbe, ár-fogyasztás görbe, egyéni kereslet levezetése	6. fejezet
13.	Fogyasztói többlet és piaci kereslet TE: piaci kereslet levezetése egyéni keresletből, rugalmassági mutatók	14., 15. fejezet (kivéve 14.8.)
15.	Vállalat I. TE: vállalat tulajdonosa és vezetője közti különbség azonosítása, számviteli és gazdasági költség koncepció	18., 19.2., 20. fejezet (kivéve 20.2., 4.)
17.	A vállalat II. TE: technológia, rövid távú termelési függvény	19. fejezet
19.	Költséggörbék TE: a vállalat rövid és hosszú távú költségei	21. fejezet
21.	Vállalati magatartás tiszta versenyben TE: profitmaximalizálás, fedezeti és üzembezárási pontok	22., 23. fejezet (kivéve 23.4., 10.)
23.	SZÁMONKÉRÉSI HÉT – NINCS OKTATÁS	
24.	Kompetitív piac egyensúlya TE vállalati és iparági kínálat, jóléti többlet	22., 23. fejezet (kivéve 23.4., 10.)
26.	A monopólium TE: TE: monopolista profitmaximalizálási döntése, monopólium melletti jóléti többletek, holtteher-veszteség	24. fejezet

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Környezetgazdaságtan		Kódja:	GT_AGMN013-17	
		angolul:		Environmental Economics				
Felelős oktatási egység:				DE-GTK Ökonómia Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős				neve:	Bauerné Dr. Gáthy Andrea		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktatók				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgató								
- megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan alapvető fogalmait; - megismerje a környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan környezeti és globális ökológiai problémákra adott válaszait, eszközeit; - képes legyen különbséget tenni a környezeti, társadalmi és gazdasági közelítések között; - képes legyen a környezeti, társadalmi és gazdasági folyamatok kölcsönhatásainak feltárására; - képes legyen ezen kapcsolatokat példákkal illusztrálni.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
Képesség:								
- Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.								
Attitűd:								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. - Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Autonómia és felelősség:								
- Felelősséggel részt vállal kereskedelmi és marketing szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezetben belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók a félév elején megismerik a globális ökológiai problémákat, a környezeti problémákat, és azokat az új fogalmakat, melyeket ezen problémák hívtak életre (pl. nagy felgyorsulás, fordulópont, planetáris határok, eltartóképesség, körforgásos gazdaság, antropocén). Külön foglalkozunk a gazdasági növekedés és a környezeti minőség kapcsolatával. Bemutatásra kerülnek azok az alternatív indikátorok, amelyek a GDP hiányosságait hivatottak kiküszöbölni, s azok is amelyek az ökológiai gazdaságtanhoz kötődnek. A tananyag kitér a környezet monetáris értékelésének lehetőségeire, az externális hatások közgazdasági következményeire. Mindezek ismeretében tárgyaljuk a környezetpolitikai eszközöket (direkt és indirekt szabályozási eszközök; zöld adók, támogatások. A félév zárásaként a fenntartható fejlődés témakörével foglalkozunk.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások során konkrét gyakorlati problémák ismertetésén keresztül vezetjük be az általánosabb fogalmakat, modelleket. Az oktatás során építünk a hallgató mikro- és makroökonómiai tudására								
Értékelés								
A vizsga írásbeli. Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint:								

0 - 50% – elégtelen
 51 % - 63% – elégséges
 64% - 75% – közepes
 76% - 86% – jó
 87% - 100% – jeles

A hallgatónak lehetősége van házi dolgozat készítésére előre megadott és egyeztetett témából. A házi dolgozat minőségétől függően a vizsgán elért legalább elégséges érdemjegy egy jeggyel is javítható.

Kötelező szakirodalom:

Bartus Gábor – Szalai Ákos (2014): Környezet, jog, gazdaságtan: környezetpolitikai eszközök, környezet-gazdaságtani modellek és joggazdaságtani magyarázatok. Budapest: Pázmány Press: PPKE JÁK, 2014, ISBN 978-963-308-205-8

Ajánlott szakirodalom:

Holczinger N. – Sárvári B. (2025): Fenntartható közgazdaságtan, Oktatói kézikönyv, Budapesti Metropolitan Egyetem, ISBN 978-615-5459-45-0

Kerekes Sándor (2007): A környezetgazdaságtan alapjai. Aula Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-9664-62-3

Szlávik János (2013): Fenntartható gazdálkodás. Wolters Kluwer – Complex Kiadó, Bp., 273 o. ISBN 978-963-9698-25-3

Pataki György – Takács-Sánta András (szerk.) (2004): Természet és gazdaság, Ökológiai gazdaságtan szöveggyűjtemény. Typotex Kiadó, Budapest, ISBN: 9789639548107

Heti bontott tematika	
1.	A környezetgazdaságtan tárgya TE: a közgazdaságtan, környezetgazdaságtan és ökológiai gazdaságtan tárgya, módszerei és értékvalasztása (1. fejezet)
2.	Jóléti közgazdaságtan és piaci kudarcok TE: a jóléti közgazdaságtan tételeinek megismerése, az externáliák részletes leírása, csoportosítása. (2-3. fejezet)
3.	Piaci kudarcok kezelése: Pigou-i adó és Coase-tétel TE: A piaci kudarcok kezelésének lehetőségeit ismerik meg a hallgatók, a megoldások két szélsőséges alapján keresztül. Ezek ismerete a gyakorlatban előforduló környezetpolitikai eszközök megértésének alapja. (3-4. fejezet)
4.	Természeti erőforrások felhasználásának törvényszerűségei TE: A megújuló és nem megújuló természeti erőforrások felhasználásának motivációi, optimális szintje, és ennek hatása az erőforrás állapotára. (10. fejezet)
5.	A környezet monetáris értékelése TE: teljes gazdasági érték; direkt és indirekt értékelési módszerek. A piacon nem mért érték kapcsolata az externáliákkal. (10. fejezet)
6.	Környezetpolitikai eszközök TE: a környezetpolitikai beavatkozások és az externáliák kapcsolatának ismertetése, a lehetséges eszközök rendszerezése (5. fejezet)
7.	<i>Könyvtárhasználati hét</i>
8.	Adminisztratív szabályozás TE: a magánjogi és a közvetlen szabályozás lehetőségeinek ismertetése (6-8. fejezet)
9.	Gazdasági ösztönzők TE: gazdasági eszközök ismertetése, hatásosságuk összehasonlítása a közvetlen szabályozással (9. fejezet)
10.	A környezet-állapot mérése és a környezeti makromutatók TE: a környezet-állapot mérés nehézségei, az alternatív mutatók megismerése, történeti vonatkozásai, a jelenleg legelterjedtebb makromutatók ismertetése. (11.1. fejezet)
11.	A természeti erőforrások és a gazdasági növekedés TE: a gazdasági növekedés és a környezetállapot kapcsolatának felfogása az elmúlt évtizedekben. Globális környezeti és gazdasági modellek. (11.2. fejezet).
12.	Környezetvédelem és kereskedelem TE: komparatív előnyök elvének felidézése, kereskedelem negatív környezeti hatásai, a kereskedelem környezeti egyenlegének tárgyilagoss, kiegyensúlyozott ismerete. (11.3. fejezet)

13.	Fenntartható fejlődés
	TE: a fenntartható fejlődés fogalma, értelmezési módjai, problémái; az eltartóképesség és a gazdaság lehetséges kölcsönhatásai; tőkeelméleti megközelítés (12. fejezet)
14.	Rendszerező áttekintés
	TE: a félév során tanultak összegzése, szintézise.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szakmai idegen nyelv I.				Kódja:	GT_AGMNNY1-17
		angolul:		Technical Language I.					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ					
Kötelező előtanulmány neve				B1+ szintű általános nyelvtudás				Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	3	angol/német	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Lázár Tímea		beosztása:	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
sikeres állaspályázatát támogassa, valamint jövőbeli, gazdasági, üzleti területen elvárt munkafeladatait segítse. Cél, hogy legalább az Európai Referencia Keret B2 szintjét elérjék mind a négy fő nyelvi készség terén. A B2 szinttel érkező hallgatóknál a három félév teljesítése után C1 az elvárt szint. B2 szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni az összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. B2 szinten a nyelvtanuló képes részletes és világos szövegalkotásra szóban és írásban az elvárt szaknyelvi témakörökben. Ezen célok elérése érdekében a kurzus során a hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel idegen nyelven, és ezeken keresztül elsajátítják a szakterület jellemző szakszókincsét. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: az alaptankönyv módszeres feldolgozása, valamint újságcikkek, szövegértések, esettanulmányok, interjúk segítségével. A félév során kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok és kiejtési hibák megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7 pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A nyelvtanuló rendelkezik a gazdasági, üzleti élet alapvető fogalmainak, szereplőinek, folyamatainak, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével idegen nyelven, azokat be tudja mutatni, képes róluk kérdéseket feltenni és elbeszélgetni, illetve vitatkozni az adott idegen nyelven. Tárgyalóképes nyelvtudással bír az alapvető információgyűjtési és elemzési módszerekkel kapcsolatban.									
Képesség:									
A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.									
Attitűd:									
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.									
Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.									
Autonómia és felelősség:									
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmasság önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus célja a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületek idegen nyelven történő áttekintése, és ezeken keresztül a szakterület jellemző szakszókincsének megismertetése. Fontosabb témakörök: a									

gazdaság szereplői és régiói, Magyarország gazdasága, a munka világa, munkaerőpiac, interkulturális különbségek, állaspályázatok elemei és fázisai, üzleti utak. Prezentációs készségek idegen nyelven.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések, valamint a félév során két írásbeli (zárthelyi) dolgozat alapján (6. és 12. hét), beadandó dolgozatok. A Zh-kon a teljesítési szint: 60%. A félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümeiginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom:

David Cotton-David Falvey-Simon Kent – John Rogers: Market Leader upper-intermediate Flexi Coursebook 1, Pearson Education Limited, 2015, ISBN: 1292126124

Simon Sweeney: English for Business Communication 2nd edition, Cambridge University Press, 2010, ISBN- 0521754496

Nagyné Lévy Andrea: Domestic Trade? Foreign Trade? Business English –Differently, KIT Kft, 2011, ISBN:9789636372774

Molnár Judit, Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions 1000 Answers: Business English, Lexika Tankönyvkiadó, 2010, ISBN: 9639357278

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Heti bontott tematika

1.	A kurzus szervezése, elvárások, számonkérés, követelmények ismertetése TE* Szakmai bemutatkozás, tanulmányok ismertetése
2.	A gazdaság szereplői, szektorai, alapfogalmai és a globális gazdaság régiói TE: Hallott szöveg értésének fejlesztése; szókincs bővítése
3.	Magyarország gazdasága (főbb export/import termékek), makroökonómiai mutatói TE: Grafikon elemzések (változások leírása)
4.	A munka világa. Munkaerőpiaci trendek és jellemzők, új kihívások. A szervezetek HR feladatai. TE: Olvasáskészség fejlesztése; szókincs bővítése
5.	Szervezeti viselkedés, szervezeti magatartás, motiváció TE: Szókincs bővítése; kérdésalkotás begyakorlása
6.	1. Zh.

	TE: Az eddig tanultak ismétlése, összegzése és számonkérése
7.	Interkulturális ismeretek és különbségek a munka és a gazdaság világában
	TE: hasonlító szerkezetek
8.	Interkulturális kommunikáció. Az adott nyelvterület kommunikációs jellegzetességei
	TE: Kultúrák közti különbségek kezelése és hatékony nyelvi alkalmazás és alkalmazkodás
9.	Munkakeresés és az álláspályázatok fázisai és feladatai. Önéletrajz, kísérőlevél, motivációs levél.
	TE: Pályázattírás nyelvi és formai eszközeinek elsajátítása
10.	A felvételi eljárás készségfelmérési feladatai (soft skills, nyelvi szintfelmérés)
	TE: puha készségek megismerése és fejlesztési lehetősége
11.	Állásinterjú
	TE: Az állásinterjún szükséges nyelvi funkciók begyakorlása (udvarias kérdések, tömör megfogalmazások)
12.	2. Zh
	TE: a félév második felében tanultak ismétlése és tesztelése
13.	Üzleti utak és külföldi látogatók fogadása
	TE: udvariassági kifejezések, indirekt kérdések megfelelő használata
14.	Összefoglalás: ellenőrző gyakorlatok, értékelés, javaslatok
	TE: Ismétlés, az elsajátított ismeretek értékelése, fejlődés eszközeinek és módszereinek meghatározása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		SZÁMVITEL II. (Pénzügyi számvitel)				Kódja:	GT_AGMN014-17
		angolul:		Accounting II.					
Felelős oktatási egység:				DE GTK, Számvitel és Pénzügy Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				SZÁMVITEL I. (A számvitel alapjai)				Kódja:	GT_AGMN009
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Kiss Ágota	beosztása:	tanársegéd	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása		
A kurzus célja, hogy									
A hallgatókkal megismertetni a vállalkozások számvitelét: az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági eseményeket, rögzítésüket a számviteli rendszerben, hatásukat az eredményre, a vagyona és az érintett adókra.									
Tanulás eredmények, kompetenciák: A kurzus betekintést ad a vállalkozások könyvvézetési és beszámolósi kötelezettségeinek jellegébe, az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági események könyvelésébe, eredményre, a vagyona és az érintett adókra gyakorolt hatások figyelembevételével, elsősorban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény szabályozási rendszerében.									
Tudás:									
A hallgató megismeri a számvitel alapfogalmait, a számviteli információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat, az alapvető számviteli összefüggéseket, elsajátítja a számviteli gondolkodás alapjait. Ismeri a hazai adózási, számviteli szabályokat, a vállalkozások működésének számviteli megjelenítését.									
Képesség:									
A hallgató képessé válik alapvető számviteli és kettős könyvviteli feladatok megoldására, a pénzügyi kimutatások összefüggéseinek értelmezésére, a számviteli nyilvántartási rendszerek használatára.									
Attitűd:									
A hallgató nyitott a számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.									
Autonómia és felelősség:									
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Alkalmasság önálló munkavégzésre.									
A kurzus tartalma, témakörei									
Mérlegtételek értékelése. Az egyes mérleg sorokat érintő gazdasági események könyvelése, eredményre, a vagyona és az érintett adókra gyakorolt hatások figyelembevételével.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon keresztül.									
Értékelés									
Az előadásokon való jelenlét a TVSZ 11. § (1) előírásai szerint nem kötelező. A szemináriumokon való részvétel kötelező. Az előadás diasora és a szemináriumokon megoldandó feladatok az e-learning rendszerbe feltöltésre kerülnek.									
Aláírás megszerzése:									
A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az egész félévi hiányzást figyelembe véve 3 alkalomnál több hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül. A szemináriumokon köteles a hallgató aktívan részt venni, a szemináriumokon megoldandó feladatlapokat kinyomtatva magával hozni és azon dolgozni.									
Érdemjegy megszerzése:									
A tantárgy szóbeli vizsgával zárul. A szóbeli vizsgára történő jelentkezés feltétele a félév során két zárthelyi dolgozat minimum 50-50%-os, átlagban minimum 60%-os teljesítése. A feladatsor elméleti és gyakorlati feladatokat is tartalmaz. A zárthelyi dolgozat pótlására két alkalommal kerülhet sor.									
A vizsgaidőszakban a vizsgáztatás szóbeli vizsga keretében valósul meg, kiadott beugró minimum kérdések, és tétel sor alapján. A vizsgát az a hallgató kezdheti meg, aki korábban a Neptun rendszerben meghirdetett vizsgaidőpontra feljelentkezett az adott napi vizsgára.									

Kötelező olvasmány:

Kozma András: Vázlatok a számvitel tanuláshoz 2. kötet, Keletlombard Kft., Debrecen, 2001, átdolgozva: 2017.
Az előadásokon és a szemináriumokon kiadott anyagok, feladatok és a kar E-learning oldalára feltöltött tananyagok

Ajánlott szakirodalom:

Siklósi Ágnes - Veress Attila Számviteli feladatok a gyakorlatban. A Mérlegképes könyvelő képzés tankönyve
Kilencedik, bővített kiadás. Saldo Kiadó, 2018
Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel, Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ Kft.,
Budapest, 2015
Róth - Adorján - Lukács – Veit: Pénzügyi számvitel feladatok. Magyar Könyvvizsgálói Kamara Oktatási Központ
Kft., 2017
Róth – Adorján – Lukács – Veit: Számviteli esettanulmányok 2015. Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Éva K (2006): Számvitelemzés II-III, Perfekt, Budapest
2000. évi C. törvény a számvitelről

Heti bontott tematika	
1.	A félévi tantárgyi követelmények és feladatok ismertetése. TE: Megismeri a kurzus követelményeit.
3.	A mérlegtételek értékelése TE: Megismeri a mérlegtételek értékelésének gyakorlatát.
5.	Az immateriális javak fogalma, fajtái, jellemzői, szerepe a gazdálkodásban, megjelenése a beszámolóban. Az immateriális javak állományváltozásai, főkönyvi elszámolásai. Az immateriális javak nyilvántartási rendszere TE: Képes megérteni és alkalmazni az immateriális javakhoz kapcsolódó ismereteket
7.	A tárgyi eszközök fogalma, fajtái, jellemzői, szerepe a gazdálkodásban, megjelenése a beszámolóban. A tárgyi eszközök állományváltozásai, főkönyvi elszámolásai, nyilvántartási rendszere. TE: Képes megérteni és alkalmazni a tárgyi eszközökhöz kapcsolódó ismereteket
9.	Befektetett pénzügyi eszközök fogalma, fajtái, megjelenésük a beszámolóban. A befektetett pénzügyi eszközök nyilvántartási rendszere, állományváltozásai, bizonylatolásuk, főkönyvi elszámolása. TE: Képes megérteni és alkalmazni a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó ismereteket
11.	A készletek fogalma, fajtái, szerepe a gazdálkodásban. Nyilvántartási lehetőségei, értékelési szabályai. Az anyagokkal kapcsolatos gazdasági események, azok bizonylatolása és a gazdasági események elszámolása TE: Képes megérteni és alkalmazni a készletekhez kapcsolódó ismereteket
13.	Követelések fogalma, megjelenése a beszámolóban, analitikus nyilvántartási rendszere. A követelésekkel kapcsolatos gazdasági események, azok bizonylatolása, főkönyvi elszámolása TE: Képes megérteni és alkalmazni a követelésekhez kapcsolódó ismereteket
15.	1.záthelyi dolgozat
16.	A forgóeszközök között nyilvántartott értékpapírok fogalma, megjelenése a beszámolóban. Analitikus és főkönyvi nyilvántartása, a gazdasági események bizonylatolása, elszámolása TE: Képes megérteni és alkalmazni az értékpapírokhoz kapcsolódó ismereteket
18.	Pénzeszközök fogalma, fajtái, megjelenése a beszámolóban. A pénzeszközök analitikus és főkönyvi nyilvántartási rendszere. A pénzeszközök gazdasági eseményeinek bizonylatolás, elszámolása TE: Képes megérteni és alkalmazni a pénzeszközökhöz kapcsolódó ismereteket.
20.	Aktív és passzív időbeli elhatárolások TE: Képesse válik az időbeli elhatárolásokról szerzett ismeretek alkalmazására.
22.	Saját tőke, céltartalékok gazdasági eseményeinek bizonylatolása, elszámolása TE: Képesse válik a saját tőke, céltartalékokról szerzett ismeretek alkalmazására.
24.	Kötelezettségek gazdasági eseményeinek bizonylatolása, elszámolása TE: Képesse válik a kötelezettségekről szerzett ismeretek alkalmazására.
26.	2. zárhelyi dolgozat

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika I.		Kódja:	GT_AGMN015-17	
		angolul:		Statistics I.				
Felelős oktatási egység:				Statisztika és Módszertan Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Matematika I.		Kódja:	GT_AGMN001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdasági elemzésben használható leíró statisztikai módszereket megismerjék, és a gazdaság és szervezőtudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
<i>Képesség:</i> A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
<i>Attitűd:</i> Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Mintavételezés, leíró statisztika, koncentráció, indexek, nevezetes eloszlások, hipotézis vizsgálatok, nem paraméteres próbák.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóstól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév gyakorlati jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres gyakorlati jegyhez mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.								
Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
1.	A statisztika fogalma, részterületei. Statisztikai alapfogalmak: alapsokaság, ismérv, paraméter, minta. A statisztikai munka fázisai. A statisztika alapfogalmai. Adatgyűjtési és adathasznosítási módok, adatforrások. Statisztikai lehetőségek az Excel táblázatkezelő programban. Függvények és eljárások, statisztikai alpműveletek.
3.	Mintavételezési eljárások, véletlen minta, szisztematikus hiba, paraméter. Adatbázisok. A jó adatbázis kritériumai. Adatbázis készítés szabályai. Független, azonos eloszlású minta, egyszerű minta, rétegzett minta. Csoportos minták, nem véletlen mintavételi eljárások, kombinált és mesterséges minták. Nem válaszolások a mintában. Kiválasztási arány számítása.
5.	Az adatok mérési szintjei. A különböző mérési szintekhez tartozó adatok jellemző értékeinek meghatározása. Adatábrázolások. Különböző mérési szintű változók jellemző értékeinek meghatározása. Diagramok készítése és értelmezése.
7.	Viszonyszámok. Összefüggések a viszonzszámok között. Megoszlási, koordinációs, összehasonlító, teljesítmény viszonzszámok számítása. Intenzitási viszonzszámok meghatározása.
9.	Centrális mutatók: medián, módusz, számított középértékek. Centrális mutatók meghatározása különböző mérési szintű változók esetén.
11.	Középértékek: számtani, geometriai, harmonikus, négyzetes. Súlyozott átlagok számítása. Átlagok (a számtani átlag és főbb tulajdonságai, egyéb átlagfajták és jellegzetes alkalmazási területeik).
13.	A szóródás mutatói: szórás, variancia, terjedelem, abszolút, relatív eltérések, variációs együttható, relatív variációs együttható. Szóródási mutatók számítása a teljes sokaságból és mintából.
15.	A koncentráció mérése, Lorenz görbe. Herfindahl-Hirschman-index. Összefüggések a koncentráció és szórás között. A koncentráció elemzés gyakorlata.
17.	Indexek Az érték-, ár- és volumenindex számítás alapjai. A Laspeyres- és Paasche-féle indexek. Index-összefüggések. A Fisher-féle indexek.
19.	A normális eloszlás mint modell. Eloszlás és sűrűség függvény. Ferdeség és csúcsosság jellemzése Normáleloszlás előállítás. Sűrűség és eloszlás függvény elemzése. Standardizálás. Ferdeség és csúcsosság számítása, gyakorlati értelmezése.
21.	A standard normál eloszlás nevezetes értékei, törvényszerűségei. Egyoldali aszimmetrikus, kétoldali szimmetrikus valószínűségek. Standard normális eloszlás előállítása. Az eloszlás függvény alapján a jellemző értékek meghatározása. Egyoldali, kétoldali valószínűségek meghatározása. Az Excel standard normális eloszlás függvényei és értelmezésük.
23.	Student-féle t-eloszlás. Az átlag standard hibája. Megbízhatósági tartományok. A standard hiba meghatározása. Különböző valószínűségekhez tartozó konfidencia intervallumok számítása. A megbízhatósági tartományok gyakorlati alkalmazása.
25.	Statisztikai hipotézisvizsgálatok, nem paraméteres próbák. Khi-négyzet próba. Függetlenségvizsgálat, illeszkedésvizsgálat, homogenitás-vizsgálat. Khi-négyzet próbák.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Makroökonómia		Kódja:	GT_AGMN016-17	
		angolul:		Macroeconomics				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				bevezetés a közgazdaságtanba gazdasági matematika I		Kódja:	GT_AGMN002-17 GT_AGMN001-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a makroökonómia alapvető kérdéseivel, tárgyával és a makroökonómiai kérdések megválaszolásához szükséges eszközrendszer alapjaival. A kurzus során a hallgatóknak képessé kell válniuk arra, hogy a zárt gazdaság elemzéséhez szükséges makroökonómiai modelleket használják különböző gazdasági folyamatok, illetve gazdaságpolitikai akciók hatásainak elemzésében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Elsajátította a gazdaság makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd: Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
Autonómia és felelősség: Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A makroökonómia kérdései. A makroökonómiai aggregátumok mérésének elvei: a gazdasági körforgás és a GDP, nominális és reál GDP, a GDP felhasználása, a GDP-deflátor és a fogyasztói árindex; a munkanélküliség mérése. A gazdaság hosszú távon: az árupiac és a kölcsönforrások piacának egyensúlya, a tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás; a természetes munkanélküliség elméletei. A pénz jelentősége és az infláció: a pénz funkciói és a pénzkínálat; a pénz mennyiségi elmélete; a pénzkereslet; az infláció társadalmi költségei. A gazdaság rövid távú modelljei: az IS-görbe, a monetáris politika kamatlábat befolyásoló szerepe, és az aggregált kereslet; a Phillips-görbe és az aggregált kínálat; az aggregált kereslet és kínálati modell mint a rövid távú ingadozások modellje; a fogyasztási függvény Friedman- és Modigliani-féle elméletei.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 3 hiányzás megengedett a félév során. Lehetőség van megajánlott jegy (kizárólag jó (4) vagy jeles (5)) megszerzésére az alábbi feltételekkel: a félév közepén és végén 1-1 teszt megírására adunk lehetőséget a tananyag első és második feléből. Mindkét teszt esetében el kell érni a legalább 50,01%-ot és a százalékos átlagnak a legalább jó (4) érdemjegy alsó határát (76,01%). Ezek a tesztek nem pótolhatók, nem ismételtetők, önkéntes alapon lehet jelentkezni a megírásukra. A vizsga írásbeli, az esetek többségében az e-learning rendszerben megoldandó feladatokból áll, de a hallgatóknak fel kell készülniük a papír alapú írásbeli vizsgára is.								
A vizsga írásbeli. A vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 – 50% – elégtelen 50,01% – 64,00% – elégséges 64,01% – 76,00% – közepes 76,01% – 87,00% – jó 87,01% – 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								

Mishkin, F. S. (2020): Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat. Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-5669-40-8

Misz József – Palotai Dániel (2004): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Panem, Budapest. ISBN: 963 545 4023

Ajánlott szakirodalom:

Mankiw, G. (2005): Makroökonómia. Osiris, Budapest. ISBN: 963 389 825 0

Kaufmann, R. T. (2002): Makroökonómiai munkafüzet és feladatgyűjtemény N. Gregory Mankiw Makroökonómia című tankönyvéhez. Osiris, Budapest. ISBN: 963-389-257-0

Misz József – Tőkés László (2021): Makroökonómia feladatgyűjtemény. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 978 963 454 747 1, DOI: 10.1556/9789634547471, <https://mersz.hu/misz-tokes-makroekonomia-feladatgyujtemeny>

Heti bontott tematika		
hét	téma	tananyag
1.	Bevezetés: A makroökonómia fő kérdései és módszertana; a makroökonómiai aggregátumok I	Mishkin, 1., 2. fejezet (39-86. o.)
	TE*: A makroökonómiai jellegű problémák sajátosságai	
2.	A makroökonómiai aggregátumok II	
	TE: A GDP és az infláció kiszámolásának alapelvei	
3.	A tényezőpiaci egyensúly és a jövedelemelosztás	Mishkin, 3. fejezet (87-110. o.)
	TE: Az Euler-tétel és feltételei	
4.	Megtakarítás és beruházás zárt gazdaságban	Mishkin, 4. fejezet (112-127. o.)
	TE: A reálkamatláb árupiac-tisztító szerepe	
5.	A pénz funkciói, a pénz mennyiségi elmélete	Mishkin 5. fejezet+függelék (141-186. o.),
	TE: Az infláció és a pénzkínálat hosszú távú kapcsolata	
6.	Pénzkereslet, pénzkínálat, az infláció és költségei	10. fejezet (309-320. o.)
	TE: A pénzkereslet és a nominális illetve reál GDP kapcsolata, reál és nominális kamatláb, várt infláció szerepe	
7.	Bevezetés a gazdasági ingadozásokba, az IS-görbe	Mishkin, 8-9. fejezet (249-298. o.)
	TE: A gazdasági ingadozások stilizált tényei, a kamatláb mint az árupiac kereslet meghatározója	
8.	Monetáris politika és az aggregált kereslet	Mishkin, 10. fejezet (299-328. o.)
	TE: A kamatlábra vonatkozó monetáris politikai szabály, infláció mint az árupiac kereslet meghatározója	
9.	Munkapiaci alapfogalmak, a Phillips-görbe és az aggregált kínálat	Mishkin, 11. fejezet (329-347. o.), 20. fejezet (605-608. o.)
	TE: Az infláció és a munkanélküliség közötti átváltás	
10.	Az aggregált kereslet és kínálat modellje	Mishkin, 12. fejezet (249-375. o.)
	TE: A gazdaság rövid és hosszú távú egyensúlya	
11.	Gazdaságpolitika az aggregált kereslet és kínálat modelljében TE: A fiskális és monetáris politikai lépések hatása az outputra, az inflációra és a kamatlábra	Mishkin, 13. fejezet (376-419. o.)
12.	A munkapiac és munkanélküliség TE: A természetes munkanélküliség okai	Mishkin, 20. (609-631. o.)
13.	A keynesi fogyasztási függvénytől az életciklus hipotézisig TE: A fogyasztási döntés intertemporális szemléletben	Mishkin, 18. fejezet (564-581. o.)
14.	Összefoglalás TE: A témák áttekintése madártávlatból, a közöttük lévő kapcsolódási pontok meglátása	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági közjog		Kódja:	GT_AGMN017-17	
		angolul:		Business Public Law				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	1	V	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Károlyi Géza		beosztása: egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdasági jog makro szintű szegmensének, az államháztartás rendszerének jogi szabályaival. A félév központi témája az adójog, amellyel a hallgatók elméleti és gyakorlati szinten is megismerkedhet.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető gazdasági-pénzügyi jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző adónemek alapvető anyagi jogi és eljárásjogi sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az államháztartás alrendszerei: központi és helyi önkormányzati alrendszer felépítése és költségvetése. 2. Az adóigazgatási eljárás, az adókötelezettség eljárási szabályai. 3. Az egyes adónemek: természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai. A szemináriumokon adófeladatok megoldása révén gyakorlati tudást is szerezhetnek a hallgatók.								
Képesség:								
Legyen tisztában az államháztartás rendszerszintű felépítésével és kategóriáival, költségvetési jellemzőivel.								
Tudja elhelyezni az egyes adónemeket a költségvetési bevételek megfelelő csoportjában, ismerje tanult adónemek alapvető szabályait (adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adómérték, adókedvezmények).								
Legyen képes a természetes személyhez és a cégekhez kapcsolódó egyes adófajták közötti különbségek meghatározására.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása esetén a vonatkozó adónemek átlátása útján a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a magyar adórendszer tagozódását és lényegét, a munkája során felmerülő alapvető adójogi formákat magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az egyes adónemeket érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A gazdasági közjog fogalma. Az államháztartás rendszere. Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás. A személyi jövedelemadó: összevonás alá eső jövedelmek, külön adózó jövedelmek. Egyéni vállalkozók, mezőgazdasági termelők adózása, járulékfizetése. VSZJA, KATA szerint adózó vállalkozások adózása. Társasági adóalanyok köre, adóalap meghatározása, adókedvezmények. Az általános forgalmi adó, jövedéki adó. Helyi adók. Illetékjog.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumokon adófeladatok megoldása, melyen keresztül gyakorlati tudás is elsajátítható.								
Értékelés								
A vizsga formája: írásbeli kollokvium.								

Az értékelés ötfokozatú az alábbiak alapján:

0-50 % - elégtelen

51- 62 % - elégséges

63-77 % közepes

78 - 88 % - jó

89- 100% - jeles

Kötelező szakirodalom:

[Törő Emese-Károlyi Géza \(2023\): Magánszemélyek jövedelmének és a vállalkozások nyereségének adóztatása - online könyv](#)

<https://dupress.unideb.hu/hu/termek/a-maganszemelyek-jovedelmének-es-a-vallalkozások-nyereségének-adóztatása-e-könyv/>

Károlyi –Törő (2015): *Természetes személyek és vállalkozások költségvetési kapcsolatai*. Debrecen, Kiadta: Kebo Print Kft.

2017. évi CL. Törvény az adózás rendjéről

2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról

1995. évi CXVII. Törvény a személyi jövedelemadóról

1996. évi LXXXI. Törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

1990. évi XCIII. Törvény az illetékről

Ajánlott szakirodalom:

Fézer-Károlyi-Petkó-Törő (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Debrecen, Kapitális Kft.

Heti bontott tematika	
1. hét	A gazdasági közjog fogalma, az államháztartás rendszere: a közjogi jogviszony sajátosságai, kógens szabályozás. Az államháztartás alrendszerei: a központi költségvetés megalkotási folyamata, szerkezeti tagolása. A társadalombiztosítási alapok költségvetése. Az elkülönített állami pénzalapok fajtái és költségvetésük. A helyi önkormányzati alrendszer sajátosságai. TE: Ismeri a közjogi szabályozásban érvényesülő kógens sajátosságait, az államháztartás szerkezetét és az alrendszerek költségvetésének – azaz a bevételi forrásaik és kiadási költségük – alapvető jellemzőit.
2. hét	Adójogi alapfogalmak, az adózás rendje, adóigazgatási eljárás: Az adóügyi jogviszony fogalma, adóalany és adóhatóság, határköri és illetékességi szabályok. Az adók csoportosítása. Az adókötelezettség fogalma, megsértésének jogkövetkezményei. Az adóigazgatási eljárás formái és szabályai, jogorvoslati lehetőségek. TE: Ismeri az adójog által használt alapvető fogalmak jelentését, az adóhatóság által lefolytatható adóigazgatási eljárás szakaszait, a jogorvoslati formákat.
3. hét	A személyi jövedelemadó I.: összevonás alá eső jövedelmek: Szja alanyok köre, adóköteles és adómentes bevételek köre. Az összevonás alá eső jövedelmek kategóriái: önálló tevékenység, nem önálló tevékenység, egyéb tevékenység, átalányban megállapított jövedelem szabályai. Adóalapot csökkentő tételek: családi kedvezmény, első házasságok kedvezménye. TE: Ismeri a természetes személyek szja-köteles jövedelmének kategóriáit, az összevonás alá eső bevételek jövedelem megállapítási szabályait.
4. hét	Szja II. A mezőgazdasági vállalkozások formái és adózásuk: A mezőgazdasági vállalkozók köre: őstermelő fogalma és adózási szabályai. TE: Különbséget tud tenni a mezőgazdasági vállalkozók között és ismeri az adózásuk főbb szabályait.
5. hét	Szja III. Az egyéni vállalkozó adózása: az egyéni vállalkozó fogalma, szja szerinti adózásának két formája: a külön adózó vszja és osztalékadó szabályai, az összevonás alá eső átalányadózás jellemzői. A kata főbb szabályai: adóalanyok köre, adóalap meghatározása.

	TE: Alapos ismereteket sajátít el az egyéni vállalkozó adózási lehetőségeit illetően, képes elkülöníteni a választható négyféle adónem jellemezőit.
6. hét	Szja IV. Külön adózó jövedelmek az szja-ban: tőkejövedelmek, vagyónáruházasból származó jövedelmek, egyes juttatások és vegyes jövedelmek formái és adózásuk. TE: Részletes ismeretekkel bír a külön adózó egyes jövedelmek formáiról és adózásukról.
7. hét	Zárthelyi dolgozat. Középpontban az államháztartás szerkezeti rendje, az adójogi alapfogalmak értelmezése, illetve az szja szabályai állnak. TE: Ismeri az adóügyi jogviszony alanyi körét, tartalmi sajátosságait, az adókötelezettség elemeit és a személyi jövedelemadó szabályait.
8. hét	TAO alanyok köre, adóalap meghatározása: A belföldi és külföldi illetőségű TAO alanyok köre. Az adóalapot csökkentő és növelő tételek kategóriái. Az adókedvezmények szabályai. TE: Ismeri a társasági adó alapvető szabályait.
9. hét	TAO és KIVA szerint adózó vállalkozások: A társas vállalkozások által választható két adónem összevetése és értékelése gyakorlati példákon keresztül. TE: Ismeri a cégek jövedelme utáni adózási formákat, el tudja határolni azokat.
10. hét	Az általános forgalmi adó általános szabályai: Az áfa jellemzői, gazdasági tevékenység fogalma. Közösségen belüli termékértékesítés áfa szabályai. Termékexport és import fogalma, adózása. Előzetesen felszámított áfa és fizetendő áfa fogalma. Adólevonási jog korlátozása. TE: Ismeri az áfa elszámolás főbb elemeit, az elszámolandó áfa megállapításának alapvető szabályait.
11. hét	Az általános forgalmi adó: különös adózási módok. Az adómentesség formái és szabályai az áfában. A fordított adózás jelentősége. Különös adózási módok esetei és szabályai. TE: Ismeretekkel bír az egyes gazdasági eseményekhez kapcsolódó áfa szabályok tekintetében.
12. hét	Helyi és települési adók sajátosságai: A helyi adók típusai: vagyoni típusú helyi adók, kommunális adók és iparüzési adók kivetésének főbb szabályai. A települési adók sajátosságai. TE: Ismeri a helyi önkormányzatok által alkalmazható adók két nagy csoportját, el tudja különíteni a helyi és a települési adók fajtáit.
13. hét	Illetékjog: Az illeték fogalma, rendszere: vagyonszerzési illetékek (ingyenes és visszerthes), valamint eljárási illetékek (bírói és közigazgatási) fajtái. TE: Ismeri az illetékek rendszerét, helyesen használja a fogalmakat és ismeri a főbb szabályokat.
14. hét	Adófeladatok megoldása. Középpontban a TAO, az áfa, a helyi adók és az illetékjog főbb szabályai. TE: Alapos ismeretekkel bír az egyes adónemek kategorizálása és főbb szabályai tekintetében, tudja a csoportosítási szempontokat és adott szituációban fel tudja vázolni a választható alternatívákat.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Marketing		Kódja:	GT_AGMN019-17	
		angolul:		Marketing				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	1	G	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kontor Enikő		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a piaccal, annak működésével, valamint a vállalatok piaci műveleteivel kapcsolatos alapismereteket és készségeket. A kurzus végére a hallgatók rendelkeznek egy üzleti probléma megoldásához szükséges ismeretekkel, képességekkel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> • A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkonceptió lényegét. • Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. • Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. • Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.								
<i>Képesség:</i> • A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. • Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. • Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.								
<i>Attitűd:</i> • A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. • Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> • A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. • Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. • Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus áttekinti a következő témaköröket: a piac és a marketing alapfogalmai, helyzetelemzés, mikro-makro környezet elemzése, versenyelemzés, fogyasztói magatartás vizsgálata, STP marketing, a marketing eszközrendszere: termékpolitika, árpolitika, értékesítési csatornapolitika, kommunikációs politika; piackutatás elméleti és gyakorlati kérdései.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Az elméleti anyag illusztrációja esettanulmányokon keresztül. Konzultációs lehetőség biztosított.								
Szemináriumokon:								

- projektfeladat csoportmunkában: az elméleti előadások témaköreinek feldolgozása egy választott termék/márkacsoporton keresztül,
- esettanulmányok alkalmazása,
- a témakörhöz kapcsolódó konkrét, aktuális vállalati esetek megbeszélése,
- reklámfilmek, kommunikációs megoldások elemzése,
- egyéni prezentációk.

Értékelés

A jegy három részből tevődik össze:

- Két írásbeli zárthelyi dolgozat: egy a szorgalmi időszak közepén, egy a végén.
- Szemináriumi munka csoportos és egyéni értékelése.

Kötelező és ajánlott szakirodalom:

- Szakály Zoltán (2024): Marketingmenedzsment, egyetemi jegyzet kijelölt fejezetei [1., 2., (3.1-3.3), (4.3.7-4.3.9), 4.4, 5. fejezetek], Debreceni Egyetem
- Kotler, P.–Keller, K. L. (2016): Marketingmenedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.hét	Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketing szerepe az üzleti életben és társadalomban. TE: A marketing alapfogalmai: piac, kereslet, kínálat, szükséglet-igény-kereslet összefüggésrendszere, a marketing szerepe, a marketingmenedzsment folyamata.
2.hét	Marketingkörnyezet elemzése TE: A makro-mikrokörnyezet elemei, a versenykörnyezet, illetve ezek elemzésére alkalmas modellek és módszerek.
3.hét	Fogyasztói magatartás I. TE: A fogyasztók magatartását befolyásoló tényezők: a kulturális, társadalmi és személyes tényezők.
4.hét	Fogyasztói magatartás II. TE: A vásárlási döntési folyamat egyes lépései, ezek vizsgálati módszerei: problémafelismerés, információkeresés, az alternatívák értékelése, vásárlási döntés, vásárlás utáni fogyasztói magatartás.
5.hét	Szegmentáció, célcsoportképzés, pozicionálás TE: Az STP marketing lényege, szerepe: fogyasztói/üzleti piacok szegmentációja, célpiacok kiválasztása, pozicionálás.
6.hét	Stratégiai tervezés alapfogalmai TE: A marketingstratégiák és tervek kidolgozásának feladatai, módszerei: küldetés megfogalmazása, helyzetelemzés, célok meghatározása, stratégia típusai, programok meghatározása (marketing-mix tervezése), visszacsatolás lehetőségei és feladata. A marketingterv felépítése.
7.hét	Zárthelyi dolgozat
8.hét	Termékpolitika I. TE: A termékstratégia kialakításának a fogalmi köre, lényegi döntései: termékmagya, termékjellemzők, márka, minőség csomagolás, dizájn.
9.hét	Termékpolitikai II. TE: A termék-mix döntések, és az ezt támogató modellek: termékstratégiák, portfóliómodellek (Ansoff-mátrix, BCG mátrix, GE mátrix), új termék-stratégiák.
10.hét	Árpolitika TE: Az árak megállapításának a lényegi kérdései: ármegállapítás lépései, árstratégiák, árváltozásokra való reagálás.

11.hét	Értékesítési csatornapolitika TE: A marketingcsatorna fogalma, csatornatervezési döntések, illetve a különböző marketingcsatorna-rendszerek közül való választásnak a szempontjai. A nagy- és kiskereskedelem funkciói, szerepe, feladatai.
12.hét	Integrált marketingkommunikációs politika I. TE: A marketingkommunikáció modelljei, valamint a hatékony marketingkommunikáció kidolgozásának a lépései, fontos szempontjai.
13.hét	Integrált marketingkommunikációs politika II. TE: A marketingkommunikációs-mix elemei: reklám, eladásösztönzés, PR, személyes eladás, online marketing, új digitális kommunikációs platformok.
14.hét	Marketinginformációs rendszer TE: A marketinginformációs rendszer felépítése, elemeinek szinergikus hatása. A piackutatás alapvető fogalmai: mintavétel, szekunder kutatás, primer kutatás, a piackutatás folyamata.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szakmai idegen nyelv II.			Kódja:	GT_AGMNNY4-17
		angolul:		Technical Language II.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ				
Kötelező előtanulmány neve				B1+ szintű általános nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	gyakorlati jegy	2	angol/német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Lázár Tímea		beosztása:	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
sikeres állaspályázatát támogassa, valamint jövőbeli, gazdasági, üzleti területen elvárt munkafeladatainak teljesítését segítse. Cél, hogy legalább az Európai Referencia Keret B2 szintjét elérjék mind a négy fő nyelvi készség terén. A B2 szinttel érkező hallgatóknál a három félév teljesítése után C1 az elvárt szint. B2 szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni az összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. B2 szinten a hallgató képes részletes és világos szövegalkotásra szóban és írásban az elvárt szaknyelvi témakörökben. Ezen célok elérése érdekében a kurzus során a hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel idegen nyelven, és ezeken keresztül elsajátítják a szakterület jellemző szakszókincsét. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: az alaptankönyv módszeres feldolgozása, valamint aktuális újságcikkek, szövegértések, esettanulmányok, interjúk segítségével. Kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok és kiejtési hibák megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7 pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a gazdasági, üzleti élet alapvető fogalmainak, szereplőinek, folyamatainak, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével idegen nyelven, azokat be tudja mutatni, képes róluk kérdéseket feltenni és elbeszélgetni, illetve vitatkozni az adott idegen nyelven. Tárgyalóképes nyelvtudással bír a gazdasági, üzleti élet különböző munkafeladataiban, munkahelyi szituációiban. Képes gondolatait, ötleteit világosan, precízen, ugyanakkor tömören elmondani idegen nyelven.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								
Attitűd:								
A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmasság önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus célja idegen nyelven betekintést nyújtani az üzleti kapcsolatépítés, valamint a kereskedelem és marketing működési területeibe és feladataiba, bemutatni ezek munkaköreit és pozícióit, és ezeken keresztül								

a fenti szakterületek jellemző szakszókincsének megismertetése. Fontosabb témakörök: az üzleti kapcsolatépítés lehetőségei, digitális üzleti kommunikáció, kereskedelem és marketing különös tekintettel az ügyfélszolgálat funkcióira és az e-kereskedelemre; információ összefoglalása idegen nyelven.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések, valamint a félév során két írásbeli (zárthelyi) dolgozat alapján (6. és 12. hét), beadandó dolgozatok. A Zh-kon a teljesítési szint: 60%. A félév végén gyakorlati jegy.

Kötelező szakirodalom:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümegeiné, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom:

David Cotton-David Falvey-Simon Kent – John Rogers: Market Leader upper-intermediate Flexi Coursebook 1, Pearson Education Limited, 2015, ISBN: 1292126124

Simon Sweeney: English for Business Communication 2nd edition, Cambridge University Press, 2010, ISBN- 0521754496

Nagyné Lévy Andrea: Domestic Trade? Foreign Trade? Business English –Differently, KIT Kft, 2011, ISBN:9789636372774

Molnár Judit, Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions 1000 Answers: Business English, Lexika Tankönyvkiadó, 2010, ISBN: 9639357278

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Heti bontott tematika	
1.	A félév anyagának és követelményeinek ismertetése, a hallgatók beszámolója a félév témakörében történt eddigi magyar nyelvű tanulmányaikról TE: beszédalkésség fejlődése szakmai témakörökről történő társalgás során
2.	Üzleti utazások szervezése, telefonon és írásban TE: tömör mondat szerkesztés elsajátítása, beszédalkésség, gördülékeny kommunikáció, hallás utáni értés fejlesztése
3.	Üzleti kapcsolatépítés, társasági események az üzleti életben TE: szókincksbővítés, beszédalkésség fejlesztése
4.	Kereskedelmi vásárok, kiállítások, konferenciák (részvétel és szervezés) TE: Prezentációs készségek fejlesztése
5.	Információs technológia a gazdasági életben, digitális üzleti kommunikáció TE: pontos, világos kérdés elsajátítása; szókincksbővítés
6.	1. Zh. TE: Az eddig tanultak ismételése, összegzése és számonkérése
7.	Globalizáció a termelésben és a kereskedelemben, multinacionális vállalatok TE: szakmai szókincks kialakítása a termelés és kereskedelem területén
8.	A marketing alapjai és területei, szegmentáció, piackutatás TE: szakmai kifejezések elsajátítása
9.	Terméktámogatás eszközei TE: szókincksbővítés
10.	Ügyfélkapcsolatok és vevői elégedettség, CRM/ügyfélmenedzsment TE: foglalkoztathatósági készségek fejlesztése idegen nyelven (problémamegoldás, döntéshozatal, kreativitás, stb)
11.	E-kereskedelem (új munkakörök, feladatok) TE: szókincksbővítés
12.	2. Zh TE: a félév második felében tanultak ismételése és tesztelése
13.	Az Európai Unió, Magyarország az EU-ban TE: gyors információkeresés és információk egyszerűsítése, összefoglalása idegen nyelven
14.	Összefoglalás: ellenőrző gyakorlatok, értékelés, javaslatok TE: Ismétlés, az elsajátított ismeretek értékelése, fejlődés eszközeinek és módszereinek meghatározása

*TE tanulási eredmények:

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi közgazdaságtan		Kódja:	GT_AGMN021-17	
		angolul:		International Economics				
Felelős oktatási egység:		Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		makroökonómia mikroökonómia				Kódja:	GT_AGMN016-17 GT_AGMN011-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Czeglédi Pál	beosztása:	egyetemi tanár	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a nemzetközi közgazdasági elmélet alapvető összefüggéseit. A tárgy keretében a hallgatók megismerik a nemzetközi kereskedelem alapvető elméleteit, a kereskedelempolitika eszközeit, a nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos legalapvetőbb összefüggéseket, valamint a jövedelem meghatározódását nyitott gazdaságban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első fele a tiszta kereskedelem elméletét tekinti át, a második fele a pedig a nemzetközi pénzügyek alapösszefüggéseivel ismerteti meg a hallgatókat. A tiszta kereskedelem elméletével foglalkozó rész tárgyalja a ricardói komparatív előnyök tanát, a nemzetközi kereskedelem sztenderd (neoklasszikus) modelljét, a Heckscher-Ohlin-modellt, illetve a protekcionizmus jóléti hatásait. A nemzetközi pénzügyekre fókuszáló második rész a devizapiac alapfogalmait, a fedezetlen kamatparitás, illetve a vásárlóerő-paritás elméleteit tárgyalja, és megismerteti a hallgatókat a nyitott gazdaság egyszerű makroökonómiai modelljével.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, feladatmegoldás, hipotetikus gazdaságpolitikai és egyéb változások hatásának magyarázata a grafikus és matematikai formában felírt modellekben								
Értékelés								
Az aláírás megszerzéséhez kötelező a szemináriumi órákon való jelenlét, maximum 6 óra (három gyakorlat) hiányzás megengedett a félév során a kari TVSz 12 §-nak megfelelően. A vizsga írásbeli. A vizsgán elért eredmény adja a kollokviumi jegyet az alábbiak szerint: 0 - 50% – elégtelen 50,01% - 64% – elégséges 64,01% - 76% – közepes 76,01% - 87% – jó 87,01% - 100% – jeles								
Kötelező szakirodalom:								
Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan. Trimester, Tatabánya, 2006. ISBN: 963-9561-14-2 Bock Gyula – Misz József: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok gyűjteménye. Trimester, Tatabánya, 2002. (vagy: Bock Gyula: Nemzetközi közgazdaságtan feladatok. Trimester, Tatabánya, 2007.) ISBN: 963-86290-3-7, 978 963 9561 19 9 Bock Gyula – Martin Hajdu György – Réz András – Tóth Ferenc: Nemzetközi közgazdaságtan. Aula Kiadó, Budapest, 2004. ISBN: 9639466646 Major Klára – Szabó-Bakos Eszter – Szilágyi Katalin: Nemzetközi gazdaságtan feladatgyűjtemény. Panem Könyvkiadó, 2004, Budapest. ISBN: 963-545-404-X Czeglédi Pál: Nemzetközi előadásvázlatok. Debreceni Egyetem Közgazdaságtan és Világgazdaságtan Intézet, Debrecen, 2021. https://dea.lib.unideb.hu/dea/handle/2437/322147								

Ajánlott szakirodalom:

Paul R. Krugman – Maurice Obstfeld: Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika. Panem Könyvkiadó, 2009, Budapest. ISBN: 963 545 339 6

hét	Heti bontott tematika
1.	Bevezetés: a nemzetközi közgazdaságtan tárgya és legfontosabb kérdései, a zárt és a nyitott gazdaság elemzésének eltérése TE*: A nemzetközi közgazdaságtan fő kérdései. A mikro- és makroökonómiai tudás alkalmazásának szükségessége
2.	A nemzetközi munkamegosztás alapelve: a komparatív előnyök tana. A ricardói modell TE: A komparatív előny fogalmának megértése, a komparatív előny és a kereskedelem szerkezete közötti összefüggés
3.	Csökkenő hozadék a ricardói modellben. A nemzetközi kereskedelem alapmodellje TE: A termelési lehetőségek határa a neoklasszikus feltevések szerint, az autark és a szabadkereskedelem melletti egyensúly kis ország esetén
4.	A Heckscher-Ohlin modell. Leontief paradoxon TE: A tétel megfogalmazása és értelmezése: relatív tényezőellátottság, tényezőintenzitás. Teljesülnek-e a modell predikciói?
5.	A kereskedelempolitika eszközei, TE: A protekcionista eszközök osztályozása, a vám jóléti hatása parciális elemzéssel; a kvóta jóléti hatása parciális elemzéssel.
6.	A protekcionizmus mellett és ellen szóló érvek TE: A protekcionista gazdaságpolitika értékelése
7.	A nemzetközi fizetési mérleg TE: A nemzetközi fizetési mérleg
8.	Devizapiac, árfolyamrezsim TE: Az árfolyammal és a devizapiaci tranzakciókkal kapcsolatos legalapvetőbb fogalmak. A rögzített és a lebegő árfolyamrezsim közötti különbségek, a devizapiaci intervenció szerepe és értelmezése, a gyakorlatban létező árfolyamrezsim-típusok éttekintése
9.	nincs előadás Valutaárfolyam-elméletek: kamatparitás
10.	TE: A deviza mint vagyoni eszköz, a kamatparitás mint árfolyamelmélet
11.	Valutaárfolyam-elméletek: vásárlóerő-paritás TE: Az abszolút és a relatív vásárlóerő-paritás mint árfolyamelmélet
12.	Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya I. TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás zárt tőkepiacú nyitott gazdaságban
13.	Nyitott gazdaság rövid távú egyensúlya II. TE: Rövid távú jövedelemmeghatározódás nyitott tőkepiacú nyitott gazdaságban
14.	Nemzetközi pénzügyi rendszer TE: A nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődésének négy fő állomása és azok rövid jellemzése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika II.		Kódja:	GT_AGMN025-17	
		angolul:		Statistics II.				
Felelős oktatási egység:				Statisztika és Módszertan Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Statisztika I.		Kódja:	GT_AGMN015-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	kollokvium	5	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Huzsvai László		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a Statisztika I. tárgy ismereteire építve a gazdaság és szervezéstudományok területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gyakorlati feladatok megoldása során.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Paraméteres statisztikai próbák, variancia-analízis, korrelációk, regresszió-analízis, idősorok analízise.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóságtól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az EXCEL táblázatkezelő program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév kollokviummal zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll, melyet számítógépes rendszerben teljesítenek a hallgatók. A gyakorlati anyag: feladatmegoldás az Excel táblázatkezelő programban. Az elméleti rész számonkérése számítógépes teszttel történik. A sikeres kollokviumhoz mindkét résznek legalább elégséges szinten kell teljesülnie. A végső minősítést az elméleti és gyakorlati tudás számtani átlaga adja.								
Kötelező szakirodalom:								
Huzsvai L.: Statisztika gazdaságelemzők részére, Excel és R alkalmazások. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5016-2								
Huzsvai L. – Vincze Sz.: SPSS könyv. Seneca Books, 2012. ISBN 978-963-08-5666-9								
Ajánlott szakirodalom:								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika I. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-348. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztika II. Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-300. o.								
Hunyadi L. – Vita L.: Statisztikai képletek és táblázatok (oktatási segédlet), Aula Kiadó, Budapest, 2008. 1-51. o.								
Szűcs I.: Alkalmazott Statisztika Agroinform Kiadó, Budapest, 2002. 1-551. o.								

Heti bontott tematika	
1.	Matematikai statisztika, hipotézis vizsgálatok. A nullhipotézis és az alternatív hipotézis felírása. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása. A döntés és az elkövethető hibák, elsőfajú, másodfajú hiba. Egyoldali, kétoldali hipotézisek. Elfogadási, elutasítási tartományok. Kritikus értékek. . Az átlag és középérték összehasonlító tesztekhez szükséges minimális mintaszám meghatározása.
3.	Paraméteres próbák. A paraméteres próbák alkalmazhatósági feltételei. Középérték összehasonlító tesztek. Egymintás z és t-próba. Független kétmintás t-próba. Párosított t-próba. Validálás. Példák kétmintás, két független mintából származó egyoldalú és kétoldalú próbák (várható értékek, arányok, szórásnégyzetek) összehasonlítása különböző mintanagyság és különböző szignifikancia szint mellett.
5.	A t-próba általánosítása. Egy-szemponthoz variancia-analízis. ANOVA tábla készítése és értelmezése. Az alkalmazás néhány gyakorlati kérdése. Szignifikáns differencia. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
7.	A variancia-analízis alkalmazhatósági feltételei. A validálás menete. Az első és másodfajú hiba meghatározása. A variancia-analízis ereje. Példa variancia-analízis alkalmazására. Az ANOVA tábla készítése és értelmezése. Példák hipotézis-ellenőrzések készítése táblázatkezelő programmal. Az eredmények értelmezése és értékelése.
9.	Összefüggés vizsgálatok I. Korreláció. Szorzatmomentum korreláció: Pearson. Rangkorrelációk: Kendall, Spearman. Példák a különböző korrelációk meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
11.	Összefüggés vizsgálatok II. Regresszió-analízis. A regresszió-analízis alkalmazásának feltételei. Példák a regressziós függvények meghatározásához. Az eredmények értelmezése.
13.	Kétváltozós lineáris regresszió. Lineáris korrelációs együttható. Determinációs együttható. Statisztikai következtetések lineáris regresszió alapján (paraméterek tesztelése, regressziós becslések készítése). Interpoláció, extrapoláció. Példa kétváltozós lineáris regresszió számítására, a becsült paraméterek tesztelésére és a szignifikánsnak bizonyuló eredmények értelmezésére.
15.	Többváltozós lineáris regresszió. Parciális regressziós együtthatók tesztelése és értelmezése. Korrelációs index. Példák többváltozós lineáris regresszióra. (Regressziós modell összeállítása, paraméterek becslése, tesztelése, értelmezése. Parciális elaszticitási együttható és értelmezése. Regressziós becslés készítése. Példák táblázatkezelő programmal, többváltozós lineáris regresszió készítésére. Becsült paraméterek tesztelése és értelmezése. Optimális modell előállítása.
17.	A jó modell kritériumai és mérése. Elaszticitás fogalma, mérése. Parciális elaszticitás. Cobb-Douglas függvény. Példák az elaszticitás meghatározásához. A Cobb-Douglas függvény gyakorlati alkalmazása.
19.	Idősorok analízise. Trend, ciklus, szezonális és hiba. Az idősorok dekompozíciója. Az idősorok elemzése átlagokkal (a jelenség átlagos nagysága, az abszolút és relatív változások átlaga). Példa az idősor adatainak átlagolására stock és flow típusú sokaságokra nézve. Példa az átlagos abszolút és az átlagos relatív változás számítására és értelmezésére. (HV I. 5.)
21.	Idősorok analízise. Trend analízis: mozgó átlagolás, analitikus trendszámítás (lineáris regresszió). Példák mozgó átlagok számítására, és az eredeti idősorral együtt történő ábrázolására. Példa lineáris trend számítására és a paraméterek értelmezésére.
23.	Szezonális jellege és mérése. Additív és multiplikatív modellek. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
25.	Szezonális eltérések és szezonindexek számítása, értelmezése és felhasználása. Szezonális kiigazítás. Extrapoláció. Példák a szezonális eltérése és szezonindexek számítására és értelmezésére. Példák extrapoláció készítésére. Számítógépes idősorelemzés készítése, az outputok értelmezése.
27.	Összefoglalás Gyakorlás a sikeres kollokviumi jegy megszerzése érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		EU ismeretek		Kódja:	GT_AGMN031-17	
		angolul:		EU Studies				
Felelős oktatási egység:				Világgaazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	K	3	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr.Tőkés Tibor		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy az alapképzésben résztvevő hallgatók megismerkedjenek az Európai Unió kialakulásával, történetével, intézményrendszerével, működésével. Cél még annak elérése, hogy a hallgatók később a gyakorlatban is képesek legyenek ezen ismeretek alapján eligazodni az Európai Unióval kapcsolatos történetekben, emellett képesek legyenek a felmerülő problémákat értelmezni, elemezni, azokról önálló véleményt alkotni								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A közgazdász-jelölt a stúdium sikeres teljesítése után rendelkezik az Európai Unióhoz kapcsolódó alapvető fogalmak, elméletek, tények, ismeretével, elsajátította az EU-val kapcsolatos szaknyelvet, az integrációval és annak intézményrendszerével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket. Ismeri az Unióval kapcsolatos legfontosabb történelmi eseményeket az intézményrendszer kialakulását és működését. Ismeri az EU bővítésével kialakult kihívások során felmerült problémákat, és azok megoldásait. Tisztában van az intézményrendszer átalakításával és fejlődésével összefüggő tényekkel, problémákkal és az azokra adott válaszok sikerességével.								
<i>Képesség:</i> Az elsajátított alapismeretek segítségével képes tájékozódni az integrációval kapcsolatos folyamatokban értékelni és elemezni azokat. A tanult elméletek és ismeretek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket képes feltárni, rendszerezni és elemezni, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg az integrációval illetve annak fejlődésével kapcsolatban. Követi és értelmezi az EU-val kapcsolatos legfontosabb világgaazdasági, nemzetközi folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzése, javaslatai, döntései során.								
<i>Attitűd:</i> Tevékenysége során képes az EU-val kapcsolatos változások illetve újdonságok befogadására illetve szakterületébe való beépítésére. Törekszik az elsajátított ismeretek figyelembevételére illetve a szakterületéhez szükséges az integrációval kapcsolatos információk figyelemmel kísérésére és ezen információk fölhasználására.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> Önállóan képes az elsajátított ismeretek alapján az Európai Unióval kapcsolatos véleményalkotásra. .Döntései későbbi munkája során ezeket az ismereteket felhasználja illetve képes azokat önállóan fölhasználni szakterületével kapcsolatban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Integrációs alapismeretek: a világgaazdasági integrációk kialakulása, története, jelentősége, integrációkkal kapcsolatos alapfogalmak. Az Európai Integráció története: az EU kialakulása és fejlődése a kezdetektől napjainkig. Integrációs törekvések Európában 1945 előtt. Az Európai Közösségek megalakulása: ESZAK, EGK, EURATOM, 1945-1957. Az EK története 1957-től az első bővítésig. Az EK története 1973-tól a Maastrichti Szerződésig. Az EU 1993 és 2004 között. A megabővítéstől napjainkig tartó időszak eseményei. Az EU intézményrendszere. Az egységes belső piac. A GMU kialakítása. Regionális politika és CAP. Kül- és biztonságpolitika, bel- és igazságügyi együttműködés, és a Schengeni Acquis. Bővítéspolitika, reformfolyamat az EU-ban, az integráció jövője. Az Európai Unió és Magyarország								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A félév során a témával kapcsolatban hallgatók számára 14 előadás megtartására kerül sor, az előadásokból készült anyagokat hallgatók a félév során megkapják, azokat a félév során a szakirodalmakkal együtt felhasználhatják a felkészüléshez.								
Értékelés								

A félév írásbeli vizsgával zárul. A hallgatók ezen a vizsgán adnak számot a félévben megszerzett tudásukról. Az érdemjegy megállapítása: 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak, illetve az azokon kiadott anyagok

Horváth Zoltán (2011): Kézikönyv az Európai Unióról. 8. kiadás, HVG-Orac Kiadó, Budapest, p. 684. ISBN 978 963 258 129 3 (a könyvből a fenti témákat lefedő fejezetek)

Ajánlott szakirodalom:

Kende Tamás – Szűcs Tamás (2005)(szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba. Complex Kiadó, Budapest, p.1359, ISBN 963 224 848 1

Kengyel Ákos (2010): Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest, p.555. ISBN 978 963 05 8748 8

Paláncsai Tibor: Az európai integráció gazdaságtana. Aula Kiadó, 2004, p. 502, ISBN: 9639478903

Heti bontott tematika	
1.	Integrációs Alapismeretek TE: A hallgatók az előadás során megismerkednek az integráció alapfogalmaival.
3.	Az Európai Unió története I. Előzmények-Alapszerződések TE: Az előadás során bemutatásra kerülnek az Európa egyesítésére tett történelmi próbálkozások illetve az egységes Európa gondolata. Bemutatásra kerül az EU alapszerződéseinek kialakulása, a hallgatók megismerik az alapszerződéseket (ESZAK, EGK, EURATOM) és képesek eligazodni azokkal kapcsolatban.
5.	Az Európai Unió története II. Az 1960-as évektől 1993-ig TE: A hallgatók megismerik az Unió 1960 és 1993 közötti történetét. Az első időszak sikereitől a bővítéssel illetve az olajválságokkal kapcsolatos nehézségektől az első szerződésmódosításon át a Közösség egységes belső piacának megteremtéséig, azaz az Európai Unió kialakításáig.
7.	Az Európai Unió története IV. Az 1990-es évek és az új évezred TE: A kilencvenes évek folyamatai új kihívások elé állították az Uniót, megtörtént a keleti nyitás, a szerződések több sikeres vagy éppen sikertelen reformja, Magyarország belép a közösségbe. Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU-val kapcsolatos reformfolyamatot és a 90-es évek átalakulását
9.	Az Európai Unió intézményrendszere I. A Tanács, a Bizottság és a Parlament. A Bíróság, a Számvevőszék, Régiók Bizottsága, Gazdasági és Szociális Bizottság, Európai Beruházási Bank, A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank, Európai Ombudsman, Europol, Európai Közösségi Ügynökségek TE: Az előadás során a hallgatók megismerik EU intézményeit és azok szerepét a jogalkotásban és a döntéshozatalban
11.	Az Európai Unió intézményrendszere II. Döntéshozatali eljárás az Európai Unióban TE: A hallgatók az előző előadásra alapozva az előadás után képesek átlátni az EU döntéshozatalát az egyes jogalkotási eljárásokat
13.	Az Európai Unió közös belső piaca és a négy alapszabadság A gazdasági és monetáris unió, EGT TE: A hallgatók az előadás után tisztában lesznek az egységes belső piac működésével, alapelveivel valamint a gazdasági és monetáris unió kialakulásával és működésével
15.	Az Európai Unió Regionális Politikája TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják a gazdasági-társadalmi-területi kohézió politikáját és annak folyamatait
17.	Az Európai Unió Közös Agrárpolitikája Az Európai Unió Vidékfejlesztési politikája TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió Közös Agrár- és Vidékfejlesztési Politikáját és annak folyamatait
19.	A közös kül- és biztonságpolitika TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az EU közös kül- és biztonságpolitikáját és az azzal kapcsolatos kihívásokat.

21.	Bel- és igazságügyi együttműködés az Európai Unióban
	TE: Az előadás után a hallgatók átláthatják az Unió bel- és igazságügyi politikáját és a szabadság a biztonság és a jog érvényesülésének térségére tett erőfeszítéseit. Tisztában lesznek a Schengeni Rendszer működésével illetve az EU ezzel kapcsolatos kihívásaival
23.	Bővülési folyamat az Európai Unióban 1973, 1981, 1986, 1995, 2004, 2007, 2013
	TE: Az előadás után a hallgatók átlátják az integráció bővülésének folyamatát illetve az azzal kapcsolatos kihívásokat és nehézségeket valamint az arra adott válaszokat. Látni fogják hogyan lett a hatokból huszonnyolcak. Megismerik az elmélyülés-kibővülés dilemmáját.
25.	Kérdések az Európai Unió további fejlődésével kapcsolatban, (Eurozóna, Alkotmány, Alapjogi Charta, Törökország, bevándorlás, Schengen, Reformfolyamat, BREXIT).
	TE: A hallgatók az előadás után átlátják az EU előtt álló jelenlegi kihívásokat és kritikai véleményt alkothatnak az ezekkel kapcsolatos válaszokról, illetve a szükséges lépésekről.
27.	Az Európai Unió és Magyarország
	TE: Az előadás után a hallgatók tisztán látják majd Magyarország és az EU kapcsolatrendszerét. Az elhangzottak alapján mérlegelhetik a tagságunk előnyeit és hátrányait és erről képesek lesznek önálló véleményt alkotni.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságtörténet		Kódja:	GT_AGMN036-17	
		angolul:		Economic History				
Felelős oktatási egység:				Világgaazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	0	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Lévai Csaba		beosztása:
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a modern világgaazdasági rendszer születésének, formálódásának és fejlődésének történetét a középkor végétől a 20. század végéig..								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató számára a gazdaságtörténet alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgaazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismerete,								
Képesség:								
A hallgató legyen képes az utóbbi fél évezred gazdaságtörténetét összekapcsolni napjaink gazdasági folyamataival. Legyen képes annak értékelésére, hogy a múltbeli fejlődési tendenciák hogyan hatottak a mai világgaazdaság kialakulására.								
Attitűd:								
A hallgató legyen fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekedjen tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
- Legyen befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Autonómia és felelősség:								
A hallgató az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus nem tűzi ki célként a világgaazdaság egésze történetének áttekintését a kezdetektől napjainkig. A hangsúlyt az európai gazdaság fejlődésére, illetve annak a világgaazdaság többi részéhez fűződő kapcsolataira helyezi. Időben a nagy földrajzi felfedezéseknél veszi fel a fonalat, amikor az európai gazdaság expanziójának eredményeként kialakult a modern világgaazdasági rendszer. A téma jobb megértése érdekében visszatekint a középkori európai gazdaság történetére, illetve bevezetést nyújt néhány olyan elméleti rendszerbe, amelyet a világgaazdaság hosszabb távú fejlődésével kapcsolatban foglalmaztak meg. Az ezt követő anyag két nagyobb egységre bontható. Először a kora újkori és a 19. századi európai gazdasági fejlődést mutatja be egyrészt regionális tagolásban, másrészt pedig a világgaazdaság egészében betöltött szerepe szempontjából. E rész, illetve a második rész között az első világháború és annak gazdasági hatásai jelentik a vízválasztót. A második részben a két világháború közötti európai gazdaság történetének áttekintésére kerül sor, hasonló megfontolások alapján, ahogyan az első résszel kapcsolatban is történt. A kora újkori, 19. és 20. századi gazdaságtörténet szerves részeként az adott korszakokban meghatározónak nevezhető közgaazdasági-eszmetörténeti iskolákat és irányzatokat is bemutatja, s szembeesíti azokat a ténylegesen megvalósuló gaazdaságpolitikai megoldásokkal. A kurzus a vizsgált korszak európai gazdaságtörténetét világgaazdasági összefüggésrendszerben tárgyalja, s ennek során külön hangsúlyt helyez az Amerikai Egyesült Államok gazdaságtörténete bemutatására.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadás, prezentáció								
Értékelés								
Írásbeli vizsga a vizsgaidőszakban, Vizsgafeladat: az előadás tematikájában szereplő témák közül három, amelyek közül a vizsgázó egyet választhatóan dolgoz ki kifejtő módszerrel (esszé)								

Kötelező szakirodalom:

- Cameron, Rondo: A világgazdaság rövid története a kőkorszaktól napjainkig, Maecenas, Budapest, 1994.
- Nyugat-európai gazdaság- és társadalomtörténet. A rurális társadalomtól a gondoskodó államig. (ed. H. A. Dideriks, J. Th. Lindblad, D. J. Noordam, G. C. Quispel, B. M. A. de Vries) Osiris, Bp. 1995.
- Kaposi Zoltán: A XX. század gazdaságtörténete I. 1918-1945. Dialóg Campus Kiadó, Pécs, 1998.

Ajánlott szakirodalom:

- Berend T. Iván – Ránki György: Európa gazdasága a 19. században, 1780-1914. Közgazdasági és Jogi Kiadó, Bp. 1987.
- Norman J. G. Pounds: Európa történeti földrajza. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Randy C. Epping: Világgazdaság dióhéjban. Typotex Kiadó. Budapest, 2003

Heti bontott tematika

1.	Elméleti bevezetés: néhány történeti megközelítésű elmélet a világgazdasági rendszer létrejöttére és hosszabb távú fejlődésére vonatkozóan (I. Wallerstein, Ny. D. Kondratyev, W. W. Rostow, S. Kuznets, A. Gerschenkron) TE* A félév anyagának fogalmi-elméleti megalapozása
2.	A középkori Európa gazdasági kapcsolatai a világ más részeivel. A nagy földrajzi felfedezések és következményei, a gyarmatosítás kezdetei: a modern világgazdasági rendszer kialakulása a kora újkorban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
3.	Közgazdasági elmélet és gyakorlat a kora újkorban: a merkantilizmus és a fiziokratizmus TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
4.	Ipari forradalom vagy iparosítás: a modern gazdasági fejlődés kibontakozásának néhány elméleti kérdése. Miért az Egyesült Királyságban kezdődött az iparosítás folyamata? TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
5.	A kontinentális Nyugat-Európa gazdasági fejlődése a 19. században TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
6.	A gazdasági elmaradottság történeti távlatból: Kelet-Közép-Európa és Oroszország gazdasági fejlődése a 19. században TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
7.	Gyarmatból az élre: az Amerikai Egyesült Államok gazdasági fejlődése a 19. században TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
8.	Közgazdasági elmélet és gyakorlat a 19. században: a klasszikus brit politikai gazdaságtan, illetve tovább fejlesztői és bírálói TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
9.	Az első világháború és azt lezáró békeszerződések hatása a világgazdaságra TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
10.	Válság és rekonstrukció az első világháború után; a nagy gazdasági világválság és a kilábalási kísérletek az 1930-as évek második felében TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
11.	Az Egyesült Királyság és a kontinentális Nyugat-Európa gazdasága a két világháború közötti időszakban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
12.	Kelet-Közép-Európa és Szovjet-Oroszország gazdasága a két világháború közötti időszakban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
13.	Az Amerikai Egyesült Államok gazdasága a két világháború közötti időszakban TE Az előadás anyagának megértése, feldolgozása
14.	A keynes-i forradalom a közgazdasági elméletben TE A féléves anyag alapján kreatív kérdések, hipotézisek megfogalmazása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Regionális gazdaságtan		Kódja:	GT_AGMN039-17	
		angolul:		Regional Economics				
gazdálkodási és menedzsment BA								
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Regionális Gazdaságtani Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	K	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Pető Károly		beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
tisztában legyenek a táj-régió fogalmával, a gazdaság általános törvényszerűségei térbeni érvényesülésével, a térben létező gazdaság mozgástörvényeivel mikro- és makroszinten. Ezenkívül a regionális fejlődés erőforrásainak átrendeződésének a területi folyamatokra gyakorolt hatását megismerjék. a tantárgy célja, hogy bemutassa az Európai Unió regionális politikájának intézményrendszerét, az intézmények és a támogatási politika működését, valamint hogy megismertesse a Strukturális alapokat és a Kohéziós Alapot, valamint a nemzeti fejlesztési terveket								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is..								
- Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
Autonómia és felelősség:								
- Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
- Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Regionális mikroökonómia								
Regionális makroökonómia								
A területi fejlődést meghatározó tényezők								
Területi egyenlőtlenségek								
Regionális politika								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
kooperatív oktatási módszerek, előadás, együttműködés, prezentáció, házi feladat								
Értékelés								
Az évközi zárthelyi dolgozat (min. 60%) megírása a gyakorlatok anyagából, évközben az elkészített prezentáció leadása és védelme (előadás), melyek egyben az aláírás feltételei is (minimum elégséges értékelése a zh-nak és prezentációnak. Vizsgaidőszakban kollokvium az előadások anyagából.								

Kötelező szakirodalom:

Kengyel Ákos (szerk.) (2020): Európai uniós politikák, Akadémiai Kiadó, Budapest
 Káposzta József (2007): Regionális gazdaságtan. DE ATC AVK.
 Lengyel Imre-Rechnitzer János (2004): Regionális gazdaságtan. Dialóg Campus Kiadó. Budapest-Pécs

Ajánlott szakirodalom:

Kopátsy Sándor (2021): Új közgazdaságtan, Pallas Athéné Könyvkiadó Kft
 Európai Unió hivatalos honlapja: http://europa.eu/european-union/index_hu

Heti bontott tematika	
1.	Félévkezdés (követelmények, tartalom) TE: A féléves tematika, elvárások, a tárgy teljesítéséhez szükséges feladatok ismertetése.
3.	A regionális tudomány tartalma és célja, táj, régió fogalmak, regionális mikroökonómia alapkérdései TE: A hallgatók megismerik a tématerületet átfogóan befolyásoló folyamatokat, a szabályozás rendszerét, az alapvető szakkifejezéseket, a regionális tudomány meghatározó szereplőit és elméleteit.
5.	Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban I. TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
7.	Regionális makroökonómia, a tényezők szerepe a regionális gazdaságban II. TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
9.	A területi fejlődést meghatározó társadalmi tényezők TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
11.	A területi fejlődést meghatározó gazdasági tényezők TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
13.	A termelési tényezők és a regionális fejlődés kapcsolata TE: A hallgatók megismerik a regionális tudomány gyakorlati megközelítését, az elméletek mellett a praktikus alkalmazhatósági területeket.
15.	A területi egyenlőtlenségek főbb összefüggései (tér fogalmak, a területi egyenlőtlenség értelmezései, egyenlőtlenségi mutatók) TE*: A regionális politika főbb szereplői - ismétlés az előző félévben tanultakról.
17.	Az Európai Unió Regionális Politikája, EUROPA 2020 TE: Az EU2020 stratégia ismertetése, mint keretrendszer 2014-2020-as programozási időszakra.
19.	Partnerségi megállapodás tartalma, Operatív Programok TE: A magyarországi stratégia és releváns dokumentumok ismertetése, értelmezése.
21.	Zárthelyi dolgozat TE
23.	Regionális politika 2014-2020 (célkitűzések, prioritások, pénzügyi alapok) TE: Az EU tervezési időszakának ismertetése.
25.	Regionális politika 2021-2027 TE: Az EU jelenlegi tervezési időszakának ismertetése.
27.	Összefoglalás, kitekintés. TE: A tanultak értelmezése, jövőbeni célok a regionális politikában.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdasági magánjog		Kódja:	GT_AGMN012-17	
		angolul:		Business Civil Law				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	1	V	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdasági szféra alanyainak alapítási és működési sajátosságaival, amelynek keretében elsősorban az egyéni és társas vállalkozások létrehozásának személyi és vagyoni feltételeit, valamint szervezeti felépítésük és működésük jellemzőit sajátíthatják el. A kurzus betekintést ad a kereskedelmi szerződések, valamint a tulajdonjog alapvető szabályaiba is.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A gazdasági társaságok alapításának, működésének és megszűnésének közös anyagi jogi és eljárásjogi szabályai. 2. Az egyes vállalkozási formák specifikumai. 3. A tulajdonjog és a kötelmi jog alapvető rendelkezései.								
Képesség:								
Legyen tisztában az egyéni és társas vállalkozási formák típusaira jellemző speciális sajátosságokkal, az általuk történő tulajdonszerzés és szerződéskötés alapvető szabályaival.								
Tudja elhelyezni a gazdálkodó szervezetek és a nonprofit szféra alanyai között a tanult szervezeti formákat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat.								
Legyen képes a cégekhez kapcsolódó alapítási és megszüntetési eljárások elkülönítésére, azok alapvető céljainak felismerésére.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. saját vállalkozás alapítása és működtetése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő társasági jogi és cégjogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, szerződéskötés) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése. Állami szervek rendszere. A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség- jogi személyek). A természetes személy vállalkozási tevékenysége. A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása. A gazdasági társaságok szervezeti felépítése. A közkereseti társaság és a betéti társaság jellemzői. A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek). A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése. A polgári jogi szerződések általános szabályai.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás alatt az elméleti anyag elsajátítása, szemináriumon a témához kapcsolódó joggyakorlat megismerése, jogesetek feldolgozása

Értékelés

A félév során egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. A vizsga formája: írásbeli kollokvium.

Az értékelés ötfokozatú az alábbiak alapján:

0-50 % - elégtelen

51- 62 % - elégséges

63-77 % közepes

78 - 88 % - jó

89- 100% - jeles

Kötelező szakirodalom:

Károlyi-Törő (2023): *Gazdasági magánjog (Vállalkozások joga)* Debreceni Egyetem GTK, ISBN: 978-963-490-500-4

TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN: 978-963-490-127-3

TÖRŐ Emese (2019): *A vállalkozások jogi ismeretei munkafüzet*. Debreceni Egyetem. Debrecen, ISBN: 978-963-490-126-6, <https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=2268#section-6> jelszó: efop343

KÁROLYI – PRUGBERGER – TÖRŐ – HELMECZI (2015): *Gazdasági magánjog*. Debrecen, Státusz H és H Kkt., ISBN: 978-963-12-1142-9

Ajánlott szakirodalom:

FÉZER-KÁROLYI-PETKŐ-TÖRŐ (2014): *Jogi személyek a gazdasági forgalomban*. Budapest, Menedzser Praxis Szakkiadó és Gazdasági Tanácsadó Kft., ISBN: 978-963-89986-8-2

Heti bontott tematika

1. hét	A jogi alapfogalmak, közjog-magánjog elkülönítése: jogforrási rendszer felépítése, jogszabályok és az állami irányítás egyéb jogi eszközei. Jogforrási hierarchia, jogalkotási folyamat. Jogrendszer tagozódása: diszpozitív magánjog – kógens közjog. TE: Ismeri a magyar jogrendszer alapvető felépítését, a jogszabályok típusait és egymáshoz való viszonyukat. Ismeri a két fő szabályozási modellt: a diszpozitív magánjogi rendelkezések és a kógens közjogi szabályozás alapvető szabályait.
2. hét	Állami szervek rendszere. A hatalmi ágak szétválasztása, hatalommegosztás. Országgyűlés, köztársasági elnök, kormány, minisztériumok feladat- és hatásköre. Alkotmánybíróság, bíróság, ügyészség, ombudsman intézménye, helyi önkormányzatok. TE: Ismeri a törvényhozó, végrehajtó és igazságszolgáltató hatalmi ágak intézményrendszerét, alapvető működését és funkcióit.
3. hét	A gazdasági élet alanyai (jogképeség, cselekvőképesség, jogi személyek). Jogalanyok köre – személyek joga – jogképeség. A természetes személyek jogképesége és cselekvőképessége. A jogi személy fogalmi ismérvei. TE: Ismeri a jogalanyok körét, azok jogképeségének sajátosságait, a természetes személyek cselekvőképességét korlátozó és kizáró tényezőket.
4. hét	A természetes személy vállalkozási tevékenysége: Egyéni vállalkozás alapítása és működtetése, az egyéni cég sajátosságai. A mezőgazdasági vállalkozók köre, vállalkozó igazolvány nélküli „speciális vállalkozások” típusai, ismérvei TE: Ismeri a kizárólag magánszemélyhez köthető vállalkozási formák formáit, különbséget tud tenni azok jogi keretei között.

5. hét	A gazdasági társaságok közös szabályai. A gazdasági társaságok alapítása: a társasági jog alapelvei, a társasági szerződés tartalmi sajátosságai. A cégbejegyzési eljárás fajtái, szakaszai. Az előtársaság funkciója. TE: Alapos ismereteket sajátít el a gazdasági társaságok alapításának anyagi és eljárásjogi szabályozásával kapcsolatban, cégalapítás esetén ismeri a legfontosabb tudnivalókat, közreműködő személyeket, hatóságokat.
6. hét	A gazdasági társaságok szervezeti felépítése: legfőbb szerv működési szabályai, hatásköre, összehívása. A vezető tisztségviselő jogállása, feladata, felelőssége. Az ellenőrző szervek (felügyelőbizottság, könyvvizsgáló) kötelező esetei, feladatuk. TE: Részletes ismeretekkel bír a társaságoknál kötelező jelleggel működő szervek formáiról, valamint az opcionálisan létrehozható szervezetek jelentőségéről.
7. hét	Zárthelyi dolgozat. Középpontban a jogalanyokhoz kapcsolódó alapfogalmak (jogképeség, cselekvőképesség, cég, gazdasági társaság) értelmezése, illetve az egyéni vállalkozás működési sajátosságai, a gazdasági társaságok közös szabályai. TE: Ismeri a Magyarországon létrehozható vállalkozási formák típusait és működésükre vonatkozó közös szabályokat.
8. hét	A közkereseti és a betéti társaság sajátosságai. A kkt. és a bt. alapításának alanyi és vagyoni feltételei. A tagok személye és felelőssége. A kkt. és bt. szervezeti felépítésének specifikumai. A tagsági viszony megszüntetésének formái. TE: Ismeri a vizsgált két társasági forma választásának legfontosabb ismérveit, el tudja határolni más vállalkozási formáktól.
9. hét	A korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság jellemzői, a részvény. A kft. alapításának alanyi és tárgyi feltételei, törzstőke, törzsbetét, üzletrész fogalmi sajátosságai. Tagok köre, felelőssége, jogállása. Mellékszolgáltatás és pótbefizetés jellemzői. Taggyűlés és ügyvezető működési sajátosságai. A zrt. és az nyrt. elhatárolása, szilárd alaptőke elve, részvényes személye és felelőssége. A részvény fogalma, részvényfajták. Monista és dualista irányítás. Corporate governance követelménye. TE: Ismeri a kft. és az rt. működési sajátosságait, alapításának előnyeit és hátrányait, tisztában van a részvény értékpapírsági sajátosságaival.
10. hét	Egyéb jogi személy szervezetek (szövetkezet, civil szervezetek) A szövetkezet fajtái, a szociális szövetkezet. Részjegy - részjegytőke sajátosságai, változó alaptőke elve. Az alapítvány célja, működése, kuratórium. Egyesület fogalma és működése. TE: Ismeri a profitorientált vállalkozási formák közül a gazdasági társaságok mellett a szövetkezet jellemzőit, illetve a nonprofit szféra alanyait és céljait.
11. hét	A jogi személyek megszűnése, megszüntetése. A végelszámolási eljárás. A csőd- és felszámolási eljárás sajátosságai. A gazdasági társaságok jogutódlással való megszűnése, az átalakulás formái (egyesülés, szétválás, cégformaváltás) és folyamata. A jogutód nélküli megszűnési formák, a végelszámolás alapvető sajátosságai. A fizetéseképtelenségi eljárások elkülönítése, a csőd- és a felszámolási eljárás alapvető szakaszai. TE: Ismeretekkel bír a társaságok megszűnési formái tekintetében, el tudja különíteni a fizetőképesség és a fizetéseképtelenség esetén lefolytatandó eljárásokat.
12. hét	Tulajdonjog, a tulajdon megszerzése A tulajdonjog tárgyai, a tulajdonjogi triász tartalma. A tulajdonjog megszerzésének eredeti és származékos jogcímei. A közös tulajdon szabályai. TE: Ismeri a tulajdonjog tartamát alkotó birtoklás, használat és rendelkezési jog

	jelentőségét, meg tudja nevezni a tulajdonjog megszerzésének legalapvetőbb jogcímeit.
13. hét	A polgári jogi szerződések általános szabályai: A szerződés fogalma, alanya, tárgya, megkötésének folyamata. A szerződési biztosítékok köre és alkalmazásuk célja, funkciója. TE: Ismeri a szerződéskötés általános szabályait, a foglaló, zálogjog, kötbér és kezesség alkalmazási szabályait.
14. hét	Szerződésszegés esetei és jogkövetkezményei TE: Ismeri a szerződésszegés főbb eseteit (késelelem, hibás teljesítés, teljesítés meghiúsulása) és jogkövetkezményeit

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szervezeti magatartás I.		Kódja:	GT_AGMN006-17		
		angolul:		Organizational Behaviour I.					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Ujhelyi Mária		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék a szervezet formális és informális oldalának működését, a szervezeti magatartástudomány legfontosabb eredményeit. Cél, hogy szisztematikusabb képet kapjanak a szervezeti tagok, csoportok és az egész szervezet magatartását meghatározó és befolyásoló tényezőkről annak érdekében, hogy a megszerzett ismereteket a szervezetek eredményességének növelésére tudják majd használni.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén megismeri a szervezeti magatartástudomány legújabb kutatási eredményeit, megérti az emberek sokszínűségéből adódó előnyöket és nehézségeket és azt, hogy a különböző egyéni jellemzők és csoport dinamikai jelenségek hogyan hatnak a szervezet teljesítményére. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. Az egyéni magatartás meghatározói. 2. Csoportok hatása az egyének magatartására és a szervezet teljesítményére. 3. Szervezeti szintű változók (struktúra és kultúra) hatása a szervezetek teljesítményére.									
Képesség:									
Tisztában van az egyéni csoport és szervezeti szintű változók szervezeti teljesítményre gyakorolt lehetséges hatásaival.									
El tudja helyezni a megismert elméleteket a tudományterületen belül.									
Megérti az elméletek és modellek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.									
Képes a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.									
Alkalmazni tudja a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, képes értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit.									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő hozzáállást alakítson ki a szervezetek informális alrendszerével kapcsolatban. Nyitottá válik az önismeretszerzésre, képességfejlesztésre és az emberi magatartás tudatos megismerésére. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságpszichológiai alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy munkahelyi környezetben is eredményesen tudja menedzselni interperszonális kapcsolatait.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, befogadó, hatékony és eredményes legyen. Az emberi kapcsolatokról felelősséggel formáljon véleményt. Önállóan tudjon döntést hozni saját tudásának, kompetenciáinak fejlesztéséről.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus áttekinti az angolszász szakirodalomban megjelenő sztereotip szervezeti magatartás témaköröket: képességek, személyiség, értékek, attitűd, érzelmek, észlelés, döntéshozatal, motiváció, csoportok és teamek, hatalom, szervezeti politika, vezetés, konfliktusok kezelése egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra és változásmenedzselés.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									

Előadások, gyakorlatokon a témakörökhöz kapcsolódó tesztek, feladatok, esettanulmányok megoldása, informatikai eszközök alkalmazása, lehetőség a tapasztalati tanulás módszerének alkalmazására, képességfejlesztésre.

Értékelés

Kollokvium írásbeli vizsga formájában.

Kötelező szakirodalom:

Bakacsi Gyula (2015): *A szervezeti magatartás alapjai*, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis Kiadó, Budapest

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2018): *Essentials of Organizational Behavior*, Fourteenth edition. Pearson Education Limited, Harlow, England.

Ajánlott szakirodalom:

Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2013): *Vezetés és szervezés. Szervezetek kialakítása és működtetése*. Akadémiai Kiadó, Budapest

Barizsné Hadházi Edit, Pierog Anita, Ujhelyi Mária (2018): *Fejezetek a szervezeti magatartás témaköreiből*. A tananyag elkészítését a „Duális képzések fejlesztése a Debreceni Egyetemen (DDE)” az **EFOP-3.5.1-16-2017-00007** számú projekt támogatta. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg

Heti bontott tematika	
1. hét	Előadás: A szervezeti magatartás alapjai, tárgya, tartalma, modellje. Gyakorlat: Követelmények, tematika ismertetése. Bemutakozás, önismeret. TE: Ismeri és érti a szervezeti magatartás fogalmát, tárgyát és tartalmát.
2. hét	Előadás: Egyéni különbségek a szervezetben. Gyakorlat: Követelmények, tematika ismertetése. Bemutakozás, önismeret. TE: Ismeri, érti az egyéni különbségek dimenzióit és összefüggéseit a szervezetben, részletesebben a képesség és készség vonatkozásában.
3. hét	Előadás: Egyén a szervezetben: attitűd, érzelmek, értékek. Gyakorlat: Fogalmak párosítása, Átértékelés. TE: Ismeri az értékek, érzelmek, attitűdök fogalmát, jelentőségét, a munkával kapcsolatos attitűdök hatását a teljesítményre.
4. hét	Előadás: Egyén a szervezetben: személyiség, észlelés, döntés. Gyakorlat: Fogalmak párosítása, Átértékelés. TE: Ismeri a személyiséggel, az észleléssel, a döntéshozatallal kapcsolatos alapvető elméleteket, szerepüket a szervezetek működésében.
5. hét	Előadás: A motiváció alapjai. Gyakorlat: Személyiség-önismeret. TE: Ismeri a motiváció fogalmát, legfontosabb elméleteit és a motiváció jelentőségét a szervezetek működése szempontjából.
6. hét	Előadás: Csoportok a szervezetben. Gyakorlat: Személyiség-önismeret. TE: Ismeri a csoportok fogalmát a csoportok típusait, a csoporthoz csatlakozás egyéni és szervezeti előnyeit, hátrányait.
7. hét	Előadás: Csoportszerepek, csoportfolyamatok, teamek. Gyakorlat: Fókuszálj! Beszélgetés: mivel motiválhatjuk magunkat? TE: Ismeri a csoportszerepeket, a csoportfolyamatokat és azok hatását a szervezetek működésére, a szervezeten belüli emberi kapcsolatok alakulására.
8. hét	Előadás: A személyes vezetés alapjai. Gyakorlat: Fókuszálj! Beszélgetés: mivel motiválhatjuk magunkat? TE: Ismeri a legfontosabb vezetésméleti megközelítéseket, a különböző vezetési stílusok, magatartások szervezeti tagokra gyakorolt hatását, a vezetéstudomány újabb

	irányzatait.
9. hét	Előadás: Hatalom és szervezeti politika. Gyakorlat: csoportszerepek beazonosítása. TE: Ismeri a hatalom és szervezeti politika fogalmát, hatását az egyének közötti kapcsolatokra, a szervezet működésére.
10. hét	Előadás: Konfliktusok egyéni szinten. Gyakorlat: csoportszerepek beazonosítása. TE: Ismeri az egyének közötti konfliktus kezelés modelljét, folyamatát, a lehetséges magatartásformákat, a konfliktusok megoldásának alternatíváit.
11. hét	Előadás: Konfliktusok szervezeti szinten. Gyakorlat: Konfliktuskezelési stílus önismeret. TE: Ismeri a szervezeti konfliktusok kezelésének alternatíváit, azok hatását a szervezet működésére.
12. hét	Előadás: A szervezeti magatartás és a szervezeti struktúra kapcsolata. Gyakorlat: Konfliktuskezelési stílus önismeret. TE: Ismeri a szervezeti struktúrák jellemzőit, az alapvető struktúra típusokat és azok hatékony alkalmazásának feltételeit.
13. hét	Előadás: Szervezeti kultúra. Gyakorlat: Egy konkrét szervezet kultúrájának elemzése. TE: Ismeri a szervezeti kultúra fogalmát, jelentőségét, modelljeit, szervezeti működést befolyásoló hatását.
14. hét	Előadás: Szervezeti változások menedzselése. Gyakorlat: Egy konkrét szervezet kultúrájának elemzése. TE: Ismeri a szervezeti változások menedzselésének folyamatát, az ezzel kapcsolatos alternatív modelleket, azok szervezeti működésre gyakorolt hatását.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalati pénzügyek I.		Kódja:	GT_AGMN018-17	
		angolul:		Corporate Finance I.				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Pénzügytan			Kódja:	GT_AGMN008-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a vállalati pénzügyek I. tárgy keretein belül megismerkedjenek a pénzügyi menedzsment alapjaival és a vállalatok pénzügyi folyamataival, az azokhoz kapcsolódó elemzési módszerekkel. A kurzus feltételeit teljesítő Hallgatók képesek átlátni és értékelni a vállalati gazdálkodási döntéseket és azok éves beszámolóra gyakorolt hatását.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Attitűd:								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során az éves beszámoló ismeretére, és adataira alapozva - a pénzáramlás szemléletet használva - a vállalati teljesítmény értékelése, a forgótőke menedzsment, és ezen belül a készpénz- és követelismenedzsment; majd a kockázat alapjai, a fedezetszámítás és tőkeáttétel témaköröket dolgozzuk fel. A félév végén a pénz időértékére vonatkozó alapvető ismereteket tekintjük át, ezzel alapozzuk meg a következő félév hosszú távú pénzügyi menedzsmenthez kapcsolódó, értékelési témaköreit.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 2 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló								

tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámaival. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A szorgalmi időszakban lehetőség van 2 félévközi zh megírására a féléves anyag első és második feléből. A két dolgozatnak külön-külön legalább 50%-ot el kell érnie. Ennek értelmében a második zh megírására csak azok jogosultak, akiknek az első zh legalább 50%-ra teljesült. Az egyes zh-k pótlására külön-külön nincs lehetőség. A zh-k alapján megajánlott jegy szerethető. Ezen felül a vizsgaidőszakban lehet a neptunban meghirdetett vizsgák alkalmával teljesíteni a tárgyat.

A vizsgák a teljes félév anyagát lefedik. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során. A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Továbbá az írásbeli számonkérés akkor minősül sikeresnek, ha az elméleti rész legalább 40%-os eredménnyel teljesül.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia (2023): Vállalati pénzügyek elmélete és gyakorlata. Debrecen Egyetemi Kiadó. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): Aktív és passzív bankügyletek a gyakorlatban. Debreceni Egyetem. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2021): Cash-flow tervezés. Debreceni Egyetem. Debrecen

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem. Pécs

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Vállalati pénzügyek, pénzügyi irányítás elméleti alapjai, gazdálkodási alapelvek, tudományos eredmények. Gyakorlat: Tematika és követelményrendszer, esettanulmány feldolgozása. A Hallgató megismeri a pénzügyi gondolkodás mérföldköveit.
2.	Előadás: A pénz időértéke I. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok PV, FV, EIR. A Hallgatók megismeri az időérték-számítás alapjait és egyszerű alkalmazási területeit.
3.	Előadás: A pénz időértéke II. Gyakorlat: Az időérték számítási feladatok: évjáradék, örökjáradék. A Hallgató képes pénzáramlás-sorozatok értékelni.
4.	Előadás: Kockázat és hozamszámítás Gyakorlat: Kockázat és hozamszámítás A Hallgató megismeri a hozam-kockázat kompromisszumos döntések alapjait.
5.	Előadás: Fedezetszámítás Gyakorlat: Fedezetszámítás A Hallgató képes a vállalkozás működését a fedezetszámítás eszközével elemezni.
6.	Előadás: Tőkeáttétel Gyakorlat: DOL, DFL, DCL számítások. A Hallgatók megismerik a vállalkozások működési és finanszírozási kockázatait és azok mérésének eszközeit.
7.	Előadás: Az éves beszámoló, és a cash flow kimutatás Gyakorlat: Vállalati adatsor elemzése, cash flow kimutatás felépítése. A Hallgató képes az éves beszámoló adatait értelmezni pénzügyi szemlélettel.
8.	Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése I. Gyakorlat: Adatsorok alapján likviditási, tőkeszerkezeti, forgási sebesség mutatók számítása és értékelése. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás rövid- és hosszú távú fizetőképességét, hatékonyságot elemezni forgási sebesség alapján.
9.	Előadás: Pénzügyi kimutatások elemzése II. Gyakorlat: Jövedelmezőség, CF alapú mutatók és piaci érték mutatók. A Hallgató képes felmérni egy vállalkozás jövedelmezőségi helyzetét, pénztermelő képességét, általános piaci megítélését.
10.	Előadás: Forgótőke menedzsment Gyakorlat: Pénzciklus és működési ciklus A Hallgató képes a működési- és pénzciklus elemzési keretrendszerében értékelni a vállalkozás forgótőke-gazdálkodásának hatékonyságát.
11.	Előadás: Készpénzmenedzsment Gyakorlat: Készpénzmenedzsment A Hallgatók a megismert modellek alapján képesek elemezni a vállalkozások készpénz-gazdálkodásának hatékonyságát.
12.	Előadás: Követelésmenedzsment Gyakorlat: Követelésmenedzsment A Hallgató megismeri a követelések menedzselésének koncepcióját.
13.	Előadás: Komplex iparági alkalmazások Gyakorlat: A korábban elsajátított módszerek komplex alkalmazása összetett feladatokon keresztül. A Hallgatók képesek komplex képet alkotni a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetéről.
14.	Előadás: Összefoglalás Gyakorlat: Összefoglalás A félév anyagának áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szervezeti magatartás II.		Kódja:	GT_AGMN020-17	
		angolul:		Organizational Behaviour II.				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				Szervezeti magatartás I.		Kódja:	GT_AGMN006-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	GY	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Barizsné Dr. Hadházi Edit		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A tantárgy oktatásának célja elmélyíteni a hallgatók ismereteit a szervezeti magatartástudományban. A Szervezeti magatartás I. tárgy során megismert összefüggések, elméletek, modellek alkalmazása csoport szituációban, esettanulmányok elemzésével, a tanultak gyakorlati jelentőségének további tudatosítása, lehetőség biztosítása önismeretszerzésre, képességfejlesztésre.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: A hallgatók gyakorlati foglalkozások keretében ismerkednek meg a szervezeti magatartás tudomány legfontosabb fogalmaival, folyamataival. Tapasztalatokat szereznek a csoportok működéséről, alapvető önismeretre tesznek szert mind egyéni jellemzőikről, mind pedig csoportbeli szerepüket, magatartásukat illetően. A félév során a hallgatók az első gyakorlaton kialakított, későbbiekben állandó csoportban dolgoznak, így óráról órára ismereteket és tapasztalatokat szereznek a csoportmunka folyamatairól, előnyeiről, hátrányairól, megismerkednek saját csoportmunkájával szembeni attitűdjeikkel, lehetőség szerint pozitív irányba próbáljuk a bennük kialakult ellenérzéseket megváltoztatni. A félév végére jártasságot szereznek a csoport szervezésével, működésével kapcsolatban, mindezt későbbi munkahelyi környezetben sikeresen kamatoztathatják.								
Képesség: A hallgató képes lesz a szervezeten belül előforduló szituációk elemzésére, az abban megjelenő különböző egyéni és csoportos magatartásformák felismerésére, önismeretszerzésre, képességfejlesztésre. Tudja alkalmazni a gyakorlatban, szervezeti szituációkban a megszerzett ismereteit, tudja értelmezni, magyarázni, esetleg előre jelezni munkatársai jövőbeli magatartásformáit. A félév során fejlődik a hallgatók kommunikációs képessége és csoportmunkára való alkalmassága.								
Attitűd: A hallgatók nyitottá válnak saját és társaik, munkatársaik magatartásának megfigyelésére, elemzésére.								
Autonómia és felelősség: A kurzus alkalmassá teszi a hallgatók arra, hogy a szervezeten belüli emberi viselkedésformákat elemezze, esetlegesen előre jelezze, segíti a diákok döntéshozói képességének fejlődését, mind egyénileg, mind csoportban.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus témakörei átölelik a Szervezeti magatartás I. kurzus témaköreit, azokat gyakorlatorientáltan dolgozza fel: személyiség, képesség, attitűd, hiedelmek, értékek, észlelés, ítéletalkotási tendenciák, motiváció, tanulás, csoportok, teamek, hatalom, vezetés, konfliktusok egyéni és szervezeti szinten, szervezeti struktúrák, szervezeti kultúra, változásmenedzsment.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók az első órán kialakított csoportokban dolgoznak a félév során, ennek keretében megismerkednek a csoportok működésével. Közösén készítenek házi dolgozatot, prezentációt, melynek során gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a munkahelyi csoportok működéséről. A szemináriumon kapott feladatokat a kialakult csoportok közös munkája eredményeként dolgozzuk fel.								
Értékelés								
Órai munka, csoportos házi dolgozat és prezentáció, két rövid zárthelyi dolgozat.								
Kötelező szakirodalom:								
Bakacsi Gyula (2015): A szervezeti magatartás alapjai, Alaptankönyv Bachelor hallgatók számára. Semmelweis								

Kiadó, Budapest

Dienesné Kovács Erzsébet - Berde Csaba (szerk.) (2003). Vezetépszichológiai ismeretek. Campus Kiadó, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Dobák Miklós (2004): Szervezeti formák és vezetés. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó Budapest

Robbins, Stephen P. – Judge, Timothy A. (2016): Essentials of Organizational Behavior, Thirteenth edition. Boston. Pearson Education Limited

A Marketing és menedzsment, valamint a Vezetéstudomány folyóiratok tanulmányozása

Heti bontott tematika	
1.	A Szervezeti magatartás I. tárgy érintett témaköreinek áttekintése, csoportok kialakítása TE: A hallgatók megismerik a csoportok kialakításának legfontosabb elveit, szempontjait.
3.	Személyiség TE: A hallgatók önismereti tesztek segítségével, több személyiségmodellt átfogva megismerik saját és társaik személyiségét.
5.	Képesség, hiedelem, értékek, attitűd TE: A hallgatók megismerik saját képességeiket, hiedelmeiket, értékeiket, attitűdjeit, döntően munkahelyi környezetre kivetítve.
7.	Észlelés, ítéletalkotási tendenciák TE: A hallgatók megismerik az észlelésbeli különbségek lényegét, azok gyakorlati jelentőségét, az ítéletalkotási tendenciákat, azok elkerülésének lehetőségeit.
9.	Motiváció TE: A hallgatók megismerik saját munkahelyi motivációs tényezőiket, foglalkoznak ennek gyakorlati jelentőségével, kitérve a lehetséges ösztönzés-menedzsment eszközökre is.
11.	Tanulás TE: A hallgatók megismerik a legfontosabb tanuláselméletek gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit, bepillantanak a tanulásmódszertan alapjaiba is.
13.	Csoportok TE: Csoportos feladatokon keresztül megismerteti a legfontosabb csoportjellemzőket, csoportszerepeket.
15.	Teamek TE: A gyakorlat megismerteti a hallgatókkal a legfontosabb team-típusokat, elmélyíti a csoportmunka legfontosabb viselkedési formáit.
17.	Hatalom, szervezeti politika TE: A hatalom és engedelmisség legfontosabb befolyásoló tényezőinek ismertetése, a szervezeti politika eszközrendszerének használatának ismertetése.
19.	Vezetési alapok TE: Az alapvető vezetési stílusok megismerése, egyszerűbb vezetési szituációk elemzése.
21.	Konfliktus egyéni és szervezeti szinten TE: Megismerteti az egyéni és szervezeti konfliktus közötti különbséget, azok kezelési lehetőségeit, szituációs játékok alkalmazása mellett.
23.	Szervezeti struktúra TE: Az egyszerűbb szervezeti struktúrák jellemzése, konfiguráció készítése.
25.	Szervezeti kultúra TE: A szervezeti kultúra jellemzőinek megismerése ismert szervezetek példáján keresztül, azok tanult modellek szerint azonosítása.
27.	Változásmenedzsment TE: A változásmenedzsment fogalmának, folyamatainak elmélyítése, a változásokkal szemben egyéni és szervezeti ellenállás kezelésének és eszközeinek megismerése.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Gazdaságpolitika		Kódja:	GT_AGMN022-17	
		angolul:		Economic policy				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	2	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Baksay Gergely László	beosztása:	igazgató	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Az MNB munkatársai	beosztása	főosztályvezetők, elemzők	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- számára a gazdaságpolitikai döntések értelmezéséhez szükséges naprakész, 21. századi tudást biztosítsa. Ezzel összhangban a tárgy az elmúlt évtizedben mind a közgazdasági gondolkodásban, mind a gazdaságpolitikában végbement változások részletes és gyakorlatias bemutatását is felöleli. A hallgatók megismerkednek a gazdaságpolitika alapösszefüggéseivel és alapvető dilemmáival, a főbb gazdaságpolitikai ágak szerepével a modern pénzrendszerben, a modern pénzügyi elmélettel, a tipikus intézményi-gazdaságpolitikai berendezkedések fő jellegzetességeivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus első része a gazdaságpolitika közgazdasági elemzésének néhány klasszikus kérdésével foglalkozik: a piaci és kormányzati kudarcokkal, a fiskális és a monetáris politika szerepeivel és kölcsönhatásukkal. A második rész áttekinti a (számla)penz és a pénzügyi rendszer szerepét a modern gazdaságban, tárgyalja a különböző finanszírozási modelleket. A harmadik rész a növekedésemeléssel, a közepes fejlettséggel, kis, nyitott gazdaságokkal és a gazdaságpolitika napjaink demográfiai, technológiai, ökológiai kihívásaira adott válaszaival foglalkozik.								
Értékelés								
Az előadáson való jelenlétet a webex felületre történő belépéssel tudja mindenki igazolni. A Webexen történő jelenlét alkalmanként 0,5%-kal (így az összes alkalommal történő jelenlét esetén maximum 6%-kal) fog beszámítani majd a vizsgaeredménybe.								
A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A tárgy kollokviummal zárul, amelyet a Neptunban a vizsgaidőszakra előzetesen meghirdetett vizsgaalkalmak során lehet majd teljesíteni, személyes jelenlét mellett, egy 30 perces e-learning teszt kitöltésével. A teszt az előadások diárainak anyagaiból összeállított igaz-hamis, valamint feleletválasztós kérdéseket fog leginkább tartalmazni. A feleletválasztós kérdések között lehetnek több válasz bejelölését is lehetővé tevő feladatok, ahol a helytelen válasz bejelölése csak az adott feladaton belül részpontlevonással járhat. A kurzus teljesítésének feltétele az extra pontokkal együtt 50% elérése.								
Kötelező szakirodalom:								

- az előadások során hivatkozott szakirodalmak,
- az MNB növekedési és inflációs jelentéseinek vonatkozó részei,
- az MNB oktatási füzetek
- <https://www.mnb.hu/letoltes/fenntarthatofelzarkozaseuroval-digitalis.pdf>

Ajánlott szakirodalom:

Az MNB könyvsorozatában megjelent „A magyar út – célzott jegybanki politika”, az „Egyensúly és növekedés”, a „Fenntartható felzárkózás euróval”, a „Versenyképesség és növekedés” kötetek

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	Gazdasági növekedés: okok és következmények, célok és feladatok
	A hallgató megismerkedik az állami szerepvállalás indokaival, piaci és kormányzati kudarcokkal, gazdaságpolitikai beavatkozás változó szakmai megítélésével.
2.	A fiskális politika feladat- és hatásköre
	A hallgató megismerkedik a fiskális politika feladat- és hatáskörével
3.	A monetáris politika szerepe
	A hallgató megismerkedik a monetáris politika szerepével.
4.	A fiskális és a monetáris politika kölcsönhatásai
	A hallgató megismerkedik a fiskális és a monetáris politika kölcsönhatásaival.
5.	Mi a pénz? a modern pénzülmélet fejlődése és a pénz digitalizációja
	A hallgató megismerkedik a modern pénzülmélet fejlődésével
6.	Magyarország: az élről a sor végére, majd újból éllovas – a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 éve
	A hallgató megismerkedik a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 évével
7.	Aktuális gazdaságpolitikai kérdések
	A hallgató megismerkedik az aktuális gazdaságpolitikai kérdésekkel.
8.	Digitalizáció és a pénz jövője
	A hallgató megismerkedik a digitlizációval.
9.	Nyitott gazdaságok gazdaságpolitikája
	A hallgató megismerkedik a nyitott gazdaságok gazdaságpolitikájával.
10.	Valutaunió – az euro esete
	A hallgató megismerkedik a valutaunióval.
11.	Versenyképesség
	A hallgató megismerkedik a versenyképességgel.
12.	A bankrendszer szerepe a gazdaságban
	A hallgató megismerkedik a magyar gazdaságpolitika elmúlt 20 évével
13.	Ingatlanpiac
	A hallgató megismerkedik az ingatlanpiaccal
14.	A XXI. század gazdaságpolitikai kihívásai
	A hallgató megismerkedik a XXI. század gazdaságpolitikai kihívásaival

TE: Tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Világgeazdaságtan		Kódja:	GT_AGMN023-17	
		angolul:		The World Economy				
Felelős oktatási egység:				Közgeazdaságtan és Világgeazdaságtan Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	K	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Erdey László		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a világgeazdaság mint szerves rendszer mozgástörvényeit és a nemzetgeazdasági cselekvés világgeazdasági összefüggéseit								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgeazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan, ismeri világgeazdaság működésének legfontosabb kereteit								
Képesség: követi és értelmezi a világgeazdasági folyamatokat								
Attitűd: Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Viselkedésében a nemzetközi nyitottság, a lojalitás és a társadalmi felelősségvállalás fontos szereppel bír								
Autonómia és felelősség: Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódóan önállóan követi a világgeazdaság legfontosabb mozgásait. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezeten belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kapitalizmus történelmi fejlődése. Népesedés, népesség. Erőforrások és a környezet. A mezőgeazdaság szerepe a világgeazdaságban. A feldolgozóipar szerepe a világgeazdaságban. A szolgáltatások szerepe a világgeazdaságban. Városok és városiasodás, közlekedés és kommunikáció. Közlekedés és kommunikáció. A fogyasztás a világgeazdaságban. Nemzetközi kereskedelem és beruházás. A nemzetközi kereskedelem szerkezete. Fejlettség és alulfejlettség a világgeazdaságban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadások és gyakorlatok a legfontosabb aktuális világgeazdasági eseményekre kitérv								
Értékelés								
A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal. 0-50% elégtelen (1), 51-63% elégséges (2), 64-76% közepes (3), 77-88% jó (4), 89-100% jeles (5)								
Kötelező szakirodalom:								
Bost, F. – Carroué, L. – Colin, S. – Laporte, A. – Pihet, Ch. – Sanmartin, O. – Teurtrie, D. (2021): Világgeazdasági körkép, Pallas Athéné, ISBN: 9789635730094								
Ajánlott szakirodalom:								
Rubenstein, James (2019): The Cultural Landscape: An Introduction to Human Geography, Global Edition, Pearson, ISBN-13: 978-1292162096								

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, a világgazdaságtan tárgyköre TE* A világgazdaságtan tárgykörének elhelyezése a gazdaságtudományokon belül
3.	A kapitalizmus történelmi fejlődése I. TE: A kapitalizmus történelmi elhelyezése, előzményei fejlődése
5.	A kapitalizmus történelmi fejlődése II. TE: a gyarmatosítás története, hatása napjaink világgazdaságára, az ipari forradalom és következményeinek máig tartó hatásai
7.	Népesedés, népesség TE: A világ népességmegoszlása, a népesség történelmi fejlődése, a demográfiai átmenet, migráció
9.	Erőforrások és környezet TE Ásványok és energiaforrások a világgazdaságban, fenntarthatóság
11.	A mezőgazdaság szerepe a világgazdaságban TE: A mezőgazdaság rendszerei, történelmi és földrajzi átalakulásai
13.	A feldolgozóipar szerepe a világgazdaságban TE: A feldolgozóipar fejlődése, földrajzi mozgásai, dezindusztrializáció, fordizmus és posztfordizmus, néhány fontosabb iparág esettanulmánya
15.	A szolgáltatások szerepe a világgazdaságban TE: A szolgáltatások szerepének növekedését indokló tényezők, a szolgáltatások munkaerőpiaca, főbb szolgáltatóágazatok esettanulmánya
17.	Városok és városiasodás TE: Urbanizáció, szuburbanizáció, exurbanizáció, a lakhatás szűrőmodellje, gettósodás, dzsentrifikáció, megavárosok
19.	Közlekedés és kommunikáció TE: a közlekedés és szállítás történelmi és földrajzi átalakulása, idő-tér és költség-tér konvergencia, a kommunikáció jelentősége napjaink globalizációjában
21.	A fogyasztás a világgazdaságban TE: fogyasztási modellek, a fogyasztási szokások átalakulása a világgazdaságban
23.	Nemzetközi kereskedelem és beruházás TE: a nemzetközi kereskedelem és beruházások legfontosabb alapfogalmai
25.	A nemzetközi kereskedelem szerkezete TE: a nemzetközi kereskedelem áru- és földrajzi szerkezetének átalakulása
27.	Fejlettség és alulfejlettség a világgazdaságban TE: a fejlődő világ sajátosságai, a legfontosabb fejlődési problémák és lehetséges válaszok

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalati pénzügyek II.		Kódja:	GT_AGMN024-17	
		angolul:		Corporate Finance II.				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Vállalati pénzügyek I.		Kódja:	GT_AGMN018-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves	28	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a vállalatok hosszú távú pénzügyi menedzsmentjének és finanszírozásának alap-kérdéseivel								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Attitűd:								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a beruházási döntésekkel, a pénzügyi befektetési lehetőségekkel, a kötvények és részvények értékelésével, a tőkeköltség számításával, a portfólió menedzsment és a tőkepiaci értékelés alapjaival, főbb jellemzőivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 2 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								
Vizsgajegy megszerzésének feltétele:								

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A szorgalmi időszakban lehetőség van 2 félévközi zh megírására a féléves anyag első és második feléből. A két dolgozatnak külön-külön legalább 50%-ot el kell érnie. Ennek értelmében a második zh megírására csak azok jogosultak, akiknek az első zh legalább 50%-ra teljesült. Az egyes zh-k pótlására külön-külön nincs lehetőség. A zh-k alapján megajánlott jegy szerethető. Ezen felül a vizsgaidőszakban lehet a neptunban meghirdetett vizsgák alkalmával teljesíteni a tárgyat.

A vizsgák a teljes félév anyagát lefedik. A vizsgák írásban, elektronikus formában kerülnek lebonyolításra. A vizsgák elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsgadolgozat értékelése:

A vizsgajegy a dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. Az elmélet és gyakorlati részek 50-50%-os súllyal számítanak az értékelés során. A vizsgadolgozat alapján az értékelés és a jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Továbbá az írásbeli számonkérés akkor minősül sikeresnek, ha az elméleti rész legalább 40%-os eredménnyel teljesül.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Becsky-Nagy Patrícia (2023): Vállalati pénzügyek elmélete és gyakorlata. Debrecen Egyetemi Kiadó. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): *Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések*. Debreceni Egyetem, Debrecen

Illés Ivánné (2002): *Társaságok pénzügyei*, Saldo Könyvkiadó, Budapest

Bélyácz Iván (2007): *A vállalati pénzügyek alapjai*, Gondolat Kiadó, Pécs

Fazekas Balázs (2020): Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok I. Debreceni Egyetem. Debrecen

Fazekas Balázs (2020): Pénzügyi piaci alapismeretek és esettanulmányok II. Debreceni Egyetem. Debrecen

Ulbert József (2018): *Vállalati pénzügyek kézikönyv (Második, bővített kiadás)*. Pécsi Tudományegyetem. Pécs

Ajánlott szakirodalom:

Pálinkó Éva – Szabó Márta (2008): *Vállalati pénzügyek*, Typotex Kiadó, Budapest

Brealey, R. A. – Myers, S. C. (2011): *Modern vállalati pénzügyek*, Panem Könyvkiadó, Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Bevezetés, követelményrendszer, beruházási döntési módszerek I. Gyakorlat: Értékelési alapismeretek, beruházási döntések A Hallgató birtokába kerül a beruházások értékeléséhez szükséges alapvető ismereteknek.
2.	Előadás: Beruházási döntési módszerek II. Gyakorlat: Azonos és eltérő élettartamú beruházások összehasonlítása. A Hallgató a többféle módszerrel képes a befektetések széles skálájának értékelésére, összevetésére.
3.	Előadás: Beruházások összehasonlítása Gyakorlat: Komplex feladatok beruházások összehasonlítására
4.	Előadás: A finanszírozás alapjai, az idegentőke jellegű finanszírozás Gyakorlat: Példák az idegentőke jellegű finanszírozásra A Hallgató ismeri a pénzügyi eszközök értékelésének alapelveit.
5.	Előadás: A kötvények alapjai és értékelése Gyakorlat: Kötvények értékelése és a jellemzésükre használt mutatók számítása. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni.
6.	Előadás: A kötvény és értékelése, YTM, duration Gyakorlat: Kötvények értékelése és a jellemzésükre használt mutatók számítása. A Hallgató a kötvényeket különböző aspektusaik alapján képes értékelni.
7.	Előadás: A részvény és értékelése. Gyakorlat: Részvények értékelése A Hallgató tud részvényt értékelni.
8.	Előadás: Portfolióelmélet alapjai Gyakorlat: Diverzifikációra és két kockázatos eszköz kockázata és hozama A Hallgató képes kiszámítani két kockázatos eszközről álló portfolió hozamát és kockázatát
9.	Előadás: Optimális portfolió két kockázatos eszköz esetén Gyakorlat: Optimális portfolió két kockázatos eszköz esetén. A Hallgató megismeri a portfolió-alkotás alapjait.
10.	Előadás: Teljes portfoliók, a tőkeallokációs és tőkepiaci egyenes Gyakorlat: Teljes portfoliók, a tőkeallokációs és tőkepiaci egyenes A Hallgató képes értékelni a teljes portfoliókat és értelmezni a tőkeallokációs egyenest.
11.	Előadás: A CAPM és az értékpapírpiazi egyenes Gyakorlat: A CAPM alkalmazása A Hallgató képes a leginkább elterjedt eszközárzási modell alkalmazására.
12.	Előadás: A súlyozott átlagos tőke költség (WACC) Gyakorlat: Súlyozott átlagos tőke költség A hallgató képes kiszámítani a súlyozott átlagos tőke költséget.
13.	Előadás: A WACC és a beruházások értékelése Gyakorlat: A WACC és a beruházások értékelése A Hallgató képes a súlyozott átlagos tőke költség segítségével beruházások értékelésére.
14.	Előadás: Összefoglalás Gyakorlat: Összefoglalás A félév anyagának áttekintése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Marketingmenedzsment		Kódja:	GT_AGMN026-17	
		angolul:		Marketing management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	1	Heti	2	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kontor Enikő	beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:		beosztása		
A kurzus célja, hogy a hallgatók megszerzett marketing ismereteiket üzleti problémák megoldása során alkalmazni tudják. A kurzus az új témák mellett az eddig tanultak elmélyítésére törekszik az előadások és a szemináriumok segítségével, utóbbiakon egy szimulációs játék alkalmazásával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> • A kurzus elvégzése után a hallgató ismeri a marketingmenedzsment folyamatát, megérti az összefüggérendszerét. • Megérti és alkalmazza a vevőérték létrehozásának a koncepcióját, képes egy értékajánlat kidolgozására. • Átlátja egy gazdálkodó szervezet marketing döntéseinek az összefüggéseit. • Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.								
<i>Képesség:</i> • A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. • Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. • Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.								
<i>Attitűd:</i> • A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással, kreatívan, magabiztosan kezeljen egy üzleti problémát. • Fogékony az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> • A kurzus – a megfelelő alapok biztosításával – hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a későbbiek során önállóan el tudjon mélyülni a marketing egyes részterületeiben, továbbfejlessze magát. • Gazdálkodó szervezetben a marketing folyamatokat szervezi, irányítja és ellenőrzi. • Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus áttekinti a következő témaköröket: érték létrehozása a vevők számára, érték kinyerése a vevőktől, marketingkörnyezet elemzése, versenytárselemzés, marketingstratégiai döntések, speciális marketing területek (online marketing, szolgáltatásmarketing).								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek • Előadások, modern infokommunikációs eszközök felhasználásával. Az elméleti anyag illusztrációja esettanulmányokon keresztül. Konzultációs lehetőség biztosított. • Szemináriumokon számítógépes szimulációs játék alkalmazásával a marketing döntések, és a döntések következményeinek modellezése								

Értékelés

A jegy két részből tevődik össze:

- Írásbeli zárthelyi dolgozat a szorgalmi időszak végén.
- Szemináriumi munka prezentációja, csoportos és egyéni értékelése.

Kötelező szakirodalom:

- Szakály Zoltán (2019): Marketingmenedzsment, egyetemi jegyzet, Debreceni Egyetem
- Mason, C. H. – Perrault, W. D. (2002): The Marketing Game! 3rd Edition. McGraw-Hill Higher Education, New York, USA

Ajánlott szakirodalom:

- Rekettye G. (2018). Értékteremtés 4.0. Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634542230> (Letöltve: 2025. 07. 09. <https://mersz.hu/rekettye-ertekteremtes-4-0/>)
- Bauer A., Berács J., Kenesei Z. (2016). Marketing alapismeretek. Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789630597364> (Letöltve: 2025. 07. 09. <https://mersz.hu/bauer-beracs-kenesei-marketing-alapismeretek/>)
- Putzer P., Józsa L. (2022). A marketinghatékonyság mérése. Budapest: Akadémiai Kiadó. <https://doi.org/10.1556/9789634546719> (Letöltve: 2025. 07. 09. <https://mersz.hu/putzer-jozsa-a-marketinghatekonysag-merese/>)

Heti bontott tematika	
1.hét	Előadás: Tematika, követelményrendszer ismertetése. Bevezetés, a marketingmenedzsment folyamata. Szeminárium: A szimulációs marketing játék alapfeltételeinek a megismertetése, csoportbeosztás TE: a marketingmenedzsment folyamatának értékorientált megközelítése – érték létrehozása a vevők számára, érték kinyerése a vevőtől. Vevőérték, vevőtőke menedzselése.
2.hét	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
3.hét	Előadás: A marketing környezet elemzése, helyzetelemzés Szeminárium: Szimulációs játék TE: A vállalatok makro környezetében zajló trendek megismerése, a mikrokörnyezet komplex értékelésének fontossága.
4.hét	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
5.hét	Előadás: A piaci verseny összefüggései Szeminárium: Szimulációs játék TE: A piaci verseny összefüggései, vállalatok versenyerejét meghatározó környezeti erők, Porter öt-erő modellje, a verseny dinamikája, verseny-információs rendszer
6.hét	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
7.hét	Előadás: Marketingstratégiai kérdések Szeminárium: Szimulációs játék TE: Marketing erőforrások menedzselése: elemzés, tervezés, végrehajtás, ellenőrzés. Elemzési modellek: SWOT, PESTEL. Portfólió modellek: BCG, GE, ANSOFF. Porter általános stratégiái. Marketing befektetések eredményének mérése: marketing ROI.
8.hét	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
9.hét	Előadás: Speciális marketing területek: Online marketing Szeminárium: Szimulációs játék TE: Aktualitások és trendek az online marketing területén. Korlátlan kapcsolatfelvétel, véleménynyilvánítás, tárolás, hozzáférés az információkhoz és mobilitás. Digitális fogyasztó: „prosumer”, „always on” fogyasztó. Hazai online kereskedelem.
10.hét	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék

	TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
11.hét	Előadás: Speciális marketing területek: Szolgáltatásmarketing Szeminárium: Szimulációs játék TE: A szolgáltatásmarketing specialitásai. HIPI-elv és az ebből fakadó sajátosságok. Marketing-mix: 4P+3P. Az érzékelés kockázatát csökkentő mechanizmusok.
12.hét	Előadás: - Szeminárium: Szimulációs játék TE: komplex vállalati marketing döntések meghozatala
13.hét	Előadás: Speciális marketing területek: Márkaérték-menedzsment Szeminárium: Szimulációs játék TE: Márka teremtése és menedzselése. Márkaérték-modellek: BAV, BRANDZ. Márkaportfólió. Superbrands. Márkastratégiai kérdések.
14.hét	Előadás: Zárthelyi dolgozat Szeminárium: A döntési játék során történtek elemzésének szóbeli prezentációja.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Értékteremtő folyamatok menedzsmentje		Kódja:	GT_AGMN027-17	
		angolul:		Management of Value Creating Processes				
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Gál Tímea	beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy megismertesse a hallgatókat a termelési és szolgáltatási folyamatok hatékony vállalati menedzselésével, képesek legyenek a folyamatok elemzésére, a minőség biztosítására, az értékteremtésre, és menedzselni az információ és a termékek áramlását az ellátási láncban keresztül, a vállalkozás sikerességének érdekében.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel.								
Tisztában van a szervezetek működését, a gazdálkodási folyamatokat támogató informatikai és irodatechnikai eszközök használatával.								
Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.								
Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.								
Képes:								
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.								
Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.								
Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.								
Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja.								
Attitűd:								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.								
Autonómiaja és felelőssége:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi. Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezetben belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában.	
A kurzus rövid tartalma, témakörei Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Stratégia. Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Minőség és minőségmenedzsment. Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. Előrejelzés. Termékek tervezése. Szolgáltatások tervezése. Folyamattervezés és technológia. Kapacitás- és létesítménytervezés. Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. Humán erőforrás. A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Projektek menedzselése.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A hallgatók előadásokon és gyakorlatokon vesznek részt. Az előadásokon való részvétel ajánlott. A gyakorlatokon részvétel kötelező, 30% hiányzás megengedett.	
Értékelés Kollokvium. A gyakorlaton kapott jegy és a vizsgaidőszakban az elméleti tananyagból írt dolgozat eredményének átlaga. Az előadásokat látogatók az előadás végén feltett kérdésekre helyesen válaszolva +1%-ot kapnak az összteljesítményükhöz előadásonként, mely a félév végén kerül összesítésre. Az összesített eredmény értékelése: 0-59% elégtelen (1) 60%-69% elégséges (2) 70%-79% közepes (3) 80%-89% jó (4) 90% - jeles (5)	
Kötelező szakirodalom: Az előadásról készített digitális tananyag (PowerPoint) Pakurár M. (Szerk.): Termelési és szolgáltatási folyamatok menedzsmentje. Debreceni Egyetem, 2020. Demeter Krisztina: Termelés, szolgáltatás, logisztika - Az értékteremtés folyamatai Wolters Kluwer Kft., 2014, ISBN: 9789632953854	
Ajánlott szakirodalom: Russell, R. S. –Taylor, B. W.: Operations and Supply Chain Management, 9th Edition, ISBN: 978-1-119-53759-5 2018. 816 Pages	

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés. Értékteremtő folyamatok felépítése. Termelési folyamatok. Szolgáltatási folyamatok. Az operatív menedzser szerepe. A menedzsment fejlődése. Ellátási lánc menedzsment. A globalizáció. Termelékenység és versenyképesség. TE*: Ismerje az értékteremtő folyamatok működésének lényegét, főbb sajátosságait. Értse a menedzsment fejlődésének folyamatát
2.	Stratégia. A stratégia kialakításának lépései: elsődleges feladat meghatározása, fő kompetenciák, termékek és szolgáltatások sajátosságai, a vállalat pozicionálása, stratégia lebontás. Hoshin módszer és balanced scorecard mint stratégia lebontó módszerek. Az operatív stratégia felépítése. TE: Tudja a stratégia kialakításának lépéseit. Értse meg a stratégia lebontás és a vállalat fejlődése közötti összefüggést.
3.	Döntéselemzés támogató eszközök és folyamatok. Optimista, pesszimista döntéshozó. Optimizmus koefficiens jelentése, alkalmazása. Döntéshozás maximax, maximin, azonos valószínűség és Hurwitz kritériumok szerint. TE: Tudjon alkalmazni döntéshozó technikákat a kockázat csökkentése érdekében. Értse a pesszimista és optimista döntések közötti különbséget.
4.	Minőség és minőségmenedzsment. A TQM és a minőségmenedzsment rendszerek. A Minőségmenedzsment eszközei. A fogyasztó, mint a minőségmenedzsment célja. Minőségfejlesztés. Lean six sigma. ISO 9000. TE: Ismerje a minőség mérésének módjait és fejlesztésének technikáit. Képes legyen alkalmazkodni a fogyasztó változó igényeihez.
5.	Folyamatképesség és statisztikai folyamatkontrol. A statisztikai folyamatellenőrzés szerepe a minőség menedzsmentjében. Attribútum és változó típusú adatok. Ellenőrző diagramok

	szerkesztése és használata: p, c, x átlag és R diagram. Tolerancia és folyamatképesség. TE: Ismerje az alapvető statisztikai folyamatellenőrző diagramok típusait, azok megszerkesztését, használatát a minőség ellenőrzésében és a selejt előállítás megelőzésében.
6.	Előrejelzés. Az előrejelzés jelentősége. A szükséglet előrejelzésének tényezői. Idősoros módszerek: mozgóátlag, súlyozott mozgóátlag, exponenciális simítás, lineáris trend. Regressziós módszerek: lineáris regresszió, korreláció. TE: Ismerje a legfontosabb előrejelzési módszereket, képes legyen a múlt adataiból előrejelzést készíteni a vállalkozások számára.
7.	Termékek tervezése. A terméktervezési folyamat: ötletgenerálás, megvalósíthatósági tanulmány, formatervezés, funkciótervezés, megbízhatóság, karbantarthatóság, használhatóság, termelési terv. Környezettudatos tervezés, robosztus tervezés. TE: Ismerje a terméktervezési folyamat lépéseit összefüggéseit. Értse a fogyasztói igény folyamatos változásához szükséges termékfejlesztési feladatok kapcsolatát és annak fontosságát.
8.	Szolgáltatások tervezése. A szolgáltató gazdaság. A szolgáltatás tervezés folyamata. A szolgáltatástervezés eszközei. Sorban állás elemzés a szolgáltatások javítása érdekében. Működési jellemzők, hagyományos költségösszefüggések a sorban állás elemzésben. A várakozás pszichológiája, sorban állási modellek. TE: Ismerje a szolgáltatások jellemzőit, a szolgáltatás tervezés eszközeit és folyamatát. Értse a sorban állás hatását a szolgáltató vállalkozásra és képes a sorban állási rendszer fejlesztésére.
9.	Folyamattervezés és technológia. Kiszervezés, leghatékonyabb folyamat kiválasztása fedezeti pont elemzéssel. Folyamatelemzés, folyamatábrák használata. folyamatok fejlesztése. Technológiai döntések: pénzügyi megalapozottság, elsőrendű technológiák. TE: Tudja a folyamatfejlesztés lépéseit, ismeri a legkedvezőbb termelési vagy szolgáltatási folyamat kiválasztására alkalmas módszerek használatát. Értse a folyamattervezés, folyamat kiválasztás fontossága és vállalkozás versenyképes működése közötti összefüggéseket.
10.	Kapacitás- és létesítménytervezés. A létesítmények berendezésének az alapjai. Alapvető létesítmény berendezési formák: folyamat elrendezés, termék elrendezés, fix pozíciójú elrendezés. Folyamat elrendezés, szolgáltatás elrendezés, termék elrendezés és hibrid elrendezés tervezése. TE: Ismerje a létesítmények berendezésének főbb típusait és azok megtervezésének módjait. Értse a létesítmények berendezésének és a létesítmények kapacitáskihasználtsága összefüggéseit.
11.	Létesítmény-elhelyezési döntéstámogató eszközök. A létesítmények típusai. Lokáció kiválasztása. A globális ellátási lánc tényezői. Elhelyezés elemzési technikák: elhelyezési tényezők minősítése, vonzásközpont technika, rakomány-távolság technika. TE: Ismerje a létesítmények típusait, a létesítmények elhelyezését befolyásoló tényezőket és a létesítmények elhelyezésére szolgáló technikákat. Értse a létesítmények földrajzi elhelyezése és azok eredményes működése közötti kapcsolatot.
12.	Humán erőforrás (HR = Human Resources) az operatív menedzsmentben. A HR és a minőség menedzsmentje. A HR menedzsment változása. Napjaink trendjei a HR menedzsmentben. Különbözőségek kezelése a HR-ben. Munkatervezés, munkaelemzés, tanulási görbe. TE: Tudja a humán erőforrás menedzsment jelenlegi jellemzőit, ismerje a munkatervezés és munkaelemzés módszereit. Értse a HR mint elsődleges erőforrás szerepét a vállalat működésében.
13.	A munka mérését támogató döntés elemző eszközök. Időtanulmányok: stopperórás időtanulmány, normaidő, munkaciklusok száma, elemi időadatok, előre meghatározott mozgásidő adatok. Munkanap felvételezés. TE: Tudja alkalmazni a hagyományos munkamérési módszereket, a stopperórás időtanulmányt és a munkanap felvételt. Értse, hogy a hagyományos módszerek alkalmazására jelenleg is szükség van, különösen a szolgáltatásokban.
14.	Projektek menedzselése. A projektterv elemei. Globális különbségek a projektmenedzsmentben. A projektek kontrollja: idő, költség, teljesítmény, kommunikáció. Projektek tervezése: Gannt diagram, CPM/PERT. Microsoft Project. Projektrövidítés, idő-költség elemzés. TE: Ismerje a projektek jellemzőit, a projekttervezés menetét, a tervezés módszereit (Gannt diagram, CPM/PERT, Microsoft Project). Tudja ellenőrzés alatt tartani a projekt megvalósítását. Értse a projektmenedzsment jelentőségét a termelésben, szolgáltatásban és a tudományban.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szakmai idegen nyelv III.			Kódja:	GT_AGMNNY3-17
		angolul:		Technial Language III.				
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ				
Kötelező előtanulmány neve				B1+ szintű általános nyelvtudás			Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti		Heti	4	szigorlat	3	angol/német
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Lázár Tímea		beosztása:	nyelvtanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
sikeres állaspályázatát támogassa, valamint jövőbeli, gazdasági, üzleti területen elvárt munkafadatainak teljesítését segítse. Cél, hogy legalább az Európai Referencia Keret B2 szintjét elérjék mind a négy fő nyelvi készség terén. A B2 szinttel érkező hallgatóknál a három félév teljesítése után C1 az elvárt szint. B2 szinten a nyelvhasználó meg tudja érteni az összetettebb szakszövegek fő mondanivalóját és fontosabb információit. B2 szinten a hallgató képes részletes és világos szövegalkotásra szóban és írásban az elvárt szaknyelvi témakörökben. Ezen célok elérése érdekében a kurzus során a hallgatók megismerkednek a legfontosabb üzleti, gazdasági és pénzügyi szakterületekkel idegen nyelven, és ezeken keresztül elsajátítják a szakterület jellemző szakszókincsét. A szakmai szókincs elsajátítása különböző feladatokon keresztül történik: az alaptankönyv módszeres feldolgozása, valamint aktuális újságcikkek, szövegértések, esettanulmányok, interjúk segítségével. Kiemelt figyelmet kap az esetleges nyelvtani hiányosságok és kiejtési hibák megszüntetése, hogy a hallgató a kurzus után hatékonyan, a kommunikációt zavaró nyelvhasználati hibák nélkül tudjon részt venni a társalgásban általános és szakterületéhez kapcsolódó témákban.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7 pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A nyelvtanuló rendelkezik a gazdasági, üzleti élet alapvető fogalmainak, szereplőinek, folyamatainak, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével idegen nyelven, azokat be tudja mutatni, képes róluk kérdéseket feltenni és elbeszélgetni, illetve vitatkozni az adott idegen nyelven. Tárgyalóképes nyelvtudással bír a gazdasági, üzleti élet különböző munkafadataiban, munkahelyi szituációiban. A nyelvtanuló ismeri a pénzügy és a számvitel alapfogalmait, a pénzügyi termékeket és piacokat, a számviteli-információs rendszert, a beszámoló részeit, illetve az azt alátámasztó könyvelési folyamatokat. Idegen nyelven is ismeri a pénzügyi és számviteli összefüggéseket, valamint a legfontosabb pénzügyi és banki szolgáltatásokat, idegen nyelven be tudja mutatni azok előnyeit, hátrányait, rizikóit. Képes gondolatait, ötleteit világosan, precízen, ugyanakkor tömören elmondani idegen nyelven.								
Képesség:								
A nyelvtanuló képes szakszerű, világos, egyértelmű és hatékony kommunikációra írásban és szóban, mind szakmai, mind laikus közönség felé; a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére, gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására. Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra idegen nyelven, valamint folyamatosan kommunikál akár anyanyelvű beszédpartnerével, megfelelően használja mind az általános, mind a szaknyelvi lexikát, tud érvelni, véleményt nyilvánítani, állást foglalni.								

Attitűd:

A nyelvtanuló a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, konstruktív, kezdeményező; nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok vállalására. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezett a megoldásukat illetően. Folyamatosan törekszik az önképzésre, tudása, ismeretei aktualizálására.

Autonómia és felelősség:

Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése). Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi. Tudatosan vállalja és közvetíti szakmája etikai normáit.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A kurzus célja idegen nyelven ismereteket szerezni és átadni a vállalkozások működéséről, számviteli, pénzügyi folyamatairól, valamint az üzleti etika és a környezetvédelem témaköreiről. A hallgatók betekintést szereznek ezen területek feladataiba, munkaköreibe, és ezeken keresztül elsajátítják a fenti szakterületek terminológiáját. Fontosabb témakörök: vállalkozási formák, banki szolgáltatások, számviteli-pénzügyi kimutatások, befektetések, valamint a vállalati etika és a környezetvédelem.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Csoportmunka, egyéni feladatok, prezentációk, szituációs feladatok, módszertani útmutató az egyes vizsgafeladatok megoldásához, órai csoportos és egyéni gyakorlás, otthoni munka.

Értékelés

Az órákon rendszeres szóbeli és írásbeli számonkérések. A félév során két írásbeli (zárthelyi) dolgozat a 13. (14.) héten, amely a szigorlat írásbeli részét jelenti, javítási lehetőség a vizsgaidőszak első hetében. A vizsgaidőszakban a szigorlat szóbeli része.

Kötelező szakirodalom:

David Cotton- David Falvey-Simon Kent-John Rogers: Market Leader Intermediate Flexi Coursebook 1, Longman, 2016, ISBN 10: 1292126108 ISBN 13: 9781292126104

Ian MacKenzie English for Business Studies 3rd Edition Student's Book, A course for Business Studies and Economics students, Cambridge University Press, 2010, ISBN: 9780521743419

Business Result Upper-intermediate, Second Edition, David Grant, Jane Hudson and John Hughes, Oxford University Press, 2017.

Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, Viktoria Ilse, Klaus F. Mautsch, Ilse Sander, Daniela Schmeiser: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6

Csányi Eszter-Magyar Gézáné: Bevezetés a német üzleti idegen nyelvbe SALDO 2017 ISBN: 978-963-638-528-6

Sümeiginé, Borgulya, Jacob, Mátyás: Wirtschaftskennntnisse auf Deutsch Akadémiai Kiadó 2004 ISBN: 9789630583046

Ajánlott szakirodalom:

David Cotton-David Falvey-Simon Kent – John Rogers: Market Leader upper-intermediate Flexi Coursebook 1, Pearson Education Limited, 2015, ISBN: 1292126124

Simon Sweeney: English for Business Communication 2nd edition, Cambridge University Press, 2010, ISBN- 0521754496

Nagyné Lévay Andrea: Domestic Trade? Foreign Trade? Business English –Differently, KIT Kft, 2011, ISBN:9789636372774

Molnár Judit, Viczena Andrea, Szőke Andrea: 1000 Questions 1000 Answers: Business English, Lexika Tankönyvkiadó, 2010, ISBN: 9639357278

Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1

Sprenger, Weermann: Wirtschaft auf Deutsch Klett Verlag ISBN 978-3-12-675215-2

Olaszy, Pákozdi: Aktuelle Wirtschaftsthemen OLKA Budapest 2007 ISBN 978-963-06-3684-1

Német gazdasági lapok és folyóiratok: Handelsblatt, Wirtschaftswoche

Blick auf Deutschland, Landeskunde Deutsch als Fremdsprache, S. Kirchmeyer Klett Verlag Stuttgart ISBN 3-12-675442-x

Heti bontott tematika	
1.	A félév anyagának és a szigorlat követelményeinek és feladatainak ismertetése, a hallgatók beszámolója a félév témakörében történt eddigi magyar nyelvű tanulmányaikról TE: beszédképesség fejlődése szakmai témakörökről történő társalgás során
2.	Vállalkozások indítása, működése és az azt befolyásoló tényezők TE: olvasott szöveg értésének fejlesztése
3.	Vállalkozási formák Magyarországon és az adott nyelvterületen TE: szókincsbővítés, beszédképesség fejlesztése, összehasonlítások kifejezési lehetőségei
4.	Vállalkozói és lakossági banki, pénzügyi szolgáltatások TE: Érvelések idegen nyelven
5.	Befektetési lehetőségek TE: Meggyőzés, bizonyítás kifejezéseinek elsajátítása
6.	Statisztikai alapok, fontosabb matematikai műveletek TE: szókincsbővítés, folyamatok leírása
7.	A jó prezentáció jellemzői, vizualizációs technikák alkalmazása TE: szakmai szókincs kialakítása, prezentációs készség fejlesztése idegen nyelven
8.	A vállalatfinanszírozás alapjai TE: szakmai kifejezések elsajátítása
9.	A vállalatvezetés feladatai, szervezeti struktúrák, a vállalati működés funkcionális területei TE: forráskeresés, szókincsbővítés fejlesztése
10.	Vállalatok társadalmi felelősség vállalása TE: vitakészség fejlődése
11.	A gazdasági tevékenység hatása a környezetre TE: problémamegoldás, szókincsbővítés
12.	Etikai kérdések az üzleti életben TE: érvelési és vitakészség fejlesztése
13.	Ökonómia, ökológia TE: a környezetvédelem, fenntarthatóság szókincsének rögzítése
14.	Szigorlati gyakorló feladatok (szóbeli és írásbeli) TE: Az elsajátított ismeretek értékelése, fejlődés eszközeinek és módszereinek meghatározása

*TE tanulási eredmények:

A tantárgy neve:		magyarul:		Stratégiai menedzsment				Kódja:	GT_AGMN028-17
		angolul:		Strategic Management					
2025/26									
Felelős oktatási egység:			Debreceni Egyetem, Gazdálkodástudományi Intézet, Vállalatgazdaságtani és Vállalkozásfejlesztés Tanszék						
Kötelező előtanulmány neve:			-					Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	Kollokvium	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató			neve:		Prof. Dr. Nábrádi András		beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja									
A tantárgy célkitűzése, hogy a tananyagot abszolváló hallgatók tisztában legyenek a stratégiai menedzsment fő területeivel, a vállalati stratégiai tervezés módszereivel.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető ismeretekre tesz szert, amelyek révén eligazodik a vállalati stratégia módszertanában, azokat megértve tudja a speciális eljárásokat a legmodernebb megközelítéseket elsajátítani. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A stratégiai tervezés folyamata, speciális eljárásai, A stratégia bevezetése, a szervezés, a vezetés és a csapatépítés területei. 3. A stratégia bevezetésének és folyamatának ellenőrzése. A tantárgy révén a hallgató megismeri a stratégiai tervezés legújabb kutatási irányait, területeit, eredményeit is.									
Képesség:									
Legyen tisztában a vállalati küldetés és jövőkép fontosságával, az üzleti környezet és a vállalati belső értékelésnek, valamint a versenytársak elemzésének módszerével.									
Tudja elhelyezni az elemzések alapján a vállalati stratégiai irányokat, a defenzív, az offenzív és az intenzív területekre a vállalaton belül.									
Értse a módszerek alkalmazási korlátait és lehetőségeit, azok előnyeit és hátrányait.									
Legyen képes ismereteit felhasználni az üzleti környezet elemzésére, a stratégiai irányok meghatározására, a lehetséges stratégiák megválasztására a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdésköreire.									
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő gazdálkodástudományi tudás, továbbá korszerű stratégiai szemlélet birtokában a végzés után az új szakmai információkat, kutatási eredményeket megfelelően értelmezni és értékelni tudja, továbbá alkalmas legyen gazdaságtudományi ismereteit gyarapítani. A hallgató ennek köszönhetően olyan gazdaságtudományi alapokkal bír, ami hozzásegíti ahhoz, hogy a szakmai feladatait hatékonyan végezze.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy munkájában innovatív, egyben befogadó és hatékony legyen, továbbá szakmai jövőépítéssel kapcsolatos kérdésekben megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus szervesen épít F.R. David et al., Strategic Management Cases and Concepts című, 17-ik kiadást „megélt” 2020-ös könyvére, amelyet több, mint 300 egyetemen használnak a tárgykörben. A témakörök szervesen épülnek egymásra, a stratégiai tervezés logikai folyamatában. A tervezés során kiemelt részek: stratégiai küldetés és jövőkép, stratégiai elemzések, stratégiai irányok meghatározásnak módszerei, hosszú távú stratégiai célok rögzítése, lehetséges stratégiák, döntés a legjobb stratégiáról. A tervezést követően a stratégia bevezetésének és ellenőrzésének kérdéskörei kerülnek megtárgyalásra. A témakörök mindegyike magyar példákkal, illetve esettanulmányokkal bővített.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás, esettanulmányok bemutatása.									

Értékelés

A félév során az előadáson elhangzottak alapján 5 jegyes írásbeli teszt megírása.

Kötelező szakirodalom:

1. Nábrádi A. (szerk), Bittner B., Madai H., Nagy A., Nábrádi A. (2018): A stratégiai tervezés gyakorlata, Debreceni Egyetem, ISBN: 9789634900535
2. Nábrádi A.-Pupos T. (szerk). A stratégiai és az üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2010.

Ajánlott szakirodalom:

Fred R. David, Forest R. David, Meredith David: Strategic management, Concepts and Cases. 17th Edition. Pearson Education Limited, 2020. ISBN: ISBN 10: 1-292-01689-2, ISBN 13: 978-1-292-01689-4

Heti bontott tematika	
1. hét	A stratégia fogalma, területei, a hagyományos és a stratégiai terv eltérése, a stratégia felépítése TE: A hallgató megismeri a hagyományos és a stratégiai tervezés közötti eltéréseket, a tervezés fázisainak bemutatásával ráhangolódik a témakör sajátosságaira.
2. hét	Stratégiai elemzések, az üzleti küldetés a jövőkép megfogalmazása TE: A hallgatók tisztában lesznek az üzleti küldetés kialakításának menetével, az értékrend és elvárások mikéntjével, valamint a jövőkép kialakításának sajátosságaival.
3. hét	A vállalkozás külső makro-környezetének elemzése, a PEST analízis TE: A politikai a gazdasági a szociokulturális és a technológiai tényezők vizsgálatának alapszabályait elsajátítva képesek lesznek a makro környezeti elemzésekre.
4. hét	A vállalkozás külső mikro-környezetének elemzése, Porter féle öttényezős modell, Külső Faktor Értékelő Mátrix felállítása, értelmezése TE: A Porter f. 5 erő modell alkalmazásával a külső mikrokörnyezet elemzésének metodikáját sajátítják el, a KFÉM mátrix alkalmazásával a különböző elemek standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik azok hatása a vállalkozásra.
5. hét	A vállalkozás belső tényezőinek elemzése, erőforrás alapú megközelítés, kulcsfontosságú belső tényezők alapú megközelítés, értéklánc alapú megközelítés TE: A három eltérő módszerre épülő belső elemzés lehetővé teszi, hogy eltérő szektorális besorolású vállalkozások esetében is objektív vizsgálati eredmények születhessenek.
6. hét	A Belső Faktor Értékelő Mátrix meghatározásának számításmenete TE: BFÉM mátrix alkalmazásával a különböző belső tényezők standardizálása történik és számszerűsíthetővé válik a javítandó területek egyébként heterogén befolyása.
7. hét	Versenyháttér elemzés, a Competitive Profile Matrix (versenyképességi mátrix) elemi felállítása, az eredmények sugárdiagramos elemzése TE: A versenyháttér elemzés alapjául a Consumer Satisfaction Index, illetve az abból levont következtetések szolgálnak. Ezt követően lehet a CPM mátrix alkalmazásával objektív alapokra fektetni az összehasonlítást. A standardizálás módszerével kvantitatív számszerűsítések válnak valóvá.
8. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározásának, módszerei, elméleti alapjai. TE: A potenciális stratégiai irányok a vállalati divíziókban eltérőek lehetnek. Ezek, bár egy vállalatról esik szó, mégis alapvetően különbözhetnek egymástól, amikor is az erőforrásallokáció optimalizálásával a lehető legnagyobb eredmény elérése törekszünk.
9. hét	Potenciális stratégiai irányok meghatározása, SWOT-2 mátrix, BCG Mátrix, GE mátrix, McKinsey mátrix, GSM mátrix, Porter f. generikus stratégiák TE: A lehetséges stratégiai irányok meghatározására eltérő megközelítésű módszerek kerülnek bemutatásra, amelyekkel a szektorális eltérések feloldhatók, más-más alapokon nyugvó elemzésekkel a stratégiai irányvektor objektív alapokra helyezhető.
10. hét	

	Hosszú távú stratégiai célkitűzések, offenzív stratégiák, integrációs stratégiák. TE: A hallgatók tisztában lesznek azzal, hogy mi a különbség a jövőkép és a hosszú távú stratégiai célkitűzések között. Megismerik a belső és a külső célkitűzések kapcsolatait. Az offenzív stratégiai irányok közül tisztában lesznek a vertikális integráció és a horizontális integráció adta lehetőségekkel, korlátokkal.
11. hét	Intenzív stratégiák, piacmélyítés-eladásösztönzés, piacfejlesztés, termékfejlesztés, kapcsolt és nem kapcsolt diverzifikációk TE: Az Ansoff f. megközelítés alkalmazásával a termék-piac kapcsolatok alapelemeivel ismerkednek meg a hallgatók. Az eladásösztönzés 16 módszerének, továbbá a piacfejlesztés és termékfejlesztés előnyeinek és veszélyeinek tisztázásával képesek lesznek elhelyezni a stratégiai eszközök tárházában az intenzív stratégiákat.
12. hét	Defenzív stratégiák, korlátozás, reorganizáció, leválasztás, részbeni értékesítés, felszámolás, végelszámolás, előnyei, korlátai, hátrányai. A kvantitatív Stratégiai Tervező Mátrix (Quantitative Strategic Planning Matrix) felépítése, alkalmazási lehetőségei. TE: A stratégiai döntés egyik kulcselem az, hogy mit ne tegyünk. Ha ez nem sikerült megtenni, akkor a leépítés, a visszafejlesztés szakaszait kell átgondoltan végrehajtani. A defenzív stratégiák ezekre a lehetőségekre mutatnak rá. A QSPM mátrix alkalmazásával objektívvá tehető az eltérő, de hasonló irányba mutató változatok közül a jobb megoldások kiválasztása.
13. hét	A stratégia megvalósítása TE: A döntést követően a stratégia bevezetését kell egy logikai láncolatra felépítve megtervezni. Ebben szervezési, csapatépítési, ösztönzési kérdések kerülnek elsődlegesen hangsúlyozásra, felkeltve a figyelmet ezek szükségességére.
14. hét	A stratégia megvalósulásának ellenőrzése TE: A külső és belső tényezőkben bekövetkező változások a stratégia folyamatos ellenőrzését, auditálását teszik szükségessé. A Gantt diagram alkalmazásával folyamatos visszacsatolást lehet megvalósítani, időben lehet módosításokat kezdeményezni a stratégia hosszú távú sikeressége érdekében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Emberi erőforrás menedzsment		Kódja:	GT_AGMN029-17	
		angolul:		Human resource management				
Felelős oktatási egység:				VEZETÉS- ÉS SZERVEZÉSTUDOMÁNYI INTÉZET				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	N	Heti	2	Heti	1	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Dajnoki Krisztina		beosztása:	intézetigazgató, egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók az emberi erőforrás menedzseléssel kapcsolatos alapvető feladatokat megismerjék. A témával kapcsolatos alapismeretek, fogalmak, modellek és módszerek elsajátítása, feltárja a rendszerek és módszerek közötti kapcsolatokat, amely kiegészülve gyakorlati példákkal alkalmassá teszi a hallgatót a humán erőforrás menedzsment integrált rendszerének értelmezésére.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> Rendelkezik a humán erőforrás menedzsment alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, modelljeinek, tényeinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri munkaszervezetben való együttműködés szabályait, a humán erőforrás menedzsment funkcióinak összefüggéseit, egymásra való hatásukat. Ismeri a főbb tevékenységterületekhez kapcsolódó HR tevékenységek módszereit, a HR rendszerek alapvető működését. <i>Képesség:</i> A tanult HR elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, HR területen döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. Tisztában van a nemzetközi, multikulturális környezetben végzett munkavégzés sajátosságaival, HR orientációkkal, nemzetközi szemléletmódokkal. Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően szervezetben a HR szervezeti egységet vezetni. <i>Attitűd:</i> Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre. A minőségi munkavégzés érdekében probléma-érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások HR tevékenységének követésére és megértésére. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. <i>Autonómia és felelősség:</i> Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a HR tevékenységek, folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei Az emberi erőforrás menedzsment alapjai.; Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés)., Humán stratégia, emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben.; Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben.; Ösztönzés gyakorlata a szervezetben.; Az emberi erőforrások fejlesztése.; Karriermenedzsment alapjai.; Teljesítményértékelés alapjai.; A munkaügyi kapcsolatok rendszere.; EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata.; Humán controlling alapjai.; HR trendek, új funkciók								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A félévközi munka gyakorlati aláírással zárul, melynek megszerzése a vizsgára jelentkezés feltétele. Az aláírás megszerzés követelményei: - gyakorlati órák látogatása (legfeljebb 2 igazolt és/vagy igazolatlan hiányzás), - gyakorlati teszt dolgozatok megfelelő minősítéssel (60%) történő teljesítése, - a gyakorlatokon való aktív részvétel,								

- o a gyakorlati eredmények alapján megajánljuk a közepes (70-79%), a jó (80-89%) és jeles (90% felett) érdemjegyet,

Értékelés

A gyakorlati aláírás megszerzése után a hallgató – amennyiben megajánlott jegyet nem szerzett, vagy nem fogadta el – írásbeli vizsgára bocsátható, melynek eredménye adja a jegyet.

Kötelező szakirodalom:

Dajnoki K. – Kun A.I.: Bevezetés az emberi erőforrás menedzsmentbe. Debreceni Egyetem GTK, 2018.
 Poór J. – Karoliny M.-né – Kovács I. É. – Illés B. Cs. (szerk.): A HR gyakorlata. Wolters Kluwer, Budapest, 2018.
 Karoliny M.-né – Poór J. (szerk.): Emberi erőforrás menedzsment kézikönyv Rendszerek és alkalmazások. Complex Kiadó Kft., Budapest, 2016.
 Poór J. –Karoliny M.-né – Berde Cs. – Takács S. (szerk.): Átalakuló emberi erőforrás menedzsment, Complex Kiadó, Budapest, 2012.
 + előadás anyaga

Ajánlott szakirodalom:

Dajnoki K. (szerk.): Munkaerő-piaci és HR ismeretek, Debreceni Egyetem, 2015, pp. 42-100
 Dajnoki K.: Helyet mindenkinek! Fogyatékos, illetve megváltozott munkaképességű munkavállalók HR sajátosságainak feltárása az Észak-alföldi Régióban. Közép-Európai Monográfiák No12, Egyesület Közép-Európa Kutatására, Szeged, 2014.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Az emberi erőforrás menedzsment alapjai Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás menedzsment fogalmát, céljait, funkcióit, fejlődését.
4.	Előadás: Munkakörök kialakítása (elemzés, tervezés, értékelés) Gyakorlat: Követelmények, személyiség szerepe a szervezetben TE: A hallgató megismeri a munkakör fogalmát, az elemzés folyamatát, módszereit a tervezés és értékelés módszereit, új irányait.
7.	Előadás: Humán stratégia, Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma TE: A hallgató megismeri a stratégia fogalmát, a stratégiai alkotás folyamatát, az emberi erőforrás tervezés, fázisait, és a létszámtervezés sajátosságait.
10.	Előadás: Emberi erőforrás- és munkaerő tervezés a szervezetben Gyakorlat: Munkakörök kialakítása a gyakorlatban: Munkaköri leírás tartalma TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás tervezés fázisait, a létszám tervezés folyamatát, a munkaerő igény és kínálat alapjait.
13.	Előadás: Munkaerő-ellátás folyamata a szervezetben Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél TE: A hallgató megismeri a toborzás, kiválasztás és beillesztés sajátosságait, módszereit
16.	Előadás: Hazai fejlődés, nemzetközi sajátosságok, szemléletmódok Gyakorlat: Munkaerő-ellátás gyakorlata: Önéletrajz és motivációs levél TE: A hallgató megismeri a magyarországi HR fejlődését a nemzetközi orientációkat
19.	Előadás: Ösztönzés gyakorlata a szervezetben Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben TE: A hallgató megismeri az ösztönzés alapjául szolgáló motivációs elméleteket, az ösztönzés menedzsment kialakításának főbb ismérveit, az ösztönzési rendszerek típusait
22.	Előadás: Az emberi erőforrások fejlesztése Gyakorlat: Eredményesség a szervezetben TE: A hallgató megismeri az emberi erőforrás fejlesztés jelentőségével, modelljével, fejlesztési módszereivel
25.	Előadás: Karriermenedzsment alapjai Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban TE: A hallgató megismeri a karrier fogalmát, felfogását, a karriertervezési rendszer folyamatát
28.	Előadás: Teljesítményértékelés alapjai Gyakorlat: Ösztönzés gyakorlata: Munka értékek feltárása a gyakorlatban TE: A hallgató megismeri a teljesítmény fogalmát, a teljesítményértékelési rendszer kialakításának folyamatát, a teljesítményértékelési módszereket
31.	Előadás: A munkaügyi kapcsolatok rendszere Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai

	TE: A hallgató megismerkedik a munkaügyi kapcsolatok típusaival, a kollektívtárgyalás ismérveivel, az érdekképviseltek jelentőségével
34.	Előadás: EsélyEgyenlőségi Emberi Erőforrás Menedzsment (4EM) gyakorlata
	Gyakorlat: Teljesítményértékelési interjú típusai, sajátosságai
	TE: A hallgató megismeri a fogyatékos illetve megváltozott munkaképességű személyek HR sajátosságaival
37.	Előadás: Humán controlling alapjai
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismerkedik a humán controlling jelentőségével a HR tevékenység mérésére, elemzésére szolgáló mutatókkal
40.	Előadás: HR trendek, új funkciók
	Gyakorlat: Munkaügyi kapcsolatok gyakorlata: Vezető kiválasztás
	TE: A hallgató megismeri az EEM fejlődése során kialakult új tevékenységterületek alapjait, jelentőségüket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kontrolling				Kódja:	GT_AGMN030-17	
		angolul:		Management Control System						
2025/2026/1										
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	+	Heti	2	Heti	2	Heti	0	kollokvium	4	magyar
Levelező										
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Kiss Anita		beosztása:	adjunktus	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása		
A kurzus célja, hogy										
– megismertesse a hallgatókat a kontrolling fogalmával, funkcióival. – a hallgatók részére a kontrollingrendszer vállalaton belüli helyét és alapvető alrendszereit bemutassa.										
Tanulás eredmények, kompetenciák:										
Tudás:										
Ismeri a kontrolling összefüggéseket, áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről, elsajátította a számviteli-vállalatgazdaságtani gondolkodás alapjait. Elsajátította a gazdasági folyamatok elemzésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.										
Képesség:										
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.										
Attitűd:										
Nyitott a pénzügyi tervezést és elemzést, a döntéselőkészítést érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.										
Autonómia és felelősség:										
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.										
A kurzus tartalma, témakörei										
A menedzsmentkontroll-rendszerek sajátosságai, felelősségi egységek működése, a tervezés rendszere.										
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek										
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példákon, vállalati esettanulmányokon keresztül.										
Értékelés										
Az aláírás megszerzésének feltételei:										
A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzás legfeljebb két szemináriumról megengedett.										
Számonkérés módja:										
A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A kollokvium írásban történik, a kollokviumi dolgozat gyakorlati és elméleti kérdéseket, feladatokat is tartalmaznak 50-50%-os arányban a szemeszterben leadott tananyagokra alapozva.										
A kollokviumi dolgozat értékelése:										
Az elért pontszám (%-ok) alapján:										
60% alatt: 1, elégtelen										
60-69%: 2, elégséges										
70-79%: 3, közepes										
80-89%: 4, jó										
90-100%: 5, jeles										
Kötelező olvasmány:										
Órai tananyag és a https://elearning.unideb.hu/course/view.php?id=5729 –ra feltett anyagok.										

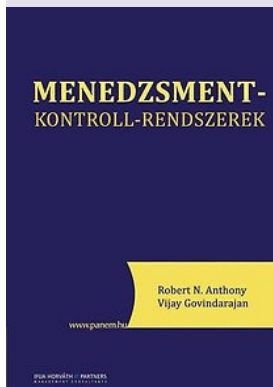
Zéman Z.- Béhm I. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Az órán kiadott feladatlapok, anyagok.

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. - Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

Controller Info folyóirat aktuális számai. (www.controllerinfo.hu)

Heti bontott tematika	
1.hét	Bevezetés – alapvető kérdések TE: Ismeri az alapfogalmakat, a kontroll, vezetés és rendszerek definícióját.
2.hét	A menedzsmentkontroll-rendszerek sajátosságai TE: Ismeri a menedzsmentkontroll, feladatkontroll és stratégiaalkotás tevékenységek tartalmát.
3.hét	A stratégiák értelmezése TE: Ismeri a vállalati szintű stratégia és üzleti egység szintű stratégia fajtáit.
4.hét	Szervezeti magatartás TE: Ismeri a célkongruencia fogalmát. A controller funkcióit és kapcsolatát a szervezettel.
5.hét	Felelősségi egységek: árbevételközpontok TE: Ismeri a felelősségi egységek típusait, részletesen az árbevételközpont főbb jellemzőit.
6.hét	Költségközpontok TE: Ismeri a standard és diszkrecionális költségközpont alapvető tulajdonságait.
7.hét	Eredményközpontok TE: Ismeri az eredményközpontok előnyeit, hátrányait, a divíziók jövedelmezőségének mérésére használható eszközöket.
8.hét	Alaptevékenységbe fektetett eszközök mérése TE: Ismeri az alaptevékenységekbe fektetett eszközök típusait, fajtáit.
9.hét	Alaptevékenységbe fektetett eszközök menedzsmentkontrollja TE: Ismeri az EVA, ROI közötti különbséget, a vezetői teljesítménymérés kapcsán dönteni tud a mutatók alkalmazásáról.
10.hét	Stratégiai tervezés TE: Ismeri a stratégiai tervezés menetét, a programok tartalmát, felépítését.
11.hét	Kerettervezés TE: Ismeri a keretterv tartalmi elemeit, a működési, a beruházási, a tervmérleg, az eredményterv és a cash flow terv készítésének folyamatát.
12.hét	Pénzügyi teljesítményről szóló beszámolók elemzése TE: Ismeri az eltérés elemzés módszereit, az árbevétel-, költségeltérések meghatározását.
13.hét	Belső elszámolóárak rendszere TE: Ismeri az elszámolóárak képzésének módszereit, céljait, elveit. A leggyakrabban használt eljárásokat alkalmazni is tudja.
14.hét	Összefoglalás TE: Alapos ismeretekkel rendelkezik a menedzsmentkontroll-rendszerekről, a tervezés, az erőforrás elosztás, a felelősségi központok szervezése, az elszámoló árak rendszere és az eltéréselemzés területeiről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Üzleti tervezés		Kódja:	GT_AGMN032-17	
		angolul:		Business planning				
Gazdálkodási és menedzsment BSc nappali tagozat 2025/26								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Gazdálkodástudományi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	G	3	magyar
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Buzás Ferenc		beosztása:	tudományos munkatárs
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók a félév során megismerjék és elsajátítsák az üzleti tervezés lényegét, szükségességét, információszükségletét, szerepét a vállalkozások működésében, illetve gyakorlatorientáltan a tervezői munka részleteit. Ezen túl a hallgatók az oktató iránymutatásai alapján team munkában (3-4 fő) készítik el egy induló vállalkozás üzleti tervét. A kurzus további célja, hogy szintetizálja és a hallgatók összefüggéseiben átlássák és alkalmazni tudják a kurzust megelőzően lehallgatott és elsajátított kurzusok (mikro- és makroökonómia, pénzügytan, marketing, vállalati gazdaságtan) ismereteit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i> A végzett hallgató képes a vállalkozások üzleti tervének elkészítéséhez szükséges adatok valósághű előállítására, hasznosítására, stratégiai és taktikai szintű döntések meghozatalára, korszerű tervezési, gazdálkodási eljárások és módszerek alkalmazására, a vállalkozások fejlesztési céljainak megvalósítását szolgáló helyzetfelmérésre és javaslattevésre. Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, vállalati szintű összefüggéseinek szintetizált ismeretével, a releváns gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Elsajátította a vállalkozások üzleti tervezésének alapvető elméleteit, jellemzőit és módszertanát, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési és tervezési módszereknek. Ismeri a teamben, munkaszervezetben való együttműködés szabályait és etikai normáit. Összefüggéseiben átlátja és érti a vállalati gazdálkodás céljait, alapvető törvényszerűségeit. Tisztában van a vállalkozások létrehozására, tökestruktúrájuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik a vállalkozások indításának előkészítésére és indítására vonatkozó ismeretekkel. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Elsajátította a gazdálkodáshoz kapcsolódó reál- és pénzügyi folyamatok tervezésének elméleti alapjait és gyakorlatát, az értékelés technikáit.								
<i>Képesség:</i> A végzett hallgató képes gazdasági tevékenységet, projektet tervezni és elemezni. A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít és döntéseket hoz vállalati szinten. Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására. Képes a pénzügyi, befektetési, finanszírozási, beruházási döntések előkészítésére, a hitelkérelmek, pénzügyi tervek, pályázatok készítésére, értékelésére. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt.								
<i>Attitűd:</i> A végzett hallgató a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.								
<i>Autonómia és felelősség:</i> A végzett hallgató általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. Alkalmas önálló munkavégzésre (módszertan, technika kiválasztása; a munka szervezése, tervezése, irányítása; az adatok gyűjtése, rendszerezése, elemzése, értékelése; általános és szakmai fejlődés).								
A kurzus rövid tartalma, témakörei – Követelményrendszer ismertetése:								

- Alapfogalmak;
- Üzleti terv felépítése;
- Azonosító adatok;
- Vezetői összefoglaló;
- A vállalkozás bemutatása;
- Iparági elemzés;
- Termék, szolgáltatás bemutatása;
- Működési (termelési, szolgáltatási) terv;
- Marketing terv;
- Vezetőség, szervezeti felépítés;
- Struktúra és tőkésítés;
- Pénzügyi terv;
- Kockázatbecslés;
- Főbb szakaszok ütemezése;
- Zárthelyi dolgozat;
- Üzleti terv leadása;
- Hallgatói prezentációk.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A hallgatók 3-4 fős teamekben az adott szak szakterületéhez kapcsolódó üzleti tervet készítenek szabadon választott, de a tantárgyfelelőssel egyeztetett témában. Az üzleti terv legfőbb tartalmi és formai követelményei a tantárgyi programhoz csatolt mellékletben található, amely kiegészül az oktató gyakorlatokon elhangzott előírásaival.

A leadási határidő: a szorgalmi időszak utolsó napja. A dolgozat leadása elektronikusan, a kurzus számára létrehozott e-learning felületen keresztül teljesíthető.

A félévi aláírás feltétele: 1) A gyakorlatok rendszeres látogatása a „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” ide vonatkozó előírásai szerint.

A félév sikeres teljesítéséhez szükséges az oktató útmutatásai szerint elkészítendő üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek megfelelő kidolgozása és határidőre történő leadása. Az üzleti terv tartalmi és formai követelményeknek nem megfelelő elkészítése, valamint a határidő be nem tartása a dolgozat visszautasítását vonja maga után. Azonnali aláírás megtagadást von maga után, ha a beadott üzleti terv nem a hallgató(k) saját munkájának eredménye, azaz a karon vagy más intézményben korábban benyújtott dolgozattal azonos, vagy részben azonos dolgozatot nyújt(anak) be.

A zárthelyi dolgozatban szereplő elméleti kérdések és feladatok a kurzus témaköreiből kerülnek megfogalmazásra, igaz-hamis kérdések, rövid definíciójellegű kérdések, tesztfeladatok formájában.

Értékelés

A félév gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegybe beleszámít egyrészt az előírások alapján elkészített és határidőre beadott üzleti terv (házi dolgozat) eredménye (max. 30 pont), másrészt annak szóbeli prezentációja (max. 10 pont), harmadrészt a szorgalmi időszak végén megírt zárthelyi dolgozat eredménye (max. 50 pont).

Az üzleti terv eredményét annak szakmai minősége, a szöveges részek szakszerűsége, valamint az abban szereplő adatok számszaki pontossága határozza meg. A házi dolgozat (üzleti terv) javítására a beadást követően nincs lehetőség.

A zárthelyi dolgozat írásának időpontja a szorgalmi időszak utolsó hetében az órarend szerinti gyakorlat időpontja. Ezt követően a zárthelyi dolgozat a vizsgaidőszakban kétszer pótolható/javítható. A félév akkor tekinthető sikeresnek, ha mind a beadott üzleti terv, mind a zárthelyi dolgozat sikeresnek ítéltető (külön-külön 60% feletti teljesítmény) és a prezentáció is elfogadásra kerül.

Ponthatárok:	0-53 pont (0-59%)	(1)
	54-62 pont (60-69%)	(2)
	63-71 pont (70-79%)	(3)
	72-80 pont (80-89%)	(4)
	81-90 pont (90-100%)	(5)

Kötelező szakirodalom:

- A félév során elhangzott és kiadott anyagok;
- Szöllősi L. – Kovács K. – Vida V.: Az üzleti tervezés alapjai – munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2019.

Ajánlott szakirodalom:

- Nábrádi A. – Pupos T. (Szerk.): A stratégiai és üzleti tervezés gyakorlata. Szaktudás Kiadó Ház Zrt., Budapest, 2010.
- Szöllősi L. – Szűcs I.: Az üzleti tervezés alapjai. Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015.
- Nagy L. – Szűcs I. (Szerk.): Gyakorlati alkalmazások – Az üzleti tervezés gyakorlata. Campus Kiadó, Debrecen, 2004.
- Nábrádi A. – Nagy A. (Szerk.): Vállalkozások működtetése az Európai Unióban. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest, 2007.

Heti bontott tematika	
1.	Követelményrendszer ismertetése; Alapfogalmak; TE*: Ismeri a tervezéssel kapcsolatos alapvető fogalmakat, a különböző terveket, azok sajátosságait és azok közötti alapvető összefüggéseket.
2.	Alapfogalmak; Üzleti terv felépítése; TE: Ismeri az üzleti tervek készítésének alapvető céljait, célrendszerét, a tervezés főbb folyamatait, a szükséges információkat és azok forrásait, képes üzleti koncepciókat megfogalmazni és ismeri az üzleti tervek főbb tartalmát, felépítését.
3.	Azonosító adatok; Vezetői összefoglaló; A vállalkozás bemutatása; A stratégiai tervezés alapvető összefüggései; TE: Ismeri a vezetői összefoglaló készítésének alapvető szakmai és tartalmi elemeit. Ismeri a stratégiai tervezés alapvető módszertani és szakmai kérdéseit, képes hosszú vállalati távú víziót, missziót és stratégiai célokat megfogalmazni és ezekhez középtávú célokat, akciókat rendelni. Ismeri egy már működő, vagy induló vállalkozás tényszerű bemutatásának tartalmi és szakmai elemeit.
4.	Iparági elemzés; TE: Ismeri az ágazati / iparági elemzés legfőbb szakmai és módszertani kérdéseit, képes szekunder adatokat összegyűjteni és azok alapján bemutatni egy iparágat, amelyből kiindulva megállapításokat és következtetéseket tesz a tervezett vállalkozás iparágon belüli helyzetére vonatkozóan.
5.	Termék, szolgáltatás bemutatása; TE: Ismeri az üzleti koncepció tárgyát képező termék / szolgáltatás és ehhez kapcsolódó piaci igény bemutatásához szükséges szakmai kérdéseket. Képes ezekhez kapcsolódó adatokat gyűjteni és feldolgozni.
6.	Működési (termelési, szolgáltatási) terv; Részbeadás; TE: Ismeri a működési tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket. Képes összeállítani és szakmailag átlátni egy adott termelő / szolgáltató / kereskedelmi tevékenység reálfolyamatait. Képes beazonosítani és számszakilag meghatározni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges erőforrásokat (befektetett- és forgóeszközök) és azok mennyiségét.
7.	Marketing terv I.; TE: Ismeri a marketing tervben megválaszolandó szakmai kérdéseket és annak során alkalmazandó módszereket (PEST, SWOT, Porter-féle öttényezős modell). Ez alapján képes önálló adatgyűjtésre és marketing helyzetkép összeállítására.
8.	Marketing terv II.; TE: Képes marketing célkitűzések megfogalmazására és ehhez kapcsolódóan a marketing stratégia kidolgozására. Ismeri a piacszegmentálás, a célpiac meghatározás, a célpiaci marketingstratégiák, az árképzés és az eladásösztönzés, valamint a marketing költségvetés összeállításának alapvető szakmai kérdéseit és összefüggéseit.
9.	Vezetőség, szervezeti felépítés; Struktúra és tőkésítés; TE: Képes a működési tervben levezetett humánerőforrás igény kielégítéséhez / biztosításához kapcsolódó humánerőforrás politika és stratégia kidolgozására és bemutatására. Ismeri a vállalati gazdálkodás finanszírozási alapelveit, közvetlen és közvetett finanszírozás formáit. Képes döntéseket hozni a külső források bevonását illetően, ismeri azok előnyeit, hátrányait.
10.	Pénzügyi terv; TE: Ismeri a vállalkozási tevékenység pénzügyi folyamatainak bemutatására szolgáló kimutatásokat, az azok elkészítéséhez szükséges adatokat, módszereket és a reálfolyamatokkal való összefüggéseket. Képes összeállítani a vállalkozás árbevételi tervét, különböző bontású költségtervét, eredménytervét. Képes ezek szakmai értékelésére, elemzésére. Ismeri a pénzügyi terv adatainak elemzéséhez használt módszereket és mutatókat. Képes az elemzések alapján döntést előkészíteni és döntést hozni egy üzleti ötlet megvalósíthatóságát illetően.
11.	Kockázatbecslés; Főbb szakaszok ütemezése; TE: Ismeri a gazdálkodási tevékenység során felmerülő kockázatok formáit, típusait, azok hatásainak kivédésére vagy csökkentésére alkalmazható általános eszközöket, módszereket. Képes összefüggéseiben átlátni és időben ütemezni az üzleti koncepció megvalósításához szükséges feladatokat.
12.	Összefoglalás; Konzultáció; TE: Elméleti és gyakorlati feladatok formájában számot ad a félév során elsajátított ismereteiről.
13.	Zárthelyi dolgozat (ZH); Üzleti terv leadása; Prezentációk. TE: A házi dolgozat (üzleti terv) elkészítése során team munkában képes lesz együttműködni társaival, ötleteket megosztani egymás között, s gyakorlati példán keresztül

	megtapasztalja és gyakorlatot szerez egy induló vállalkozás üzleti koncepciójának kidolgozásában A prezentáció eredményeként képes lesz a lényegkiemelésre és a legfontosabb összefüggések bemutatására. Fejlődik előadó- és vitakészsége.
--	--

*TE tanulási eredmények

Az üzleti terv tartalmi és formai követelményei

Az üzleti terv előírt felépítése, tartalmi követelményei:

Fedőlap

Tartalomjegyzék

1. Azonosító adatok
2. Vezetői összefoglaló
3. A vállalkozás bemutatása
4. Iparági elemzés
5. A termék, szolgáltatás bemutatása
6. Működési (termelési / szolgáltatási) terv
7. Marketing terv
8. Vezetőség, szervezeti felépítés
9. Struktúra és tőkésítés
10. Pénzügyi terv
11. Kockázatbecslés
12. Főbb szakaszok ütemezése

Mellékletek

Követelmény, hogy minden egyes fejezet az oktató gyakorlatokon elhangzott iránymutatásai szerint, a témának megfelelő részletezettséggel kerüljön kidolgozásra. Az üzleti terv hiányos tartalommal (hiányzó fejezet) történő leadása a dolgozat visszautasítását és a félévi aláírás megtagadását vonja maga után.

Az üzleti terv formai követelményei:

- Terjedelem: legalább 25 oldal;
- Times New Roman, 12 betűméret, 1,5 sortáv, margó: körben 2,5 cm;
- Oldalszámozás a lap alján, középen;
- A táblázatok és ábrák szerkesztésére, valamint egyéb formai előírásokra a diplomadolgozatok formai követelményei az irányadóak;
- A dolgozat leadása elektronikusan teljesíthető, amely magában foglal három file-t:
 - 1) Az üzleti terv 1 db Word dokumentumban (*.doc, *.docx);
 - 2) Az üzleti tervben bemutatott számadatokat és háttérszámításokat tartalmazó 1 db Excel dokumentum (*.xls, *.xlsx);
 - 3) Prezentáció (*.ppt)

A tantárgy neve:		magyarul:		Nemzetközi üzleti ismeretek		Kódja:	GT_AGMN033-17	
		angolul:		International business				
Felelős oktatási egység:				Világgaazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	1	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil. Erdey László	beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az áruk és szolgáltatások külkereskedelmének alapvető koncepcióival, állami szabályozásának eszközrendszerével, legfontosabb nemzetközi intézményeivel, a hazai és a nemzetközi makro- és mikrokörnyezet közötti legjelentősebb különbségekkel, a külkereskedelem technikájának egyes részleteivel, valamint európai uniós és magyarországi szabályozásának logikájával és részleteivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
- Követi és értelmezi a világgaazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
- Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis- és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd:								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
- Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat.								
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
- Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért..								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása. A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete. Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás. A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete. A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei. Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk. Feltörekvő piacok. A nemzetközi pénzügyi rendszer. A globális cégek pénzügyi menedzsmentje és számvitele. A globális vállalatok stratégiája és szervezete. Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon. Export és globális outsourcing. Külföldi működőtőke-befektetések, tulajdoni alapú együttműködések, licenz, franchise és egyéb szerződéses együttműködések. A globális cégek marketing és humán erőforrás menedzsmentje								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Előadások a legfontosabb aktuális nemzetközi üzleti folyamatokra kitérve. Gyakorlatokon az adott témákhoz kapcsolódó csoportos témafeldolgozás és prezentáció.

Értékelés

A vizsgaidőszakban írt vizsgadolgozattal 70%, a szemináriumi munkával 30% szerezhető. 0– 50% elégtelen (1), 51– 62%, elégséges (2), 63– 74% közepes (3), 75– 86%, jó (4), 87–100% jeles (5).

Kötelező szakirodalom:

Blahó András, Czákó Erzsébet, Poór József (szerkesztők): Nemzetközi menedzsment, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2019, kijelölt részek, ISBN 9789630595360

Az előadásokon és a szemináriumokon elhangzottak

Ajánlott szakirodalom:

A Külgazdaság c. folyóirat számai

S. Tamer Cavusgil, Gary Knight, John R. Riesenberger (2020): International Business: The New Realities, Global ed., 5th edition, Pearson

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, A nemzetközi üzleti ismeretek tárgyköre TE*: A nemzetközi üzleti ismeretek kulcskonceptióinak felvázolása. Megvilágítani, miben különböznek a nemzetközi tranzakciók a hazaiaktól. Azonosítani a nemzetközi üzleti élet legfontosabb szereplőit. Leírni a cégek nemzetközivé válásának legfontosabb okait. Miért érdemes nemzetközi üzleti ismereteket tanulni?
3.	A piacok globalizációja és a cégek nemzetközivé válása TE: A piacok globalizációja mint gondolati keretrendszer. A globalizáció előmozdítói. A technológiai fejlődés és a globalizáció. A globalizáció dimenziói. A piacok globalizációjának vállalati szintű következményei. A globalizáció társadalmi következményei.
5.	A nemzetközi üzleti élet kulturális környezete TE: Kultúra és kulturális kockázat, a kultúra dimenziói, a nyelv és a vallás szerepe a kultúrában, a kultúra hatása a nemzetközi üzleti kapcsolatokra, a kultúra modelljei és magyarázatai, a kultúra hatása a menedzsment folyamatokra
7.	Etika, társadalmi felelősség, fenntarthatóság és irányítás TE: Az etikus viselkedés és jelentősége a nemzetközi üzleti életben. Etikai kihívások a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A vállalatok társadalmi felelőssége. Fenntarthatóság. A vállalati kormányzás szerepe. Az etikus viselkedés keretrendszere.
9.	A nemzetközi kereskedelem és beruházások elmélete TE: Miért kereskednek a nemzetek? Hogyan növelhetik a nemzetek versenyképességüket? Miért és hogyan válnak a vállalatok nemzetközivé? Milyen stratégiákkal szerezhet a nemzetközivé váló vállalat versenyelőnyöket és hogyan tarthatja fenn azokat?
11.	A nemzeti környezet politikai és jogi rendszerei TE: A politikai és a jogi környezet. Politikai rendszerek. Jogrendszerek. A politikai és jogi rendszerek szereplői. A politikai rendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. A jogrendszerből fakadó országgcockázati típusok azonosítása. Az országgcockázat menedzsmentje
13.	Kormányzati beavatkozás, regionális integrációk TE: A kormányzati beavatkozások természete. A kormányzati beavatkozás eszközrendszere. A kormányzati beavatkozások evolúciója és következményei. A vállalatok lehetséges reakciói a kormányzati beavatkozásokra. A regionális integráció és gazdasági blokkok. A vezető gazdasági blokkok azonosítása. A regionális integráció előnyeinek és következményeinek azonosítása.
15.	Feltörekvő piacok. TE: A fejlett, a fejlődő és a feltörekvő piacok. A feltörekvő piacok vonzereje a nemzetközi üzleti élet számára. A feltörekvő piacok tényleges piacpotenciáljának értékelése. A feltörekvő piacok kockázatainak és kihívásainak értékelése. Sikerstratégiák feltörekvő piacokon. A vállalat társadalmi felelőssége, a fenntarthatóság és a globális szegénységi válság.
17.	Piaci lehetőségek értékelése a globális piacokon TE: A vállalat külföldi piacokra való lépésével kapcsolatos jellemzők elemzése. A termékek és szolgáltatások külföldi piacokon történő értékesítésre való alkalmassága. A

	célországok azonosítása. A piacpotenciál elemzése. Külföldi partnerválasztás. A vállalat értékesítési potenciáljának becslése.
19.	Export és globális outsourcing TE: Az export mint külpiacra lépési stratégia. Az export-import tranzakciók menedzsmentje. A külföldi közvetítők azonosítása és a velük végzett munka. Az outsourcing, a global sourcing és az offshoring. A global sourcing előnyei és kockázata. A global sourcing stratégiái és az értéklánc menedzsment
21.	Külföldi közvetlen tőkebefektetések és vállalati együttműködések TE: Nemzetközi tőkeáramlás és együttműködés. Az FDI jellemzői. Az FDI és a vállalati együttműködések jellemzői. A külföldi közvetlen tőkebefektetések típusai. A nemzetközi vállalati együttműködések. A kiskereskedői tapasztalatok fontossága a külpiacokon
23.	Licencia, franchise és egyéb szerződéses stratégiák TE: Szerződéses belépési stratégiák. Licencátadás mint belépési stratégia. A licencátadás előnyei és hátrányai. A franchise mint belépési stratégia. A franchise előnyei és hátrányai. Egyéb szerződéses belépési stratégiák. A szellemi tulajdonjogok megsértése mint globális probléma.
25.	A globális cégek marketingmenedzsmentje TE: A globális piacszegmentáció. Standardizáció és adaptáció a nemzetközi marketingben. Globális márkázás és termékfejlesztés. Nemzetközi árazás. Nemzetközi marketingkommunikáció. Nemzetközi disztribúció.
27.	A globális cégek humánerőforrás-menedzsmentje A HR stratégiai szerepe a nemzetközi üzleti kapcsolatokban. A nemzetközi toborzási politika. A nemzetközi alkalmazottak felkészítése és képzése. A nemzetközi alkalmazottak teljesítményértékelése és kompenzációja. A nemzetközi munkaügyi kapcsolatok. A nemzetközi munkaerő diverzitása.

*TE tanulási eredmények

Kötelező szakirodalom:**Eric Verzuh:** Projektmenedzsment, HVG Kiadó, Budapest, 2006.**Project Management Institute:** Projektmenedzsment útmutató, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2013.**Ajánlott szakirodalom:****Görög Mihály:** Projektvezetés, AULA Kiadó, Budapest, 2008.**Görög Mihály:** A projektvezetés mestersége, AULA Kiadó, Budapest, 2007.**Görög Mihály:** Általános projektmenedzsment, AULA Kiadó, Budapest, 2007.

Heti bontott tematika	
1.	Regisztrációs hét TE*
3.	Bevezető előadás, követelményrendszer ismertetése. Alapfogalmak TE
5.	Projektélelciklus és szervezet TE
7.	Projektmenedzsment folyamatok TE
9.	Projektintegráció menedzsment TE
11.	Projektterjedelem menedzsment TE
13.	Projektütemezés menedzsment TE
15.	Projektköltség menedzsment TE
17.	Projektemberierőforrás-menedzsment TE
19.	Projektkommunikáció és beszerzésmenedzsment TE
21.	Projektérített menedzsment TE
23.	Nonprofit és civil szervezetek pályázati tevékenysége TE
25.	Pályázatok készítése és menedzselése TE
27.	Pályázatok értékelése és ellenőrzése TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:				Kis- és közepes vállalkozások menedzsmentje		Kódja:	GT_AGMN501-17
		angolul:							
Felelős oktatási egység:						DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet			
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	K	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Hernádi László		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók oktatói irányítás mellett jelenlegi vagy jövőbeli vállalkozások számára feladatmegoldást végezzenek. Ennek során a hallgatók az általuk készített munkaterv szerint a vállalkozó által meghatározott valós üzleti problémákat oldjanak meg. A projektfeladat kidolgozása során lehetőséget kapnak arra, hogy elméleti tudásukat és feladatmegoldó készségüket a gyakorlatban is kamatoztatni tudják.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i> A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkoncepció lényegét. Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.									
<i>Képesség:</i> A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételle.									
<i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással kezeljen egy üzleti problémát. Törekszik az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás környezetének változásai iránt. Projektben, munkacsoportokban szívesen vállal feladatot.									
<i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a marketing funkcióhoz kapcsolódó feladatát önállóan ellássa, egyszerűbb szakmai elemzéseket elvégezzen, prezentációkat tartson. Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi, azért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A vállalkozó, vállalkozás, kis- és középvállalat fogalma. A vállalkozás gazdasági, szociológiai és pszichológiai elméletei. A vállalkozói jellemzők és a vállalkozói döntésre ható tényezők. A kisvállalat szerepe a gazdaságban. A kisvállalatok alapítása, felkészülés az új vállalkozásra. Az üzleti terv tartalma, szerkezete, az üzleti tervezés folyamata. A kisvállalatok tevékenységi rendszere: a marketing– a piackutatás, a marketingmix. Az innováció – az innováció típusai, az innovációs ötletek forrásai. Az emberi erőforrás gazdálkodás jellemzői és feladatai. A logisztika – anyagi folyamatok és készletek. A termelés és szolgáltatás típusai, a termelés tevékenységrendszer. Pénzügyi elemzés és tervezés, költséggazdálkodás és árképzés. A kisvállalati válságkezelés, megszűnés és újrakezdés. A franchise és az ipari park. A hálózatosodás és a klaszter. Etika a kisvállalati gyakorlatban.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadások, tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és az ajánlott irodalom anyagából. Az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel. A félév során el kell készíteni egy projektmunkát, melynek folyamata: a helyzet értékelése – a problémák meghatározása – a megoldási változatok kidolgozása – az eredmények előrejelzése – a megfelelő változat kiválasztása – a megvalósíthatóság tervezése.									
Értékelés									
Írásbeli és szóbeli vizsga.									

A félévi munka értékelésének szempontjai:		zárthelyi – 20%
		kutató- és projektmunka – 40%
		vizsga – 40%
A vizsga ponthatárai: 0 - 59 pont		elégtelen
60 - 69 pont		elégséges
70 - 79 pont		közepes
80 - 89 pont		jó
90 -100 pont		jeles
Kötelező szakirodalom:		
Az előadáson elhangzottak		
Fülöp Gy.: Kisvállalati gazdálkodás. AULA Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 963 9585 31 9		
Ajánlott szakirodalom:		
R.D. Hisrich-M.P. Peters: Vállalkozás. Akadémiai Kiadó, Bp., 2001. c.könyvből a II. rész (117-317 o.) és a IV/4. rész (573-618 o.)		
Ernst and Young: Üzleti tervezés. Ernst and Young Kft., Bp., 2003.		
Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról. Kézikönyv. Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Budapest, 2003.		
Haraszti M.: Franchising a vállalkozók csodafegyvere? Trademark Kft. Budapest, 2002.		
Hevesi Zs.: Vállalkozói kézikönyv. KJK. Budapest, 2005.		
Szerb L.: Kisvállalati gazdaság- és vállalkozástan. Pécsi Tudományegyetem Kiadója, Pécs, 2006.		
Pálkás J.: Vállalkozások szervezése. LSI Oktatásközpont, Budapest, 2000.		
Vecsenyi J.: Vállalkozás. Az ötlettől az újrakezdésig. AULA Kiadó, Bp., 2003.		
Witt, F.K.-Witt, K.: Controlling kis- és középvállalkozások számára. Springer Hungarica, Budapest, 2004		

Heti bontott tematika	
1.	A vállalkozó, vállalkozás, kis- és középvállalat fogalma. TE* Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
3.	A vállalkozás gazdasági, szociológiai és pszichológiai elméletei. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
5.	A vállalkozói jellemzők és a vállalkozói döntésre ható tényezők. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
7.	A kisvállalat szerepe a gazdaságban. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
9.	A kisvállalatok alapítása, felkészülés az új vállalkozásra. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
11.	Az üzleti terv tartalma, szerkezete, az üzleti tervezés folyamata. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
13.	A kisvállalatok tevékenységi rendszere: a marketing– a piackutatás, a marketingmix. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
15.	Az innováció – az innováció típusai, az innovációs ötletek forrásai. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
17.	Az emberi erőforrás gazdálkodás jellemzői és feladatai. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
19.	A logisztika – anyagi folyamatok és készletek. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
21.	A termelés és szolgáltatás típusai, a termelés tevékenységrendszer. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
23.	Pénzügyi elemzés és tervezés, költséggazdálkodás és árképzés. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
25.	A kisvállalati válságkezelés, megszűnés és újrakezdés. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
27.	A franchise és az ipari park. A hálózatosodás és a klaszter. Etika a kisvállalati gyakorlatban. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása

TE* tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Közösségi választások elmélete				Kódja:	GT_AGMN037-17
		angolul:		Public Choice					
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar Ökonómia Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	K	3	magyar	
Levelező	-	Féléves	-	Féléves	-				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Czeglédi Pál		beosztása:	egyetemi tanár
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerkedjenek a közösségi döntések elméletének legfontosabb problémáival és modelljeivel, tisztában legyenek a közösségi döntések és a magánpiaci közötti alapvető különbségekkel és a kormányzati kudarcokkal.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.									
Képesség:									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra.									
Autonómia és felelősség:									
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A közösségi döntések és a modern politikai gazdaságtan történetének áttekintése után a terület klasszikus témáit vesszük sorra: a politikai és a magánpiaci különbségeit, a közjavak optimális allokációjának feltételeit, a különböző szavazási eljárások sajátosságait, illetve a párlistás és az egyéni szavazókörzetes rendszer különbségeit. Külön előadást kap a pártok versenyének elemzése, a járadékvadászat és a bürokrácia közgazdaságtana. Végül az alkotmányos közgazdaságtan és a föderalizmusról is szó van, a kurzust pedig a politikai piaci modern kori növekedésének elemzése zárja.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás, feladatmegoldás, házi feladatok és órai kvízek.									
Értékelés									
Az írásbeli vizsgán elért eredmény adja a kollokvium jegyét az alábbiak szerint: 0 – 50% – elégtelen 50,01% – 64,00% – elégséges 64,01% – 76,00% – közepes 76,01% – 87,00% – jó 87,01% – 100,00% – jeles Az írásbeli vizsga eredményét legfeljebb 20 százalékponttal felfelé módosíthatják az évközi opcionális kvízek és házi feladatok megoldása.									
Kötelező szakirodalom:									
Johnson, D. B. (1999): Közösségi döntések elmélete. Bevezetés az új politikai gazdaságtanba. Osiris Kiadó, Budapest. ISBN: 963 379 531 1									
Ajánlott szakirodalom:									
Cullis, J., & Jones, Ph. (2003): Közpénzügyek és közösségi döntések. Budapest: Aula. ISBN: 963 9478 65 2 Hillman, A. (2019). Public Finance and Public Policy: A Political Economy Perspective On the Responsibilities and Limitations of Government. Third Edition. Cambridge: Cambridge University Press. ISBN: 978-1-316-50180-1 Caplan, B. D. (2025). Pro-Market AND Pro-Business: Essays on Laissez-Faire. Independently published. ISBN: 979-8310482630									

Heti bontott tematika		
hét	téma	tananyag
1.	Bevezetés: a politikai gazdaságtan fejlődés, filozófiai alapok	Johnson, 1. fejezet
	TE*: A módszertani individualizmus jelentősége a politika magyarázatában	
2.	A piac hatékonysága és a piaci kudarcok I.	Johnson, 3. fejezet kiegészítve
	TE: A piac mint ösztönző és információtovábbító intézményrendszer	
3.	A piac hatékonysága és a piaci kudarcok II.	Johnson, 3. fejezet kiegészítve
	TE: Externáliák, Coase-tétel és információs problémák	
4.	Közjavak	Johnson, 4. fejezet kiegészítve
	TE: A közjavak optimális allokációjának kritériumai	
5.	Szavazás, racionális ignorancia	Johnson, 5. fejezet
	TE: A szavazás mint instrumentális és racionális cselekvés motivációi	
6.	Szavazási eljárások	Johnson, 6. fejezet
	TE: Az abszolút többség elvétől eltérő szavazási mechanizmusok	
7.	Arányos képviselő, népszavazás, szavazatcsere	Johnson, 149-167. o.
	TE: A pártlistás szavazás erősségei és gyengeségei	
8.	Pártverseny	Johnson, 9. fejezet
	TE: A downsi modell és kiegészítései	
9.	Bürokrácia	Johnson, 10. fejezet kiegészítve
	TE: A bürokrácia ösztönzői, a puha költségvetési korlát	
10.	Járadékvadászat	Johnson, 12. fejezet kiegészítve
	TE: Hogyan lehet a verseny káros?	
11.	Alkotmányos közgazdaságtan	Johnson, 13. fejezet kiegészítve
	TE: A politikai intézményrendszer többszintű volta	
12.	Kivonulás, tiltakozás, hűség, föderalizmus	Johnson, 167-173. o. kiegészítéssel
	TE: A tiltakozás és a kivonulás mint alternatívák, a kormányzatok közötti kapcsolatok	
13.	Magánpiac, politikai piac és a kormányzat mérete	Johnson, 14. fejezet kiegészítve
	TE: Miért növekedett a kormányzat mérete a fejlett világban?	
14.	Összefoglalás	
	TE: A témák közötti kapcsolatok felismerése, a politikai teljes „modellje” a közösségi választások szerint	

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Logisztika				Kódja:	GT_AGMN502-17
		angolul:		Logistics					
Felelős oktatási egység:				Vidékfejlesztési és Funkcionális Gazdálkodási Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Terjék László		beosztása:	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
ismerkedjenek meg a logisztika elméleti és gyakorlatias alapjaival és azok alkalmazási lehetőségeivel. Továbbá, hogy a kurzus a legújabb felfogás szerint mutassa be a korszerű logisztika interdiszciplináris tudományos alapjait a reálfolyamatok tárgyalásától, vagyis az áruáramlási rendszerektől kiindulva az ellátási lánc szemléletmódjáig. Cél, hogy a tantárgyi követelményeket teljesítő hallgatók az Európai Unió elvárásainak megfelelően tudják alkalmazni a szállítmányozás területein (közúti, vasúti, vízi, légi, kombinált, gyűjtő) tanult ismereteket.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Szakmai fogalomismeret, fogalomhasználat, a szakmában jelenlevő folyamatok és jelenségek felismerése, magyarázása, elemzése a beszerzés, gyártás, szolgáltatás, disztribúció, raktározás alapelemeinek ismerete, termelékenységi mutatók számítása, az áruszállítás menedzsmentfolyamatainak elemzése. Birtokában van a legalapvetőbb logisztikai információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereknek.									
Képesség:									
Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a feladatának ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi; egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. Így a termelés eredményének a kiszámolása, Az egységköltség kiszámítása, Szállító értékelési módszerek, számítások, Folyamat-elrendezés tervezése: pl. blokk diagram módszer, Muther's grid módszer, Szállítmányozási döntéselemzési eszközök alapjainak alkalmazása pl.: szállítmányozási modell. Előrejelzés: idősoros módszerek, Készletértékelés									
Attitűd:									
A hallgató olyan attitűdfejlődésen menjen keresztül, amely egy pozitív affektív és kognitív beállítódást alakítson ki a logisztika iránt, azért, hogy inspirálja a hallgatót az autonóm és szervezett szakmai fejlődésre. Kritikusan tudja szemlélni saját munkáját. Törekedni fog tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére.									
Autonómia és felelősség:									
A tárgy fejleszti a hallgató logikai képességét, összefüggés értelmező képességét, ami fejleszti az autonóm felelősségvállaló képességet. A hallgató képes lesz autonóm módon értékelni szakmai környezetét, feladatait. Növekszik objektív döntési autonómia képessége is. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseiért.									
- Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe. Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Logisztika alapfogalmai, logisztikai rendszerek, teljesítménymutatók, ellátási lánc, beszerzés, áruszállítási módok, készletezés és raktározás alapjai, disztribúció, LEAN, JIT									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadás és gyakorlat formájában zajlik az oktatás, előadáson frontális oktatási mód, ppt., vagy e-learning. Kivetítés, gyakorlaton interaktív feladatmegoldások, ált. egy bemutató feladat, 2-3 feladat órai saját munka, 1-2 házi gyakorló feladat, ami vagy a ppt-én, vagy a feladatgyűjteményben van.									
Értékelés									
A kollokviumi jegyet a szorgalmi időszakban szerzett gyakorlati eredmény és a vizsgaidőszakban tett írásbeli vizsga átlaga adja.									
Kötelező szakirodalom:									
Szegedi Zoltán - Prezenszki József: Logisztika-menedzsment Kossuth Kiadó, Budapest, 2017. ISBN: 97896309-8877-3Körmendi L.- Pucsek (2009): Logisztika Példatár, SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai ZRt.									

Budapest, ISBN: 978 963 638 291 9

Demeter Krisztina (2017): Termelés, szolgáltatás, logisztika, Wolters Kluwer Kft. Budapest, ISBN 9789632953847

Némon Z. –Sebestyén L. –Vörösmarty Gy. (2006): Logisztika, Folyamatok az ellátási láncban., Példatár, Kereskedelmi és Idegenforgalmi továbbképző Kft. Budapest, ISBN: 963 637 247 0

Naruszawa T.- Shook J. (2014): Kaizen expressz, alapismeretek a LEAN utazáshoz. LEI Magyarországi Egyesülete, ISBN: 978-963-08-9310-7

Ajánlott szakirodalom:

Russel-Taylor (2003): Operations Management, Prentice Hall, USA, , ISBN 0-13-049363-5

Chikán Attila - Demeter Krisztina: Az értékteremtő folyamatok menedzsmentje AULA KIADÓ KFT, Budapest, 2006. ISBN: 9789639585218

Peter R. Attwood - Nigel Attwood (1992): Logistics of a distribution system. in Aldershot by Gower

Benson, D. - Bugg, R. – Whitehead, G. (1994): Transport and logistic. Woodhead-Faulkner (Publishers) Limited, Hertfordshire.

Emmett, S. (2009): Excellence in Freight Transport: How to Better Manage Domestic and International Logistics Transport Cambridge Academic, ISBN: 1903499496

Bontott tematika	
4.	Ea: Bevezetés a vállalati logisztikába: A piac, a gazdaság, trendek, fogyasztói igények differenciálódása Információs társadalom, Alapfogalmak: A logisztika definíciója, Ellátási lánc. TE* logisztika helye a gazdálkodásban
5.	Ea: Vállalati folyamatok Termék, szolgáltatás, vevői érték Gy: Termelésstervezés TE készség szintű szállító értékelési módszerek kiszámítása
6.	Ea: Logisztikai folyamatok és funkciók: A logisztika alappillérei - a kiszolgálási színvonal és a teljes költség koncepció Termék, szolgáltatás, vevői érték TE* Logisztikai kiszolgálási színvonal átfogó ismerete
7.	Ea: Logisztikai folyamatok és funkciók: A logisztika alappillérei - a kiszolgálási színvonal és a teljes költség koncepció Gy: Logisztikai kiszolgálási színvonal, logisztikai és készletezési költségek elemzése TE* a beszerzés fontosságának, helyének, és felépítésének ismerete,
8.	Ea: A beszerzés helye a logisztikában, szerepe és fontossága napjainkban Gy. Beszerzés TE* a beszerzés fontosságának, helyének, és felépítésének ismerete, beszerzéssel kapcsolatos feladatok ismerete
9.	Ea: Készletezés: A készletek tipizálása, Az ABC- elemzés Gy: Készletértékelés, forgási sebesség FIFO, LIFO, HIFO EOQ Bizonylat, leltár Gy: Gazdaságos rendelési tétnagyság, EOQ, készletértékelés, készletek forgási sebessége TE* készletezés átfogó ismerete
10.	Ea: Lean termelés A lean alapelveinek ismertetése (veszteségek, 5S) Lean termelés sajátosságai Gy: Veszteségtípusok Problémamegoldás TE* A lean szemlélet és problémamegoldás elsajátítása
11.	Ea: Lean termelés A lean alapelveinek ismertetése (veszteségek, 5S) Lean termelés sajátosságai TE* Lean feladatok megoldása TE A lean szemlélet átfogó ismerete
12.	Ea: JIT+Termelés MRP feladatok

	TE* A JIT termelés és az MRP átfogó ismerete
13.	Ea: Raktározási stratégiák A raktározás funkcióinak, ezen a logisztikai funkcióinak szerepe és célja
	TE* A raktározás fontosságának ismerete
14.	Ea: Raktározás A raktározás helye a vállalati logisztikában, a raktározás mutatószámai Gy: Tárolótér, hasznos alapterület, beruházás költségei
	TE* A raktározás fontosságának ismerete
15.	Disztribúció fogalmának ismerete, elhelyezése a vállalati környezetben
	TE* A disztribúció beillesztése a logisztikába
16.	Ea: Zöld logisztika, E- kereskedelem Az zöld logisztika és az e-kereskedelem kialakulása, jelenlegi helyzetének bemutatása, Magyarország e-kereskedelmi helyzetének bemutatása
	TE* Az e-kereskedelem trendjének ismerete

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Tudásmenedzsment				Kódja:	GT_AGMN508-17
		angolul:		Knowledge management					
Felelős oktatási egység:				Vezetés és Szervezéstudományi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	1	Heti	2	K	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	dr. habil Juhász Csilla		beosztása:	egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	dr. Horváth Adrienn		beosztása	adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- A végzett hallgató rendelkezik a tudásmenedzselésének alapvető vezetési és szervezési, illetve vezetésére vonatkozó ismeretekkel.									
- Képes megérteni és használni a szakterület vonatkozó szakkifejezéseit.									
Képesség:									
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin-és részben ismeretlen -hazai, illetve nemzetközi -környezetben is.									
-Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel									
Attitűd:									
-A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.									
-Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.									
Autonómia és felelősség:									
-Projekttek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Mi a tudás valójában?, A tudáspiacok ígérete és kihívása, Tudásteremtés. A tudás kodifikálása és összehangolása. Tudástranszfer. Tudászerepek és -kéességek. A tudásmenedzsmentet segítő technológiák. Tudásmenedzsment-projektek a gyakorlatban. Tanuló szervezetek. Szervezeti tanulás.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
előadások tartása, tréningek, esettanulmányok elemzése, filmek feldolgozása, csoportmunkával									
Értékelés									
A féléve kollokviummal zárul. A kollokvium teszt formában teljesítendő. Az elégségeshez 60-69,9%, a közepeshez 70-79,9%, a jóhoz 80-89,9% a jeleshez 90% feletti teljesítmény szükséges.									
Kötelező szakirodalom:									
Bencsik A.: A tudásmenedzsment elméletben és gyakorlatban. Akadémiai K Budapest 2016									
Bencsik A.: A tudásmenedzsment emberi oldala. Z-Press, Miskolc, 2009									
Tomka J.: A megosztott tudás hatalom. Harmat, Budapest, 2009									

Ajánlott szakirodalom:

Juhász T. – Bencsik A. (2018): Tudásmenedzsment rendszerek a gyakorlatban. Esettanulmány gyűjtemény. Universitas – Győr Nonprofit Kft. Győr

Boda Gy.: A tudástőke kialakulása és hatása a vállalati menedzsmentre. Információs Társadalomért Alapítvány, Budapest, 2008

Grant, Robert M.: Tudás és stratégia. Alinea Kiadó, Budapest, 2008

Heti bontott tematika	
1.	A tudásmenedzsment története TE: Megismerik a tudásmenedzsment történetét.
3.	A tudás formái TE: A tudás formáival tisztában lesznek
5.	A tudástőke megjelenése a vállalatok életében TE: Értékelni tudják a tudástőkét
7.	A tanuló vállalat TE: Felismerik a szervezetekben a tanulási folyamatokat
9.	A tudásmenedzsment küldetése TE: Megértik miért van szükség a tudásmenedzsmentre.
11.	A tudástőke kifejlesztése TE: Képesek a tudástőkét kifejleszteni
13.	A tudásvállalat TE: Megismerik a tudásvállalat jellemzőit
15.	A tudásmegosztás jellemzői TE: elsajátítják a tudásmegosztást
17.	A tudásmegosztás ellentmondásai, problémái TE: Megértik a tudásmegosztás ellentmondásait és problémáit
19.	A tanuló szervezetek TE: Elfogadják a tanuló szervezetek sajátosságait.
21.	Szervezeti tanulás TE: Megértik a szervezeti tanulás fontosságát.
23.	A tudásmunkások TE: Felfedezik kik a tudásmunkások
25.	A tudásátadáshoz való viszony TE: Megértik a tudásátadáshoz való viszonyt.
27.	A tudásmegosztás motiválása TE: Megismerik a tudásmegosztás fontosságát, viszonyait.

*TE tanulási eredmények

A gyakorlatokon az előadások anyagához kapcsolódó esettanulmányok megoldása történik.

A tantárgy neve:		magyarul:		Minőségmenedzsment		Kódja:	GT_AGMN504-17	
		angolul:		Quality management				
Felelős oktatási egység:								
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	1	Heti	2	kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kotsis Ágnes		beosztása:	egy. adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A termékekkel, szolgáltatásokkal szemben támasztott jogi, szabvány és vevői követelmények értelmezése, részletes megismerése, azzal a céllal, hogy a hallgatóink a vállalati termék- és szolgáltatás előállítás során ezeknek a követelményeknek a kielégítésében aktív szerepet tudjanak vállalni. Ez a szerepvállalás lehet a működő rendszerekhez történő alkalmazói csatlakozás, illetve ezeknek a minőségirányítási rendszereknek a folyamatos fejlesztése. A megszerzett ismeretek adjanak megfelelő szemléletet és ezzel együtt technikai, módszertani tudást a minőségügyi kihívásokhoz.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó minőségbiztosítási szakterületek alapjait.								
A hallgatók értik a termékek és szolgáltatások minőségét meghatározó dimenziókat, az ehhez kapcsolódó minőség definíciókat. Ismerik a minőség nagy alakjainak elméleteit, gondolatait, a vállalatokon belüli alkalmazásukkal kapcsolatos főbb irányokat, problémákat.								
Ismerik a szabványosítás, tanusítás, akkreditálás jelentőségét, tudják az Európai unió szabványosítással, termékfelelősséggel kapcsolatos irányelveit.								
Ismerik a vállalkozások számára kötelező HACCP, GMP rendszerek működésének jogszabályi háttérét, az ISO rendszerek bevezetésének elveit, és az önértékelés lehetőségeit								
Képesség:								
Képes gazdasági társaságok minőségirányítási rendszerének működtetésében szerepet vállalni.								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg a minőségfejlesztésével kapcsolatban.								
Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti/minőségügyi folyamatokat, a kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események, minőséggel kapcsolatos változtatások komplex következményeinek meghatározására.								
Alkalmazni tudja a minőségügyi problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató, megfelelő és alapvető minőségügyi ismeret és tudás birtokában a későbbi tanulmányai során és a végzés után tudja értelmezni és értékelni a minőségüggyel kapcsolatos új szakmai információkat, és kutatási eredményeket továbbá ezen tudását folyamatosan gyarapítsa.								
Nytott a minőségfejlesztéshez nélkülözhetetlen változásokra, csoportos munka során konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
Törekszik a minőségügyben történő változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, minőségfejlesztési munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.								
Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								

A minőségügy alapfogalmai, fogyasztó, termék és szolgáltatás minőség. A minőségügy fejlődése, minőségügyi modellek. Minőségbiztosítás, HACCP. Minőségirányítási rendszerek, ISO, TQM, A szabványosítás alapfogalma, előnye a szabványosítás szervezetei. Auditálás, tanúsítás. Minőségmenedzsment eszközei. LEAN és minőség, Six Sigma

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

esettanulmány megoldás, csoportos feladatok

Értékelés

Az értékelés 5 fokozatú skálán történik a félévközi teljesítmény és az év végi vizsga alapján.

Kötelező szakirodalom:

Gályász J. – Kotsis Á. (2018): Minőségmenedzsment. Jegyzet, Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar, Debrecen, p. 63

Ajánlott szakirodalom:

Bálint Julianna (2009): Minőség (tanuljunk, tanítsunk és valósítsuk meg). Kiadó: Terc Kft.

A.R., Tenner – I.J., De Torro (1997): Teljes körű minőségmenedzsment (TQM). Műszaki Könyvkiadó.

Kövesi János- Topár József (2006): A minőségmenedzsment alapjai. Kiadó: TYPOTEX, Budapest.

Varga Emilné Szűcs Edit (2005): Minőségmenedzsment. Kiadó: Campus Kiadó, Debrecen.

Joel E. Ross – Susan Perry (2004): Total Quality Management, Text, Cases and Readings. 3rd Edition, Vanity Books International.

Foster S. T – Gardner J. W. (2022): Managing Quality. Integrating the Supply Chain. 7th edition. Pearson Prentice-Hall, New-Jersey.

Heti bontott tematika	
1. hét	Bevezetés, témakörök ismertetése, TE: a hallgatók ismerik a választható esettanulmányok témaköreit
2. hét	A minőség fogalma, értelmezése termékek esetében. TE: A hallgatók értik a termékek minőségét meghatározó dimenziókat, az ehhez kapcsolódó minőség definíciókat. Képesek ezek alapján meghatározni a fogyasztók alapvető, teljesítmény és extra elvárásait a gyakorlatban.
3.	A minőség fejlesztése a Kano-modell TE: A hallgatók értik, hogy a termék jellemzők nem egyformán hatnak a vevői elégedettségre, ismerik ennek kategóriáit és meghatározását a Kano-modell segítségével.
4. hét	A minőség fogalma, értelmezése szolgáltatások esetében, SERVQUAL modell TE: A hallgatók értik a szolgáltatások sajátosságait, és ismerik a szolgáltatások minőségének meghatározó modelljeit, azok gyakorlati alkalmazásának módját
5. hét	A minőség létrehozásának eszközei I TE: A hallgatóknak ismerete van a vállalatban belül a minőség fejlesztésére szolgáló 7 alapeszközzel, és ezeket gyakorlati esettanulmányokon keresztül tudják alkalmazni
6. hét	A minőség létrehozásának eszközei II TE: A hallgatóknak ismerete van a vállalatban belül a minőség fejlesztésére szolgáló 7 új eszközről, és ezeket gyakorlati esettanulmányokon keresztül tudják alkalmazni
7. hét	Terméktervezés I TE: A hallgatók ismerik a QFD modell felépítését és alkalmazásának lehetséges módját a gyakorlatban.
8. hét	Terméktervezés II TE: A hallgatók ismerik a Guilford-féle súlyozási módszert, és alkalmazásának lehetséges módját a gyakorlatban.

9. hét	Folyamatszabályozás I A hallgatók ismerik a folyamatszabályozás gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit, a mérési szabályozó kártyákat.
10. hét	Folyamatszabályozás II A hallgatók ismerik a folyamatszabályozás gyakorlati alkalmazásának lehetőségeit, a minősítési szabályozó kártyákat és a folyamatképesség mutatókat.
11. hét	LEANTE: A hallgatók ismerik a karcsúgyártás alapelveit és gyakorlati esettanulmányon keresztül megismerik a gyakorlati alkalmazás lehetőségeit.
12. hét	EFQM modellTE: A hallgatók ismerik a minőség menedzsment kapcsán a vállalatok működése során alkalmazható önértékelési rendszerek kritériumait, működésének alapelveit, és a fejlesztés lehetőségeit és képesek ezek gyakorlati alkalmazására a vállalati esettanulmányok alapján.
13. hét	ISO 9001, TQM TE: A hallgatók ismerik a minőségirányítási rendszerek jellemzőit.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Munka- és üzletvitel szervezés		Kódja:	GT_AGMN505-17	
		angolul:		Work and business administration				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Vezetés- és Szervezéstudományi Intézet, Vezetéstudományi Tanszék				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	K	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:		Barizsné Dr. Hadházi Edit		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus gyakorlati oldalról közelíti meg az üzletviteli, tervezési, szervezési, irányítási, ellenőrzési feladatokat. Felkészíti a hallgatókat, hogy kis és közepes vállalkozások általános menedzseri, menedzser asszisztensi feladatait ellássák, nagyobb vállalatok funkcionális egységeinél pedig a felsőbb szintű vezetők munkáját segítsék.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit. Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a projekt előkészítésnek, indításának és ellenőrzésének alapvető lépéseit. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit.								
Képesség:								
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, irányít és ellenőriz. Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.								
Attitűd:								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Nyitott a munkahelyi problémák közös megoldására, munkatársakkal és vezetőkkel való együttműködésre.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet szervez, irányít és ellenőriz. Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a következő témaköröket tekintjük át: szervezetelméleti alapismeretek, szervezeti struktúrák, folyamat- és munkaszervezés, üzleti kommunikáció szóban és írásban, projektmenedzsment alapismeretek, időgazdálkodás, csoportmunka a gyakorlatban, időgazdálkodás és vezetői időgazdálkodás, üzleti etikett és protokoll, empirikus kutatások a munkaszervezés témakörében, új menedzsment paradigmák.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók a félév során lehetőséget kapnak a tanult témakörök elméleti és gyakorlati szempontú megismerésére. A fenti témaköröket egyéni és csoportos feladatok során dolgozzuk fel, ennek során fejleszthetik munkaszervezési és folyamatszervezési ismereteiket egyaránt.								
Értékelés								
Egyéni és csoportfeladatok, zárthelyi dolgozat, házi dolgozat készítése, hallgatói előadások alapján.								
Kötelező szakirodalom:								
Dobák Miklós – Antal Zsuzsanna (2016): Vezetés és szervezés, Szervezetek kialakítása és működtetése, Akadémiai Kiadó								
Bakacsi Gyula (2004): Szervezeti magatartás és vezetés, Aula Kiadó								
Dobák Miklós (2008): Szervezeti formák és vezetés, Akadémiai Kiadó Zrt.								
Peter Hobbs (2000): Projektmenedzsment, Scolar Kiadó								

Ajánlott szakirodalom:

Vezetéstudomány folyóirat rendszeres tanulmányozása.

Heti bontott tematika	
1.	Előadás: Bevezetés, alapfogalmak ismételése, a félév szervezési feladatainak megbeszélése Gyakorlat: Szervezési feladatok a félévvel kapcsolatban TE: Ismerteti a vállalati működés alapvető fogalmait, folyamatait.
4.	Előadás: Szervezetek felépítése, befolyásoló tényezők I. Gyakorlat: Keresztrejtvény az alapfogalmak körében TE: Ismerteti a szervezetek strukturális felépítésének modelljeit.
7.	Előadás: Szervezetek felépítése, befolyásoló tényezők II. Gyakorlat: Szervezeti konfiguráció felvázolása esettanulmány alapján TE: Ismerteti a szervezetek strukturális felépítésének modelljeit.
10.	Előadás: Mintzberg szervezeti struktúra modellje Gyakorlat: Esettanulmány megoldás TE: Ismerteti a Mintzberg féle szervezeti struktúra típusokat.
13.	Előadás: Üzleti kommunikációs szóban Gyakorlat: Szituációs játékok, gyakorlatok TE: Ismerteti az üzleti kommunikáció szóbeli formáit (előadás, üzleti tárgyalás), a non-verbális kommunikáció legfontosabb jeleit.
16.	Előadás: Üzleti kommunikáció írásban I. Gyakorlat: Üzleti levél készítése vagy elemzése TE: Ismerteti az üzleti kommunikáció írásbeli formáit (üzleti levél, jelentés, jegyzőkönyv, feljegyzés, emlékeztető), a hallgatók gyakorlatot szereznek ezek elkészítésében.
19.	Előadás: Üzleti kommunikáció írásban II. Gyakorlat: Egyszerű irat készítése TE: Ismerteti az üzleti kommunikáció írásbeli formáit (nyugta, elismervény, meghatalmazás, számla), a hallgatók gyakorlatot szereznek ezek elkészítésében. Ismerteti az iratkezelés szereplőit, feladatait, folyamatait, az irattárazás legfontosabb elemeit, az iratok selejtezésének feltételeit.
22.	Előadás: Folyamat- és munkaszervezés Gyakorlat: Egy folyamat lépéseinek elemzése a tanult fogalmak mentén TE: Ismerteti a folyamatok típusait, a folyamatoptimalizálás és a folyamat-újratervezés alapjait, a munkaszervezés legfontosabb lépéseit, a munkakörök kialakításának, elemzésének és változtatásának módjait.
25.	Előadás: Projektmenedzsment alapok Gyakorlat: Egy saját projekt leírása a tanult fogalmak segítségével. TE: Ismerteti a projekt fogalmát, szereplőit, a projekt-menedzsment folyamatát
28.	Előadás: Új menedzsment paradigmák Gyakorlat: Személyes márkaépítés megfogalmazása TE: Ismerteti a legújabb tudományos eredményeket a menedzsment területén, ösztönzi a hallgatókat ezek önálló követésére, esetleges alkalmazására.
31.	Csoportdinamikai fogalmak áttekintése Gyakorlat: csapatépítő feladatok TE: Ismerteti a csoportmunka folyamatát, annak feltételeit. Befogadóvá teszi a hallgatót a csoportmunkára, segíti saját csoportszerepük megismerését.
34.	Empirikus kutatások a munkaszervezés témakörében I. Gyakorlat: A munkaerő-piac új trendjei munkáltatói oldalról TE: Ismerteti a legfrissebb munkaerő-piaci trendeket, segíti a hallgatókat az ezekhez történő alkalmazkodásban.
37.	Empirikus kutatások a munkaszervezés témakörében II. Gyakorlat: A munkaerő-piac újdonságai a munkavállalók oldaláról TE: Ismerteti a legfrissebb munkaerő-piaci trendeket, segíti a hallgatókat az ezekhez történő alkalmazkodásban.
40.	Előadás: Időgazdálkodás, vezetői időgazdálkodás Gyakorlat: Napirend készítése, értékelése TE: Ismerteti az időgazdálkodás fogalmát, segíti a helyes időmenedzselés kialakítását a befolyásoló tényezők bemutatása révén.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Munkajogi és társadalombiztosítási ismeretek		Kódja:	GT_AGMN506-17		
		angolul:		Introduction to Labour Law and Social Security Insurance					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	+	Heti	2	Heti	2	V	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Törő Emese		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerkedjenek a verseny- és a közsférában létesíthető foglalkoztatási jogviszonyok fajtáival és tartalmi sajátosságaival, különös tekintettel az individuális munkajog jellemzőire. A tipikus munkaviszony jellemzői mellett a hallgatók betekintést nyernek az atipikus munkaviszonyok speciális jogi szabályozásába is, valamint a kollektív munkajog intézményeibe. A kurzus keretében bemutatásra kerülnek a társadalombiztosítási jog alapvető rendelkezései is, amelynek során a hallgató megismerkedhetnek az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások formáival és feltételeivel, valamint az ellátások fedezetével.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető munkajogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző foglalkoztatási jogviszonyok alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A verseny- és közsféra foglalkoztatási jogviszonyainak rendszere, foglalkoztatási formák elhatárolási szempontjai. 2. A munkaviszony tipikus szabályai, valamint az atipikus munkaviszony formái és jelentőségük. 3. A társadalombiztosítási jog alapvető szabályai.									
Képesség:									
Legyen tisztában a különböző foglalkoztatási formákra jellemző speciális sajátosságokkal, ismerje azok tartalmi sajátosságait.									
Tudja elhelyezni a munkavégzési formák között a tanult jogviszonyokat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen tisztában az egyes egészség- és nyugdíjbiztosítási ellátások igénybevehetőségének formáival és feltételeivel, az egyes foglalkoztatási jogviszonyokhoz kapcsolódó járulékfizetési szabályokkal.									
Legyen képes az adott foglalkoztatási jogviszony – elsősorban a munkaviszony - esetén a létesítésére, a tartalmi sajátosságaira és a megszüntetésére vonatkozó alapvető szabályok felismerésére, illetve meghatározására.									
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. munkába lépése esetén a létesítendő foglalkoztatási jogviszony tekintetében a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő munkajogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra foglalkoztatási jogviszonyainak típusait, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (munkaszerződés, tanulmányi szerződés, versenytildalmi megállapodás kötése, munkaviszony módosítása, megszüntetése esetén) magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a munkajog és társadalombiztosítás intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a foglalkoztatási jogviszony formáit és tartalmát érintő kérdésekben.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A munkajog rendszere, tagozódása. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái és rendszere a verseny- és közsférában. Az egyéni és a társas vállalkozás keretében végzett munka jogi sajátosságai. A munkaviszony létesítése, alanyi köre. A munkaszerződés tartalmi elemei. A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei (átírányítás, kiküldetés, kirendelés). A munkaidő szabályozása. A pihenőidő fajtái és jellemzői. A munka díjazásának szabályai. A cafetéria munka- és adójogi szabályai. A munkajogi kártérítési felelősség. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése. Atipikus munkaviszonyok. A kollektív munkajog intézményei. A társadalombiztosítás jellege, a biztosítottak köre. Az egészségügyi ellátások formái és feltételei. A nyugdíjrendszer pillérei, a saját jogú és hozzátartozói nyugellátások köre. A rehabilitációs ellátások formái. A járulékfizetés szabályai.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumon a joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül	
Értékelés	
A félév során egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. A vizsga formája: írásbeli kollokvium. Az értékelés ötfokozatú az alábbiak alapján: 0-50 % - elégtelen 51- 62 % - elégséges 63-77 % közepes 78 - 88 % - jó 89- 100% - jeles	
Kötelező szakirodalom:	
KÁROLYI-PRUGBERGER-TÖRŐ: <i>Munkajog és társadalombiztosítás</i>, 2016. Bíbor Kiadó, Miskolc. ISBN 978-615-5536-16-8 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről	
Ajánlott szakirodalom:	
BANKÓ Zoltán, BERKE Gyula, KISS György: <i>Kommentár a munkatörvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvényhez</i>. 2017. NET jogtár. PRUGBERGER Tamás, TÖRŐ Emese: <i>Szociális és jogdogmatikai problémák a munkaviszony megszűnése és megszüntetése körül</i>. Magyar Jog. 2018. január, pp. 40-50. PRUGBERGER-NÁDAS: <i>Európai és magyar összehasonlító munka-és közszolgálati jog</i>. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014. ISBN 978963295404 217. PRUGBERGER Tamás: <i>Magyar munkajogi reform európai kitekintéssel</i>. Novotni Kiadó, Miskolc, 2013.	

Heti bontott tematika	
1. hét	A munkajog rendszere, tagozódása: A munkajog jogági sajátosságai, a diszpozitív és a kógens szabályozás értelmezése. A kollektív és az individuális munkajog rendszere. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái: A foglalkoztatási viszonyok a versenyszférában. A munkaviszony és a polgári jogi jogviszony elhatárolási szempontjai. Egyéni vállalkozó és társas vállalkozó munkavégzése. A közalkalmazotti és köztisztviselői jogviszony. TE: Ismeri a munkajog rendszerszintű tagozódását, az egyéni és a kollektív munkajog szabályozási körét a versenyszféra és a közsféra tekintetében. Ismeri a köz- és versenyszférában létesíthető munkavégzési jogviszonyok fajtáit, elhatárolási szempontjait.
2. hét	A munkaviszony létesítése, alanyi köre: A munkáltató és a munkavállaló személye. A munkaszerződés alaki és tartami követelménye. TE: Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel létesíthet munkaviszonyt, s a munkaszerződésnek milyen szükségképpen, kötelező és lehetséges tartalmi elemei vannak
3. hét	A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei: A munkaviszony tartami sajátosságai, a feleket megillető jogok és terhelő kötelezettségek rendszere a munkajogi alapelvek és a tételes szabályozás alapján. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei: A munkáltatói utasítási jog terjedelme: átirányítás, kiküldetés, kirendelés elrendelésének jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a munkáltató és a munkavállaló egymással szembeni jogait és kötelezettségeit, azok megsértésének szankcióit. Alapos ismereteket sajátít el abban a tekintetben, hogy a munkáltató egyoldalúan milyen munkaszerződéstől eltérő munkavégzésre utasíthatja a

	munkavállalót, s erre milyen garanciális szabályok vonatkoznak.
4. hét	A munka díjazásának szabályai: A munkabér fajtái (időbér, teljesítménybér, kombinált bér) és elemei. Az alaphér és a bérpótlékok szabályai, a nem rendszeres juttatások fajtái. A cafetéria munka- és adójogi szabályai: A béren kívüli juttatások rendszere, a cafetéria alkalmazási feltételei, elemei. Az adómentes, a kedvezményes és általános adózású juttatások köre, a rekreációs keret. TE: Ismeri a munkabér megállapításának lehetőségeit és szabályait, a munkabér részeként kifizetésre kerülő eseti juttatások formáit (jutalom, jutalék, prémium). Ismeri a béren kívüli juttatások alkalmazásának munkajogi és adózási szabályait.
5. hét	A pihenőidő fajtái és jellemzői: A munkaközi szünet, a napi pihenőidő, a heti pihenőidő és a szabadság kiadásának jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a munkavállalót megillető pihenőidők fajtáit, mértékére, díjazására és kiadására vonatkozó szabályokat.
6. hét	A munkaidő szabályozása: A munkaidővel kapcsolatos alapfogalmak. A teljes munkaidő, a munkaidő beosztás szabályai. A rendkívüli munkavégzés elrendelése és díjazása. TE: Részletes ismeretekkel bír a napi, heti munkaidő mértékéről és beosztásáról, az általános, egyenlőtlen, rugalmas, kötetlen és osztott napi munkaidőről, valamint a munkaidőkeret alkalmazásának céljáról.
7. hét	1. Zárthelyi dolgozat. Központban állnak a munkaviszony létesítésének szabályai, a munkaviszony tartalmi sajátosságai, a munkaidő és a pihenőidő jogszerű megállapításának szabályai. TE: Ismeri a munkaszerződés kötésének jogszerűségi kritériumait és a felek jogállását, a kialakítható munkarend szabályait és a munkavállalót megillető pihenőidők formáit és kiadásának szabályait.
8. hét	A munkajogi kártérítési felelősségi rendszer: A munkavállaló általános (szubjektív) és speciális (objektív) kártérítési felelőssége. A munkáltató kártérítési felelőssége. TE: Ismeretekkel bír a felek által a munkaviszonyból eredő károkozásért való felelősségi alakzatok alapvető szabályairól.
9. hét	A munkaviszony megszűnése és megszüntetése: A munkaviszony automatikus megszűnésének esetei. A felek jognyilatkozata általi megszüntetési formák: közös megegyezés, felmondás, azonnali hatályú felmondás jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a felmondási jog feltételeit, okait, a felmondási idő, felmentési idő és végkielégítés alkalmazásának szabályait, az indoklás nélküli és a szankciós azonnali hatályú felmondás gyakorlásának jogszerűségi kritériumait.
10. hét	Atipikus munkaviszonyok formái: A vezető állású alkalmazottak köre és jogállása, a határozott idejű munkaviszony, távmunka, bedolgozói jogviszony, egyszerűsített foglalkoztatás, munkavégzés behívás alapján, munkakör megosztása, több munkáltató által létesített munkaviszony sajátosságai. TE: Ismeri az atipikus munkaviszony fogalmát, formáit és speciális szabályait.
11. hét	A kollektív munkajog intézményei: Érdekegyeztetés fórumai és jogköre. A szakszervezet jogosítványai. A kollektív szerződés megkötése, tartalma. Az üzemi tanács megválasztásának szabályai, működése, jogköre. Az európai üzemi tanács szerepe. A sztrájkjog. TE: Alapos ismeretekkel bír a munkavállalók egészét érintő munkaügyi kapcsolatok egyes intézményeiről, lényegéről.
12. hét	A társadalombiztosítás szerepe, tagozódása: a biztosítottak köre. Az egészségügyi és

	nyugellátások formái és feltételei. A természetbeni és pénzbeli ellátások formái és feltételei. A saját jogú és a hozzátartozói nyugellátások igénybevételi formái. TE: Alapos ismeretekkel bír a biztosítottak által igénybe vehető ellátások köréről és feltételrendszeréről.
13. hét	A társadalombiztosítási ellátások fedezete: a foglalkoztató és a foglalkoztatott járulékfizetésének szabályai az egyes munkavégzési jogviszonyokhoz kapcsolódóan. TE: Alapos ismeretekkel bír a biztosított magánszemély egyéni járulékfizetése, az önálló vállalkozáshoz kapcsolódó járulékfizetési kötelezettség tekintetében, valamint a kifizető (munkáltató) foglalkoztatottakhoz kapcsolódó közterhei (szócho, eho) vonatkozásában.
14. hét	Jogesetek megoldása: Közepponban a munkaviszony megszüntetésének formái, a munkajogi felelősségi rendszer, az atipikus munkaviszonyok, a kollektív munkajog és a társadalombiztosítási jog. TE: Alapos ismeretekkel bír az egyéni és a kollektív munkajog, valamint a társadalombiztosítási jog alapvető sajátosságai tekintetében.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Bankmenedzsment		Kódja:	GT_AGMN601-17	
		angolul:		Bank management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Erste Bank vezető munkatársai		beosztása	külső oktatók
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerkedjenek a bankrendszer felépítésével és a pénzügyi intézmények főbb jellemzőivel, - a pénzintézeti tevékenységek jogi szabályozásával, - a banki tevékenységek alapvető jellemzőivel, - a banki tevékenységek kockázataival, - a pénzintézeti tevékenység felügyeleti kérdéseivel.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseikért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjenek a bankrendszer felépítésével és a pénzügyi intézmények főbb jellemzőivel, a pénzintézeti tevékenységek jogi szabályozásával, a banki tevékenységek alapvető jellemzőivel, a								

banki tevékenységek kockázataival, a pénzügyi tevékenység felügyeleti kérdéseivel.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
A hallgatók az előadások keretében dolgozzák fel a megadott témákat, amelyek megértését gyakorlati példák segítik.	
Értékelés	
Az aláírás teljesítésének feltétele a gyakorlatokon való részvétel. A hallgatók a tárgyat írásbeli dolgozat megírásával tudják teljesíteni, amelyre a TVSZ gyakorlati jegyet tárgyra vonatkozó szabályai irányadók.	
Az elért eredmény %-ok szerint:	
60 alatt:	1 (elégtelen)
60-69%:	2 (elégséges)
70-79%:	3 (közepes)
80-89%:	4 (jó)
90-100%:	5 (jeles)
Kötelező szakirodalom:	
Kovács Levente – Marsi Erika [2019]: Bankmenedzsment -Banküzemtan. Alapítvány a Pénzügyi Kultúra Fejlesztéséért	
Baranyi et.al: Banki ismeretek tankönyv kijelölt fejezetei, KR-NKFT, Gyöngyös, 2016.	
Lentner, Cs. (szerk.): Bankmenedzsment - Bankszabályozás, pénzügyi fogyasztóvédelem, Nemzeti Közzolgálati és Tankönyvkiadó , Budapest, 2013.	
Ajánlott szakirodalom:	
Erdős, M. – Mérő, K.: Pénzügyi közvetítő intézmények, Akadémia kiadó 2010.	
Huszi, E.: Banktan. Tas Kft. 2003	
Sági J.: Banktan. Saldo, Budapest, 2007.	
Várhegyi, É.: Bankvilág Magyarországon. Helikon Kiadó 2002.	

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A pénzügyi intézmények és a bankrendszer főbb jellemzői, feladataik. Az üzletág és a környezeti összefüggései.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi intézmények megkülönböztetésére.
2.	A pénzügyi intézmények és a bankok tevékenységét szabályozó jogszabályok. A bankok szerepe a gazdaságban.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi intézmények megkülönböztetésére.
3.	A bankmenedzsment fogalma, feladatai és főbb jellemzői. A bankvezetés alapelvei. A bankvezetés háttérének elemei és eszközei.
	A hallgató képes lesz a bankmenedzsment feladatát megérteni.
4.	A bankok üzletpolitikai célrendszerének elemei: jövedelmezőség, likviditás, biztonság.
	A hallgató képes lesz a banki üzletpolitika főbb vonásainak az elkülönítésére.
5.	Bankmenedzsment feladatai a passzív bankügyleteknél. Különleges passzív bankügyletek. (refinanszírozás, repo-ügyletek, penziós ügyletek).
	A hallgató képes lesz a passzív bankügyletek megkülönböztetésére, és átlátja azok menedzselési kérdéseit.
6.	Bankmenedzsment feladatai az aktív bankügyletek irányításában. Különleges aktív bankügyletek

	(faktorálás, forfetírozás, lízing- és külkereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó hitelek).
	A hallgató képes lesz az aktív bankügyletek megkülönböztetésére, és átlátja azok menedzselési kérdéseit.
7.	Hitelkockázat banki szintű kezelése.
	A hallgató képes lesz a banki hitelkockázatok jobb megértésére, azok alapszintű kezelésére.
8.	Bankkártyák és hitelkártyák. Csekkek. Folyószámlahitelek.
	A hallgató részletesen megismeri a készpénz helyettesítő fizetési módok jellemzőit, használatuk előnyeit és hátrányait, részletes ismereteket szerez a folyószámla hitel működéséről.
9.	A Bázis II és III tőkeegyezmény.
	A hallgató képes lesz a banki kockázatok jobb megértésére.
10.	Banki kockázatok, banki kockázatkezelés főbb fajtái.
	A hallgató képes lesz a banki kockázatok jobb megértésére, és megismeri kezelésük lehetőségeit.
11.	Fedezetek érvényesítése, fedezetekkel kapcsolatos problémák
	A hallgató képes lesz átlátni a fedezetek kezelésevel kapcsolatos banki feladatokat.
12.	A banki treasury működése. A banki készpénz menedzsment alapvető feladatai. Banki likviditási kockázat, likviditási kockázat kezelése
	A hallgató képes lesz átlátni a banki készpénz menedzsment alapvető feladatait.
13.	Banki teljesítmény mérése, bankok pénzügyi mutatószámai.
	A hallgató képes lesz a banki teljesítménymérés mutatószámainak a használatára.
14.	A banki tervezés felépítése, rövid-közép és hosszú távú prognózisok a pénzügyintézeteknél.
	A hallgató képes lesz átlátni a banki tervezés főbb feladatait.

A tantárgy neve:		magyarul:		Bevezetés az ökonometriába		Kódja:	GT_AGMN602-17	
		angolul:		Introduction to econometrics				
Felelős oktatási egység:				GTI_AGGAZD_MODSZ - Statisztika és Módszertani Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	GY	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szenderák János		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék az ökonometriai módszerek alapjait és használatát, különös tekintettel az ökonometria pénzügyi területen való alkalmazhatóságára.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgatók megismerik az alapvető ökonometriai modellek gyakorlati alkalmazását és képesek lesznek alapfokon programozni az R programnyelven.								
Képesség:								
A félév végére a hallgatók képesek lesznek önálló modellalkotást végezni valós adatbázisokon és értelmezni annak eredményeit. A hallgatók önállóan is képesek lesznek az R ökonometriai szoftvert használni és annak segítségével ökonometriai modelleket alkotni.								
Attitűd:								
A hallgatók a tantárgyi ismereteik segítségével hatékonyabb információ feldolgozásra és felelősségteljesebb döntéshozatalra lesznek képesek.								
Autonómia és felelősség:								
A hallgatók önállóan is képesek lesznek a tudományos elemzések értelmezésére, a komplex gazdasági folyamatok modellezésére és az eredmények gazdasági célú felhasználására.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus bevezetést nyújt a modern ökonometriai módszerek elméletébe és alkalmazásába, különös tekintettel a klasszikus lineáris regresszióra és a kapcsolódó modell specifikációs problémákra. A kurzus az alapvető elmélet intuitív megértésére törekszik. A felvázolt koncepciókat gyakorlati alkalmazások szemléltetik.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kurzus időtartamának 40%-át az elméleti alapok megismerése, 60%-át pedig a megismert módszertan gyakorlati alkalmazása tölti ki. A tanóra alatt párhuzamosan zajlik az ökonometria gyakorlati alkalmazása és az R programnyelv használatának elsajátítása.								
Értékelés								
A kurzus értékelése az elméleti (30%) és a gyakorlati (70%) részből szerzett pontszámokból adódik össze. Az elméleti feladatok során a gyakorlathoz feltétlenül szükséges elméleti levezetések szükségesek, míg a gyakorlat egy adott adatbázis önálló elemzését/értelmezését takarja.								
Kötelező szakirodalom:								
- Gyakorlat keretein belül elhangzott tananyag								
Ajánlott szakirodalom:								
- Jeffrey M. Wooldridge: Introductory Econometrics: A Modern Approach. Cengage Learning. ISBN-10: 1111531048.								

Heti bontott tematika	
1.	Az ökonometria tárgyköre és bevezetés az R alapjaiba TE: az ökonometriai definiálása és szoftver ismertető
3.	Matematikai és programozási alapozás TE: a statisztikai és matematikai alapok átvismélése
5.	A kétváltozós és többváltozós lineáris regresszió (becslés) TE: az OLS becslés levezetése és értelmezése
7.	A kétváltozós és többváltozós lineáris regresszió (inferencia) TE: a becslések értelmezése
9.	A kétváltozós és többváltozós lineáris regresszió (kategorikus változók) TE: dummy változók és funkcionális formák
11.	A Gauss-Markov feltételek teljesülése TE: heteroszkedaszticitás és multikollinearitás kezelése
13.	Haladó panelregressziós módszerek TE: egyszerű panel modellek
15.	Haladó panelregressziós módszerek TE: fix hatás modellek
17.	Haladó panelregressziós módszerek TE: random hatás modell
19.	Haladó panelregressziós módszerek TE: egyéb kérdések
21.	Pénzügyi idősorok jellegzetességei TE: logaritmikus hozamok, véletlen bolyongás és a Hatékony Piacok Elmélete
23.	Portfólió elméletek a gyakorlatban TE: a Markowitz féle portfólió elmélet alkalmazása valós adatokon
25.	Eszközárak a gyakorlatban TE: a CAPM becslése valós adatokon
27.	Összefoglalás, vizsga felkészülés TE: ismétlés, a hallgatók által nehéznek ítélt részek átbeszélése

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kockázatitőke-finanszírozás		Kódja:	GT_AGMN603-17	
		angolul:		Venture capital				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves	0	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Fazekas Balázs		beosztása:
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása
A kurzus célja,								
hogy bővítse a Hallgatók eddigi ismereteit a vállalatfinanszírozás területén a kockázatitőke-finanszírozással.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
Képesség:								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Attitűd:								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerhetik a kockázati tőke finanszírozás folyamatát, egyedi jellemzőit, szerepét a finanszírozási források között, valamint hatását a portfólió-vállalkozásokra. A nemzetközi valamint magyarországi fejlődéstörténete a kockázati tőkének szintén bemutatásra kerül különös figyelmet szentelve az aktuális trendeknek. Továbbá tárgyalásra kerülnek olyan témakörök, mint az állami szerepvállalás kérdése és az informális kockázatitőke-piac, melyek fontos szerepet játszanak a kockázatitőke-ágazat működése terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tanulási folyamat az órákon feldolgozott témák otthoni lesajátítását teszi szükségessé. Ezen felül A hallgatóknak lehetősége nyílik egyes témakörök egyéni, illetve csoportos feldolgozására és előadására.								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								
Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:								
Zárthelyi dolgozat megírásának lehetősége:								
A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI.								

rész 7. § (4) b) pont alapján a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, aminek pótlására legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében sor kerül. A második pótlásra (az első pótlás sikertelensége esetén) legkésőbb a vizsgaidőszak végéig biztosítunk lehetőséget.

Zárthelyi dolgozat tartalma és felépítése:

A zárthelyi dolgozatok a teljes félév anyagát tartalmazzák. A zárthelyi dolgozatok kérdései az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Zárthelyi dolgozat értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A Hallgatóknak a félév során lehetősége van kiscsoportos (2-3 fő) előadás tartására, amivel maximálisan 10 százalékpont többletpontszám érhető el, ez a zh teljesítményhez hozzáadódik. A plusz pontok csak akkor vehetők figyelembe, amennyiben az írásbeli dolgozat legalább elégséges szinten megírásra kerül.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga.

Jáki Erika (szerk) (2021): Kockázati tőkefinanszírozás elméleti kérdései. Akadémia Kiadó. Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Becskyné Nagy Patrícia (2008): *A kockázati tőke hozzáadott és „elvett” értéke*. Doktori értekezés, Debreceni Egyetem. 255. o.

Fazekas Balázs (2018): *Élet a piaco túl – Az állami háttérű kockázati tőke-finanszírozás elmélete és gyakorlata a magyarországi tapasztalatok tükrében*. Doktori értekezés, Debreceni Egyetem. 255. o.

Jáki Erika - Berlinger Edina - Lovas Anita - Csepely Gábor (2018): *Szemelvények a vállalatfinanszírozás témaköréből I.* Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest

Karsai Judit (2017): *Furcsa pár. Az állam szerepe a kockázati tőke-piacon Kelet-Európában*. Közgazdasági Szemle Alapítvány. Budapest

Karsai Judit (2012): *A kapitalizmus új királyai - Kockázati tőke Magyarországon és a közép-kelet-európai régióban*. Közgazdasági Szemle Alapítvány. Budapest

Makra Zsolt (szerk.) (2006): *A kockázati tőke világa*. Aula Kiadó Kft. Budapest

Heti bontott tematika	
1.	Tantárgyi követelmények ismertetése. A kockázati tőke tulajdonságai. A Hallgató megismeri a kockázati tőke-finanszírozás alapvető jellemzőit.
3.	A magántőke-befektetések jellemzői, a kockázati tőke helye a magántőke ágazatban. A Hallgató megismeri a magántőke-piac alapvető jellemzőit.
5.	A kockázati tőke fejlődéstörténete. A Hallgató megismeri a kockázati tőke jellemzőinek kialakulását.
7.	A befektetési folyamat lépései és jellemzői a kockázati tőke-finanszírozás során. (I.) A Hallgatók megismerkednek a befektetések kiválasztásával és értékelésével kapcsolatos alapokkal.
9.	A befektetési folyamat lépései és jellemzői a kockázati tőke-finanszírozás során. (II.) A Hallgatók megismerik a kockázati tőkések és portfólióvállalkozások együttműködését.
11.	A kockázati tőke keresleti oldalának bemutatása. A startupok és a startup-ökoszisztéma megismerése. A Hallgatók megismerik a startup vállalkozások jellemzőit és a működésüket befolyásoló legfontosabb környezeti tényezőket és intézményeket.
13.	A fiatal, innovatív vállalkozások értékelése és az értékelés során felmerülő problémák. A VC módszer. A Hallgatók megismerik a fiatal és innovatív vállalkozások értékelési lehetőségeit.
15.	Az értékteremtés folyamata a kockázati tőke-finanszírozásban. A portfólió-

	vállalkozásokból történő kiszállási módok. A Hallgatók megismerik a kockázati tőkések hozzáadott értéket teremtő tevékenységeit és a kiszállási lehetőségeket.
17.	Az informális kockázatitőke-piac jellemzői, az üzleti angyalok és az angyalhálózatok. A Hallgatók megismerkednek az angyaltőke jellemzőivel.
19.	Az állami szerepvállalás eszközei és hatása a kockázatitőke-piacon. A hallgatók megismerik az állami szerepvállalás okait, eszközrendszerét, előnyeit és hátrányait elméleti és empirikus szempontból.
21.	Nemzetközi trendek a kockázatitőke-finanszírozásban. A Hallgatók megismerik a kockázati tőke teljesítményét a nemzetközi tapasztalatok alapján.
23.	A kockázatitőke-finanszírozás múltja, jelene és potenciális fejlődési pályái Magyarországon. A Hallgatók megismerik a magyarországi piac jellemzőit.
25.	Esettanulmányok feldolgozása, hallgatói prezentációk. A Hallgatók esettanulmányok feldolgozásán keresztül szintetizálhatják az elsajátított elméleteket és gyakorlati aspektusokat.
27.	Zh. megírása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kockázatmenedzsment		Kódja:	GT_AGMN604-17	
		angolul:		Risk management				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Tömöri Gergő		beosztása:	egyetemi adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, - a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmentés alapvető kérdéseivel, - megismerjék a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, - képessé váljanak a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen és képessé váljanak a kockázatkezelésben és a kockázatmenedzsmentben alkalmazható számítási módszerekkel és ábrázolási technikákkal, és képesek legyenek a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A hallgatók a gyakorlatokon a kockázat mérésének és kezelésének különböző módszereit sajátítják el. A gyakorlat alapvetően a Microsoft Excel lehetőségeire épít a feladatmegoldások során.								
Értékelés								
A hallgatók számonkérésére egy Excelben megoldandó gyakorlati feladatmegoldás keretében kerül sor, mely a gyakorlatokon megoldottakhoz hasonló feladatokból áll.								
Kötelező szakirodalom:								

Farkas Sz. – Szabó J.: A vállalati kockázatkezelés kézikönyve. Nordex Kft. Dialog Campus Kiadó, 2012.

Ajánlott szakirodalom:

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.

Berlinger Edina–Horváth Ferenc–Vidovics-Dancs Ágnes: Tőkeáttétel-ciklusok. Hitelintézeti Szemle. 2012. XI. évfolyam, 1. szám

Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006

Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999.

Jorion, P.: A kockázttartott érték, Panem Kft., 1999

Nádasdy Bence: Portfólióalapú hitelkockázat-kezelés. Közgazdasági Szemle, XLVII. évf., 2000. ápr. (373–384. o.)

Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006

Radnai Márton–Szatmári Alexandra: VaR alapú ügyfélkockázat-kezelés. Hitelintézeti Szemle. 2003. 2. évf. 1. szám

Bacon, C. R.: Practical portfolio performance: measurement and attribution. John Wiley & Sons Ltd., 2008.

Merna, T - Al-Thani, F.: Corporate Risk Management. John Wiley & Sons Ltd, 2008.

Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
15.	A kockázat fogalma, típusai, számítása és a kockázati mátrix.
	TE*: A hallgató képes a kockázati mátrix alkalmazására egy esettanulmányon keresztül.
17.	A kockázat statisztikai alapú mérőszámainak számítása és értelmezése.
	TE: A hallgató képes kockázat alapvető mérőszámainak számítására és értelmezésére.
19.	Nevezetes valószínűség-eloszlások alkalmazása a gyakorlatban.
	TE: A hallgató képes a valószínűséggel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
21.	A tiszta kockázatok kezelése: az élet- és nem életbiztosításokban megjelenő kockázatok.
	TE: A hallgató képes statisztikai adatbázisok alapján biztosítási díjak kalkulációjára, rangsorolására.
23.	A vállalatok üzleti és finanszírozási kockázatai: a működési és pénzügyi tőkeáttétel.
	TE: A hallgató képes a tőkeáttétellel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
25.	Beruházási kockázatok elemzése érzékenységvizsgálattal és scénárióelemzéssel MS Excelben.
	TE: A hallgató képes beruházások területén kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
27.	A kockázttartott érték számítása.
	TE: A hallgató képes a kockázttartott értékkel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
29.	Portfólió optimalizálás MS Excelben.
	TE: A hallgató képes portfólió optimalizálásra az MS Excelben.
31.	A banki ügyfél- és portfólióalapú hitelkockázat-kezelés. Hitelderivatívák és CDS felár számítása.
	TE: A hallgató képes a hitelkockázatokhoz és azok fedezéséhez kapcsolódó feladatok megoldására.
33.	Az árfolyam- és kamatláb-kockázat banki jövedelmezőségre gyakorolt hatása.
	TE: A hallgató képes a piaci kockázatok banki jövedelmezőségre gyakorolt hatásának számszerűsítésére.
35.	Árfolyam- és kamatláb-kockázat kezelése származékos és swap ügyletekkel.
	TE: A hallgató képes származékos ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
37.	Opció és reálopció ügyletek. A derivatív ügyletekben megjelenő kockázatok.
	TE: A hallgató képes opció ügyletekkel kapcsolatos feladatok megoldására az MS Excelben.
39.	Monte Carlo szimuláció alkalmazása beruházások és derivatív ügyletek kockázatainak elemzéséhez.
	TE: A hallgató képes kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
41.	A VaR alapú ügyfélkockázat-kezelés kezelése befektetési szolgáltatóknál és brókertársaságoknál.
	TE: A hallgató képes az ügyfélkockázatokhoz kapcsolódó feladatok megoldására.

A tantárgy neve:		magyarul:		Opcióértékelés		Kódja:	GT_AGMN605-17	
		angolul:		Option valuation				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	kollokvium	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Tarnóczy Tibor	beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerkedjenek a származékos ügyletek fogalmával és jellemzőivel, - megismerjék a származékos ügyletek piacát és kereskedését, - részletesen megismerjék az opció és a különböző opciós ügyletek jellemzőit, - megismerkedjenek a reálopciókkal és azok alkalmazásával, - megismerjék az opciós ügylettel kapcsolatos számításokat.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.								
Attitűd:								
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a származékos ügyletek fogalmával és jellemzőivel, megismerjék a származékos ügyletek piacát és kereskedését, az opció és a különböző opciós ügyletek jellemzőit,								

<http://loca.l/index.ex.html>

megismerkedjenek a reálopciókkal és azok alkalmazásával, megismerjék az opciós ügylettel kapcsolatos számításokat.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Az előadásokon az egyes témakörök bemutatása történik, a hozzájuk kapcsolódó példákkal számításokkal. A számítások az R statisztikai rendszerben megtalálható modulok segítségével kerülnek bemutatásra.	
Értékelés	
A számonkérés szóbeli vizsga formájában történik.	
Kötelező szakirodalom:	
Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.	
Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006	
Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999.	
Száz János. Pénzügyi termékek áralakulása. Aula Kiadó, Budapest, 2009.	
Ajánlott szakirodalom:	
Bouzoubaa, M. – Osseiran, A.: Exotic Options and Hybrids. A Guide to Structuring, Pricing and Trading. John Wiley & Sons, Ltd, 2010.	
Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005.	
Farid, J. A.: An Option Greeks Primer – Building Intuition with Delta Hedging and Monte Carlo Simulation Using Excel. Palgrave Macmillan, 2015	
Haug, E.D.: The Compleat Guide Option Pricing Formula. McGraw-Hill, 2007.	
Higham, D.J.: An Introduction to Financial Option Valuation. Mathematics, Stochastics and Computation. Cambridge University Press, 2004.	
Iacus, S.M.: Option Pricing and Estimation of Financial Models with R. John Wiley & Sons, Ltd, 2011.	
Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006	
Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.	
Strauss, J. - Bisette, V. - Van Der Post, H.: Options Finance: Options Strategies with Python. Reactive Publishing, 2024.	
Strauss, J. - Bisette, V. - Van Der Post, H.: The Greeks: Options Trading Python: A critical overview of the greeks in finance. Reactive Publishing, 2024.	

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	Pénzügyi piacok és a tőzsde. A tőzsdei kereskedés.
	A hallgató képes lesz a pénzügyi piacokon eligazodni.
2.	A származékos ügyletek és alapvető jellemzőik.
	A hallgató képes lesz a származékos ügyletek értelmezésére, megismeri főbb jellemzőiket.
3.	A határidős ügyletek alapvető jellemzői.
	A hallgató képes lesz a határidős ügyletek között eligazodni.
4.	Az opciós ügylet jellemzői.
	A hallgató képes lesz az opciós ügylet értelmezésére.
5.	Egyszerű (vanilla) opciók.
	A hallgató képes lesz az opciós ügylet értelmezésére, és az opcióértékeléshez kapcsolódó egyszerűbb feladatok megoldására.
6.	Opcióárazás. – Black-Scholes modell.

	A hallgató képes lesz opcióárazási feladatok megoldására.
7.	Bináris opcióárazás.
	A hallgató képes lesz az opcióárazás bináris formájának a használatára.
8.	Opció-érzékenység: Görögök I.
	A hallgató képes lesz a görögök értelmezésére, és használatára.
9.	Opció-érzékenység: Görögök II.
	A hallgató képes lesz a görögök értelmezésére, és használatára.
10.	Opció stratégiai I.
	A hallgató képes lesz opció stratégiai kialakítására.
11.	Opció stratégiai II.
	A hallgató képes lesz opció stratégiai kialakítására.
12.	Egzotikus opciók.
	A hallgató képes lesz egzotikus opciók használatára.
13.	Reál opciók.
	A hallgató képes lesz a reálopciók használatára.
14.	Reálopció alkalmazások.
	A hallgató képes reálopciókkal kapcsolatos számítások elvégzésére.

A tantárgy neve:		magyarul:		Költségvetési kapcsolatok joga		Kódja:	GT_AGMN606-17	
		angolul:		Law of Budget and Taxes				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	0	Heti	2	GY	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Törő Emese		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a gazdasági közjog tárgy keretében tanult adójogi ismereteiket tovább bővítsék. A kurzus során az adóigazgatási eljárás szabályai mellett a három nagy adótörvény, a személyi jövedelemadó, a társasági adó és az általános forgalmi adó szabályait sajátíthatják el részletesen, adófeladatok megoldása útján a hallgatók.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető adójogi ismereteket sajátít el, amelyek révén képes eligazodni a vizsgált adónemek alapvető sajátosságai között elméleti és gyakorlati szinten egyaránt. A kurzus gyakorlatai három fő adónem köré fókuszálódnak: 1. A magánszemélyek bármilyen jogviszonyból származó adóköteles jövedelmei, valamint a természetes személyekhez kapcsolódó vállalkozási formák (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő) adózása az szja alapján. 2. A társas vállalkozások adózása a TAO alapján. 3. A fogyasztási típusú adók közül az általános forgalmi adó.								
Képesség:								
Legyen tisztában a vizsgált adónemek alanyi körével és tárgyi hatályával, az adóalap meghatározásának és az adókedvezmények érvényesítésének szabályaival.								
Legyen képes az adott jogviszony adójogi elemzésére, tudja elhelyezni az adójogi rendszerben és ismerje fel az alkalmazandó szabályokat.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. adóbevallás elkészítése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő adójogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse az egyes adónemek alkalmazásának körét annak érdekében, hogy jogszerűen teljesíteni tudja a felmerülő adókötelezettségeit, azokat magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy az adójog intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt az adókötelezettséggel járó jogviszonyok tekintetében.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Adók fogalma, csoportosítása. SZJA: Összevonás alá eső adóköteles jövedelmek, Mezőgazdasági őstermelő, kistermelő adózása, Egyéni vállalkozó adózása, Külön adózó jövedelmek, tőkejövedelmek, az egyes juttatások (cafeteria –elemek) és az ingó, ingatlan dolgok átruházása, Magánszemély külföldről származó jövedelmének adóztatása. TAO: Belföldi és külföldi illetőségű adóalanyok köre, az adóalap meghatározása, csökkentő és növelő tételek köre, adókedvezmények. ÁFA: adóalanyok köre, áfa tárgyi hatálya. A fizetendő adó, előzetesen felszámított adó és az elszámolandó áfa meghatározása, adólevonási jog. Adómentességek az áfa-ban.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
adófeladatok átbeszélése és megoldása során az adójog elmélete mellett annak gyakorlati aspektusába is betekintést nyerhetnek a hallgatók								
Értékelés								

A félév során két zárthelyi dolgozat írása egyenként legalább 50-50 %-os eredményességgel.

A követelmények pótlása és javítása:

A félévközi követelményként meghatározott zárthelyi dolgozatok megírása pótolható (javítható), ennek időpontja az utolsó szeminárium óra, valamint a vizsgaidőszakban megadott időpontok.

A zárthelyi dolgozatok 30 pontosak, tehát maximum 60 pont szerezhető.

Jegyek:

0–29 pont - elégtelen (1),

30–37 pont - elégséges (2),

38–45 pont - közepes (3),

46–52 pont - jó (4),

53–60 pont - jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

2017. évi CL. Törvény az adózás rendjéről

2017. évi CLI. törvény az adóigazgatási rendtartásról

1995. évi CXVII. Törvény a személyi jövedelemadóról

1996. évi LXXXI. Törvény a társasági adóról és az osztalékadóról

2007. évi CXXVII. törvény az általános forgalmi adóról

1990. évi XCIII. Törvény az illetékekről

Heti bontott tematika	
1. hét	Bevezetés, adójogi alapfogalmak, az adózás rendje TE: Ismeri az adó fogalmát, az adókötelezettség elemeit és megsértésének szankcióit.
2. hét	SZJA I. : Összevonás alá eső adóköteles jövedelmek TE: Ismeri az önálló és a nem önálló tevékenységek körét, a jövedelem megállapításának szabályait, az adóalapot csökkentő tételeket és az adókedvezményeket.
3. hét	SZJA II. Mezőgazdasági őstermelő, kistermelő adózása TE: Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel lehet mezőgazdasági őstermelő, illetve kistermelő, s hogyan állapítja meg az adóalapját és a fizetendő adóját.
4. hét	SZJA III. Egyéni vállalkozó adózása TE: Ismeri az egyéni vállalkozó választási lehetőségét a vszja, átalányadózás, az EVA és a KATA tekintetében, tisztában az alapvető adójogi szabályokkal.
5. hét	SZJA IV. Külön adózó jövedelmek TE: Alapos ismereteket sajátít el a tőkejövedelmek, az egyes juttatások (cafeteria –elemek) és az ingó, ingatlan dolgok átruházásához kapcsolódó adó-és illetékfizetési szabályok tekintetében.
6. hét	SZJA V. Magánszemély külföldről származó jövedelmének adóztatása TE: Ismeretekkel bír a magyar szabályozás és a Modell Egyezmény alapvető előírásairól a kettős adóztatás elkerülése tekintetében.
7. hét	SZJA VI. Gyakorló feladatok az szja körében TE: Ismeri a munkavállalót megillető pihenőidők fajtáit, mértékére, díjazására és kiadására vonatkozó szabályokat.
8. hét	1. zh. megírása: adófeladatok az szja körében
9. hét	TAO I. Belföldi illetőségű adóalanyok adózása TE: Ismeri a TAO alanyok körét, az adóalap meghatározásának szabályait és az adókedvezmények érvényesítési lehetőségeit.
10. hét	TAO II. Külföldi illetőségű adóalanyok adózása TE: Ismeri a külföldi vállalkozó és az ingatlannal rendelkező társaság külföldi tagját terhelő adófizetési szabályokat.

11. hét	ÁFA I. ÁFA tárgyi hatálya, a belföldi termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás áfa vonzata: TE: Ismeretekkel bír a belföldi termékértékesítéshez kapcsolódó fizetendő áfa, elszámolandó áfa meghatározásáról, az adólevonási jog alkalmazásáról.
12. hét	ÁFA II. A határon átnyúló termékértékesítés és beszerzés adójogi szabályai TE: Ismeri a termékexport és import, valamint az EK-n belüli termékértékesítés áfa szabályait.
13. hét	2. Zh dolgozat írása: TAO és ÁFA témakörében feladatok megoldása
14. hét	Pótzárthelyi megírása: A félév során előírt 2 ZH pótlása, javítása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Befektetési döntések		Kódja:	GT_AGMN607-17	
		angolul:		Investment decisions				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Vállalati pénzügyek II.		Kódja:	GT_AGMN024	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves	0	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	-		beosztása	-
A kurzus célja,								
hogyan a korábban megszerzett vállalati pénzügyi ismeretek témakörben elmélyítse a hallgatók ismereteit a befektetésekre, befektetési döntésekre vonatkozóan Excel feladatok és esettanulmányok megoldásán keresztül.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, működtetésének és szervezésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítéshez, döntéstámogatáshoz kapcsolódó módszertani alapokat.								
Képesség:								
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen – hazai, illetve nemzetközi környezetben is.								
- Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
- Alkalmazni képes a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.								
Attitűd:								
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
- A kurzus keretében részletesen foglalkozunk a beruházási döntésekkel, a kötvény-és részvényértékeléssel, a portfólió elméleti eredményekkel és a tőkepiaci árazási modell alkalmazásaival.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tanulási folyamat az órákon történő téma feldolgozás mellett az önálló felkészülést teszi szükségessé. A hallgatóknak lehetősége nyílik az egyes témakörök elmélyítésére Excel feladatok és esettanulmányok megoldásán keresztül. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%.								
Értékelés								
Az aláírás feltétele a szemináriumokon való részvétel. A szemináriumokon kötelező a részvétel, egy félévben 3 hiányzás lehetséges.								
A gyakorlatok során a hallgatók kiselőadást tartanak a különféle befektetési formákból, emellett írásbeli dolgozat megírásával tudják teljesíteni, amelyre a TVSZ gyakorlati jegyet tárgyra vonatkozó szabályai irányadók.								
60% alatt: elégtelen (1)								
60-69%: elégséges (2)								
70-79%: közepes (3)								
80-89%: jó (4)								
90-100%: jeles (5)								

Kötelező szakirodalom:

E-learning tananyagok

Excel-ben megoldandó feladatok:

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény I. – Időérték számítás és értékpapírok értékelésének alapjai. Debrecen

Becsky-Nagy Patrícia – Fazekas Balázs (2018): Vállalati pénzügyek példatár és esettanulmány gyűjtemény II. – Befektetési és beruházási döntések. Debrecen

Tankönyvek:

Felsch Ádám – Száz János [2003]: Befektetési számítások. Példatár.

Bodie – Kane – Marcus [2005]: Befektetések. AULA Kiadó, ISBN: 963-9585-42-4

Ajánlott szakirodalom:

Brealey – Myers: Modern vállalati pénzügyek.

Heti bontott tematika	
1.	Tantárgyi követelmények ismertetése, a befektetési döntésekről. A pénz időértékének komplex alkalmazásai. TE: A hallgató megismerkedik a befektetési döntések fogalmával, alkalmazásuk lényegével, a pénz időértékének komplex alkalmazási lehetőségeivel.
3.	Beruházások értékelésének alapjai TE: A hallgató képes a beruházások értékelésére, befektetési döntések előkészítésére, meghozatalára, elemzésére, a súlyozott átlagos tőke költség alkalmazására és meghatározására.
5.	Beruházás értékelés, NPV kalkuláció excelben TE: A hallgató képes a beruházások értékelésére, befektetési döntések előkészítésére, meghozatalára, elemzésére,
7.	Beruházás értékelés, IRR kalkuláció excelben TE: A hallgató képes a beruházások értékelésére, befektetési döntések előkészítésére, meghozatalára, elemzésére,
9.	Eltérő élettartamú beruházások. TE: A hallgató képes értékelni és elemezni az eltérő élettartamú beruházásokat, és választani a befektetési lehetőségek közül.
11.	Tavaszi szünet
13.	Kötvényértékelés 1. excelben TE: A hallgatók megismerik a kötvényértékelés lényegét, módszereit.
15.	Kötvényértékelés 2., YTM, duration excelben TE: A hallgatók megismerik a kötvényértékelés lényegét, módszereit, képesek meghatározni és értelmezni a kötvényértékeléshez kapcsolódó YTM és duration mutatókat
17.	Résztvényértékelés. TE: A hallgatók megismerik a résztvényértékelés lényegét, módszereit.
19.	Hitelezés, THM TE: A hallgatók megismerkednek a hitelkalkuláció és a THM számítással
21.	Megtakarítások TE: A hallgatók megismerkednek az EBKM számításával.
23.	Lízing TE: A hallgatók megismerkednek a lízinggel kapcsolatos kalkulációkkal
25.	Állampapírok TE: A hallgatók megismerkednek az állampapírok fajtáival, kalkulációikkal.
27.	Összefoglalás, komplex feladatok. TE: A hallgatók tudása tovább mélyül a félév során feldolgozott témakörökhöz kapcsolódó komplex feladatok megoldásán keresztül.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Értékpapírjog és bankügyletek		Kódja:	GT_AGMN608-17	
		angolul:		Securities and Banking				
Felelős oktatási egység:				DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	0	V	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a monetáris politika jogi szabályozási sajátosságaival és a pénzügyi intézmények rendszerével, valamint a bankügyletek típusaival és a fizetési módok formáival és jellemzőivel. A hallgatók emellett az értékpapírjog általános és az egyes értékpapírokra vonatkozó speciális szabályozással is részletesen megismerkednek.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan speciális gazdasági jogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a bankszféra különböző intézményei és az általuk folytatott pénzügyi szolgáltatások sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A pénzügyi intézmények rendszere, a jegybank, valamint a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások működése. 2. A bankügyletek típusai és biztosítéki rendszere. 3. Az értékpapírjog általános és specifikus szabályai.								
Képesség:								
Legyen tisztában a banki szféra intézményeivel, az általuk folytatott pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások körével, biztonságos működésük követelményeivel.								
Tudja elhelyezni az egyes banki szerződéseket a bankügyletek megfelelő kategóriái között, s tudja értelmezni a szerződési biztosítékok érvényesítésének eszközeit.								
Legyen képes az egyes értékpapírok megkülönböztetésére, azok alapvető funkcióinak felismerésére.								
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. egy bank ügyfeleként a kötendő szerződések tartalmának értelmezése vagy az általa alkalmazott fizetési módok teljesítése esetén a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő bankjogi, kötelmi jogi és értékpapírjogi tudás birtokában átlássa és értelmezze a bankszektor alanyainak tevékenységét, magánemberként vagy a munkája során felmerülő speciális jogintézményeket (bankügyletek, zálogjog, fizetési módok, értékpapírok) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a bankszféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a bankügyleteket érintő kérdésekben.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A pénzügyi intézmények rendszere. A jegybank feladatai és szervezeti felépítése. A pénzügyi intézmények rendszere, a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások. A pénzügyi intézmények prudens és solvens működése. Az aktív és passzív pénzzolgáltatási ügyletek. Bankügyletek biztosítékai. Pénzforgalmi szolgáltatás, fizetési módok. Értékpapírjog általános szabályai. Kötelmi jogi papírok, testületi értékpapírok, árupapírok és egyéb sui generis értékpapírok.								

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, a témához kapcsolódó napi aktualitások feldolgozása kiselőadások keretében.

Értékelés

A félév során egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. A vizsga formája: írásbeli kollokvium.

Az értékelés ötfokozatú az alábbiak alapján:

0-50 % - elégtelen

51- 62 % - elégséges

63-77 % közepes

78 - 88 % - jó

89- 100% - jeles

Kötelező szakirodalom:

Csészy-Fézer-Hajnal-Károlyi-Petkó-Törő-Zoványi: *Az üzleti élet tranzakcióinak joga*. 2013. Debrecen, Kapitális Kft. Bankjogi ismeretek (IX. fejezet) és Értékpapírijog (XI. fejezet)

Ajánlott szakirodalom:

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.)

2013. évi CXXXIX. törvény a Magyar Nemzeti Bankról

18/2009. (VIII.6.) MNB rendelet a pénzforgalom lebonyolításáról

2017. évi CLXXXV. tv. a váltójogi szabályokról

2/1965.(I.24.) IM r. a csekkokról

285/2001.(XII.26.) Korm. r. a kötvényről

286/2001.(XII.26.) Korm. r. a kincstárjegyről

287/2001.(XII.26.) Korm. r. a letéti jegyről

1996. évi XLVIII. Törvény a közraktározásról

1997. évi XXX. Törvény a jelzálog-hitelintézetéről és a jelzáloglevélről

2001. évi CXX. Törvény a tőkepiacról a befektetési jegy vonatkozásában

Heti bontott tematika

1. hét	A pénzügyi intézmények rendszere: A kétszintű bankrendszer elemei, a jegybank és a pénzügyi intézmények szerepe és működése. TE: Ismeri a magyar bankrendszer felépítését, intézménytípusait és azok működési sajátosságait.
2. hét	A jegybank feladatai és szervezeti felépítése: monetáris politika eszközei, pénzemisszió. A monetáris tanács, az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a közgyűlés hatásköre. TE: Ismeri az MNB feladat- és hatáskörét, a pénzügyi szféra más alanyaihoz való kapcsolatát.
3. hét	A pénzügyi intézmények I. A pénzügyi intézmények rendszere, a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások fajtái és működési sajátosságai. A bank, szakosított hitelintézet, a szövetkezeti hitelintézet által folytatott pénzügyi szolgáltatások köre. TE: Ismeri a pénzügyi szolgáltatások és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások körét, végzésének szabályait.
4. hét	A pénzügyi intézmények II. A pénzügyi intézmények állami felügyelete, a betétbiztosítás és intézményvédelem eszközei, szervei. TE: Ismeri a pénzügyi intézmények vonatkozásában az MNB által ellátott engedélyezési és felügyeleti jogkör alapvető szabályait, a kötelező és az önkéntes betétbiztosítás intézményeit.

5. hét	A pénzügyi intézmények prudens és szolvens működése: Az azonnali és a mindenkori fizetőképesség kritériumai. TE: Alapos ismereteket sajátít el azokról az előírásokról, amelyek biztosítják a pénzügyi intézmények tevékenységét.
6. hét	Az aktív pénzszolgáltatási ügyletek: A pénzhitelek és a kötelezettségvállalási hitelek. A hitel és a kölcsönszerződés elhatárolása, a bankgarancia és a faktoring sajátosságai. TE: Részletes ismeretekkel bír a bank által nyújtott hitelek jogi keretei tekintetében.
7. hét	A passzív pénzszolgáltatási ügyletek: A betétszerződés és a takarékbetét jellemzői. TE: Ismeri a betételhelyezésre szolgáló jogi konstrukciókat.
8. hét	Bankügyletek biztosítékai I.: A biztosítékok polgári jogi rendszere: a dologi biztosítékok fajtái és jellemzői. A zálogjog fogalma, fajtái és érvényesítésének szabályai. TE: Ismeri a biztosítékok szerepét, el tudja határolni a jelzálog, kézzizálog, az óvadék, és az önálló zálogjog intézményét.
9. hét	Bankügyletek biztosítékai II.: A személyi biztosítékok köre: kezesség és garancia sajátosságai. TE: Ismeri a kezesség fajtáit, különbséget tud tenni a sortartó és a készfizető, valamint a kártalanító kezesség között. El tudja határolni a kezességtől a bankgaranciát vagy garanciaszerződést.
10. hét	Pénzforgalmi szolgáltatás, fizetési módok: fizetési számla megnyitása, rendelkezési jog, a fizetési műveletek lebonyolításának szabályai. A fizetési számlák közötti fizetési módok, a fizetési számlához kötődő készpénzfizetés, a fizetési számla nélküli fizetés szabályai. TE: Ismeri a pénzforgalmi szolgáltatásnak minősülő fizetési módokat, meg tudja határozni az átutalás, az inkasszó, az akkreditív és a bankkártyás fizetés fajtáit és jellemzőit.
11. hét	Értékpapírjog I. Általános szabályok: értékpapír fogalma, típusai, fajtái és csoportosításuk. Az értékpapír előállítási módjai és átruházási szabályok. TE: Ismeretekkel bír az értékpapírrajra jellemző normatív szabályozás jelentőségével, ismeri a Magyarországon kibocsátható értékpapírfajtákat. Ismeri az okirati és a dematerializált előállítási formákat és a forgatmány jelentőségét és szerepét.
12. hét	Értékpapírjog II. Kötelmi jogi papírok: A pénzkövetelést megtestesítő értékpapírok (váltó, csekk) sajátosságai, valamint a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok (kötvény, kincstárjegy, letéti jegy, jelzálog-levél) jellemzői. TE: Ismeri a kötelmi jogviszony alapján kiállított értékpapírok fajtáit, fogalmát, kibocsátói körét, hozamát, elévülését és átruházási szabályait.
13. hét	Értékpapírjog III. A testületi értékpapírok: a részvény. A részvény fogalma, névértéke, előállítási módja, átruházása és az egyes részvényfajták sajátosságai. TE: Ismeri a részvény alapvető sajátosságait, különbséget tud tenni a törzsrészvény, az elsőbbségi részvény, a dolgozói részvény, a kamatozó részvény és a visszaváltható részvény tekintetében.
14. hét	Értékpapírjog IV. Árupapírok és egyéb sui generis értékpapírok: közraktári jegy és a befektetési jegy sajátosságai. A közraktározási tevékenység célja és feltételei, a közraktári szerződés tartalmi sajátosságai, a közraktár custodia felelőssége. A közraktári jegy sajátosságai. A befektetési alapok tevékenysége, formái, a befektetési jegy fajtái. TE: Alapos ismeretekkel bír a közraktározási tevékenység lényegi vonásait illetően, ismeri az árujegy és a zálogjegy funkcióit. Különbséget tud tenni a zártvégű és a nyílt végű befektetési alapok tevékenysége és az általuk kibocsátott befektetési jegy sajátosságai között.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetői számvitel		Kódja:	GT_AGMN609-17	
		angolul:		Management Accounting				
2025/2026/2								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	1	Heti	2	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kiss Anita		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismertesse a hallgatókkal a vállalkozások vezetésének és fejlesztésének korszerű módszereit, gyakorlati feladatait, kiemelve a vezetői számvitel fontosságát.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A számvitel feladata egy-egy gazdasági társaságról pénzügyi információk meghatározása, mérése és szolgáltatása annak érdekében, hogy ezen információk felhasználói megalapozott döntéseket hozhassanak. A megállapítás, mérés és közlés szolgálhatja a társaság külső felhasználókkal való kommunikációját. A vezetői számvitel a vállalkozás vezetői (a management) részére ad a döntésekhez információkat.								
Képesség:								
Képessé válik a hallgató a vezetői számvitel sajátosságainak elkülönítésére, valamint az alapvető összefüggések értelmezésére.								
Attitűd:								
A félév során az elméleti ismeretek mellett a gyakorlati hasznosítás lehetőségeit is elsajátítják a hallgatók.								
Autonómia és felelősség:								
Felelősséggel dönt a kurzus során szerzett ismeretek bővítéséről és fejlesztéséről.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A vezetői számvitel fogalma, költséggazdálkodás, önköltségszámítás. Gyakorlati feladatok, számpéldák megoldása.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példák, feladatokon keresztül. A példák megoldását a szemináriumi foglalkozások segítik.								
Aláírás megszerzése								
A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja meg az órák 30%-át, ami azt jelenti, hogy 3 alkalomnál több hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül.								
Értékelés								
A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik. A dolgozatok felépítése: az elméleti anyagra vonatkozó tesztek, igaz-hamis állítások és rövid kérdések (definíciók, képletek, összefüggések), valamint gyakorlati, számítási feladatok megoldása.								
A feladatsor értékelése és ezzel a végső érdemjegy kialakítása a következőképpen történik: 50% felett 2 (elégséges), 65% felett 3 (közepes), 80% felett 4 (jó), 90% felett 5 (jeles) érdemjegy adható.								
Kötelező szakirodalom:								
Kardos Barbara – Sisa Krisztina – Szekeres Bernadett – Veress Attila [2021]: Vezetői számvitel elmélet, módszertan. Saldo Kiadó, Budapest								
Sisa Krisztina – Veress Attila – Szijártó Boglárka – Frányó Zsófia [2021]: Vezetői számvitel feladatgyűjtemény. Saldo Kiadó, Budapest								
Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila [2012]: A vezetői számvitel alapjai. Saldo Kiadó, Budapest								
Letölthető: http://hdl.handle.net/2437/282319								
Kardos Barbara – Miklósyné Ács Klára – Sisa Krisztina – Veress Attila [2012]: Példatár a vezetői számvitel alapjaihoz. Saldo Kiadó, Budapest								
Letölthető: http://hdl.handle.net/2437/282335								
A digitális oktatásban használt tananyagok eléréséhez érvényes könyvtári tagság és ún. otthoni elérés funkció								

beállítása szükséges.

A dokumentum és a pdf megjelenítő védelmének megkerülése (másolás, nyomtatás, letöltés korlátozása) tilos.

Jánosa András – Paál Éva [2001]: Számvitelszervezés és vezetés II. Perfekt, Budapest, 1. és 2. fejezetek

A szemináriumokon kiadott és megoldott számítási feladatok

Ajánlott szakirodalom:

Kondorosi Ferencné [2002]: A vezetői számvitel és elemzés alapjai. Régió Kiadó, Debrecen

Hansen, Don – Mowen, Maryanne [1997]: Management Accounting. South-Western College Publishing

Chadwick, Leslie [1999]: Vezetői számvitel. Panem-Prentice Hall

Heti bontott tematika	
1.	A vezetői számvitel fogalma, értelmezése, feladata, kapcsolata a pénzügyi számvittel TE: Ismeri a vezetői számvitel, pénzügyi számvitel közötti összefüggéseket.
3.	Költségtani ismeretek, költség, ráfordítás TE: Ismeri az állandó és változó költségeket.
5.	A költségek jellemzői, csoportosítása TE: Ismeri a költségváltozási tényezőket.
7.	Költséggazdálkodás fogalma és értelmezése TE: Ismeri a fedezeti költségszámítást.
9.	A költséggazdálkodás módszerei, költségszámítások TE: Ismeri a határköltség-számítást.
11.	Költségek elszámolása, annak céljai és lehetőségei, a költségek elszámolása a számviteli törvény szerint, a költségelszámolás gyakorlata TE: Ismeri az elsődleges költségnevet elszámolás, elsődleges költségnevet, másodlagos költséghely/költségviselő elszámolás, elsődleges költséghely/költségviselő, másodlagos költségnevet elszámolás gyakorlati módszereit.
13.	Kalkulációk és önköltség-számítás. Az önköltség-számítás tárgya, feladata és törvényi szabályozása TE: Ismeri a kalkuláció fogalmát, feladatát.
15.	Az önköltség-számítás fajtái. Előkalkuláció, közbenső kalkuláció TE: Ismeri az önköltség-számítás lehetséges sémáit.
17.	Az önköltség-számítás fajtái. Utókalkuláció TE: Ismeri az előkalkulációt, közbenső kalkulációt, utókalkulációt.
19.	Az önköltség-számítás módszerei. Osztókalkuláció TE: Ismeri az osztókalkulációt.
21.	Az önköltség-számítás módszerei. Pótlékoló kalkuláció TE: Ismeri a pótlékoló kalkulációt.
23.	Az önköltség-számítás módszerei. Normatív kalkuláció TE: Ismeri a normatív kalkulációt.
25.	Az önköltség-számítás módszerei. Vegyes kalkuláció TE: Ismeri a vegyes kalkulációt.
27.	Összefoglalás TE: Alapos ismeretekkel rendelkezik a vezetői számvitelről, a költséggazdálkodásról, az önköltség-számítás és költségelszámolás területeiről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kis- és közepes vállalkozások menedzsmentje				Kódja:	GT_AGMN501-17
		angolul:							
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	2	GY	4	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Hernádi László		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása:	
A kurzus célja, hogy a hallgatók oktatói irányítás mellett jelenlegi vagy jövőbeli vállalkozások számára feladatmegoldást végezzenek. Ennek során a hallgatók az általuk készített munkaterv szerint a vállalkozó által meghatározott valós üzleti problémákat oldjanak meg. A projektfeladat kidolgozása során lehetőséget kapnak arra, hogy elméleti tudásukat és feladatmegoldó készségüket a gyakorlatban is kamatoztatni tudják.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i> A kurzus elvégzése után a hallgató rendelkezik a marketing tudományág alapfogalmaival, érti a marketingkonceptió lényegét. Megérti és alkalmazza a piacszegmentáció, a fogyasztói és szervezeti vásárlói magatartás, a vállalati gyakorlatban alkalmazott marketingeszközök (marketing-mix) és a marketingrendszer működtetésének összefüggésrendszerét. Birtokában van az alapvető piackutatási, információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. Elsajátította a marketing tudományágának az alapvető szakmai szókincsét, azt használni tudja.									
<i>Képesség:</i> A hallgató képessé válik egy szervezet marketing folyamatainak menedzselésére, marketing eszköztárának adott üzleti szituációban való alkalmazására. Képes alapvető összefüggések feltárására, elemzésére, következtetések levonására, ezek alapján döntést előkészítő javaslatok megfogalmazására. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel, alkalmas projektben, csoportos feladatmegoldásban való részvételre.									
<i>Attitűd:</i> A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató a megfelelő tudás birtokában pozitív hozzáállással kezeljen egy üzleti problémát. Törekszik az új információk befogadására, új szakmai ismeretekre, nyitott a vállalkozás környezetének változásai iránt. Projektben, munkacsoportokban szívesen vállal feladatot.									
<i>Autonómia és felelősség:</i> A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a marketing funkcióhoz kapcsolódó feladatát önállóan ellássa, egyszerűbb szakmai elemzéseket elvégezzen, prezentációkat tartson. Munkáját a szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartásával végzi, azért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A vállalkozó, vállalkozás, kis- és középvállalat fogalma. A vállalkozás gazdasági, szociológiai és pszichológiai elméletei. A vállalkozói jellemzők és a vállalkozói döntésre ható tényezők. A kisvállalat szerepe a gazdaságban. A kisvállalatok alapítása, felkészülés az új vállalkozásra. Az üzleti terv tartalma, szerkezete, az üzleti tervezés folyamata. A kisvállalatok tevékenységi rendszere: a marketing– a piackutatás, a marketingmix. Az innováció – az innováció típusai, az innovációs ötletek forrásai. Az emberi erőforrás gazdálkodás jellemzői és feladatai. A logisztika – anyagi folyamatok és készletek. A termelés és szolgáltatás típusai, a termelés tevékenységrendszer. Pénzügyi elemzés és tervezés, költséggazdálkodás és árképzés. A kisvállalati válságkezelés, megszűnés és újrakezdés. A franchise és az ipari park. A hálózatosodás és a klaszter. Etika a kisvállalati gyakorlatban.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Előadások, tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és az ajánlott irodalom anyagából. Az előadásokon és a gyakorlatokon való aktív részvétel. A félév során el kell készíteni egy projektmunkát, melynek folyamata: a helyzet értékelése – a problémák meghatározása – a megoldási változatok kidolgozása – az eredmények előrejelzése – a megfelelő változat kiválasztása – a megvalósíthatóság tervezése.									
Értékelés									

Írásbeli és szóbeli vizsga.

A félévi munka értékelésének szempontjai: zárthelyi – 20%
kutató- és projektmunka – 40%
vizsga – 40%

A vizsga ponthatárai: 0 - 59 pont elégtelen
60 - 69 pont elégséges
70 - 79 pont közepes
80 - 89 pont jó
90 -100 pont jeles

Kötelező szakirodalom:

Az előadáson elhangzottak

Fülöp Gy.: Kisvállalati gazdálkodás. AULA Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 963 9585 31 9

Ajánlott szakirodalom:

R.D. Hisrich-M.P. Peters: Vállalkozás. Akadémiai Kiadó, Bp., 2001. c.könyvből a II. rész (117-317 o.) és a IV/4. rész (573-618 o.)

Ernst and Young: Üzleti tervezés. Ernst and Young Kft., Bp., 2003.

Gyakorlati tudnivalók az Európai Unióról. Kézikönyv. Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Budapest, 2003.

Haraszi M.: Franchising a vállalkozók csodafegyvere? Trademark Kft. Budapest, 2002.

Hevesi Zs.: Vállalkozói kézikönyv. KJK. Budapest, 2005.

Szerb L.: Kisvállalati gazdaság- és vállalkozástan. Pécsi Tudományegyetem Kiadója, Pécs, 2006.

Pálkás J.: Vállalkozások szervezése. LSI Oktatóközpont, Budapest, 2000.

Vecsenyi J.: Vállalkozás. Az ötlettől az újrakezdésig. AULA Kiadó, Bp., 2003.

Witt, F.K.-Witt, K.: Controlling kis- és közép vállalkozások számára. Springer Hungarica, Budapest, 2004

Heti bontott tematika	
1.	A vállalkozó, vállalkozás, kis- és közép vállalat fogalma. TE* Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
3.	A vállalkozás gazdasági, szociológiai és pszichológiai elméletei. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
5.	A vállalkozói jellemzők és a vállalkozói döntésre ható tényezők. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
7.	A kisvállalat szerepe a gazdaságban. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
9.	A kisvállalatok alapítása, felkészülés az új vállalkozásra. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
11.	Az üzleti terv tartalma, szerkezete, az üzleti tervezés folyamata. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
13.	A kisvállalatok tevékenységi rendszere: a marketing– a piackutatás, a marketingmix. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
15.	Az innováció – az innováció típusai, az innovációs ötletek forrásai. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
17.	Az emberi erőforrás gazdálkodás jellemzői és feladatai. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
19.	A logisztika – anyagi folyamatok és készletek. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
21.	A termelés és szolgáltatás típusai, a termelés tevékenységrendszer. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
23.	Pénzügyi elemzés és tervezés, költség-gazdálkodás és árképzés. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
25.	A kisvállalati válságkezelés, megszűnés és újrakezdés. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása
27.	A franchise és az ipari park. A hálózatosodás és a klaszter. Etika a kisvállalati gyakorlatban. TE Az előadás anyagának gyakorlati szintű tárgyalása

TE* tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		E-kereskedelem				Kódja:	GT_AGMN401-17
		angolul:		E-commerce					
Felelős oktatási egység:				Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Lengyel Péter József		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
A hallgatóknak előképzettségüktől függetlenül készség szinten el kell sajátítani azokat az e-kereskedelemben használt fogalmakat, eszközöket, melyek egy felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember gyakorlati munkájában szükségesek lehetnek. További cél, hogy a hallgatók elsajátítsák, miként tudják üzleti vállalkozásaikat az internetes kereskedelmen keresztül hatékonyabbá tenni, hogyan tudnak egy webáruházat menedzselni és mindezek logisztikai és informatikai háttérét megteremteni. Ezen felül bemutatásra kerülnek azok a módszerek, melyekkel sokkal hatékonyabbá válik a fogyasztók tulajdonságainak feltárása és ennek megfelelően a számukra szükséges termékpaletták és szolgáltatások kialakítása.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Birtokában van a legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma megoldási módszereknek.									
Képesség:									
Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.									
Attitűd:									
Fogékony az új információk befogadására, szakmai ismeretekre és módszertanokra.									
Autonómia és felelősség:									
Munkaköri feladatát önállóan végzi, szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti. Szükség esetén munkatársi, vezetői segítséget vesz igénybe.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
Alapfogalmak, Megvalósítást támogató eszközök, Kommunikációs és fizetési megoldások, Webshop jellemzői, telepítése, használata. Google eszközök használata.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Az órán bemutatott e-kereskedelmet támogató online eszköz önálló és csoportos használata.									
Értékelés									
A félév sikeres elvégzéséhez az elearning kurzusban kiírt tevékenységeket kell teljesíteni.									
Szerezhető pontszámok:									
- Gyakorlati tevékenységek: 60 pont (az egyes feladatok pontszáma az adott feladatnál van feltüntetve)									
- Beadandó dolgozat: 30 pont									
- Teszt: 10 pont									
Az tevékenységek esetében elérendő minimum pontszám nincs!									
Osztályozás az összes megszerzett pont alapján történik a következők szerint:									
0 - 59: elégtelen (1)									
60-69: elégséges (2)									
70-79: közepes (3)									
80-89: jó (4)									
90-100: jeles (5)									
Kötelező szakirodalom:									
Gyakorlatokon bemutatott prezentáció, internetes források									

Ajánlott szakirodalom:

Kiadó. ISBN: 978-963-454-205-8.

Husztly, L. (2019). Az e-kereskedelem jogi szabályozása. Budapest: HVG-ORAC Kiadó. ISBN: 978-963-258-456-2.

Kovács, E. (2021). Digitális marketing és e-kereskedelem. Budapest: Typotex Kiadó. ISBN: 978-963-279-807-4.

Németh, A. (2020). Online kereskedelem és webáruház menedzsment. Pécs: Pécsi Tudományegyetem Kiadó. ISBN: 978-963-429-292-1.

Laudon, K. C., & Traver, C. G. (2020). E-commerce 2020: Business, Technology and Society (16th ed.). Pearson. ISBN: 978-1292349960.

Turban, E., Outland, J., King, D., Lee, J., Liang, T. P., & Turban, D. C. (2021). Electronic Commerce 2021: A Managerial and Social Networks Perspective (9th ed.). Springer. ISBN: 978-3030573375.

Schneider, G. P. (2020). E-commerce: Strategy, Technology, and Implementation (13th ed.). Cengage Learning. ISBN: 978-0357694932.

Heti bontott tematika	
1.	E-kereskedelem alapfogalmak TE*. Ismeri az E-kereskedelem területeit
2.	Elektronikus kereskedelmi rendszer kialakításának szempontjai és lépései TE. Ismeri egy webshop tervezésének, kialakításának lépéseit
3.	Kommunikációs megoldások. Fizetési megoldások. TE. Ismeri, hogy milyen kommunikációs és fizetési megoldásokat lehet és érdemes használni
4.	Webshop jellemzői, felépítése TE. Ismeri a piacon elérhető online webshop szolgáltatókat és webshop motorokat.
5.	Webshop feltöltése kötelező adatokkal, termékekkel TE. Képes egy webshopot termékekkel feltölteni.
6.	Fizetési és szállítási módok beállítása TE. Képes egy webshopot paraméterezni
7.	E-marketing eszközök használata TE. Ismeri az e-kereskedelemben használható hatékony marketing eszközöket.
8.	Beszámoló TE
9.	Google eszközök használata TE. Ismeri a Google által biztosított e-kereskedelmet támogató szolgáltatásokat.
10.	Webanalitika TE. Értelmezni tudja a webanalitikában használatos mutatókat.
11.	Google Analytics használata TE. Készség szinten tudja használni a Google Analytics alkalmazást.
12.	Keresőmarketing TE. Tisztában van azzal, hogy lehet egy webshop láthatóságát növelni.
13.	Kriptovaluták TE Ismeri a kriptovaluták szerepét az e-kereskedelemben
14.	Beszámoló TE

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Nonprofit és kisvállalati marketing		Kódja:	GT_AGMN402-17	
		angolul:						
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	X	Heti	0	Heti	2	Gyak.	3	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Fehér András	beosztása:	docens
A kurzus célja,								
A hallgatók megismertetése a nonprofit és kisvállalati marketing alapjaival.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a marketing fogalmát, koncepcióját, eszközrendszerét és módszertanát az üzleti és nonprofit szférában. Ismeri a marketing szerepét a vállalat, intézmény működésében, a marketing kapcsolatát a szervezet más folyamataival, funkcióival.								
Képesség:								
Képes marketing és kereskedelmi döntéseket előkészítő marketingkutatói feladatok előkészítésére, a kutatási terv megfogalmazására, és a kutatás lebonyolítására, az alapvető összefüggések elemzésére.								
Attitűd:								
A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a hallgatók megismerkednek a nonprofit szektor kialakulásával, sajátosságaival, a marketing eszköztárának alkalmazási lehetőségeit ezen környezetben, a kisvállalatok hazai sajátosságaival, a KKV-k körében alkalmazható marketingeszközök körével, alkalmazásuk speciális feltételeivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az első öt hét során a hallgatók oktató felügyelete mellett gyakorlaton feldolgozták a heti bontott tematikában foglalt első öt témakört.								
A félév további részében (márc.23-tól) a hallgatók távoktatásban sajátítják el az előírt szakmai kompetenciákat, ismereteket. A távoktatás során az oktató előző munkanapon a hallgatók rendelkezésére bocsátja a tananyagot ppt formában. A tananyag mélyebb megértése érdekében az oktató a hallgatók rendelkezésére bocsájthat szakmai, tudományos cikkeket, esettanulmányokat.								
Az órákon való részvétel:								
A Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában foglaltak alapján a gyakorlatokon való részvétel kötelező, ami a félévvégi aláírás megszerzésének a feltétele. A mulasztás a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatnak megfelelő lehet. Oktatóink a hiányzásokat az egész félévre vonatkozóan állapítják meg (a digitális oktatás előtti hetek gyakorlati részvételeit és hiányzásait is beszámítva). A jelenlét ellenőrzésének módja: óra eleji teszt jellegű számonkérés az e-learning rendszerben.								
Az óra eleji teszt jellegű számonkérés menete:								
az órarendi időpont elején, az előző heti gyakorlat anyagából, tesztjellegű, rövid (legfeljebb 10 perces) számonkérés történik. A tesztet az e-learning rendszer időzítés beállítási lehetőségeit használva bonyolítjuk le, elengedhetetlen tehát a hallgatók megfelelő időpontban való pontos jelenléte a rendszerben.								

Értékelés

A hallgatók értékelése vizsgaidőszakban írt írásbeli (tesztjellegű) vizsgával történik. A ponthatárok (százalékosan):
0-60%-elégtelen
61-70%-elégséges
71-80%-közepes
81-90%-jó
91-100%-jeles

A hallgatóknak lehetőségük van többletfeladatként (a vizsgába beszámítva) +10%-ért egy beadandó készítésére (tehát a beadandó elkészítése nem követelménye a tárgy teljesítésének) a beadandó leadási határideje május 15. 24.00. A beadandót prezentáció formájában kell elkészíteni és az e-learning rendszerbe a megadott határidőig felölteni. A dolgozat témája: egy választott nonprofit szervezet bemutatása. Kitérve a szervezet céljaira és a célokat indukáló problémákra.

Az óra eleji rövid számonkérés nem része a végső jegynek.

Kötelező szakirodalom

Reketttye Gábor: Kisvállalati marketing. Akadémiai Kiadó, 2008

Chikán Attila: Vállalatgazdaságtan. Aula Kiadó, 2008

Hetesi Erzsébet, Veres Zoltán: Nonbusiness marketing. Akadémiai Kiadó, 2013

Ajánlott irodalom

Bauer András - Berács József: "Marketing" Aula Könyvkiadó, 1998.

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelmények ismertetése, nonprofitmarketing bevezető TE*Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
3.	A KKV-k sajátosságai TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
5.	Piacorientáció TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
7.	Innováció TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
9.	Az innováció menedzselése TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
11.	Tavaszi szünet
12.	Projektmenedzsment TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
14.	A nonprofit marketing értelmezése, a nonprofit szektor kialakulása TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
16.	Társadalmi célú marketing TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
18.	Településmarketing + esettanulmány TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
20.	Kulturális marketing + esettanulmány TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
22.	Sportmarketing + esettanulmány TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
24.	Politikai marketing TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása
26.	Profitorientált vállalatok nonprofit jellegű tevékenységei TE Az előadásanyag gyakorlati szintű tárgyalása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kockázatitőke-finanszírozás		Kódja:	GT_AGMN603-17	
		angolul:		Venture capital				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x	Heti	0	Heti	2	gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező		Féléves	0	Féléves	28			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Fazekas Balázs		beosztása:
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása
A kurzus célja,								
hogy bővítse a Hallgatók eddigi ismereteit a vállalatfinanszírozás területén a kockázatitőke-finanszírozással.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.								
Képesség:								
Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események komplex következményeinek meghatározására.								
Attitűd:								
Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.								
Autonómia és felelősség:								
Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerhetik a kockázati tőke finanszírozás folyamatát, egyedi jellemzőit, szerepét a finanszírozási források között, valamint hatását a portfólió-vállalkozásokra. A nemzetközi valamint magyarországi fejlődéstörténete a kockázati tőkének szintén bemutatásra kerül különös figyelmet szentelve az aktuális trendeknek. Továbbá tárgyalásra kerülnek olyan témakörök, mint az állami szerepvállalás kérdése és az informális kockázatitőke-piac, melyek fontos szerepet játszanak a kockázatitőke-ágazat működése terén.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A tanulási folyamat az órákon feldolgozott témák otthoni lesajátítását teszi szükségessé. Ezen felül A hallgatóknak lehetősége nyílik egyes témakörök egyéni, illetve csoportos feldolgozására és előadására.								
Értékelés								
Aláírás megszerzésének feltétele:								
Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								
Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:								
Zárthelyi dolgozat megírásának lehetősége:								
A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI.								

rész 7. § (4) b) pont alapján a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, aminek pótlására legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében sor kerül. A második pótlásra (az első pótlás sikertelensége esetén) legkésőbb a vizsgaidőszak végéig biztosítunk lehetőséget.

Zárthelyi dolgozat tartalma és felépítése:

A zárthelyi dolgozatok a teljes félév anyagát tartalmazzák. A zárthelyi dolgozatok kérdései az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Zárthelyi dolgozat értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A Hallgatóknak a félév során lehetősége van kiscsoportos (2-3 fő) előadás tartására, amivel maximálisan 10 százalékpont többletpontszám érhető el, ez a zh teljesítményhez hozzáadódik. A plusz pontok csak akkor vehetők figyelembe, amennyiben az írásbeli dolgozat legalább elégséges szinten megírásra kerül.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Az előadások anyaga.

Jáki Erika (szerk) (2021): Kockázati tőkefinanszírozás elméleti kérdései. Akadémia Kiadó. Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Becskyné Nagy Patrícia (2008): *A kockázati tőke hozzáadott és „elvett” értéke*. Doktori értekezés, Debreceni Egyetem. 255. o.

Fazekas Balázs (2018): *Élet a piaco túl – Az állami háttérű kockázati tőke-finanszírozás elmélete és gyakorlata a magyarországi tapasztalatok tükrében*. Doktori értekezés, Debreceni Egyetem. 255. o.

Jáki Erika - Berlinger Edina - Lovas Anita - Csepely Gábor (2018): *Szemelvények a vállalatfinanszírozás témaköréből I.* Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest

Karsai Judit (2017): *Furcsa pár. Az állam szerepe a kockázati tőke-piacon Kelet-Európában*. Közgazdasági Szemle Alapítvány. Budapest

Karsai Judit (2012): *A kapitalizmus új királyai - Kockázati tőke Magyarországon és a közép-kelet-európai régióban*. Közgazdasági Szemle Alapítvány. Budapest

Makra Zsolt (szerk.) (2006): *A kockázati tőke világa*. Aula Kiadó Kft. Budapest

Heti bontott tematika	
29.	Tantárgyi követelmények ismertetése. A kockázati tőke tulajdonságai. A Hallgató megismeri a kockázati tőke-finanszírozás alapvető jellemzőit.
31.	A magántőke-befektetések jellemzői, a kockázati tőke helye a magántőke ágazatban. A Hallgató megismeri a magántőke-piac alapvető jellemzőit.
33.	A kockázati tőke fejlődéstörténete. A Hallgató megismeri a kockázati tőke jellemzőinek kialakulását.
35.	A befektetési folyamat lépései és jellemzői a kockázati tőke-finanszírozás során. (I.) A Hallgatók megismerkednek a befektetések kiválasztásával és értékelésével kapcsolatos alapokkal.
37.	A befektetési folyamat lépései és jellemzői a kockázati tőke-finanszírozás során. (II.) A Hallgatók megismerik a kockázati tőkések és portfólióvállalkozások együttműködését.
39.	A kockázati tőke keresleti oldalának bemutatása. A startupok és a startup-ökoszisztéma megismerése. A Hallgatók megismerik a startup vállalkozások jellemzőit és a működésüket befolyásoló legfontosabb környezeti tényezőket és intézményeket.
41.	A fiatal, innovatív vállalkozások értékelése és az értékelés során felmerülő problémák. A VC módszer. A Hallgatók megismerik a fiatal és innovatív vállalkozások értékelési lehetőségeit.
43.	Az értéktérítés folyamata a kockázati tőke-finanszírozásban. A portfólió-

	vállalkozásokból történő kiszállási módok. A Hallgatók megismerik a kockázati tőkések hozzáadott értéket teremtő tevékenységeit és a kiszállási lehetőségeket.
45.	Az informális kockázatitőke-piac jellemzői, az üzleti angyalok és az angyalhálózatok. A Hallgatók megismerkednek az angyaltőke jellemzőivel.
47.	Az állami szerepvállalás eszközei és hatása a kockázatitőke-piacon. A hallgatók megismerik az állami szerepvállalás okait, eszközrendszerét, előnyeit és hátrányait elméleti és empirikus szempontból.
49.	Nemzetközi trendek a kockázatitőke-finanszírozásban. A Hallgatók megismerik a kockázati tőke teljesítményét a nemzetközi tapasztalatok alapján.
51.	A kockázatitőke-finanszírozás múltja, jelene és potenciális fejlődési pályái Magyarországon. A Hallgatók megismerik a magyarországi piac jellemzőit.
53.	Esettanulmányok feldolgozása, hallgatói prezentációk. A Hallgatók esettanulmányok feldolgozásán keresztül szintetizálhatják az elsajátított elméleteket és gyakorlati aspektusokat.
55.	Zh. megírása

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Munkajogi és társadalombiztosítási ismeretek		Kódja:	GT_AGMN506-17		
		angolul:		Introduction to Labour Law and Social Security Insurance					
Felelős oktatási egység:		DE GTK Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet							
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	+	Heti	2	Heti	2	V	5	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Törő Emese		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:				beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerkedjenek a verseny- és a közsférában létesíthető foglalkoztatási jogviszonyok fajtáival és tartalmi sajátosságaival, különös tekintettel az individuális munkajog jellemzőire. A tipikus munkaviszony jellemzői mellett a hallgatók betekintést nyernek az atipikus munkaviszonyok speciális jogi szabályozásába is, valamint a kollektív munkajog intézményeibe. A kurzus keretében bemutatásra kerülnek a társadalombiztosítási jog alapvető rendelkezései is, amelynek során a hallgató megismerkedhetnek az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások formáival és feltételeivel, valamint az ellátások fedezetével.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
A hallgató olyan alapvető munkajogi ismereteket sajátít el, melyek révén képes eligazodni a különböző foglalkoztatási jogviszonyok alapvető sajátosságai között. A kurzus előadásai három fő tématerület köré fókuszálódnak: 1. A verseny- és közsféra foglalkoztatási jogviszonyainak rendszere, foglalkoztatási formák elhatárolási szempontjai. 2. A munkaviszony tipikus szabályai, valamint az atipikus munkaviszony formái és jelentőségük. 3. A társadalombiztosítási jog alapvető szabályai.									
Képesség:									
Legyen tisztában a különböző foglalkoztatási formákra jellemző speciális sajátosságokkal, ismerje azok tartalmi sajátosságait.									
Tudja elhelyezni a munkavégzési formák között a tanult jogviszonyokat, ismerje az elhatárolási szempontjaikat. Legyen tisztában az egyes egészség- és nyugdíjbiztosítási ellátások igénybevehetőségének formáival és feltételeivel, az egyes foglalkoztatási jogviszonyokhoz kapcsolódó járulékfizetési szabályokkal.									
Legyen képes az adott foglalkoztatási jogviszony – elsősorban a munkaviszony - esetén a létesítésére, a tartalmi sajátosságaira és a megszüntetésére vonatkozó alapvető szabályok felismerésére, illetve meghatározására.									
Tudja alkalmazni a gyakorlatban, pl. munkába lépése esetén a létesítendő foglalkoztatási jogviszony tekintetében a tantárgy tanulásakor megszerzett ismereteket.									
Attitűd:									
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő munkajogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra foglalkoztatási jogviszonyainak típusait, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (munkaszerződés, tanulmányi szerződés, versenytildalmi megállapodás kötése, munkaviszony módosítása, megszüntetése esetén) magabiztosan és szakmailag megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa.									
Autonómia és felelősség:									
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a munkajog és társadalombiztosítás intézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten jogilag megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a foglalkoztatási jogviszony formáit és tartalmát érintő kérdésekben.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A munkajog rendszere, tagozódása. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái és rendszere a verseny- és közsférában. Az egyéni és a társas vállalkozás keretében végzett munka jogi sajátosságai. A munkaviszony létesítése, alanyi köre. A munkaszerződés tartalmi elemei. A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei (átírányítás, kiküldetés, kirendelés). A munkaidő szabályozása. A pihenőidő fajtái és jellemzői. A munka díjazásának szabályai. A cafetéria munka- és adójogi szabályai. A munkajogi kártérítési felelősség. A munkaviszony megszűnése és megszüntetése. Atipikus munkaviszonyok. A kollektív munkajog intézményei. A társadalombiztosítás jellege, a biztosítottak köre. Az egészségügyi ellátások formái és feltételei. A nyugdíjrendszer pillérei, a saját jogú és hozzátartozói nyugellátások köre. A rehabilitációs ellátások formái. A járulékfizetés szabályai.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

előadás, igény szerint konzultáció, szemináriumon a joggyakorlat megismerése jogesetek bemutatásán keresztül

Értékelés

A félév során egy zárthelyi dolgozat megírására kerül sor. A vizsga formája: írásbeli kollokvium.

Az értékelés ötfokozatú az alábbiak alapján:

0-50 % - elégtelen

51- 62 % - elégséges

63-77 % közepes

78 - 88 % - jó

89- 100% - jeles

Kötelező szakirodalom:

KÁROLYI-PRUGBERGER-TÖRŐ: *Munkajog és társadalombiztosítás*, 2016. Bíbor Kiadó, Miskolc. ISBN 978-615-5536-16-8

2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről

Ajánlott szakirodalom:

BANKÓ Zoltán, BERKE Gyula, KISS György: *Kommentár a munkatörvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvényhez*. 2017. NET jogtár.

PRUGBERGER Tamás, TÖRŐ Emese: *Szociális és jogdogmatikai problémák a munkaviszony megszűnése és megszüntetése körül*. Magyar Jog. 2018. január, pp. 40-50.

PRUGBERGER-NÁDAS: *Európai és magyar összehasonlító munka-és közszolgálati jog*. Wolters Kluwer Kiadó, Budapest, 2014. ISBN 978963295404 217.

PRUGBERGER Tamás: *Magyar munkajogi reform európai kitekintéssel*. Novotni Kiadó, Miskolc, 2013.

Heti bontott tematika

1. hét	A munkajog rendszere, tagozódása: A munkajog jogági sajátosságai, a diszpozitív és a kógens szabályozás értelmezése. A kollektív és az individuális munkajog rendszere. A munkavégzésre irányuló jogviszonyok fajtái: A foglalkoztatási viszonyok a versenyszférában. A munkaviszony és a polgári jogi jogviszony elhatárolási szempontjai. Egyéni vállalkozó és társas vállalkozó munkavégzése. A közalkalmazotti és köztisztviselői jogviszony. TE: Ismeri a munkajog rendszerszintű tagozódását, az egyéni és a kollektív munkajog szabályozási körét a versenyszféra és a közsféra tekintetében. Ismeri a köz- és versenyszférában létesíthető munkavégzési jogviszonyok fajtáit, elhatárolási szempontjait.
2. hét	A munkaviszony létesítése, alanyi köre: A munkáltató és a munkavállaló személye. A munkaszerződés alaki és tartami követelménye. TE: Ismeri, hogy ki és milyen feltételekkel létesíthet munkaviszonyt, s a munkaszerződésnek milyen szükségképpen, kötelező és lehetséges tartalmi elemei vannak
3. hét	A munkáltató és munkavállaló jogai és kötelezettségei: A munkaviszony tartami sajátosságai, a feleket megillető jogok és terhelő kötelezettségek rendszere a munkajogi alapelvek és a tételes szabályozás alapján. A munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatás lehetőségei: A munkáltatói utasítási jog terjedelme: átirányítás, kiküldetés, kirendelés elrendelésének jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a munkáltató és a munkavállaló egymással szembeni jogait és kötelezettségeit, azok megsértésének szankcióit. Alapos ismereteket sajátít el abban a tekintetben, hogy a munkáltató egyoldalúan milyen munkaszerződéstől eltérő munkavégzésre utasíthatja a munkavállalót, s erre milyen garanciális szabályok vonatkoznak.
4. hét	A munka díjazásának szabályai: A munkabér fajtái (időbér, teljesítménybér, kombinált

	bér) és elemei. Az alaphér és a bérpótlékok szabályai, a nem rendszeres juttatások fajtái. A cafetéria munka- és adójogi szabályai: A béren kívüli juttatások rendszere, a cafetéria alkalmazási feltételei, elemei. Az adómentes, a kedvezményes és általános adózású juttatások köre, a rekreációs keret. TE: Ismeri a munkabér megállapításának lehetőségeit és szabályait, a munkabér részeként kifizetésre kerülő eseti juttatások formáit (jutalom, jutalék, prémium). Ismeri a béren kívüli juttatások alkalmazásának munkajogi és adózási szabályait.
5. hét	A pihenőidő fajtái és jellemzői: A munkaközi szünet, a napi pihenőidő, a heti pihenőidő és a szabadság kiadásának jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a munkavállalót megillető pihenőidők fajtáit, mértékére, díjazására és kiadására vonatkozó szabályokat.
6. hét	A munkaidő szabályozása: A munkaidővel kapcsolatos alapfogalmak. A teljes munkaidő, a munkaidő beosztás szabályai. A rendkívüli munkavégzés elrendelése és díjazása. TE: Részletes ismeretekkel bír a napi, heti munkaidő mértékéről és beosztásáról, az általános, egyenlőtlen, rugalmas, kötetlen és osztott napi munkaidőről, valamint a munkaidőkeret alkalmazásának céljáról.
7. hét	1. Zárthelyi dolgozat. Központban állnak a munkaviszony létesítésének szabályai, a munkaviszony tartalmi sajátosságai, a munkaidő és a pihenőidő jogszerű megállapításának szabályai. TE: Ismeri a munkaszerződés kötésének jogszerűségi kritériumait és a felek jogállását, a kialakítható munkarend szabályait és a munkavállalót megillető pihenőidők formáit és kiadásának szabályait.
8. hét	A munkajogi kártérítési felelősségi rendszer: A munkavállaló általános (szubjektív) és speciális (objektív) kártérítési felelőssége. A munkáltató kártérítési felelőssége. TE: Ismeretekkel bír a felek által a munkaviszonyból eredő károkozásért való felelősségi alakzatok alapvető szabályairól.
9. hét	A munkaviszony megszűnése és megszüntetése: A munkaviszony automatikus megszűnésének esetei. A felek jognyilatkozata általi megszüntetési formák: közös megegyezés, felmondás, azonnali hatályú felmondás jogszerűségi kritériumai. TE: Ismeri a felmondási jog feltételeit, okait, a felmondási idő, felmentési idő és végkielégítés alkalmazásának szabályait, az indoklás nélküli és a szankciós azonnali hatályú felmondás gyakorlásának jogszerűségi kritériumait.
10. hét	Atipikus munkaviszonyok formái: A vezető állású alkalmazottak köre és jogállása, a határozott idejű munkaviszony, távmunka, bedolgozói jogviszony, egyszerűsített foglalkoztatás, munkavégzés behívás alapján, munkakör megosztása, több munkáltató által létesített munkaviszony sajátosságai. TE: Ismeri az atipikus munkaviszony fogalmát, formáit és speciális szabályait.
11. hét	A kollektív munkajog intézményei: Érdekegyeztetés fórumai és jogköre. A szakszervezet jogosítványai. A kollektív szerződés megkötése, tartalma. Az üzemi tanács megválasztásának szabályai, működése, jogköre. Az európai üzemi tanács szerepe. A sztrájkjog. TE: Alapos ismeretekkel bír a munkavállalók egészét érintő munkaügyi kapcsolatok egyes intézményeiről, lényegéről.
12. hét	A társadalombiztosítás szerepe, tagozódása: a biztosítottak köre. Az egészségügyi és nyugellátások formái és feltételei. A természetbeni és pénzbeli ellátások formái és feltételei. A saját jogú és a hozzátartozói nyugellátások igénybevételi formái.

	TE: Alapos ismeretekkel bír a biztosítottak által igénybe vehető ellátások köréről és feltételrendszeréről.
13. hét	A társadalombiztosítási ellátások fedezete: a foglalkoztató és a foglalkoztatott járulékfizetésének szabályai az egyes munkavégzési jogviszonyokhoz kapcsolódóan. TE: Alapos ismeretekkel bír a biztosított magánszemély egyéni járulékfizetése, az önálló vállalkozáshoz kapcsolódó járulékfizetési kötelezettség tekintetében, valamint a kifizető (munkáltató) foglalkoztatottakhoz kapcsolódó közterhei (szócho, eho) vonatkozásában.
14. hét	Jogesetek megoldása: Középpontban a munkaviszony megszüntetésének formái, a munkajogi felelősségi rendszer, az atipikus munkaviszonyok, a kollektív munkajog és a társadalombiztosítási jog. TE: Alapos ismeretekkel bír az egyéni és a kollektív munkajog, valamint a társadalombiztosítási jog alapvető sajátosságai tekintetében.

*TE tanulási eredmények

Tantárgy neve: Start-up-ok jogi ABC-je	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : gyakorlat	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 30% elmélet, gyakorlat: 70%	
A tanóra típusa és óraszám a: gyakorlat 30 óra az adott félévben , Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők :	
A számonkérés módja: írásbeli vizsga Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok : -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5. félév	
Előtanulmányi feltételek:	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja , hogy a hallgatók A start-up-ok jogi ABC-je tárgy keretein belül megismerkedjenek a Startup fogalmával. Továbbá az induló vállalkozások jogi alapjaival, az indítással kapcsolatos teendőkkel, mind jogi, pénzügyi és számviteli szempontokból. Mindemelett megismerkednek az induló vállalkozások tervezésével kapcsolatos mechanizmusával	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Az órai előadások anyaga, ami az e-learning rendszerben megtalálható. Törő Emese (2019): Vállalkozások jogi ismeretei munkafüzet. Debreceni Egyetem, Debrecen	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség</i> stb., <i>KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
<i>Tudás:</i> Ismeri és érti az induló vállalkozásokkal kapcsolatos jogi, pénzügyi és számviteli teendőket. A hallgató képes lesz ezen a területen történő naprakész eligazodásra. <i>Képesség:</i> A hallgató megtanulja az induló vállalkozásokkal kapcsolatos legfontosabb teendőket és képes lesz alapvető összefüggéseket értelmezni és észrevenni. <i>Attitűd:</i> A hallgató törekszik az önképzésre. <i>Autonómia és felelősség:</i> Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. -	
Tantárgy felelőse (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>): Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia egyetemi docens	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) (<i>név, beosztás, tud. fokozat</i>):	

A tantárgy neve:		magyarul:		Vezetői számvitel		Kódja:	GT_AGMN609-17	
		angolul:		Management Accounting				
2025/2026/2								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	1	Heti	2	Kollokvium	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kiss Anita		beosztása:	adjunktus
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismertesse a hallgatókkal a vállalkozások vezetésének és fejlesztésének korszerű módszereit, gyakorlati feladatait, kiemelve a vezetői számvitel fontosságát.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A számvitel feladata egy-egy gazdasági társaságról pénzügyi információk meghatározása, mérése és szolgáltatása annak érdekében, hogy ezen információk felhasználói megalapozott döntéseket hozhassanak. A megállapítás, mérés és közlés szolgálhatja a társaság külső felhasználókkal való kommunikációját. A vezetői számvitel a vállalkozás vezetői (a management) részére ad a döntésekhez információkat.								
Képesség:								
Képessé válik a hallgató a vezetői számvitel sajátosságainak elkülönítésére, valamint az alapvető összefüggések értelmezésére.								
Attitűd:								
A félév során az elméleti ismeretek mellett a gyakorlati hasznosítás lehetőségeit is elsajátítják a hallgatók.								
Autonómia és felelősség:								
Felelősséggel dönt a kurzus során szerzett ismeretek bővítéséről és fejlesztéséről.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A vezetői számvitel fogalma, költséggazdálkodás, önköltségszámítás. Gyakorlati feladatok, számpéldák megoldása.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Elméleti és gyakorlati ismertek átadása illusztratív példakon, feladatokon keresztül. A példák megoldását a szemináriumi foglalkozások segítik.								
Aláírás megszerzése								
A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja meg az órák 30%-át, ami azt jelenti, hogy 3 alkalomnál több hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül.								
Értékelés								
A megszerzett ismeretek számonkérése írásbeli dolgozat formájában történik. A dolgozatok felépítése: az elméleti anyagra vonatkozó tesztek, igaz-hamis állítások és rövid kérdések (definíciók, képletek, összefüggések), valamint gyakorlati, számítási feladatok megoldása.								
A feladatsor értékelése és ezzel a végső érdemjegy kialakítása a következőképpen történik: 50% felett 2 (elégséges), 65% felett 3 (közepes), 80% felett 4 (jó), 90% felett 5 (jeles) érdemjegy adható.								
Kötelező szakirodalom:								
Kardos Barbara – Sisa Krisztina – Szekeres Bernadett – Veress Attila [2021]: Vezetői számvitel elmélet, módszertan. Saldo Kiadó, Budapest								
Sisa Krisztina – Veress Attila – Szijártó Boglárka – Frányó Zsófia [2021]: Vezetői számvitel feladatgyűjtemény. Saldo Kiadó, Budapest								
Kardos Barbara – Sztanó Imre – Veress Attila [2012]: A vezetői számvitel alapjai. Saldo Kiadó, Budapest								
Letölthető: http://hdl.handle.net/2437/282319								
Kardos Barbara – Miklósyné Ács Klára – Sisa Krisztina – Veress Attila [2012]: Példatár a vezetői számvitel alapjaihoz. Saldo Kiadó, Budapest								
Letölthető: http://hdl.handle.net/2437/282335								
A digitális oktatásban használt tananyagok eléréséhez érvényes könyvtári tagság és ún. otthoni elérés funkció								

beállítása szükséges.

A dokumentum és a pdf megjelenítő védelmének megkerülése (másolás, nyomtatás, letöltés korlátozása) tilos.

Jánosa András – Paál Éva [2001]: Számvitel-szervezés és vezetés II. Perfekt, Budapest, 1. és 2. fejezetek

A szemináriumokon kiadott és megoldott számítási feladatok

Ajánlott szakirodalom:

Kondorosi Ferencné [2002]: A vezetői számvitel és elemzés alapjai. Régió Kiadó, Debrecen

Hansen, Don – Mowen, Maryanne [1997]: Management Accounting. South-Western College Publishing

Chadwick, Leslie [1999]: Vezetői számvitel. Panem-Prentice Hall

Heti bontott tematika	
1.	A vezetői számvitel fogalma, értelmezése, feladata, kapcsolata a pénzügyi számvittel TE: Ismeri a vezetői számvitel, pénzügyi számvitel közötti összefüggéseket.
3.	Költségtani ismeretek, költség, ráfordítás TE: Ismeri az állandó és változó költségeket.
5.	A költségek jellemzői, csoportosítása TE: Ismeri a költségváltozási tényezőket.
7.	Költség-gazdálkodás fogalma és értelmezése TE: Ismeri a fedezeti költség-számítást.
9.	A költség-gazdálkodás módszerei, költség-számítások TE: Ismeri a határköltség-számítást.
11.	Költségek elszámolása, annak céljai és lehetőségei, a költségek elszámolása a számviteli törvény szerint, a költség-számolás gyakorlata TE: Ismeri az elsődleges költség-nem elszámolás, elsődleges költség-nem, másodlagos költség-hely/költség-viselő elszámolás, elsődleges költség-hely/költség-viselő, másodlagos költség-nem elszámolás gyakorlati módszereit.
13.	Kalkulációk és önköltség-számítás. Az önköltség-számítás tárgya, feladata és törvényi szabályozása TE: Ismeri a kalkuláció fogalmát, feladatát.
15.	Az önköltség-számítás fajtái. Előkalkuláció, közbenső kalkuláció TE: Ismeri az önköltség-számítás lehetséges sémáit.
17.	Az önköltség-számítás fajtái. Utókalkuláció TE: Ismeri az előkalkulációt, közbenső kalkulációt, utókalkulációt.
19.	Az önköltség-számítás módszerei. Osztókalkuláció TE: Ismeri az osztókalkulációt.
21.	Az önköltség-számítás módszerei. Pótlékoló kalkuláció TE: Ismeri a pótlékoló kalkulációt.
23.	Az önköltség-számítás módszerei. Normatív kalkuláció TE: Ismeri a normatív kalkulációt.
25.	Az önköltség-számítás módszerei. Vegyes kalkuláció TE: Ismeri a vegyes kalkulációt.
27.	Összefoglalás TE: Alapos ismeretekkel rendelkezik a vezetői számvitelről, a költség-gazdálkodásról, az önköltség-számítás és költség-számolás területeiről.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Szolgáltatásmarketing		Kódja:	GT_AGMN404-17		
		angolul:		Services Marketing					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Marketing és Kereskedelem Intézet, Marketing Tanszék					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	X	Heti	2	Heti	0	K	3	magyar	
Levelező		Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Kiss Marietta		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
megismerjék a szolgáltatásmarketing alapvető összefüggéseit és annak speciális marketing-eszközrendszerét. A kurzus aktuális és átfogó képet kíván nyújtani a szolgáltatásmarketingről, kiemelt hangsúllyal kezelve a fogyasztói elégedettség és a szolgáltatásminőség kérdését. A hallgatók a szolgáltatásmarketing alapjaival a marketingstratégiába illesztve ismerkedhetnek meg, az elmélet és a gyakorlat közti hidat az elméleti koncepciókra hozott gyakorlati példák teremtik meg. A kurzus nem csupán a szolgáltatóvállalatok számára alapvetően fontos tevékenységként értelmezi a szolgáltatásmarketinget, hanem a versenylőny forrásaként is a fizikai termékeket előállító vállalatok számára. A kurzus végső célja, hogy a mai üzleti környezet megértéséhez – és az abban való sikeres helytálláshoz – elengedhetetlen ismereteket és képességeket nyújtson.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- A hallgató rendelkezik a szolgáltatásmarketing alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, összefüggéseinek ismeretével. - Átfogóan ismeri a szolgáltatásmarketing szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. - Ismeri a szolgáltatásmarketing szakterülethez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert. - Ismeri a szolgáltatásmarketing fogalmát, koncepcióját, eszközrendszerét és módszertanát az üzleti és nonprofit szférában. Ismeri a szolgáltatásmarketing szerepét a vállalat, intézmény működésében, a szolgáltatásmarketing kapcsolatát a szervezet más folyamataival, funkcióival. - Ismeri a fogyasztói, vevői magatartás folyamatát szolgáltatások esetén. - Birtokában van a szolgáltatásmarketing-tudomány alapvető szakmai szókincsének.									
Képesség:									
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez a szolgáltatásmarketing területén, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin - és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi környezetben is. - Elvégzi a szolgáltatásmarketing szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések alapfokú analízisét, az összefüggéseket szintetizálja, és adekvát értékelő tevékenységet folytat. - Képes a szolgáltatásmarketing rövid és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a gyors piaci változások felismerésére, azokhoz való alkalmazkodásra. - Képes marketingdöntéseket előkészítő marketingkutatói feladatok előkészítésére, a kutatási terv megfogalmazására, és a kutatás lebonyolítására, az alapvető összefüggések elemzésére szolgáltatóvállalatoknál. - Képes a szolgáltatóvállalatok marketing adatbázisainak kezelésére, a szekunder marketingkutatói információk és adatok elemzésére. - Megérti és használja a szolgáltatásmarketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát. - Képes felismerni a szolgáltatásmarketing-problémákat, megoldásukat megtervezi, megvalósítja.									
Attitűd:									
- Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra a szolgáltatásmarketing területén, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. - Törekszik szolgáltatásmarketing-tudásának fejlesztésére.									
Autonómia és felelősség:									
- Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal. - Szakmai útmutatás alapján végzi átfogó és speciális szolgáltatásmarketing szakmai kérdések végiggondolását, és rendelkezésére álló források alapján történő kidolgozását. - Felelősséggel részt vállal szolgáltatásmarketing szakmai nézetek kialakításában, indoklásában. - Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus a következő témaköröket öleli fel: A szolgáltatások fogalma, típusai; A szolgáltatások menedzsmentjének									

sajátosságai; A szolgáltatások pozicionálása; Fogyasztói magatartás a szolgáltatásoknál; Szolgáltatásminőség; Vevői elégedettség és vevőmegtartás; Panaszkezelés; A szolgáltatástermék; Szolgáltatások árazása; Az értékesítés lehetőségei a szolgáltatásoknál; A szolgáltatások kommunikálása; Szolgáltatási folyamatok és rendszerek; A szolgáltatások megfogható elemei; Az emberierőforrás-menedzsment szerepe a szolgáltatásokban; Nemzetközi szolgáltatásmarketing; Sikeres szolgáltatási stratégiák.	
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek	
Előadások (az előadás diáit a hallgatók tanulási céljából megkapják), tantermi vita, megbeszélés, otthoni felkészülés a kötelező és opcionálisan az ajánlott irodalomból, online házi és gyakorló feladatok.	
Értékelés	
Az előadásokon való aktív részvétel elvárt. A házi feladatok megoldására egy hét áll a rendelkezésre, későbbi beadása naponta 20%-kal csökkenti az egyébként érte kapott pontot. A félév írásbeli vizsgával zárul. A félév végi jegy a következőképpen áll össze (a jobbik eredmény lesz figyelembe véve): A opció: írásbeli vizsga: 100% B opció: online házi feladatok: 20% ÉS írásbeli vizsga: 80% Érdemjegyek: 0–50% elégtelen (1) 51–62% elégséges (2) 63–74% közepes (3) 75–86% jó (4) 87–100% jeles (5)	
Kötelező szakirodalom:	
KENESEI ZSÓFIA–KOLOS KRISZTINA (2014): Szolgáltatásmarketing és -menedzsment. Alinea Kiadó, Budapest	
Ajánlott szakirodalom:	
BARON, S.–HARRIS, K.–HILTON, T. (2009): Services Marketing: Text and Cases. 3rd edition, Palgrave Macmillan, Basingstoke LOVELOCK, C. H.–WIRTZ, J. (2012): Services Marketing: People, Technology, Strategy. 7th edition, global edition, Pearson, Boston VERES ZOLTÁN (2005): Szolgáltatásmarketing. Műszaki Kiadó, Budapest VERES ZOLTÁN (2017): A szolgáltatásmarketing alapkönyve. Akadémiai Kiadó, Budapest WIRTZ, J.–LOVELOCK, C. H. (2017): Essentials of Services Marketing. 3rd edition, Pearson, Harlow	

Heti bontott tematika	
1.	Követelmények ismertetése. A szolgáltatások fogalma, típusai TE* A hallgatók megismerkednek a szolgáltatások és a szolgáltatásmarketing fogalmával, a szolgáltatások nemzetgazdasági és világgazdasági jelentőségével, a szolgáltatások marketing mixével, a szolgáltatások különböző szempontok szerinti csoportosítási lehetőségeivel.
3.	A szolgáltatások menedzsmentjének sajátosságai TE A hallgatók megismerik a szolgáltatások négy sajátosságát (megfoghatatlanság, szétválaszthatatlanság, változékonyság, tárolhatatlanság), az ezekből eredő problémákat és azok kezelési lehetőségeit.
5.	A szolgáltatások pozicionálása. Fogyasztói magatartás a szolgáltatásoknál TE Bemutatásra kerülnek a szolgáltatások szegmentálási lehetőségei, pozicionálásának folyamata és lehetőségei, illetve a szolgáltatások újrapozicionálása. A hallgatók megismerik a fogyasztói döntési folyamatot szolgáltatások esetén, részletesen megismerkednek annak szakaszaival.
7.	Szolgáltatásminőség TE A hallgatók megismerik a szolgáltatások sajátosságainak hatását a minőségre, a szolgáltatásminőség fogalmát, az észlelt szolgáltatásminőség dimenzióit, az elvárások szerepét a minőségészlelésben, a GAP-modellt, a Servqual módszert, a szolgáltatásminőség információs rendszerét, a szolgáltatásminőség biztosításának legfontosabb eszközeit, illetve a garancia szerepét a szolgáltatások minőségmenedzsmentjében.

9.	Vevői elégedettség és vevőmegtartás. Panaszkezelés TE A hallgatók betekintést nyernek a vevői elégedettség fogalmába, mérési lehetőségeibe és annak problémáiba, a vevői lojalitás fogalmába és mérési lehetőségeibe, az elégedettség és lojalitás kapcsolatába, a vevőmegtartás fontosságába és eszközeibe (törzsvásárlói programok, CRM). Megismerik a panaszkezelési paradoxont, a panaszok mérési lehetőségeit, a vevők panaszkodási szokásait, illetve a panaszkezelés folyamatát.
11.	A szolgáltatástermék TE A hallgatók megismerik a szolgáltatástermék molekulamodelljét és „virágmodelljét”, a szolgáltatásinnováció lehetőségeit, az innovációs folyamatot, valamint a szolgáltatások márkázási lehetőségeit.
13.	Szolgáltatások árazása TE A hallgatók megismerkednek a szolgáltatások árazásának „háromlábú” modelljével, a szolgáltatások árazásának sajátosságaival, a szegmentált árképzéssel, a bizonytalanságsökkentő, a kapcsolatorientált és a hatékony árazással.
15.	Az értékesítés lehetőségei a szolgáltatásoknál TE A hallgatók betekintést nyernek a szolgáltatóvállalatok telephelyválasztási kérdéseibe, a helyhez kötöttség alternatíváiba, az elektronikus szolgáltatások jellemzőibe, illetve a szolgáltatások egy speciális értékesítési csatornájába, a franchise-ba.
17.	A szolgáltatások kommunikálása TE A hallgatók megismerik a szolgáltatások kommunikációjának sajátosságait és lehetőségeit, a marketingkommunikációs folyamatot és a kommunikációs mix elemeit szolgáltatások esetén.
19.	Szolgáltatási folyamatok és rendszerek TE A hallgatók megismerik a szolgáltatási folyamat tervezésének alapelveit, a folyamattervezés egy eszközét (blueprinting), a szolgáltatások újratervezési lehetőségeit, az önkiszolgáló technológiákat, a kereslet és a kínálat egyensúlytalanságának problémáit és kezelési lehetőségeit (beleértve a sorbanállási és foglalási rendszereket), illetve a hozammenedzsment alapjait.
21.	A szolgáltatások megfogható elemei TE A hallgatók megismerik a fizikai környezet funkcióit, elemeit, a szolgáltatásélmény hangulatát meghatározó tényezőket, a szolgáltatáskörnyezet hatásmodelljét, a szolgáltatáskörnyezet kutatásának módszereit.
23.	Az emberierőforrás-menedzsment szerepe a szolgáltatásokban TE Bemutatásra kerül a szolgáltatás-nyereség lánc, a frontvonalban dolgozók konfliktusai, a belső marketing és az emberierőforrás-menedzsment szerepe a magas szintű szolgáltatásokban, a szervezeti kultúra szerepe, illetve a vevő mint a vállalat önkéntes munkatársa.
25.	Nemzetközi szolgáltatásmarketing TE A hallgatók megismerik a szolgáltatóvállalatok nemzetköziesedésének elméleti kereteit, beleértve a nemzetköziesedés lehetőségeit és korlátait, a nemzetközi piacra lépési módokat, a külpiacra lépés okait, valamint a kultúra szerepét a nemzetköziesedésben.
27.	Sikeres szolgáltatási stratégiák TE A hallgatók betekintést nyernek a szolgáltatóvállalatok sikeres működésének alapelveibe, a kudarc kialakulásának folyamatába, valamint a marketing, az operatív működés és a HR összhangjának fontosságába, végül a leadership szerepét is megismerik a szolgáltatóvállalatoknál.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		A gazdaságbiztonság köz- és magánjogi keretrendszere		Kódja:	GT_AGMN801-17	
		angolul:		The Public and Private Legal Framework of Economic Security				
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	2	GY	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdaságbiztonság jogi kereteinek magánjogi és közjogi aspektusaival. Ennek következtében tovább bővíthetik a gazdasági magánjogból elsajátított társasági jogi ismereteiket olyan speciális résztudással, mint az ellenséges vállalatfelvásárlás (take-over) vagy a polgári jog által szabályozott adatvédelem, adatbiztonság (GDPR, üzleti titok védelme) kérdésköre. A magánjogi szabályok mellett lehetőség lesz a gazdaságbiztonság közjogi szabályozásával is megismerkedni, amely elsősorban a tilalmazott magatartások büntetőjogi aspektusait érinti.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, amelyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. Ismeri a balesetvédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi rendelkezéseket. Birtokában van a munkavégzéséhez szükséges megfelelő szintű munkajogi ismereteknek. Tisztában van az adatvédelemre vonatkozó jogi szabályozókkal, tudatában van a munkájához szükséges ügyviteli, titok- és adatvédelmi szabályoknak. Elsajátítja a gazdasági jellegű bűncselekmények tényállási elemeit.								
Képesség:								
Képes a vállalatfelvásárlási folyamatok, tulajdonosi szerkezeti változások értelmezésére és a kapcsolódó jogkövetkezmények meghatározására. Tudja alkalmazni a gyakorlatban a tantárgy tanulásakor megszerzett munkajogi és adatvédelmi ismereteket. Felismeri a tanult módszerek alapján a tilalmazott magatartásokat, ismeri azok büntetőjogi szankciórendszerét.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdasági jogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, munkavédelem) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa, a jogszabályi változásokat nyomon kövesse.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben. Önállóan és felelősséggel képes kialakítani és alkalmazni a megtanult munkavédelmi környezetet, felismeri a büntetőjogi tényállásokat								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Ellenséges vállalatfelvásárlást (take-over), adatvédelem a polgári jogban, adatbiztonság (GDPR, üzleti titok védelme) adatvédelem a munkajogban, a munkavállalók ellenőrzése, munkavédelem alapvető szabályai. A büntetőjog általános szabályai: bűncselekmény fogalma, elkövetők, szankciórendszer. Egyes korrupciós bűncselekmények, közbiztonság elleni bűncselekmények, a vagyon elleni bűncselekmények, a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények, tiltott adatszerezés és az információs rendszer elleni bűncselekmények.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadáson az elméleti háttérrel, a jogi rendelkezésekkel ismerkedhetnek meg a hallgatók, szemináriumon a joggyakorlatot sajátíthatják el a hallgatók jogesetek bemutatásán, feldolgozásán keresztül.								
Értékelés								

A félév során két zárthelyi dolgozat írására kerül sor, egyenként legalább 50-50 %-os eredményesség szükséges a gyakorlati jegy megszerzéséhez.

A követelmények pótlása és javítása:

A félévközi követelményként meghatározott zárthelyi dolgozatok megírása pótolható (javítható), ennek időpontja az utolsó szemináriumi óra.

A zárthelyi dolgozatok 30 pontosak, tehát maximum 60 pont szerezhető.

Jegyek:

0–29 pont - elégtelen (1),

30–37 pont - elégséges (2),

38–45 pont - közepes (3),

46–52 pont - jó (4),

53–60 pont - jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. PAPP Tekla, Társasági jog az Európai Unióban,
http://jog.unideb.hu/documents/tanszekcek/polgari/tarsasagi_jog/tarsasagi_jog_az_europai_unioban.pdf
2. PÉTERFALVI Attila – RÉVÉSZ Balázs – BUZÁS Péter (2018): Magyarázat a GDPR-ról. Wolters Kluwer Hungary, Budapest
3. KISS, György (szerk.) : Az Európai Unió munkajoga. IV. rész. A jogközelítés a munkafeltételekre vonatkozó minimális előírások terén. Osiris Kiadó, Bp. 2001.
4. Dr. GÖRGÉNYI Ilona, Dr. GULA József, Dr. HORVÁTH Tibor, Dr. JACSÓ Judit, Dr. LÉVAY Miklós, Dr. SÁNTHA Ferenc, CSEMÁNE dr. Váradi Erika (2020): Magyar büntetőjog – Különös rész, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest
5. TAKSÁS, Balázs (2013): Gazdasági biztonsági kihívások napjaink globalizált világában. PhD értekezés. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. Hadtudományi Doktori Iskola. Elérhető:
http://uni-nke.hu/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2013/taksas_balazs.pdf

Tantárgy neve: Biztonsági szervezetek – nemzeti és nemzetközi keretrendszer	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 67-33%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: írásbeli Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a biztonság fenntartására hivatott hazai és nemzetközi szervezetekkel, azok működési sajátosságaival, egymás közötti, illetve a velük való potenciálisvállalati együttműködéssel. A kurzus rövid tartalma, témakörei Hadsereg fogalma. Magyar Honvédség. Hadseregek sajátosságai. Mit nyújthat egy hadsereg egy vállalatnak – mit nyújthat egy vállalat egy hadseregnek. Rendőrség fogalma. Magyar rendőrség. Rendőrségek sajátosságai. Mit nyújthat egy rendőrség egy vállalatnak – mit nyújthat egy vállalat egy rendőrségnek. Nemzetbiztonsági szolgálat fogalma. Magyar nemzetbiztonsági szolgálatok. Nemzetbiztonsági szolgálatok sajátosságai. Mit nyújthat egy nemzetbiztonsági szolgálat egy vállalatnak – mit nyújthat egy vállalat egy nemzetbiztonsági szolgálatnak. Nemzetközi együttműködési szervezetek biztonsági szempontból – ENSZ, EU, NATO. Egyéb biztonsági partnerek: tűzoltóság, járványvédelem és közegészségügy, árvízvédelem. Magánbiztonsági vállalatok jellemzői, velük való együttműködés.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Krajncz Zoltán: Hadtudományi lexikon – Új kötet. Budapest, Ludovika Egyetemi, 2020. ISBN 978 963 5311 019 Boda József (főszerk.): Rendészettudományi szaklexikon. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 093 7 Szenes Zoltán – Siposné Kecskeméthy Klára: NATO 4.0 és Magyarország. 20 év tagság – 30 év együttműködés. Budapest, Zrínyi, 2019. ISBN 978 963 531 093 7 Horváth, Zoltán: Handbook of the European Union. Budapest, HVG ORAC, 2012 (4) ISBN 978 963 5311 019 Ajánlott szakirodalom: Boda József – Regényi Kund (szerk.): A hírszerzés története az ókortól napjainkig. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 97 7	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
Tudás: Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (műszaki, jogi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási stb.) szakterületek alapjait. Képesség: Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Attitűd: Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).	

Autonómia és felelősség:

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Regényi Kund Ph. D.**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): -

Tantárgy neve: Munkavállalói/személyiségi jogok és gazdasági érdek	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 60-40%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok:	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév.	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a munkaviszony és munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyok fő tartalmi elemeit, a munkavállalók és munkáltatók jogait és kötelezettségeit, különös tekintettel az általános magatartási követelményekre, a munkavállalók személyiségi jogaira, a munkáltató jogos gazdasági érdekére és a versenytilalmi megállapodás intézményére. Ezen keretek között a kurzus fókuszában a Munkáltató, mint gazdasági entitás gazdasági érdekeinek védelme, illetve az ennek érdekében igénybe vehető munkajogi eszközök állnak. A kurzus rövid tartalma, témakörei: <u>Bevezetés a munkajogba, alapfogalmak:</u> munkaviszony fogalma, tartalmi elemei. A munkaviszony keletkezése, alanyai, tárgya. Munkáltatói/munkavállalói jogok és kötelezettségek. <u>Kurzus fókuszában álló, részletesen tárgyalt témakörök:</u> • Az Mt. szerinti általános magatartási követelmények rendszere. • A munkáltató jogos gazdasági érdekének fogalma, tényállásai, gyakorlata, ezen belül különösen: munkaidőn kívüli és a munkaviszony utáni magatartás korlátozása, munkáltató jó hírneve, munkavállaló véleménynyilvánításhoz való joga, üzleti titok fogalma és védelme, munkáltató ellenőrzési joga. Aktuális kérdések, kihívások. • Versenytilalmi megállapodás: fogalma, tartalma, megkötésének feltételei, ellenértéke, versenytárs fogalma. Aktuális kérdések, kihívások. • Személyiségi jogok korlátozásának kérdései, ezen belül különösen: személyiségi jog fogalma, Mt. és Ptk. viszonya, személyiségi jog védelme és korlátozásának módjai, feltételei, megsértésének szankciói. Aktuális kérdések, kihívások.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) Kötelező szakirodalom: Bankó Zoltán – Berke Gyula – Kiss György – Szőke Gergely László: Nagykommentár a Munka Törvénykönyvéhez: nagykommentár a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. Törvényhez. Budapest, Wolters Kluwer, 2019, ISBN: 978-963-295-785-2. Mt. 8. §, 9. §, 11/A §, 228. § szakaszokra vonatkozó részek. Mészárosné Szabó Zsuzsanna: Mégis kinek az érdeke? A versenytilalmi megállapodásról a Kúria ítélezési gyakorlata tükrében: a versenytilalmi megállapodás fogalma, a titoktartási kötelezettségtől való elhatárolása. In: Bankó Zoltán – Berke Gyula – Pál Lajos – Petrovics Zoltán (szerk.): Ünnepi tanulmányok Lőrincz György 70. születésnapja tiszteletére. Budapest, HVG-ORAC, 2019. 271-279. Vékás Lajos – Gárdos Péter et. al.: Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz: kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez. Budapest, Wolters Kluwer, 2014, ISBN: 978-963-295-428-8. Ptk. 2:47. § szakaszához fűzött rész. A Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának 2017.El.II.JGY.E.1. számú részletes összefoglaló jelentése: A munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások: a versenytilalmi megállapodásra és a tanulmányi szerződésre vonatkozó munkajogi szabályok értelmezésével kapcsolatos bírói gyakorlat. 5-27.	

Jogesetek:

EBH2009. 2069.

EBH2015. M.1.

Ajánlott szakirodalom:

Kozma Anna – Lőrincz György – Pál Lajos: A Munka Törvénykönyvének magyarázata. Budapest, HVG-ORAC, 2020, ISBN: 978-963-258-479-9. Mt. 8. §, 9. §, 11/A §, 228. § szakaszokra vonatkozó részek.

Cséffán József: A Munka Törvénykönyve és magyarázata. Szeged, Szegedi Rendezvényszervező Kft., 2020, ISBN: 978-615-5112-25-6. Mt. 8. §, 9. §, 11/A §, 228. § szakaszokra vonatkozó részek.

Rózsavölgyi Bálint: Mikor lehet jogszerű a munkáltató ellenőrzése?: az Emberi Jogok Európai Bírósága Nagykamarája Barbulescu kontra Románia ügyben hozott ítéletének iránymutatásai. Munkajog 2. évf. 1. sz. 2018. 43-48.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Tudás:

Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogterületek alapjait. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel.

Képesség:

Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. Követi és értelmezi a jogszabályokat és azok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.

Attitűd:

A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Autonómia és felelősség:

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **dr. Mayer M. Balázs Irodavezető ügyvéd/munkajogi szakjogász /vámtanácsadó**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): -

Tantárgy neve: A vállalati biztonsági rendszerek belső normakörnyezete	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti háttér áttekintése és a kapcsolódó „esettanulmányok” elemzése	
A tanóra típusa és óraszám: 40 óra (30 óra előadás +15 óra gyakorlat) az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tömbösített előadások kéthetente, 4X45 percben, összesen 10 alkalommal	
A számonkérés módja: írásbeli Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye : 5. félév	
Előtanulmányi feltételek: ----	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerjék a vállalati működést zavaró rendkívüli események, különösen a belső ügyek kezelésének lehetséges módjait, a biztonsági vizsgálatok lefolytatásának jogi és szakmai kereteit. A kurzus rövid tartalma, témakörei 1. A vállalati szabálytalanságok és a belső ügyek fogalma, az érintett ügkörök általános áttekintése (Bevezetés, általános fogalmak, alapfogalmak) 2-3. Elemzés I.: Vállalati erőforrások jogellenes felhasználása, a vállalatok tevékenységének jogtalan befolyásolása, céges érdek helyett egyéni érdekérvényesítés módjai, esetei és az ezekhez kapcsolódó gazdaságbiztonsági kockázatok kezelése. 4. Elemzés II.: Gazdasági hírszerzés, ipari kémkedés vizsgálatának jellemzői. 5. A szabálytalan dolgozói magatartás felismerésének módjai, belső biztonsági mechanizmus működésének alapelvei és gyakorlati tapasztalatai. 6. A biztonsági vizsgálat megindulása, a feltárt visszaélésekkel kapcsolatos vezetői döntések lehetőségei, a szabálytalanság felfedése során a jogi és szakmai szempontok megfeleltetése. 7. A biztonsági vizsgálat során felfedett szabálytalanság esetén értesítendő közigazgatási/rendvédelmi szervek, azok feladatköre. 8. Az együttműködés elméleti és módszertani kérdései a szabálytalanság felderítésében, a közigazgatási/rendvédelmi szervek működésének támogatása. 9. A belső biztonsági és fegyelmi ügyek utókezelésének kérdései, a biztonságtudatos működés erősítése a vezetői és a munkavállalói állomány körében, összegzés. 10. A minősített, védelmi és biztonsági beszerzési eljárások miatt szükséges speciális biztonsági előírások: a minősített adatok kezelésének követelményei, a telephely-biztonsági tanúsítvány, a biztonsági beszerzési eljárásokban kötelezően érvényesítendő biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőknek az Alkotmányvédelmi Hivatal által vezetett listájára kerülésének szabályai	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Christián László – Major Csaba – Szabó Csaba (szerk.): Biztonsági vezetői kézikönyv. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 0715	
Ajánlott szakirodalom: Nyeste Péter-Szendrei Ferenc: A bűnügyi hírszerzés kézikönyve Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 79 3	

Sasvári Rudolf: Üzleti hírszerzés. Budapest, Agave, 2006. ISBN 963 711 826 8

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Tudás:

Tisztában van a gazdasági szervezetekben és intézményekben felmerülő biztonsági és fegyelmi kérdések jellemző vonásaival, a vizsgálatok eljárásrendjének gyakorlati és normatív hátterének jellemzőivel. Rendelkezik a hatékony belső biztonsági rendszer működtetéséhez szükséges alapvető vezetési és szervezési ismeretekkel.

Képesség:

Alkalmazni tudja a belső biztonsági problémák és fegyelmi ügyek megoldásának technikáit, ismeri ezek humán és technikai oldalának főbb jellemzőit. Képes hatékonyan együttműködni a vizsgálatok lefolytatásába esetlegesen bevonásra kerülő illetékes állami szervek képviselőivel.

Attitűd:

A vállalat gazdaságbiztonsági érdekeinek érvényesítése során kezdeményező, az adott probléma feltárását és megszüntetését segítő vezetői magatartást tanúsít. A vizsgálatok kapcsán szükségessé váló együttműködési helyzetekben képes a konstruktív, csoportos feladatvégzés támogató környezet kialakítására.

Autonómia és felelősség:

Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Bárdos Szabolcs nb. vezérőrnagy, az Alkotmányvédelmi Hivatal főigazgatója,

Dr. Hatala Anna nb. ezredes, az Alkotmányvédelmi Hivatal Operatív elemző és koordinációs főigazgató-helyettese,

Dr. Gerencsér Krisztina nb. alezredes, az Alkotmányvédelmi Hivatal Adminisztratív Igazgatóságának megbízott vezetője

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

- Az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársai

Tantárgy neve: A biztonság értelmezése vállalati környezetben (biztonsági kockázatok, protokollok)	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 75-25%	
A tanóra típusa és óraszám a: 30+15 óra az adott félévben , Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők :	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok : -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a biztonság fogalmát, képesek legyenek azt értelmezni egy vállalat vonatkozásában. A kurzus rövid tartalma, témakörei Biztonság fogalma. Vállalati biztonság fogalma. Biztonság mint hozzáadott érték és versenyelőny. Vállalati biztonság alrendszerei: vagyonsbiztonság, információbiztonság, humán biztonság. Biztonságot fenyegető belső és külső körülmények. Fenyegető belső és külső körülmények azonosítása, megelőzésük, elhárításuk önálló tevékenységgel vagy más tevékenységgel közösen. Biztonság fenntartásának dedikált szereplői (személyek és szervezetek), együttműködésük és irányításuk.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Christián László – Major Csaba – Szabó Csaba (szerk.): Biztonsági vezetői kézikönyv. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 0715 Boda József – Regényi Kund (szerk.): A hírszerzés története az ókortól napjainkig. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 97 7 Lowenthal, Mark M.: Hírszerzés – A titkóktól a politikai döntésekig. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2017. (Ford.: Kiss Marcell) ISBN 978 615 5559 21 1 Ajánlott szakirodalom: Dombrády Lóránd – Germuska Pál – Kovács Géza Péter – Kovács Vilmos: A magyar hadiipar története – a kezdetektől napjainkig. 1880 -2015. Budapest, Zrínyi, 2016. ISBN 978 963 327 6693	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzőin, érdemben hozzájárul	
Tudás: Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Képesség: Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Attitűd: Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Autonómia és felelősség: Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.	

Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Regényi Kund Ph. D.</i>
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) <i>(név, beosztás, tud. fokozat): -</i>

Tantárgy neve: Vállalati biztonsági kockázatok, rendszerek és struktúrák	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 75-25%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók értelmezni tudják a vállalatokra jellemző biztonsági kockázatokat, megértsék a kezelésükhöz szükséges stratégiákat, valamint átlássák egy vállalati biztonsági szervezet felépítésének lehetséges módozatait. A kurzus rövid tartalma, témakörei: Jelenkori vállalatbiztonsági kockázatok és kezelési stratégiák. Vállalati struktúrák és biztonsági szervezetek. Üzleti folyamatok és az üzleti döntések támogatása. Üzleti hírszerzés és elhárítás (alapok). Magánbiztonsági szolgáltatások (alapok). Vállalati krízishelyzetek és azok kezelése. Vállalaton belüli funkcionális együttműködés.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Christián László – Major Csaba – Szabó Csaba (szerk.): Biztonsági vezetői kézikönyv. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 0715 Boda József – Regényi Kund (szerk.): A hírszerzés története az ókortól napjainkig. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 97 7 Lowenthal, Mark M.: Hírszerzés – A titkoktól a politikai döntésekig. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2017. (Ford.: Kiss Marcell) ISBN 978 615 5559 21 1 Ajánlott szakirodalom: Erdősi Péter: Üzleti hírszerzés és az ipari kémkedés. (BMGE Jegyzet, 2005.) Sasvári Rudolf: Üzleti hírszerzés, avagy az ügynöktartás ábécéje, Budapest, Agave 2006. ISBN 963-711-826-8	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
Tudás: Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Képesség: Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Képes mindezt stratégiai megközelítésben kezelni. Attitűd: Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.	

Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).

Autonómia és felelősség:

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.

Tantárgy felelőse *(név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Kovács Zoltán András Ph. D.*

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) *(név, beosztás, tud. fokozat): -*

Tantárgy neve: Üzleti hírszerzés és döntéstámogatás	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 60-40%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók értelmezni tudják a vállalatokra jellemző biztonsági kockázatokat, megértsék a kezelésükhöz szükséges stratégiákat, valamint átlássák egy vállalati biztonsági szervezet felépítésének lehetséges módozatait. A kurzus rövid tartalma, témakörei: Az információ, mint versenyelőny és a prevenció eszköze. Az üzleti hírszerzés célja, eszközrendszere, főbb területei, legális formái. Hírigények az üzleti világban. Az üzleti hírszerzés gyakorlati alkalmazása (külső és belső képességek kialakítása).	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Christián László – Major Csaba – Szabó Csaba (szerk.): Biztonsági vezetői kézikönyv. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 0715 Boda József – Regényi Kund (szerk.): A hírszerzés története az ókortól napjainkig. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 97 7 Lowenthal, Mark M.: Hírszerzés – A titkoktól a politikai döntésekig. Budapest, Antall József Tudásközpont, 2017. (Ford.: Kiss Marcell) ISBN 978 615 5559 21 1 Ajánlott szakirodalom: Erdősi Péter: Üzleti hírszerzés és az ipari kémkedés. (BMGE Jegyzet, 2005.) Sasvári Rudolf: Üzleti hírszerzés, avagy az ügynöktartás ábécéje, Budapest, Agave 2006. ISBN 963-711-826-8	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
Tudás: Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Képesség: Képes konkrét üzleti hírszerzési feladatok végrehajtására, értelmezni tudja a kapott hírigényt, képes az ahhoz kapcsolódó információk feladatok megszervezésére és végrehajtására. Attitűd: Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Autonómia és felelősség:	

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Dr. Kovács Zoltán András Ph. D.**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): -

Tantárgy neve: Vállalati belső biztonsági vizsgálatok eljárásrendje	Kreditértéke: 2
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 50-50%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév):	
Előtanulmányi feltételek: A gazdaságbiztonság köz- és magánjogi keretrendszere	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a vállalati működést zavaró rendkívüli események, különösen a belső ügyek kezelésének lehetséges módjait, a biztonsági vizsgálatok lefolytatásának jogi és szakmai kereteit. A kurzus rövid tartalma, témakörei A vállalati szabálytalanságok és a belső ügyek fogalma, az érintett ügykörök. A szabálytalan dolgozói magatartás felismerése, az ezzel kapcsolatos vezetői döntések lehetőségei. A szabálytalanság tudomásra jutásának módjai. A szabálytalanság felfedésének komplex szempontrendszere, jogi és szakmai szempontok megfeleltetése. A biztonsági vizsgálat megindulása, vezetői intézkedések a szabálytalanság felfedésére, gyakorlati ajánlások. A biztonsági vizsgálat során felfedett szabálytalanság esetén értesítendő közigazgatási/rendészeti szervezetek, azok feladatköre. Az együttműködés kérdései a szabálytalanság felderítésében a közigazgatási/rendészeti szervezetekkel. A belső ügyek utókezelésének kérdései.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) Kötelező szakirodalom: Christián László – Major Csaba – Szabó Csaba (szerk.): Biztonsági vezetői kézikönyv. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 0715 Ajánlott szakirodalom: Nyeste Péter-Szendrei Ferenc: A bűnügyi hírszerzés kézikönyve Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 79 3	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul Tudás: Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel. Képesség: Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Attitűd: A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Autonómia és felelősség: Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.	
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): dr. Gáspár Miklós	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): -	

Tantárgy neve: IT-biztonság vállalati környezetben – incidenskezelés, felhasználói kockázatok	Kreditértéke:3
A tantárgy besorolása:	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 67-33%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: írásbeli/szóbeli Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek: számítástechnikai alapismeretek	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a hazai információbiztonsági szabályozás keretrendszerét, az információbiztonsági szervezetrendszert, valamint a vállalati vezetőktől és az információbiztonsági menedzserektől elvárt főbb feladatokat. A kurzus rövid tartalma, témakörei Információbiztonsági fogalmak és érdekességek. Az információbiztonsági felelősségek rendszere és az információbiztonsági szervezetrendszer. Az információbiztonsági követelmények és szabályozása. Az információbiztonsági irányítási rendszerek bemutatása és alkalmazása. Az incidenskezelés folyamatának bemutatása. A sérülékenységek kialakulása, az etikus hackelés elve. Az információbiztonsági szemléletformálás és a vállalati információbiztonsági awareness program létrehozása és működtetése.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: az előadásokon elhangzottak, az ott készített jegyzetek. Ajánlott szakirodalom:	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
Tudás: Tisztában van a szervezet és intézmények információbiztonsági feladataival. Ki tudja alakítani a vállalat információbiztonsági szervezetrendszerét és képes azt működtetni. Ismeri azokat a fontosabb előírásokat a szabályozásokból, amelyek a mindennapi munkáját befolyásolják. Átlátja, hogy milyen védelmi megoldások vannak a kibertámadás ellen és ismeri a kibertámadás esetén alkalmazandó eljárásokat. Átlátja a munkáltatók által meghatározott belső szabályzatok megalkotásának szükségességét az információs rendszerekben tárolt adatok sértetlensége és a rendelkezésre állás tekintetében. Tisztában van az emberi tényező szerepével a kibertámadások kivitelezése során. Megérti a szervezeti feladatokat a kibervédelemben. Képesség: Képes értelmezni a jogszabályokból eredő követelményeket. Képes megszerezni a szervezet vezetőinek támogatását a jogszabályi megfelelés kiépítéséhez. Képes olyan védelmi intézkedések meghozatalára, amelyek segítik a humán fenyegetettségéből eredő kockázatok csökkentését. Képes felmérni a belső munkavállalók jelentette kiberbiztonsági kockázatokat. Képes olyan	

szabályzatok alkotására, amelyek a belső munkavállalók jelentette fenyegetések kezelésére vonatkoznak. Képes átlátni a kibertér aktuális fenyegetéseit. Képes támogatni szervezetét a kibervédelmi képességek kialakításában. Képes megfelelően támogatni szervezetét és a külső feleket egy kibertámadás kezelésében.

Attitűd:

Munkája során figyelembe veszi és alkalmazza a kiberbiztonsággal kapcsolatos jogszabályokat. Hatékony lépéseket tesz a kibertámadások megelőzése érdekében, így csökkentve a szervezete kitétettségét. Kiemelt kockázatként kezeli a belső munkavállalókat, és ennek megfelelően tervezi meg az információbiztonsági folyamatokat.

Autonómia és felelősség:

Tudatosan törekszik a kiberbiztonság sajátosságainak megfelelő, korszerű ismeretek hazai és nemzetközi szinten történő gyakorlati alkalmazására.

Tantárgy felelőse *(név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Bencsik Balázs*

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) *(név, beosztás, tud. fokozat): Szász Péter, Marsi Tamás, Hankó Péter*

A tantárgy neve:		magyarul:		A gazdaságbiztonság köz- és magánjogi keretrendszere		Kódja:	GT_AGMN801-17	
		angolul:		The Public and Private Legal Framework of Economic Security				
Felelős oktatási egység:				Világgazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	+	Heti	2	Heti	2	GY	4	magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Károlyi Géza		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:			beosztása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerkedjenek a gazdaságbiztonság jogi kereteinek magánjogi és közjogi aspektusaival. Ennek következtében tovább bővíthetik a gazdasági magánjogból elsajátított társasági jogi ismereteiket olyan speciális résztudással, mint az ellenséges vállalatfelvásárlás (take-over) vagy a polgári jog által szabályozott adatvédelem, adatbiztonság (GDPR, üzleti titok védelme) kérdésköre. A magánjogi szabályok mellett lehetőség lesz a gazdaságbiztonság közjogi szabályozásával is megismerkedni, amely elsősorban a tilalmazott magatartások büntetőjogi aspektusait érinti.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgató olyan alapvető gazdasági jogi ismereteket sajátít el, amelyek révén képes eligazodni a különböző vállalkozási formák alapvető sajátosságai között. Ismeri a balesetvédelmi, tűzvédelmi és környezetvédelmi rendelkezéseket. Birtokában van a munkavégzéséhez szükséges megfelelő szintű munkajogi ismereteknek. Tisztában van az adatvédelemre vonatkozó jogi szabályozókkal, tudatában van a munkájához szükséges ügyviteli, titok- és adatvédelmi szabályoknak. Elsajátítja a gazdasági jellegű bűncselekmények tényállási elemeit.								
Képesség:								
Képes a vállalatfelvásárlási folyamatok, tulajdonosi szerkezeti változások értelmezésére és a kapcsolódó jogkövetkezmények meghatározására. Tudja alkalmazni a gyakorlatban a tantárgy tanulásakor megszerzett munkajogi és adatvédelmi ismereteket. Felismeri a tanult módszerek alapján a tilalmazott magatartásokat, ismeri azok büntetőjogi szankciórendszerét.								
Attitűd:								
A tantárgy elősegíti, hogy a hallgató megfelelő gazdasági jogi tudás birtokában átlássa és elkülönítse a gazdasági szféra alanyainak körét, a munkája során felmerülő alapvető jogintézményeket (társaságalapítás, tulajdonszerzés, munkavédelem) magabiztosan és megfelelően értelmezni és értékelni tudja, a jogi ismereteit folyamatosan gyarapítsa, a jogszabályi változásokat nyomon kövesse.								
Autonómia és felelősség:								
A kurzus hozzásegíti a hallgatót ahhoz, hogy a gazdasági szféra jogintézményei körében az általános információkhoz képest egy magasabb szakmai szinten megalapozottan és felelősséggel formáljon véleményt a vállalkozási formákat érintő kérdésekben. Önállóan és felelősséggel képes kialakítani és alkalmazni a megtanult munkavédelmi környezetet, felismeri a büntetőjogi tényállásokat								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Ellenséges vállalatfelvásárlást (take-over), adatvédelem a polgári jogban, adatbiztonság (GDPR, üzleti titok védelme) adatvédelem a munkajogban, a munkavállalók ellenőrzése, munkavédelem alapvető szabályai. A büntetőjog általános szabályai: bűncselekmény fogalma, elkövetők, szankciórendszer. Egyes korrupciós bűncselekmények, közbiztonság elleni bűncselekmények, a vagyon elleni bűncselekmények, a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények, tiltott adatszerezés és az információs rendszer elleni bűncselekmények.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Előadáson az elméleti háttérrel, a jogi rendelkezésekkel ismerkedhetnek meg a hallgatók, szemináriumon a joggyakorlatot sajátíthatják el a hallgatók jogesetek bemutatásán, feldolgozásán keresztül.								
Értékelés								

A félév során két zárthelyi dolgozat írására kerül sor, egyenként legalább 50-50 %-os eredményesség szükséges a gyakorlati jegy megszerzéséhez.

A követelmények pótlása és javítása:

A félévközi követelményként meghatározott zárthelyi dolgozatok megírása pótolható (javítható), ennek időpontja az utolsó szemináriumi óra.

A zárthelyi dolgozatok 30 pontosak, tehát maximum 60 pont szerezhető.

Jegyek:

0–29 pont - elégtelen (1),

30–37 pont - elégséges (2),

38–45 pont - közepes (3),

46–52 pont - jó (4),

53–60 pont - jeles (5)

Kötelező szakirodalom:

1. PAPP Tekla, Társasági jog az Európai Unióban,
http://jog.unideb.hu/documents/tanszettek/polgari/tarsasagi_jog/tarsasagi_jog_az_europai_unioban.pdf
2. PÉTERFALVI Attila – RÉVÉSZ Balázs – BUZÁS Péter (2018): Magyarázat a GDPR-ról. Wolters Kluwer Hungary, Budapest
3. KISS, György (szerk.) : Az Európai Unió munkajoga. IV. rész. A jogközelítés a munkafeltételekre vonatkozó minimális előírások terén. Osiris Kiadó, Bp. 2001.
4. Dr. GÖRGÉNYI Ilona, Dr. GULA József, Dr. HORVÁTH Tibor, Dr. JACSÓ Judit, Dr. LÉVAY Miklós, Dr. SÁNTHA Ferenc, CSEMÁNÉ dr. Váradi Erika (2020): Magyar büntetőjog – Különös rész, Wolters Kluwer Kiadó, Budapest
5. TAKSÁS, Balázs (2013): Gazdasági biztonsági kihívások napjaink globalizált világában. PhD értekezés. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest. Hadtudományi Doktori Iskola. Elérhető:
http://uni-nke.hu/downloads/konyvtar/digitgy/phd/2013/taksas_balazs.pdf

Tantárgy neve: Biztonsági szervezetek – nemzeti és nemzetközi szintér	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 67-33%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: írásbeli Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 2	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a biztonság fenntartására hivatott hazai és nemzetközi szervezetekkel, azok működési sajátosságaival, egymás közötti, illetve a velük való potenciálisvállalati együttműködéssel. A kurzus rövid tartalma, témakörei Hadsereg fogalma. Magyar Honvédség. Hadseregek sajátosságai. Mit nyújthat egy hadsereg egy vállalatnak – mit nyújthat egy vállalat egy hadseregnek. Rendőrség fogalma. Magyar rendőrség. Rendőrségek sajátosságai. Mit nyújthat egy rendőrség egy vállalatnak – mit nyújthat egy vállalat egy rendőrségnek. Nemzetbiztonsági szolgálat fogalma. Magyar nemzetbiztonsági szolgálatok. Nemzetbiztonsági szolgálatok sajátosságai. Mit nyújthat egy nemzetbiztonsági szolgálat egy vállalatnak – mit nyújthat egy vállalat egy nemzetbiztonsági szolgálatnak. Nemzetközi együttműködési szervezetek biztonsági szempontból – ENSZ, EU, NATO. Egyéb biztonsági partnerek: tűzoltóság, járványvédelem és közegészségügy, árvízvédelem. Magánbiztonsági vállalatok jellemzői, velük való együttműködés.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) Kötelező szakirodalom: Krajncz Zoltán: Hadtudományi lexikon – Új kötet. Budapest, Ludovika Egyetemi, 2020. ISBN 978 963 5311 019 Boda József (főszerk.): Rendészettudományi szaklexikon. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 093 7 Szenes Zoltán – Siposné Kecskeméthy Klára: NATO 4.0 és Magyarország. 20 év tagság – 30 év együttműködés. Budapest, Zrínyi, 2019. ISBN 978 963 531 093 7 Horváth, Zoltán: Handbook of the European Union. Budapest, HVG ORAC, 2012 (4) ISBN 978 963 5311 019 Ajánlott szakirodalom: Boda József – Regényi Kund (szerk.): A hírszerzés története az ókortól napjainkig. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 97 7	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzőin, érdemben hozzájárul Tudás: Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (műszaki, jogi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási stb.) szakterületek alapjait. Képesség: Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel. Attitűd: Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére. Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Autonómia és felelősség: Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelősséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.	

Tantárgy felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : Dr. Regényi Kund Ph. D.
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> : -

Tantárgy neve: Munkavállalói/személyiségi jogok és gazdasági érdek	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 60-40%	
A tanóra típusa és óraszám: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok:	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6. félév.	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a munkaviszony és munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyok fő tartalmi elemeit, a munkavállalók és munkáltatók jogait és kötelezettségeit, különös tekintettel az általános magatartási követelményekre, a munkavállalók személyiségi jogaira, a munkáltató jogos gazdasági érdekére és a versenytilalmi megállapodás intézményére. Ezen keretek között a kurzus fókuszában a Munkáltató, mint gazdasági entitás gazdasági érdekeinek védelme, illetve az ennek érdekében igénybe vehető munkajogi eszközök állnak. A kurzus rövid tartalma, témakörei: <u>Bevezetés a munkajogba, alapfogalmak:</u> munkaviszony fogalma, tartalmi elemei. A munkaviszony keletkezése, alanyai, tárgya. Munkáltatói/munkavállalói jogok és kötelezettségek. <u>Kurzus fókuszában álló, részletesen tárgyalt témakörök:</u> • Az Mt. szerinti általános magatartási követelmények rendszere. • A munkáltató jogos gazdasági érdekének fogalma, tényállásai, gyakorlata, ezen belül különösen: munkaidőn kívüli és a munkaviszony utáni magatartás korlátozása, munkáltató jó hírneve, munkavállaló véleménynyilvánításhoz való joga, üzleti titok fogalma és védelme, munkáltató ellenőrzési joga. Aktuális kérdések, kihívások. • Versenytilalmi megállapodás: fogalma, tartalma, megkötésének feltételei, ellenértéke, versenytárs fogalma. Aktuális kérdések, kihívások. • Személyiségi jogok korlátozásának kérdései, ezen belül különösen: személyiségi jog fogalma, Mt. és Ptk. viszonya, személyiségi jog védelme és korlátozásának módjai, feltételei, megsértésének szankciói. Aktuális kérdések, kihívások.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) Kötelező szakirodalom: Bankó Zoltán – Berke Gyula – Kiss György – Szőke Gergely László: Nagykommentár a Munka Törvénykönyvéhez: nagykommentár a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. Törvényhez. Budapest, Wolters Kluwer, 2019, ISBN: 978-963-295-785-2. Mt. 8. §, 9. §, 11/A §, 228. § szakaszokra vonatkozó részek. Mészárosné Szabó Zsuzsanna: Mégis kinek az érdeke? A versenytilalmi megállapodásról a Kúria ítélezési gyakorlata tükrében: a versenytilalmi megállapodás fogalma, a titoktartási kötelezettségtől való elhatárolása. In: Bankó Zoltán – Berke Gyula – Pál Lajos – Petrovics Zoltán (szerk.): Ünnepi tanulmányok Lőrincz György 70. születésnapja tiszteletére. Budapest, HVG-ORAC, 2019. 271-279. Vékás Lajos – Gárdos Péter et. al.: Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz: kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez. Budapest, Wolters Kluwer, 2014, ISBN: 978-963-295-428-8. Ptk. 2:47. § szakaszához fűzött rész. A Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának 2017.El.II.JGY.E.1. számú részletes összefoglaló jelentése: A munkaviszonyhoz kapcsolódó egyes megállapodások: a versenytilalmi megállapodásra és a tanulmányi szerződésre vonatkozó munkajogi szabályok értelmezésével kapcsolatos bírói gyakorlat. 5-27.	

Jogesetek:

EBH2009. 2069.

EBH2015. M.1.

Ajánlott szakirodalom:

Kozma Anna – Lőrincz György – Pál Lajos: A Munka Törvénykönyvének magyarázata. Budapest, HVG-ORAC, 2020, ISBN: 978-963-258-479-9. Mt. 8. §, 9. §, 11/A §, 228. § szakaszokra vonatkozó részek.

Cséffán József: A Munka Törvénykönyve és magyarázata. Szeged, Szegedi Rendezvényszervező Kft., 2020, ISBN: 978-615-5112-25-6. Mt. 8. §, 9. §, 11/A §, 228. § szakaszokra vonatkozó részek.

Rózsavölgyi Bálint: Mikor lehet jogszerű a munkáltató ellenőrzése?: az Emberi Jogok Európai Bírósága Nagykamarája Barbulescu kontra Románia ügyben hozott ítéletének iránymutatásai. Munkajog 2. évf. 1. sz. 2018. 43-48.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Tudás:

Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó jogterületek alapjait. Ismeri a projektben, teamben, munkaszervezetben való együttműködés, a projekt vezetés szabályait és etikai normáit. Tisztában van a szervezetek és intézmények létrehozására, struktúrájuk, szervezeti magatartásuk kialakítására és változtatására vonatkozó alapelvekkel és módszerekkel. Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint projekt, illetve kis és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel.

Képesség:

Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz. Követi és értelmezi a jogszabályokat és azok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.

Attitűd:

A minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.

Autonómia és felelősség:

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelőséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért. Felelőséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **dr. Mayer M. Balázs Irodavezető ügyvéd/munkajogi szakjogász /vámtanácsadó**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*): -

Tantárgy neve: A vállalati biztonsági rendszerek belső normakörnyezete	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elméleti háttér áttekintése és a kapcsolódó „esettanulmányok” elemzése	
A tanóra típusa és óraszám: 40 óra (30 óra előadás +15 óra gyakorlat) az adott félévben Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: tömbösített előadások kéthetente, 4X45 percben, összesen 10 alkalommal	
A számonkérés módja: írásbeli Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye : 5. félév	
Előtanulmányi feltételek: ----	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerjék a vállalati működést zavaró rendkívüli események, különösen a belső ügyek kezelésének lehetséges módjait, a biztonsági vizsgálatok lefolytatásának jogi és szakmai kereteit. A kurzus rövid tartalma, témakörei 2. A vállalati szabálytalanságok és a belső ügyek fogalma, az érintett ügkörök általános áttekintése (Bevezetés, általános fogalmak, alapfogalmak) 2-3. Elemzés I.: Vállalati erőforrások jogellenes felhasználása, a vállalatok tevékenységének jogtalan befolyásolása, céges érdek helyett egyéni érdekérvényesítés módjai, esetei és az ezekhez kapcsolódó gazdaságbiztonsági kockázatok kezelése. 11. Elemzés II.: Gazdasági hírszerzés, ipari kémkedés vizsgálatának jellemzői. 12. A szabálytalan dolgozói magatartás felismerésének módjai, belső biztonsági mechanizmus működésének alapelvei és gyakorlati tapasztalatai. 13. A biztonsági vizsgálat megindulása, a feltárt visszaélésekkel kapcsolatos vezetői döntések lehetőségei, a szabálytalanság felfedése során a jogi és szakmai szempontok megfeleltetése. 14. A biztonsági vizsgálat során felfedett szabálytalanság esetén értesítendő közigazgatási/rendvédelmi szervek, azok feladatköre. 15. Az együttműködés elméleti és módszertani kérdései a szabálytalanság felderítésében, a közigazgatási/rendvédelmi szervek működésének támogatása. 16. A belső biztonsági és fegyelmi ügyek utókezelésének kérdései, a biztonságtudatos működés erősítése a vezetői és a munkavállalói állomány körében, összegzés. 17. A minősített, védelmi és biztonsági beszerzési eljárások miatt szükséges speciális biztonsági előírások: a minősített adatok kezelésének követelményei, a telephely-biztonsági tanúsítvány, a biztonsági beszerzési eljárásokban kötelezően érvényesítendő biztonsági követelményeknek megfelelő gazdasági szereplőknek az Alkotmányvédelmi Hivatal által vezetett listájára kerülésének szabályai	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Christián László – Major Csaba – Szabó Csaba (szerk.): Biztonsági vezetői kézikönyv. Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 963 531 0715	
Ajánlott szakirodalom: Nyeste Péter-Szendrei Ferenc: A bűnügyi hírszerzés kézikönyve Budapest, Dialóg Campus, 2019. ISBN 978 615 5945 79 3	

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Tudás:

Tisztában van a gazdasági szervezetekben és intézményekben felmerülő biztonsági és fegyelmi kérdések jellemző vonásaival, a vizsgálatok eljárásrendjének gyakorlati és normatív hátterének jellemzőivel. Rendelkezik a hatékony belső biztonsági rendszer működtetéséhez szükséges alapvető vezetési és szervezési ismeretekkel.

Képesség:

Alkalmazni tudja a belső biztonsági problémák és fegyelmi ügyek megoldásának technikáit, ismeri ezek humán és technikai oldalának főbb jellemzőit. Képes hatékonyan együttműködni a vizsgálatok lefolytatásába esetlegesen bevonásra kerülő illetékes állami szervek képviselőivel.

Attitűd:

A vállalat gazdaságbiztonsági érdekeinek érvényesítése során kezdeményező, az adott probléma feltárását és megszüntetését segítő vezetői magatartást tanúsít. A vizsgálatok kapcsán szükségessé váló együttműködési helyzetekben képes a konstruktív, csoportos feladatvégzés támogató környezet kialakítására.

Autonómia és felelősség:

Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Dr. Bárdos Szabolcs nb. vezérőrnagy, az Alkotmányvédelmi Hivatal főigazgatója,

Dr. Hatala Anna nb. ezredes, az Alkotmányvédelmi Hivatal Operatív elemző és koordinációs főigazgató-helyettese,

Dr. Gerencsér Krisztina nb. alezredes, az Alkotmányvédelmi Hivatal Adminisztratív Igazgatóságának megbízott vezetője

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

- Az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársai

Tantárgy neve: Nemzetgazdasági (költségvetési) kockázatok vállalati hatásai	Kreditértéke: 5
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere” : 50 – 50 % elmélet és gyakorlat	
A tanóra típusa és óraszám : hetenként 3 illetve 2 óra elmélet és gyakorlat, illetve tömbösítés esetén 6 délelőtti – délutáni alkalom.	
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: a gyakorlati foglalkozások során órai munka, co-prezentációk és csapatmunka esettanulmányok feldolgozásával, valamint házi feladatok. A számonkérés módja és a kreditek megszerzésének feltételei: 1. Gyakorlati jegy: aminek megszerzéséhez szükséges a gyakorlatvezető értékelése a részvételről és az aktivitásról a foglalkozásokon a megjelölt szakirodalom, valamint a webinárium keretében hozzáférhető előadások anyagának ismeretéről, a szemelvények feldolgozásáról. 2. A legalább elégséges gyakorlati jegy megszerzésén túl, fegyelmezett óralátogatás esetén, a témához kapcsolódó megfelelő minőségű, a szorgalmi időszak lezárásáig elkészített és legalább megfelelőre értékelt házidolgozat.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.	
Előtanulmányi feltételek: makro- és mikro ökonómia, illetve vállalati pénzügyek, közpénzügyek területén oktatott tárgyakból eredményes vizsga.	
Tantárgy-leírás : az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A gazdaságról, költségvetési pénzügyekről szóló ismeretanyag vállalati gazdálkodási összefüggéseire fókuszált átadásának célja, hogy az államháztartási működés menedzseléséről szóló, sok gyakorlati ismerettel bővített betekintésen túl, a hallgatók megismerjék az állami működés gyakorlati hatásmechanizmusait, a segítő, illetve vállalati gazdálkodásra nézve kockázatot jelentő megoldásait. A tárgy a lényegi ismeretekre irányulva ad képet a pénzügyi kormányzás, a közösségi politikák pénzügyi-igazgatási (menedzselési) területén a közpolitikai összefüggésekről, a kormányzati cselekvés súlypontjairól, a költségvetési kockázatok elemzésének módszertanáról, illetve a kormányzati lépések - adó- és támogatáspolitikához, munkaügyi politikához, s hatására kialakuló vállalati reakciók pozitív és negatív attitűdjeiről, reálgazdaságra gyakorolt hatásairól. A tananyag a költségvetési politika működési, szabályozási kereteiben helyezi el a reálszféra pozícióit. A hallgatók átfogó, szemléletet formáló ismeretet kapnak az állam (közsféra) és a gazdaság versenyképességét meghatározó fő tényezőkről és területekről, valamint azok összefüggéseiről. A tananyag érinti a monetáris és fiskális politika a vállalati gazdálkodásra gyakorolt hatásait, az ösztönző-fejlesztő állami szerepvállalás „békeidőben” és válságban megvalósuló, vállalati gazdálkodást támogató szerepét.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) Kötelező irodalom: 1. Domokos László - Pulay Gyula (2020): Fenntartható költségvetés és a költségvetésben megjelenő fenntarthatóság, Pénzügyi Szemle 2020/2. Különszám, 25-56. o. 2. Fenyves Veronika (szerkesztő) (2020) Számviteli és pénzügyi alapismeretek, Debreceni Egyetem, 202, 141 o. ISBN : 9789634901938 3. Kovács Árpád (2014) Vázlatos betekintés a közpénzügyi döntéshozatalba, Budapest, Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet (OFI) (2014) , 307 o, ISBN: 9789636827953 4. Kovács Árpád (2020): Az egyensúlyra törekvő monetáris és fiskális politika sikere Magyarországon, - az alaptörvény mint a fiskális és monetáris biztosíték, In: Mernyei, Ákos; Orbán, Balázs (szerk.) Magyarország 2020 : 50 tanulmány az elmúlt 10 évről, Budapest, Magyarország : MCC Kft.Press (2020) pp. 479-498 o. , ISBN: 9786156221025 5. Parragh Bianka (2019): Az állam és a piac közötti összhang rendszertana és gazdasági hatásai Magyarországon, In: Parragh Bianka (szerk.): Ösztönző állam – hatékonyabb	

Ajánlott irodalom:

1. Tóth Gergely: (2018) Mérlegen a 2013-2017 közötti növekedésfókuszú gazdaságpolitika eredményei, különös tekintettel a hazai bérel változására, In: Csiszárík-Kocsir, Ágnes; Garai-Fodor, Mónika (szerk.) Vállalkozásfejlesztés a XXI. században VIII./2. : Makro- és mikrokörnyezeti trendek és kihívások a vállalkozásfejlesztésben, Budapest, Óbudai Egyetem, Keleti Károly Gazdasági Kar (2018) 349 p. pp. 276-291. , 16 p.
2. Parragh Bianka – Báger Gusztáv – Tóth Gergely (2020): A koronavírus-válság újszerűsége és kezelésének első eredményei: az ösztönző állam, mint válságkezelő, In: Parragh Bianka – Kis Norbert (szerk.): Az ösztönző állam válságkezelése, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, ISBN 9789635313754
3. Végh Richárd – Szarka Gábor (2020): A koronavírus válság hatása a tőkepiacr és a tőzsdére, In. Parragh Bianka – Kis Norbert (2020): Az ösztönző állam válságkezelése I., A koronavírus válság kezelésének első eredményei, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, ISBN 9789635313754
4. Magyarország Kormánya (2019): Program a versenyképesebb Magyarorszáért, Magyarország Kormánya, Pénzügyminisztérium
5. Magyar Nemzeti Bank (2020): Versenyképességi Jelentés, MNB,

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:**

Tudása: a hallgatók átfogó, olyan ismereteket szereznek, amelyek alapján a gazdaságpolitika és a makrogazdasági összefüggések alapján értelmezni tudják a kormányzati stratégiai tervezés és a fejlesztéspolitikák költségvetési letükröződéseit, annak vállalati versenyképességi összefüggéseit, javításának lehetőségeit és soron következő feladatait.

Képességei: a kurzus alapján a résztvevők tudása segítséget ad abban, hogy képessé váljanak a rendszerszintű szemléleti megközelítésre, a komplex gondolkodásra, a határozott döntésképessegre, a komplex problémakezelésre.

Attitűdje: az eredménycentrikus szemlélet erősítése.

Autonómiaja és felelőssége: a megszerzett ismeretek tanulásban, munkavégzésben, irányításban lehetőséget adnak az adaptációs készségek fejlesztésére a környezet formálásában is.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): Prof. Dr. Kovács Árpád

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): a Kar oktatásba bevont bevont kollégái, előadóként és gyakorlatvezetőként, illetve vendégként Prof. Dr. Báger Gusztáv, Dr. habil. Parragh Bianka, Dr. Tóth Gergely főiskolai tanár

Tantárgy neve: Nemzeti biztonsági stratégiák gazdaságbiztonsági aspektusai	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 50-50%	
A tanóra típusa és óraszám: 3015 óra Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők:	
A számonkérés módja: gyakorlati jegy Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok: -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: A biztonság fogalmának értelmezése és kapcsolata az egyes alrendszerek biztonságával, Magyarország nemzeti biztonságának architektúrája a hazai, továbbá a szövetségi és közösségi stratégiai és ágazati dokumentumokban, különös figyelemmel a gazdaságbiztonság helyére és jelentőségére a stratégiaalkotásban. A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék a biztonságpolitikai – ezen belül a gazdaságbiztonsági – tevékenység fő irányait meghatározó stratégiaalkotási folyamatok hátterét, módszertanát és eredményeit. A témakörben irányadó alapidokumentumok perspektivikus elemzése, valamint a kapcsolódó alapfogalmak áttekintés mellett a képzés tematikája kiemelt figyelmet fordít a biztonsági feladatok végrehajtásában feladattal rendelkező állami intézmények és a stratégiai fontosságú hazai ágazatok/piaci szereplők közötti hosszabb távú együttműködését meghatározó kihívásokra, valamint ezek nemzetközi összefüggéseire. A kurzus rövid tartalma, témakörei (tömbösített alkalmanként) 1. Óramegbeszélés, a stratégiaalkotás alapfogalmai és módszertana a biztonságpolitika területén (bevezetés); 2. Nemzetközi kitekintés, az EU és a NATO alapvető stratégiai dokumentumainak gazdaságbiztonsági vonatkozásai – az euró-atlanti térség és a visegrádi országok változó biztonsági környezetének hatásai; 3. A Nemzeti Biztonsági Stratégia (NBS) evolúciója, valamint helye és szerepe a hazai gazdaságbiztonsági alapidokumentumok architektúrájában; 4. A Magyarországot érintő aktuális gazdaságbiztonsági kihívások a hatályos NBS helyzetelemzésének tükrében; 5. Stratégiai szintű gazdaságbiztonsági feladatok, súlypontok, az állami intézmények és a meghatározó jelentőségű piaci/társadalmi szereplők együttműködésének kiemelt területei a hatályos NBS feladatszabásának tükrében; 6. Gazdaságbiztonsági szempontból meghatározó hazai szakstratégiák rendszere, az ágazati sajátosságok (példa: a nemzetbiztonsági tevékenység gazdaságbiztonsági vonatkozásai); 7. A gazdaságbiztonsági vonatkozású stratégiaalkotás perspektívái – kitekintés, összefoglalás, konzultáció;	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: • Bod Péter Ákos: A gazdaság és a nemzet biztonsága. In: Fiszter Géza – Sabjanics István (szerk.): Biztonsági kihívások a XXI. században. Dialóg Campus, Bp., 2017.; • Csath Magdolna: A gazdasági biztonság, mint a nemzeti biztonság egyik pillére. In: Társadalom és Honvédelem, 2015/3. sz.; • Csiki Varga Tamás – Tóth Péter: Magyarország új nemzeti biztonsági stratégiájáról. SVKI elemzések, 2020/17. 1-18. o., továbbá: Nemzet és Biztonság 2020/3. 89-112.;	

• Dávid Ferenc: Nemzeti biztonság és nemzetbiztonság a stratégiaalkotásban. Nemzetbiztonsági szemle 2017/3. 5-21. o.; • 1163/2020. (IV. 21.) Kormányhatározat Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról; Ajánlott szakirodalom: • Mészáros Tamás: A stratégiaalkotás változásának mozgatórugói, fejlődési trendjei a XXI. században. Köz-gazdaság 2020/1. 30-42. o.; • Gazdag Ferenc, Remek Éva (szerk.): A biztonsági tanulmányok alapjai. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2018.; • Szálkai Kinga, Baranyi Tamás Péter, Szarka E. Luca (szerk.): Biztonságpolitikai Corvinák I-II. Antall József Tudásközpont, Budapest, 2019.; • A 2144/2002. (V. 6.), a 2073/2004. (III. 31.), valamint az 1035/2012. (II. 21.) Kormányhatározatokkal kiadott nemzeti biztonsági stratégiák; • 94/1998. (XII. 29.) Országgyűlési határozat a Magyar Köztársaság biztonság- és védelempolitikájának alapelveiről;
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (<i>tudás, képesség stb., KKK 7. pont</i>) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul Tudás: A hallgató a kurzus elvégzésével megismeri a gazdaságbiztonsági területek működését meghatározó stratégiaalkotás jellemzőit, elsajátítja a témakör fogalmi apparátusát és módszertani alapjait. Képesség: A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával a hallgató képes tényeket és alapvető összefüggéseket feltárására és elemzésére (önálló következtetések megfogalmazásával), valamint a gazdaságbiztonsági folyamatok, komplex következményeinek meghatározására. Attitűd: A hallgató a megszerzett ismeretek birtokában fogékonnyá válik a témakörben később megismert információk befogadására, az új szakmai ismeretek és módszertanok hatékony alkalmazására, valamint a gazdaságbiztonság tágabb közpolitikai, társadalmi környezetének követésére és megértésére. Autonómia és felelősség: A kurzuson megszerzett ismeretek erősítik a hallgató önálló és felelősségteljes szakértői tevékenységéhez, különösen a döntés-előkészítési folyamatokban eredményesen használható elemzések, javaslatok elkészítéséhez szükséges kompetenciáit.
Tantárgy felelőse: Dr. Dávid Ferenc
Tantárgy oktatásába bevont (vendég-) oktató: Urbán Attila

Tantárgy neve: Speciális ágazati ismeretek I. Energetika és bankszektor	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 67-33%	
A tanóra típusa és óraszám a: 30+15 óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők : -	
A számonkérés módja : kollokvium Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok : -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 5.	
Előtanulmányi feltételek: A gazdaságbiztonság köz- és magánjogi keretrendszere	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja, hogy a hallgatók alapszinten megismerjék Magyarország energiaellátó és pénzügyi, banki rendszerét, a szektorok működésének alapelveit és szabályzó rendszerét, az energia-, és pénzügyi biztonságra veszélyt jelentő kihívásokat, illetve ezek kezelésének lehetséges módjait, szakmai kereteit. Cél továbbá a kapcsolódó biztonsági nézőpontok vizsgálatai (fizikai, informatikai biztonság, biztonsági szabványok, előírások, ajánlások). A kurzus rövid tartalma, témakörei A magyar energiaszektor felépítése, energiatermelés és energiaellátás. Szabályozás, a szabályozó hatóságok és felügyeleti szervek, azok feladat-, és hatásköre. Energia fogalma, energiahordozók- és források, az energiafüggőség kérdései. Magyarország zavartalan energiaellátása érdekében tett lépések. Szereplők az energiapiacra. A villamosenergia- hálózat rendszerkapcsolatai, határkereszteződési összeköttetései. Fenntarthatóság, megújuló energiaforrások, azok szabályozása. A karbonsemlegesség fogalma, európai klímarendelet és az EU vállalása: 2050-ig karbonsemlegesség. Informatika és digitalizáció az energia iparban, a rendszerek kibervédelme, kibertudatosság növelése, felsővezetők és dolgozók felelőssége. A magyar konzervatív bankrendszer és a kapcsolódó bankinformatika bemutatása. A jelenkori bankszféra legfontosabb szereplői, a szabályozó hatóságok és felügyeleti szervek, azok feladat-, és hatásköre. Bemutatásra kerülnek az ökoszisztéma átfogó folyamatai, az egyes szereplők kapcsolódása, a bennünk, illetve a köztük áramló pénz és más érzékeny információvédelme, biztonsága. A bankok számos adatot tárolnak az ügyfeleikről, melyet strukturálnak, elemeznek, adattárházakba rendeznek. Bemutatásra kerül, hogy a bankok mire és hogyan használják a náluk lévő adatokat. A globalizáció és a hálózatok mára lehetővé tették, hogy az egyes pénzügyi szolgáltatások túlnyúljanak országhatárokon. A bankrendszer kihívói: a fintech és bigtech cégek, akik sokszor diszruptív innovációval megkérdőjelezzik a hagyományos banki működést. Könnyen, gyorsan, egyszerűen és bármikor hozzáférhető szolgáltatást nyújtanak. A kényelmes és olcsó pénzügyi szolgáltatások tudnak-e biztonságosak lenni és biztosítani a pénzügyi tranzakciók és ügyfeladatok sérthetlenségét.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: Bihari Péter: Energetika I. Akadémiai Kiadó ISBN 0899000380843 (Digitális Tankönyvtár 2012) Kovács Levente – Marsi Erika: Bankmenedzsment Banküzemtan. Budapest, 2018. ISBN 978-963-89653-1-8 Ajánlott szakirodalom: Giber János: Megújuló energiák szerepe az energiaellátásban B-V Kiadó 2005. ISBN 9789637746697 Vajda György: Energiaellátás ma és holnap. Magyarország az ezredfordulón Stratégiai tanulmányok a Magyar Tudományos Akadémián 2004 MTA Társadalomkutató Központ, Budapest Fábián Gergely-Virág Barnabás: Bankok a történelemben: innovációk és válságok. Magyar Nemzeti Bank, 2018. ISBN 978-615-5318-19-1 Kovács Levente-Divéki Éva-Dávid Sándor-Pál Zsolt-Kada Zsolt: A kis értékű pénzforgalom és elszámolási rendszerei. Miskolci Egyetemi Kiadó, 2017. ISBN 978-615-5626-14-2	

Kovács Levente-Terták Elemér-Balogh László-Duka Zsófia-Hárskúti János-Kada Zsolt-Mayer Győző-Németh Erzsébet-Selmeczi-Kovács Zsolt-Tebeli Izabella-Végh Richárd: Pénzügyi Kultúra. Miskolci Egyetemi Kiadó, 2018. ISBN 978-963-358-152-0

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

Tudás:

Ismeri a az energetikai és a banki szakterület általános terminológiáját, alapvető szabályait és összefüggéseit. Rendelkezik olyan átfogó ismeretekkel, amely segítségével képes együttműködni a szakterületeken dolgozókkal.

Képesség:

Követi és értelmezi a szektorális nemzetközi trendeket, folyamatokat, érti a kapcsolódó szakpolitikát, jogszabályok változásait és azok hatásait. Képes ezek mérlegelésére döntési helyzetben, illetve együttműködni más szakterületek képviselőivel.

Attitűd:

Elkötelezett a minőségi munkavégzés érdekében problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.

Autonómia és felelősség:

Önállóan képes értelmezni az energetikai és a bankszektorra érintő alapkérdéseket, leendő vezetőként munkatársainak útmutatást tud adni ezekben. Felelősséget vállal a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. Befogadó az ágazati, nemzeti és európai értékek iránt, fogékony új információkra.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **Pálfy Gábor villamosmérnök (NBSZ)**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):

Csomai Kamilla MBA

Kada Zsolt stratégiai és fejlesztési igazgató (GIRO Zrt)

Tantárgy neve: Speciális ágazati ismeretek II. - Telekommunikáció	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása : kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: elmélet-gyakorlat: 67-33%	
A tanóra típusa és óraszám a: 45 óra (30 ó elmélet + 15 óra gyakorlat) óra az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők : -	
A számonkérés módja: Kollokvium (írásbeli) Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok : -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 6.	
Előtanulmányi feltételek: nincs	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus célja , hogy a hallgatók megismerjék az infokommunikációs - hírközlés - távközlés ágazatához kapcsolódó főbb biztonsági kérdésköröket, azokról általános kitekintést kapjanak.	
A kurzus rövid tartalma, témakörei A tárgy a hírközlés, infokommunikáció és a biztonság összefüggéseit, kapcsolatát ismerteti, kitekintve az információs társadalom és a dinamikusan fejlődő technológiák jelentőségére. Témakörei: Fogalmi bevezetés, alapfogalmak; A hírközlés, az infokommunikáció és a biztonság kapcsolata, fejlődése; A hazai és nemzetközi szabályozási környezet áttekintése, kapcsolódó szervezetek; Hírközlési politika és szabályozás; Az üzleti és az állami szereplők viszonya; A hazai jogszabályi környezet; Kritikus infrastruktúrák; Az infokommunikáció jelentősége a stratégiák tükrében; Biztonságtudatosítás.	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező szakirodalom: - 2003. évi C. törvény a hírközlésről - Kende Tamás (szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba, 17. fejezet, Elektronikus hírközlési politika, Wolters Kluwer, 2015. ISBN: 9789632954608 - Klein Tamás, Tóth András, Szabó Endre Győző (szerk.): Technológia jog – Robotjog – Cyberjog, 3. fejezet: Hálózati és információs rendszerek biztonsága európai szabályozásának alapjai, Wolters Kluwer, 2018. ISBN: 9789632957500 - Muha Lajos, Krasznay Csaba: Az elektronikus információs rendszerek biztonságának menedzselése, NKE VTK, 2018,	
Ajánlott szakirodalom: - Muha Lajos: A kritikus információs infrastruktúrák védelme, RelNet Technológia Kft., 2015. ISBN 978-963-12-4434-2 - Fehér Katalin: DIGITALIZÁCIÓ ÉS ÚJ MÉDIA, Trendek, stratégiák, illusztrációk, Akadémiai Kiadó, 2017 ISBN: 978 963 05 9743 2	
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul	
Tudás: Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó más (műszaki, jogi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási stb.) szakterületek alapjait.	
Képesség: Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.	
Attitűd: Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a	

társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására.

Autonómia és felelősség:

Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): **dr. Szabó Hedvig**

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (*név, beosztás, tud. fokozat*):
dr. Dobák Imre

A tantárgy neve:		magyarul:		Matematika kritériumtárgy		Kódja:	GT_AMATKRN-17	
		angolul:		Mathematics Criterion course				
Felelős oktatási egység:				Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	x		0		2	Gyakorlati jegy	1	Magyar
Levelező		Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens
Tantárgy oktatásába bevont oktató				neve:	Dr. Kézi Csaba Gábor		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A kurzus célja, hogy a hallgatók átismételjék a középiskolai matematika legfontosabb témaköreit, továbbá megismerjék azokat a matematikai alapfogalmakat, amelyeket a későbbi tanulmányaik során használni fognak. A hallgatók a gyakorlatokon a megadott témákhoz kapcsolódóan szerezhetnek jártasságot az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldásában.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
- Információgyűjtési, elemzési és probléma-megoldási módszerek ismerete - Megtanulják azokat az alapvető matematikai összefüggéseket, melyek szükségesek a közgazdasági ismeretek elsajátításához és a statisztikai elemzési módszerekhez.								
Képesség:								
- Megszerzett matematikai alapismeretei révén képes szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozására - Képes a szakterületén fellépő problémák megoldásához szükséges matematikai alapismeretek hasznosítására								
Attitűd:								
- Érzékeny a szakterületével kapcsolatosan felmerülő problémákra, törekszik azok megelőzésére, elemzésére és integrált szemléletű megoldására, azok valódi kiváltó okainak megismerését követően - Törekszik arra, hogy a problémákat konstruktívan, kezdeményezően, lehetőleg a gazdálkodókkal, a lakossággal, a természetvédelmi és más szakmai szervezetekkel, a döntéshozókkal és a tudományos élet képviselőivel együttműködésben oldja meg								
Autonómia és felelősség:								
- Döntéseiért felelősséget vállal - Véleményét önállóan, szakmai megalapozottsággal fogalmazza meg - Szakmai kommunikációjába felelősen képviseli szakmai meggyőződését								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A középiskolában tanult fontosabb témakörök (halmazok, egyváltozós valós értékű függvények, egyenletek, egyenlőtlenségek, egyenletrendszerek, szöveges feladatok, számtani és mértani sorozatok, elemi sík- és térgeometria) átisméltése és az egyetemi matematika tananyag néhány fejezetének gyakorlása (differenciálszámítás és alkalmazásai).								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Gyakorlat; magyarázat; megbeszélés; strukturálás; kérdezés; visszacsatolás, a tanulók teljesítményének értékelése; szemléltetés; házi feladat								
Értékelés								
A félév teljesítéséhez a gyakorlatokon való aktív részvétel szükséges (gyakorlatokon legfeljebb 3 hiányzás engedhető meg). A félév során két zárthelyi dolgozatot írunk (előreláthatóan a 8. és a 13. héten), ezek megírása kötelező.								
A két zárthelyi dolgozat alapján történik a gyakorlati jegy megállapítása az alábbiak szerint (az összpontszámra vonatkoztatva):								
60-69% elégséges (2)								
70-79% közepes (3)								
80-89% jó (4)								
90-100% jeles (5).								
Akinek ez nem sikerül, a vizsgaidőszakban lesz lehetősége javításra a Tanulmányi és vizsgaszabályzatban								

foglaltaknak megfelelően.

Kötelező szakirodalom:

- Bíró Fatime - Vincze Szilvia: A gazdasági matematika alapjai, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
- Vincze Szilvia: Gazdasági matematika I, Előadáskövető ppt-k.
- Kézi Csaba: Példatár a középszintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.
- Kézi Csaba: Példatár az emelt szintű matematikaérettségihez, Pedellus Kiadó, 2020.

Ajánlott szakirodalom:

- Sydsaeter - Hammond: Matematika közgazdászoknak, Aula Kiadó, 1998.
- Denkinger Géza – Gyurkó Lajos: Analízis gyakorlatok, Nemzeti Tankönyvkiadó, 1999.
- Bárczy Barnabás: Differenciálszámítás, Bolyai könyvek.
- Kézi Csaba – Szanyi Gyöngyi: Matematika alap-, közép-, és emelt szinten, elektronikus jegyzet, 2018.

Konzultációkra bontott tematika	
1.	Halmazok, műveletek halmazokkal, nevezetes számhalmazok. TE* Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
2.	Egyváltozós valós értékű függvények tulajdonságai. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
3.	Elemi függvények ábrázolása és jellemzése, függvénytranszformációk. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Függvényekkel kapcsolatos alkalmazásorientált feladatok megoldása.
4.	Algebrai egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Algebrai azonosságok alkalmazása az egyenletekben és egyenlőtlenségekben.
5.	Egyenletrendszerek megoldása. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Azonosságok alkalmazása, egyenletrendszerek megoldási módszerei.
6.	Egyenlettel és egyenletrendszerrel megoldható szöveges feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése. Gazdasági alkalmazások.
7.	Számítási és mértani sorozatok, sorozatok alkalmazásai gazdasági feladatokban. TE Olyan feladatok megoldásában való jártasság, amelyek a mindennapokban is megjelennek (kamatos kamat, törlesztőrészlet, gyűjtőjáradék).
8.	Elemi sík- és térszemléltetési feladatok. TE Középiskolai ismeretek összefoglalása és ismételése.
9.	Kombinatorikai alapok. TE Kombinatorikai feladatok megoldása. Kombinatorikai feladatok alkalmazása.
10.	Valószínűség-számítás. TE Valószínűség-számítás a gyakorlatban.

*TE tanulási eredmények